

VÝSLEDKY MATURITNÍ ZKOUŠKY V ROCE 2019 A JEJÍ VÝVOJ OD ROKU 2011

SOUHRNNÁ ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

CENTRUM PRO ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

ŘÍJEN 2020

OBSAH

1	Účast na maturitním vzdělávání.....	3
1.1	Demografická situace, preference žáků při výběru střední školy	3
1.2	Struktura maturantů	4
1.3	Přihlášení k maturitní zkoušce.....	6
1.3.1	Vymezení pojmů.....	6
1.3.2	Základní výsledky.....	7
1.3.3	Krajský pohled	8
1.4	Přihlášení k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období	9
1.4.1	Oborová struktura přihlášek.....	9
1.4.2	Genderová struktura přihlášek.....	11
1.4.3	Struktura přihlášek podle formy vzdělávání.....	12
1.4.4	Volba předmětu druhé povinné zkoušky	13
1.5	Přihlášení k maturitní zkoušce v podzimním zkušebním období	18
2	Neúspěšnost u maturitní zkoušky	22
2.1	Neúspěšnost v jarním zkušebním období	22
2.1.1	Souhrnná neúspěšnost u maturitní zkoušky	23
2.1.2	Oborový pohled	25
2.1.3	Společná a profilová část.....	27
2.1.4	Společná část	29
2.2	Neúspěšnost po podzimním zkušebním období	50
2.2.1	Souhrnná neúspěšnost u maturitní zkoušky	50
2.2.2	Neúspěšnost ve společné a profilové části	54
2.2.3	Neúspěšnost v jednotlivých maturitních předmětech	56
2.3	Absolutní neúspěšnost	62
3	Výsledky společné části maturitní zkoušky	65
3.1	Výsledky zkoušek v jarním zkušebním období – jednotlivé předměty.....	65
3.1.1	Výsledky z českého jazyka a literatury	65
3.1.2	Výsledky z matematiky	67
3.1.3	Výsledky z anglického jazyka	68
3.1.4	Výsledky z německého jazyka.....	70
3.1.5	Výsledky z ostatních cizích jazyků.....	72
3.2	Výsledky zkoušek po podzimním zkušebním období – jednotlivé předměty	73
3.2.1	Výsledky z českého jazyka a literatury	74
3.2.2	Výsledky z matematiky	75

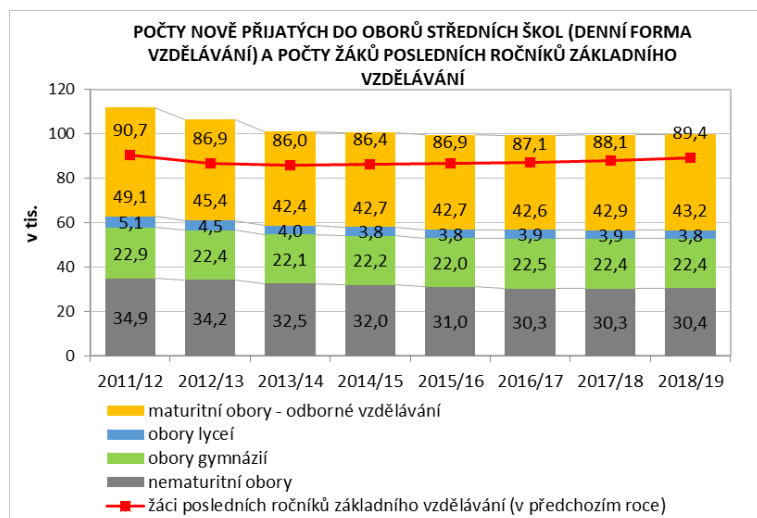
3.2.3	Výsledky z anglického jazyka	76
3.3	Výsledky zkoušek maturantů v odloženém řádném, náhradním a opravném termínu.....	78
3.3.1	Výsledky zkoušek ostatních maturantů – český jazyk a literatura	78
3.3.2	Výsledky zkoušek ostatních maturantů – matematika	79
3.3.3	Výsledky zkoušek ostatních maturantů – anglický jazyk.....	80
4	Závěr	81
4.1	Základní trendy	81
4.2	Maturitní zkouška celkem	81
4.2.1	Společná a profilová část.....	82
4.3	Společná část maturitní zkoušky	83
4.3.1	Český jazyk a literatura	84
4.3.2	Druhá zkouška společné části.....	84
5	Přílohy.....	87
	Příloha č. 1: Základní statistiky – maturitní zkouška 2011–2019	87
	Příloha č. 2: Změny obsahu a formy dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky.....	91
	Příloha č. 3: Vysvětlivky	93
	Příloha č. 4: Seznam zkratk.....	94

1 ÚČAST NA MATURITNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

1.1 DEMOGRAFICKÁ SITUACE, PREFERENCE ŽÁKŮ PŘI VÝBĚRU STŘEDNÍ ŠKOLY

Počty maturantů jsou ovlivněny zejména třemi základními faktory – prvním z nich je demografický vývoj (resp. počet žáků v základním vzdělávání), druhým je počet žáků přijatých do prvních ročníků středoškolského studia a třetím je míra úspěšnosti ve studiu a u maturitní zkoušky. Svoji roli hrají i změny kvalifikačních požadavků na výkon některých profesí, ty se však odrážejí zejména ve změně počtu maturantů v jiné než denní formě vzdělávání.

Počty žáků v základním vzdělávání, resp. v posledních ročnících základního vzdělávání¹ jsou základním faktorem ovlivňujícím počty možných nástupů do středoškolského vzdělávání. Do školního roku 2013/14 počty žáků posledních ročníků základního vzdělávání klesaly až na úroveň 86,0 tis., následně došlo k velmi mírnému postupnému nárůstu na 89,4 tis. v roce 2018/19. Vzhledem k průběhu demografické křivky však v následujících pěti letech vzrostou počty žáků posledních ročníků základního vzdělávání na 117 tis. (nárůst o 31 %) a dojde tak i k nárůstu počtu žáků hlásících se na střední školy bezprostředně po ukončení základního vzdělávání.

Nárůst počtu nově přijatých žáků posledních ročníků základního vzdělávání do denní formy vzdělávání na středních školách se projevil až ve školním roce 2017/18. V období 2013/14–2016/17 poklesly počty nově přijatých z 101,0 tis. na 99,3 tis. Meziroční poklesy byly minimální – od 0,2 tis. do 1,2 tis. Nárůst počtu nově přijatých ve školním roce 2018/19 pak činí 0,3 tis, ve školním roce 2019/2020 již počet nově přijatých překračuje 100 tis. a dostává se na hodnotu 101,6 tis (meziroční nárůst činí 1,8 tis). V roce 2017/18 bylo

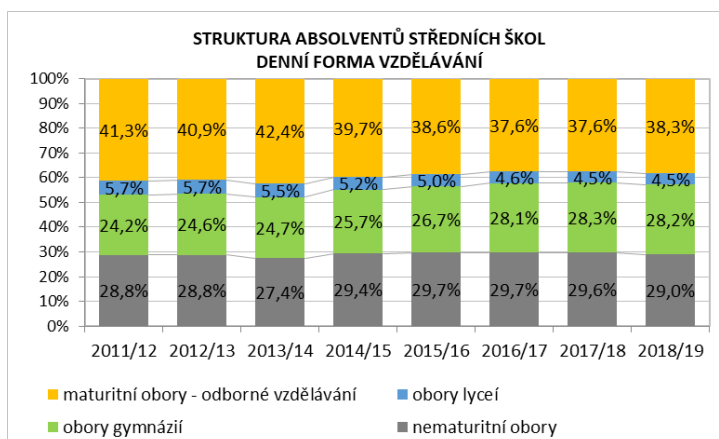
nově přijato do denní formy vzdělávání na středních školách 99,8 tis. žáků. Vzhledem k tomu, že v průběhu středoškolského vzdělávání část žáků mění obor vzdělání a absolvuje znovu přijímací řízení, převyšují počty nově přijímaných žáků do čtyřletých oborů počty žáků posledních ročníků základních škol – v posledních 4 letech se tento převis pohybuje v rozmezí 11–14 % a má klesající tendenci.

Do učebních oborů a oborů ukončených závěrečnou zkouškou nastupuje v posledních osmi letech 31–32 % nově přijímaných žáků do denní formy vzdělávání středních škol, ve školním roce 2017/18 a 2018/19 se jednalo o 30,5 %, v absolutních číslech se počet přijímaných do těchto oborů v posledních třech letech pohybuje mezi 30,3 a 30,4 tis. Do odborně zaměřených oborů ukončených maturitní zkouškou nastupuje 42–44 % nově přijímaných, v posledních pěti letech se pak jedná o 43 tis. žáků ročně. Obory gymnázií jsou poměrně stabilní co do počtu nově přijatých, v jednotlivých letech období

¹ Do počtu žáků posledního ročníku základního vzdělávání zahrnujeme počty žáků 9. ročníků základní školy včetně žáků 10. ročníku desetiletých oborů základní školy, počty žáků 2. ročníků šestiletých gymnázií a 4. ročníků osmiletých gymnázií. Do nově přijatých do oborů středních škol pak zahrnujeme nově přijaté do denní formy vzdělávání 4letých oborů a žáky odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (3. ročníků šestiletých a 5. ročníků osmiletých gymnázií).

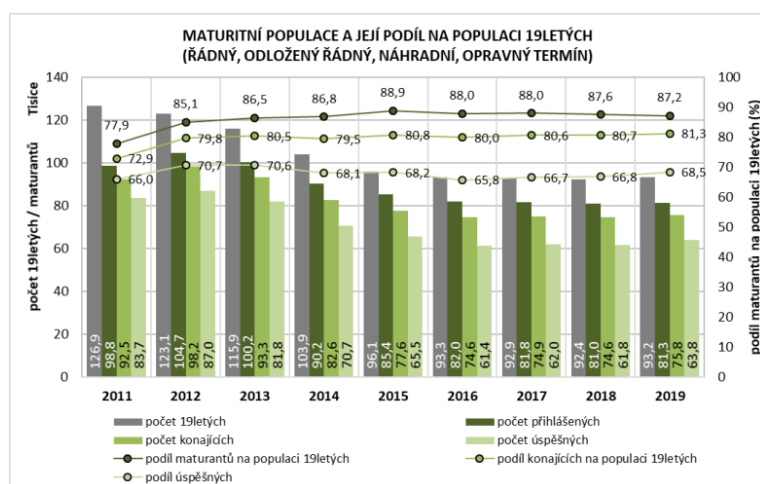
2011–2018 do nich bylo přijato 22–23 tis. žáků, přičemž tyto počty nejsou příliš ovlivněny vývojem velikosti populace potenciálních uchazečů. Podíly přijatých do oborů gymnázií v období 2011/12–2016/17 mírně narůstaly (z 20,4 % na 22,7 %), od roku 2017/18 dochází k mírnému poklesu na hodnotu 22,4 % v roce 2018/19. K poklesu došlo u nově přijatých do oborů lyceí, a to z 5,1 tis. ve školním roce 2011/12 na 3,8 tis. v roce 2018 (ze 4,5 % na 3,8 %), přičemž mezi lety 2016/17 a 2017/18 došlo k velmi mírnému nárůstu, který se ovšem rokem 2018/19 již nepotvrdil. V posledním roce bylo do oborů lyceí přijato 3,8 tis. žáků. Hlavním důvodem tohoto poklesu je snižující se zájem o lycea.

Z porovnání počtů absolventů jednotlivých druhů škol s počty nově přijatých před třemi/čtyřmi lety (třemi lety v případě nematuritních oborů a čtyřmi lety v případě maturitních oborů) vyplývá, že žáci poměrně často ze školy odcházejí – ať už změni obor, nebo vzdělávání v daném oboru nedokončí z jiných důvodů. Nejčastěji tomu tak je u odborně zaměřených maturitních oborů – ty ve standardní délce studia úspěšně absolvuje maximálně 65 % nově přijatých, v případě lyceí max. 85 % a u oborů gymnázií pak 92 % nově přijatých.

Tyto skutečnosti spolu s neúspěšností u maturitní/závěrečné zkoušky výrazně ovlivňují počet a strukturu absolventů oborů středních škol. Podíl absolventů maturitních oborů na celkovém počtu absolventů středních škol se v letech 2011/12–2018/19 pohybuje v rozmezí 70–73 % s maximem v roce 2013/14. Od školního roku 2014/15 je tento podíl v podstatě stabilní, a to 70,3–71,0 %. V celém sledovaném období postupně mírně narůstají podíly absolventů gymnázií (z 24,2 % na 28,2 %) a klesají podíly absolventů oborů lyceí (z 5,7 % na 4,5 %). Podíl absolventů z odborně zaměřených maturitních oborů středních škol měl klesající tendenci od roku 2013/14 (podíl 42,4 %), kterou se rokem 2018/19 podařilo zastavit, a to na hodnotě 38,3 %.

1.2 STRUKTURA MATURANTŮ

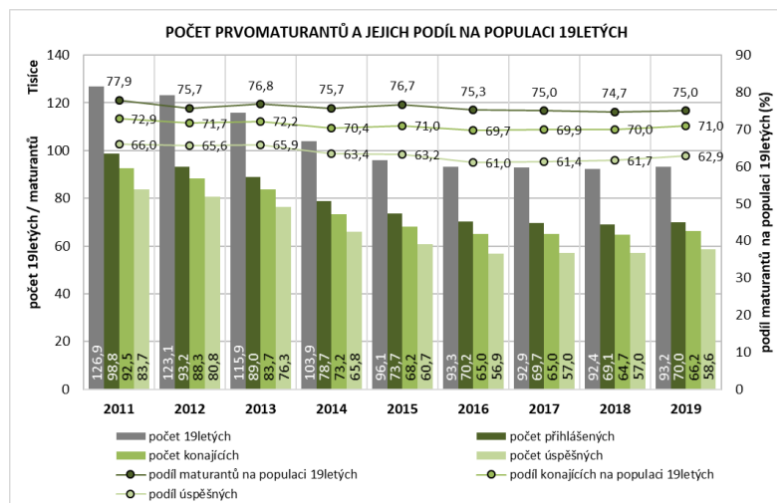

V roce 2019 se přihlásilo k maturitní zkoušce celkem 81,3 tis. žáků (bez ohledu na to, zda se jedná o prvomaturanty, nebo o ty, kteří se hlásí k maturitě opakovaně),² což je o 0,3 tis. žáků více než v předchozím roce a o 17,5 tis. méně než v roce 2011. Mezi přihlášenými bylo 37 tis. (45,5 %) chlapců a 44,3 tis. (54,5 %) dívek. Naprostá většina (74,9 tis., 92,2 %) navštěvovala obory středních škol v denní formě vzdělávání, pouze 6,4 tis. (7,8 %) v ostatních formách. Na 100 obyvatel ve věku

19 let připadá 87 maturantů, v předchozích třech letech připadlo na 100 19letých 88 maturantů. Podíl

² V této části uvádíme údaje nejen za prvomaturanty, ale za všechny maturanty, což doplňuje pohled na celkové kapacity maturitních oborů. Údaje za prvomaturanty jsou uvedeny v další části textu.

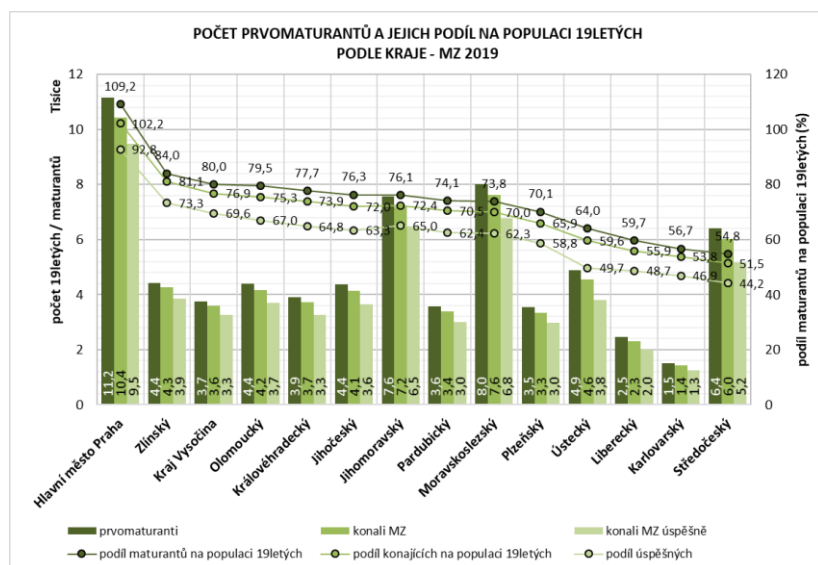
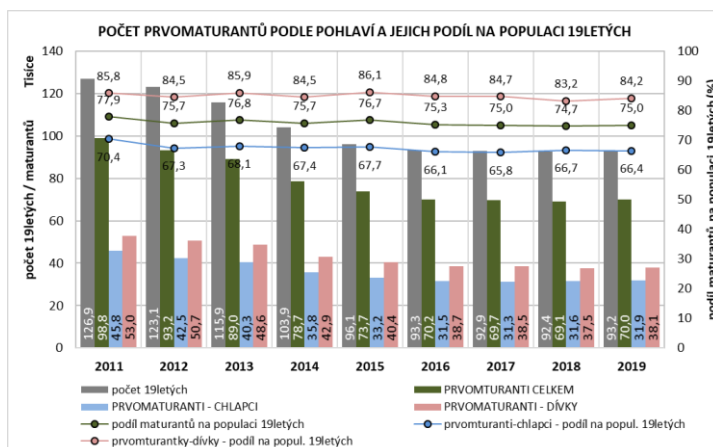
úspěšných maturantů se v roce 2019 pohybuje na úrovni 68,5 % populace 19letých, tedy o něco více než v předchozích pěti letech.

Mezi maturanty v roce 2019 bylo 70 tis. (86,1 %) těch, kteří se hlásí k maturitní zkoušce poprvé (prvomaturanti). Oproti roku 2018 došlo k nárůstu celkového počtu prvomaturantů o 0,9 tis. a jejich podíl na celkovém počtu maturantů nepatrně vzrostl. Mezi prvomaturanty v roce 2019 bylo 31,9 tis. chlapců (o 0,3 tis. více než v roce 2018) a 38,1 tis. dívek (o 0,6 tis. více než v roce 2018).

Na 100 obyvatel ve věku 19 let připadá 75 prvomaturantů (nárůst

o 0,3 p. b. oproti předchozímu roku). Podíl chlapců se meziročně snížil o 0,3 p. b. na 66,4 prvomaturantů-chlapců na 100 chlapců ve věku 19 let. Podíl dívek se meziročně zvýšil o 1 p. b. a v roce 2019 činil 84,2 prvomaturantek na 100 dívek ve věku 19 let. Jak z celkového počtu maturujících chlapců a dívek, tak z porovnání jejich počtu s populací 19letých je zřejmé, že dívky si ve větší míře než chlapci volí na středních školách maturitní obory a také převažují i v populaci prvomaturantů.

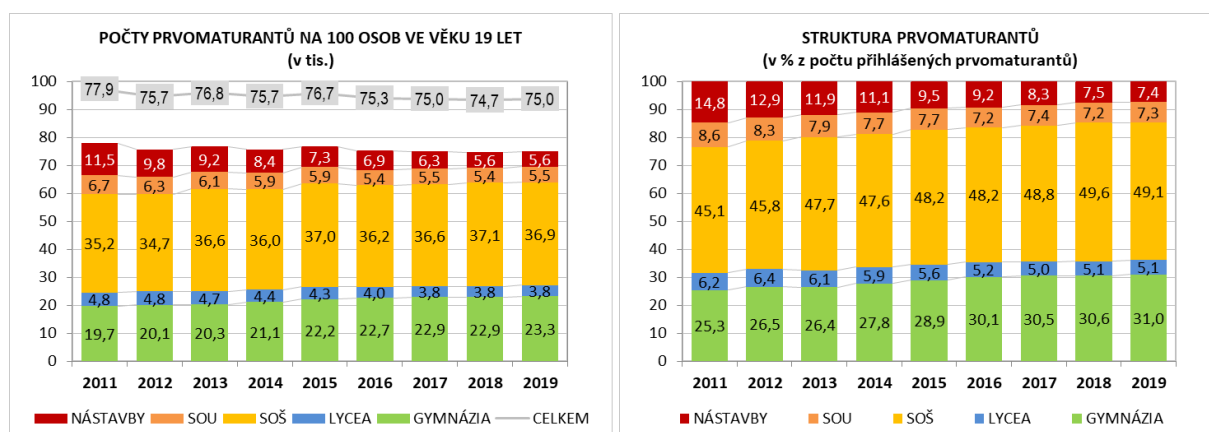

Počet prvomaturantů na 100 obyvatel ve věku 19 let se v jednotlivých regionech výrazně liší, pohybuje se od 55 ve Středočeském kraji až do 109 v Praze (která je ovšem spádovým vzdělávacím centrem i pro Středočeský kraj), mezikrajové rozdíly tedy dosahují až 54 procentních bodů. Nad celorepublikovým průměrem (75 maturantů na 100 obyvatel ve věku 19 let) jsou kromě Prahy i kraje Zlínský, Kraj Vysočina, Olomoucký, Královéhradecký.

decký, Jihočeský a Jihomoravský. Nejnižší účast na maturitním vzdělávání vykazuje kromě Středočeského³ a Karlovarského kraje ještě kraj Liberecký.

Obdobná situace je i u těch, kteří vykonali maturitní zkoušku úspěšně – podíly úspěšných prvomaturantů na populaci 19letých se pohybují od 44 % ve Středočeském kraji až do 93 % v Praze, rozdíly mezi kraji dosahují až 49 p. b. Pořadí krajů v tomto ukazateli je obdobné jako v případě podílu prvomaturantů na populaci 19letých celkem.

Podíl prvomaturantů z gymnázií na populaci 19letých v období 2011–2019 vykazuje růst, s výjimkou v roce 2018, kdy jeho hodnota stagnovala na úrovni 22,9 %. U lyceí došlo ke snížení podílu prvomaturantů na populaci 19letých mezi lety 2011 a 2019 ze 4,8 % na 3,8 %, poslední 3 roky je však tato hodnota stabilní. Podíl prvomaturantů ze SOŠ se ve sledovaném období pohybuje mezi hodnotami 34,7 % v roce 2012 až 37,1 % v roce 2018 a má mírně kolísavou tendenci. U SOU se podíl prvomaturantů na populaci 19letých od roku 2011 postupně snižoval z 6,7 % na 5,4 % v roce 2016, od té doby se pohybuje mezi hodnotami 5,4 a 5,5 %. Podíl prvomaturantů nástavbových oborů na věkové populaci 19letých klesá v celém sledovaném období 2011–2019, a to z 11,5 % na 5,6 %, přičemž poslední dva sledované roky vykazují totožnou hodnotu.

1.3 PŘIHLÁŠENÍ K MATURITNÍ ZKOUŠCE

1.3.1 VYMEZENÍ POJMŮ

K maturitní zkoušce (MZ) se v jarním zkušebním období (ZO) roku 2019 hlásili:

- Žáci, kteří se hlásí poprvé k maturitní zkoušce v daném roce. V této zprávě jsou označováni jako prvomaturanti a jejich první možný termín zkoušky může být pouze termínem řádným.
- Žáci, kteří se hlásí k řádnému termínu zkoušky, ale poslední ročník svého středoškolského studia navštěvovali a poprvé se k maturitní zkoušce hlásili o rok či

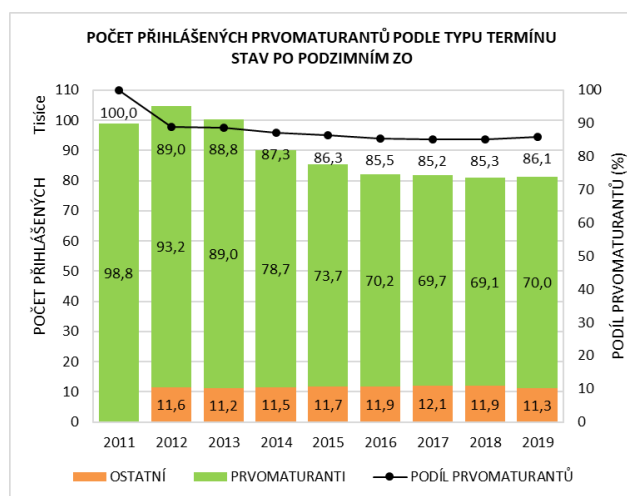
POČET PŘIHLÁŠENÝCH							
	JARNÍ ZO		PODZIMNÍ ZO		MZ 2017	MZ 2018	MZ 2019
CELKEM					81 814	80 992	81 313
PRVO MATURANTI	CELKEM				69 722	69 091	69 971
	ŘÁDNÝ	ŘÁDNÝ			3 792	3 397	3 193
		OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ			15 579	15 655	15 354
	-	-			50 306	49 995	51 379
	-	ŘÁDNÝ			45	44	45
OSTATNÍ	CELKEM				12 092	11 901	11 342
	ŘÁDNÝ	ŘÁDNÝ			461	330	289
		OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ			632	610	505
	-	-			1 121	1 086	902
	OPRAVNÝ/ NÁHRADNÍ	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ			1 532	1 405	1 276
		-			7 755	7 865	7 748
	-	ŘÁDNÝ			23	18	19
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ			568	587	603	

³ Nízký podíl účasti prvomaturantů Středočeského kraje na vzdělávání je dán konstrukcí ukazatele – prvomaturanti jsou započítáváni podle kraje, ve kterém navštěvují střední školu, nikoli podle místa bydliště.

více let dříve. Důvodem, že se k řádnému termínu hlásí opakovaně, je, že v předchozích řádných termínech zkoušku nekonali, neboť neměli ukončený poslední ročník a nebyli připuštěni k maturitě. V této zprávě jsou označováni jako přihlášení k odloženému řádnému termínu.

- Žáci přihlášení k náhradnímu termínu zkoušky, kteří se již jednou či vícekrát k řádnému termínu maturitní zkoušky přihlásili, řádně ukončili vzdělávání, avšak zkoušku nebo dílčí zkoušku nekonali a jejich neúčast ředitel školy omluvil, zároveň nekonají žádnou dílčí zkoušku v opravném termínu.
- Žáci přihlášení k opravnému termínu zkoušky, kteří v některém z předchozích zkušebních období přihlášenou zkoušku nebo dílčí zkoušku konali, avšak neúspěšně. Za takové se považují i ti, kteří se k přihlášené zkoušce nebo dílčí zkoušce nedostavili a kterým ředitel školy absenci u zkoušky neomluvil.

1.3.2 ZÁKLADNÍ VÝSLEDKY

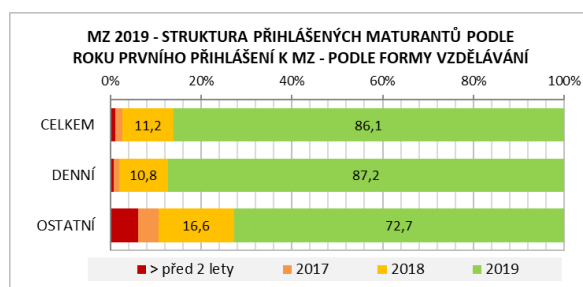
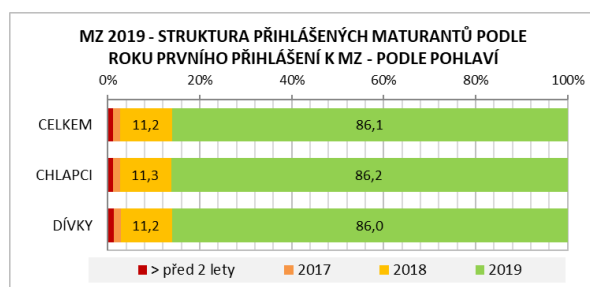

U konkrétního maturujícího může v rámci jednoho zkušebního období nastat souběh konání zkoušek (a v rámci nich i dílčích zkoušek) v opravném i v náhradním termínu, proto na úrovni celé maturitní zkoušky a na úrovni částí maturitní zkoušky hovoříme o přihlášených k opravné/náhradní zkoušce.

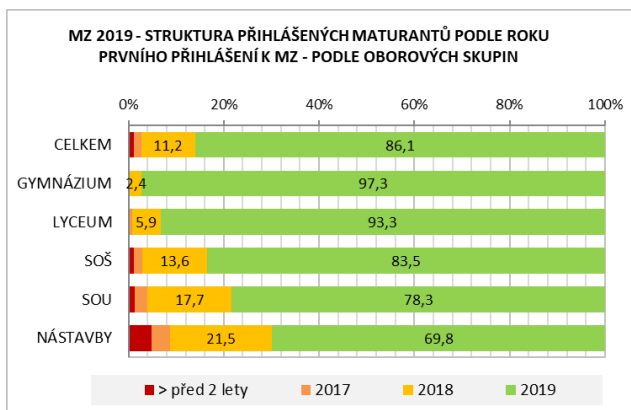
V roce 2019 se k maturitní zkoušce přihlásilo (v rámci jarního i podzimního zkušebního období) celkem 81,3 tis. žáků, z toho 70 tis. bylo žáků hlásících se k maturitní zkoušce poprvé (tj. 86,1 %). Meziroční nárůst celkového počtu maturantů činí 0,3 tis. žáků, tj. 0,4 %, prvomaturantů pak bylo o 0,9 tis., tedy o 1,3 %, více než

v roce předchozím a o 29,7 tis. (o 30 %) méně než v roce 2011.

Žáků, kteří se přihlásili v tzv. odloženém řádném termínu, bylo 1,2 tis. (1,5 %), ke zkoušce v opravném či náhradním termínu se přihlásilo 10,1 tis. maturantů (12,5 %).

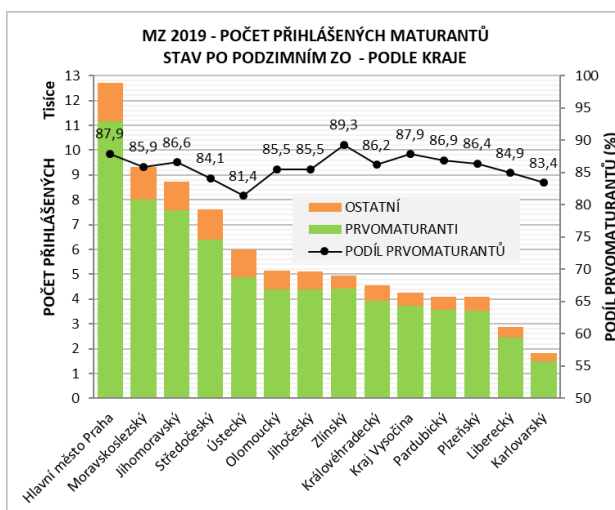
Z těch, kteří se v roce 2019 nehlásili k maturitní zkoušce poprvé (celkem 13,9 % ze všech přihlášených), bylo 9,1 tis. (tj. 11,2 %) poprvé přihlášených v roce 2018, dalších 1,2 tis. (1,5 %) žáků podalo přihlášku prvně v roce 2017 a 1 tis. (1,2 %) pak v letech 2011–2016.

ích bylo v roce 2019 dříve přihlášených 2,7 % maturantů, na lyceích 6,7 %, na SOŠ 16,5 %, na SOU 21,7 % a v nástavbovém studiu pak 30,2 %.

Podíl maturantů, kteří podali přihlášku poprvé v roce 2019, se v rámci jednotlivých oborových skupin výrazně liší. Na gymnáziích činí tento podíl 96,5–98,1 %, na lyceích 93,3 %. Na SOŠ se tento podíl pohybuje od 86,9 % (SOŠ technické 1) po 77,0 % (SOŠ zemědělské), na technických oborech SOU dosáhl 79,6 %, na netechnických učilištích pak 76,3 %. V nástavbovém studiu technického zaměření tvoří prvomaturanti pouze 70,4 %, na netechnických oborech nástavby pak 69,7 %.

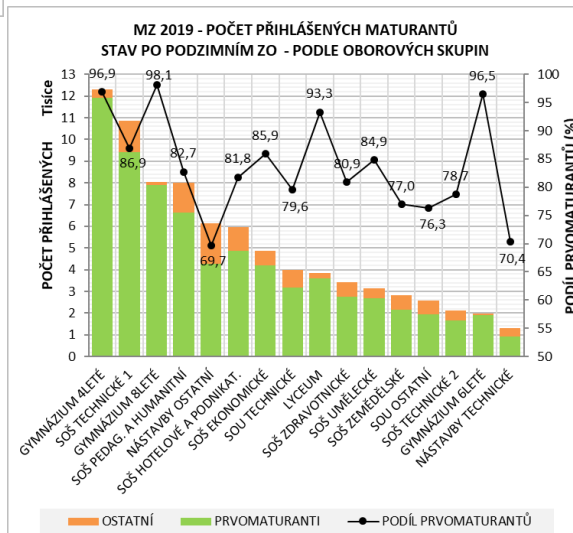
1.3.3 KRAJSKÝ POHLED

U chlapců je podíl přihlášených dříve než v roce 2019 celkem 13,8 %, u dívek pak 14 %.

Mezi maturanty v denní formě vzdělávání činí podíl poprvé přihlášených dříve než v roce 2019 celkem 12,8 %, mezi maturanty v jiné než denní formě je to pak 27,3 %.

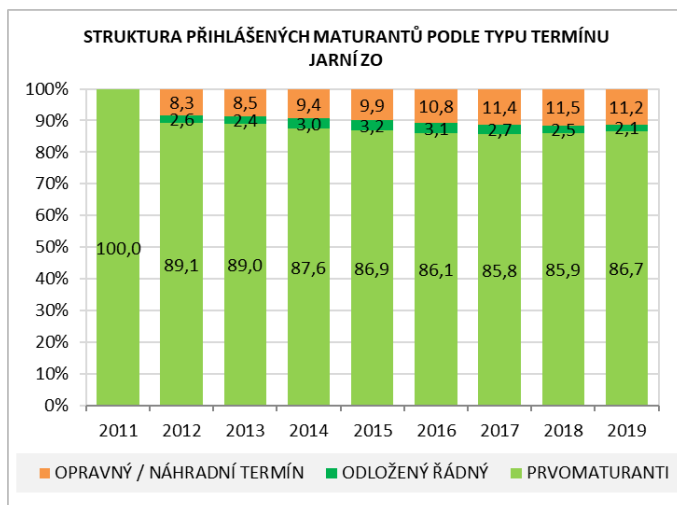
Mezi jednotlivými typy škol jsou vidět poměrně velké rozdíly, které vyplývají především z míry neúspěšnosti maturantů jednotlivých oborových skupin v předchozích letech. Na gymnázi-

Regionálně se struktura přihlášených k maturitní zkoušce z hlediska roku podání první přihlášky také liší. Rozdíly podílů prvomaturantů od republikového průměru se v roce 2019 pohybovaly od +3,8 po -5,4 p. b.

Nejvyšší relativní zastoupení prvomaturantů bylo stejně jako v předchozím roce ve Zlínském kraji a Kraji Vysočina. Dále pak v kraji Pardubickém a Jihomoravském. Naopak nejnižší podíl prvomaturantů byl tradičně v kraji Ústeckém, Karlovarském a Středočeském.

1.4 PŘIHLÁŠENÍ K MATURITNÍ ZKOUŠCE V JARNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

Celkem se k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2019 přihlásilo 80,6 tis. žáků, tedy jen o 0,3 tis. více než v předchozím roce. Meziroční nárůst tak činil 0,4 %. Počet prvomaturantů přihlášených k maturitní zkoušce v roce 2019 stoupl meziročně o 0,9 tis. (o 0,8 %) na 70 tis. (86,7 % celkového počtu přihlášených). Žáků hlásících se k odloženému řádnému termínu bylo 1,7 tis. (2,1 % z celkového počtu přihlášených), což je nejmenší počet od roku 2011 a souvisí s klesající mírou neúčasti na maturitní zkoušce způsobenou neukončením posledního ročníku SŠ.

K opravné či náhradní zkoušce se v jarním zkušebním období 2019 přihlásilo 9 tis. žáků (11,2 % z celkového počtu přihlášených). Mezi lety 2012–2018 podíl těchto maturantů rostl z důvodu zvyšujícího se počtu těch, kteří napoprvé u maturity neuspěli a kteří se k maturitní zkoušce poté hlásili opakovaně. Rokem 2019 se však růst podílu této skupiny maturantů zastavil.

Zastoupení žáků přihlášených v odloženém řádném termínu od roku 2015 klesá, oproti roku 2018 se snížilo o 0,4 p. b. na 2,1 %. Jak již bylo výše zmíněno, pokles souvisí mimo jiné s klesající mírou neúčasti u zkoušky způsobenou faktem, že žák řádně neuzavřel poslední ročník střední školy.

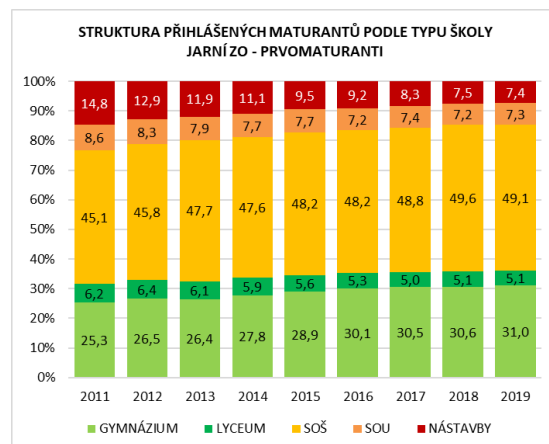
Naprostá většina prvomaturantů se hlásí ke zkouškám obou částí maturitní zkoušky (97,2 %), tedy společně i profilové části. Podíl těch, kteří mají přihlášenou pouze profilovou část, činí 2,6 % (1,8 tis.), v největší míře je tato skupina maturantů zastoupena na pedagogických a humanitních SOŠ (18,6 %), na uměleckých SOŠ – konzervatořích (6 %) a na zdravotnických SOŠ (6 %). Na tyto školy častěji nastupují ti, kteří již maturitní zkoušku složili a doplňují si odborné vzdělání.

V roce 2019 přistupovalo pouze ke společné části maturitní zkoušky 104 prvomaturantů, jednalo se výhradně o žáky ze škol nabízejících program International Baccalaureate nahrazující standardní profilovou část maturitní zkoušky.⁴

1.4.1 OBOROVÁ STRUKTURA PŘIHLÁŠEK

V roce 2019 se z pohledu oborové struktury prvomaturantů potvrzuje několik trendů:

- Růst jak absolutního počtu, tak podílu gymnazistů, kteří v roce 2019 představují 31 % maturitní populace (21,7 tis.). Oproti roku 2018 se jedná o nárůst podílu o 0,4 procentního bodu, ve srovnání s rokem 2011 o 5,7 p. b.
- Růst absolutního počtu maturantů na SOŠ, ovšem zastavení růstu jejich relativního zastoupení mezi prvomaturanty. V roce 2019

⁴ Program IB – International Baccalaureate, na který jsou akreditovány některé střední školy v ČR, představuje plnohodnotnou alternativu k profilové části maturitní zkoušky na dané škole. Žáci skládající tuto mezinárodní zkoušku pak mají povinnost složit společnou část MZ, ovšem klasickou profilovou část maturitní zkoušky neskládají.

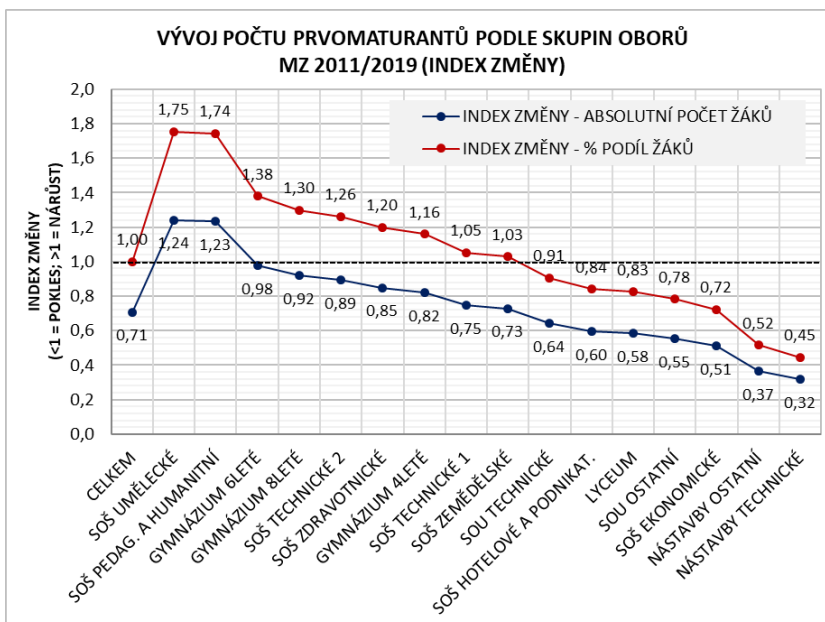
představují 49,1 % maturitní populace (34,3 tis.), tj. o 0,5 p. b. méně než v roce předchozím. Od prvního ročníku státní maturitní zkoušky se tato skupina maturantů zvětšila o 4 p. b.

- Setrvalé zastoupení maturantů z lyceí v posledních třech letech, v roce 2019 tvořili 5,1 % (3,6 tis.) ze všech přihlášených prvomaturantů. Ve srovnání s rokem 2011 je to o 1,1 p. b. méně.
- Přetrvávající pokles podílu maturantů z nástavbového studia, kteří v roce 2019 představovali 7,4 % maturitní populace (5,2 tis.). Meziročně oproti roku 2018 jejich podíl klesl o 0,1 p. b., od roku 2011 se pak jedná o pokles o 7,4 p. b.
- Maturanti z oborů středních odborných učilišť se na maturitní populaci podíleli 7,3 % (5,1 tis.), což je hodnota mírně vyšší než v roce předchozím. Oproti roku 2011 se zastoupení této skupiny snížilo o 1,3 p. b.

Sektor všeobecného a všeobecně odborného vzdělávání (gymnázia a lycea) tedy v roce 2019 představoval 36,1% podíl maturitní populace a toto zastoupení se oproti roku 2011 zvýšilo o 4,6 procentního bodu. Odborné vzdělávání pak v roce 2019 tvoří 63,9 % maturitní populace, což je nejméně z celého sledovaného období.

V detailnějším oborovém pohledu je vidět zejména výrazný nárůst maturantů na SOŠ uměleckých a pedagogických a humanitních,⁵ a to jak v relativním vyjádření v rámci všech maturantů, tak i z hlediska absolutního počtu žáků. Jedná se o jediné dvě oborové skupiny, kde absolutní počet žáků i přes populační pokles věkové kohorty 19letých oproti roku 2011 vzrostl.

Nárůst relativního zastoupení v maturitní populaci oproti roku 2011 zaznamenala vedle

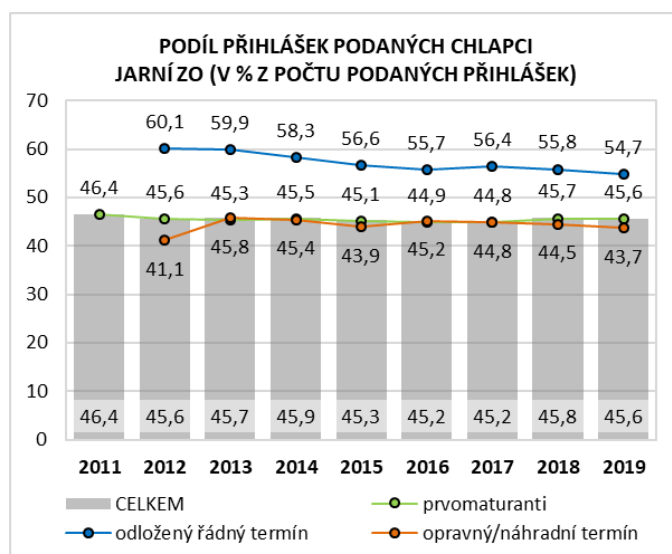

výše zmíněných oborových skupin ještě víceletá gymnázia (o 38 % v případě 6letých, o 30 % v případě 8letých gymnázií). Dále navýšily svůj podíl SOŠ technické 2 (o 26 %), SOŠ zdravotnické (o 20 %), čtyřletá gymnázia (o 16 %), SOŠ technické skupiny 1 (o 5 %) a SOŠ zemědělské (o 3 %). I přes nárůst relativního zastoupení došlo však ve všech těchto oborových skupinách k poklesu celkového počtu maturantů.

Výrazně menší podíl ve srovnání s rokem 2011 zaujímaly především obory nástavbového studia – podíl skupiny nástavbových technických oborů klesl o 55 %, podíl netechnických pak o 48 %. Poměrně výrazný pokles podílu zaznamenaly také SOŠ ekonomické (o 28 %) a dále netechnické obory SOU (o 22 %). Klesl i podíl lyceí, a to o 17 %. Pokles podílu se týkal ještě hotelových a podnikatelských SOŠ (o 16 %) a technických SOU (o 9 %).

⁵ Nárůst počtu i podílu žáků ve skupině pedagogických a humanitních SOŠ souvisí zejména s příchodem těch, kteří již maturitní zkoušku v minulosti složili a dodělávají si pouze profilovou část kvůli profesním požadavkům. SŠ tak studují často v neprezenční formě vzdělávání.

1.4.2 GENDEROVÁ STRUKTURA PŘIHLÁŠEK

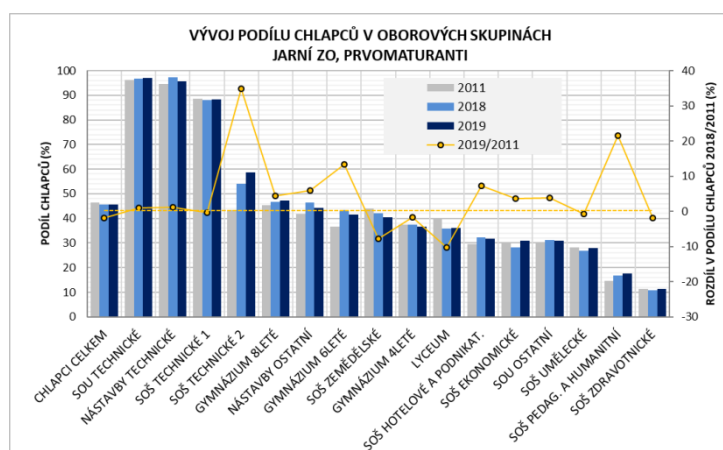
Z celkového počtu přihlášených maturantů v jarním zkušebním období roku 2019 bylo 45,6 % chlapců a 54,4 % dívek. Tento poměr se meziročně změnil velmi mírně ve prospěch dívek, ve srovnání s rokem 2012 je tožný.

Mezi prvomaturanty byl podíl chlapců 45,6 %, což je hodnota o 0,1 procentního bodu nižší než v roce předchozím a o 0,8 procentního bodu nižší než v roce 2011.

Mezi přihlášenými k odloženému řádnému termínu tvoří chlapci většinu (54,7 %). Oproti roku 2018 došlo k poklesu o 1,1 procentního bodu, ve srovnání s rokem 2012 je

v roce 2019 podíl chlapců v této skupině maturantů o 5,3 p. b. nižší. Mezi chlapci je vyšší podíl těch, kteří neukončí úspěšně poslední ročník, a tedy nejsou k maturitní zkoušce připuštěni.

Podíl chlapců mezi přihlášenými k opravné či náhradní zkoušce v roce 2019 byl 43,7 %. Oproti roku 2018 klesl podíl chlapců v této skupině o 0,8 p. b.

Mezi obory s výraznou dominancí chlapců patří zejména všechny obory technické, a to jak na úrovni SOŠ (skupina 1, tedy klasické průmyslovky), tak SOU a obory nástavbového studia. Na technických SOU a nástavbách je podíl chlapců dokonce vyšší než 90 %. V porovnání s rokem 2018 se na technických SOU podíl chlapců téměř nezměnil, v technických oborech nástavbového studia se mírně snížil.

Na opačném konci, tedy s více než 80%

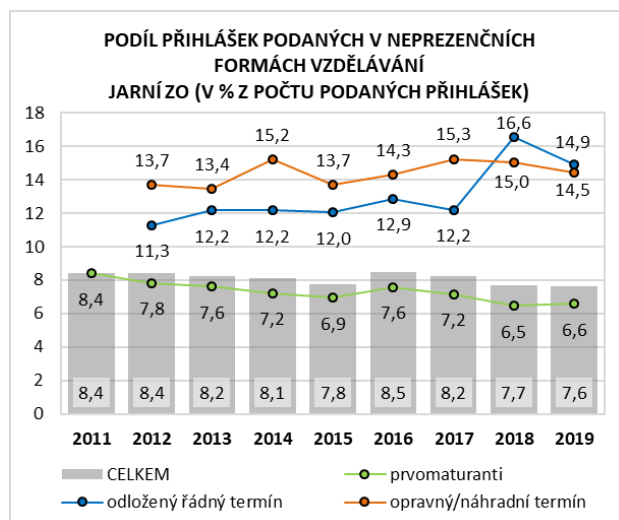
zastoupením dívek, figurují obory zdravotnické a pedagogické a humanitní. Zastoupení dívek okolo 70 % mají obory SOŠ uměleckých, dále obory netechnických středních odborných učilišť, ekonomické SOŠ (obchodní akademie) a hotelové a podnikatelské SOŠ.

Na gymnáziích se podíl dívek v roce 2019 pohyboval od 52,2 % (8letá gymnázia), tedy lehce pod republikovým průměrem podílu dívek, přes 58,6 % (6letá) do 63,3 % (4letá).

Oborové skupiny, kde podíl maturujících chlapců meziročně stoupl nejvýrazněji, jsou technické SOŠ skupiny 2 (o 4,6 p. b.) a ekonomické SOŠ (o 2,6 p. b.). Pokles podílu chlapecké populace od roku 2018 bylo možné pozorovat na netechnických nástavbách (o 2,4 p. b.) a na 6letých gymnáziích (o 2,1 p. b.).

Ve srovnání s rokem 2011 pozorujeme nejvyšší úbytek zastoupení chlapců na lyceích (ze 40,3 % na 36,2 % v roce 2019, což souvisí s celkovým úbytkem žáků zejména v technických lyceích, kde chlapci dominují) a na zemědělských SOŠ (ze 43,9 % na 40,6 %). Nárůst podílů chlapců oproti prvnímu ročníku státní maturity je naopak možné vidět v již zmíněných technických SOŠ skupiny 2 (ze 43,5 % v roce 2011 na 58,6 % v roce 2019) a v oborech SOŠ pedagogických a humanitních (z 14,6 % na 17,7 %).

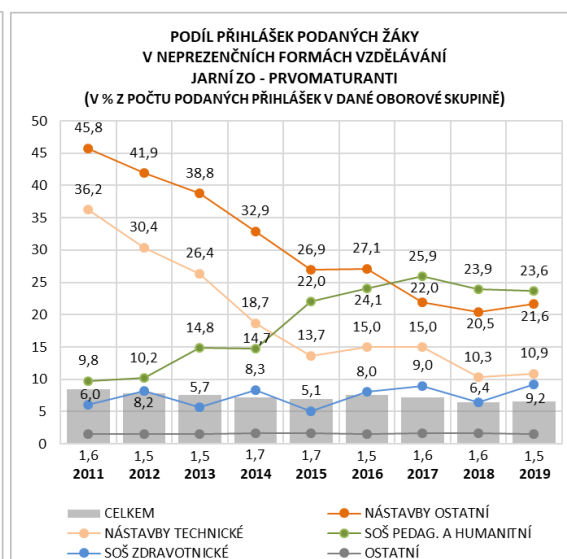
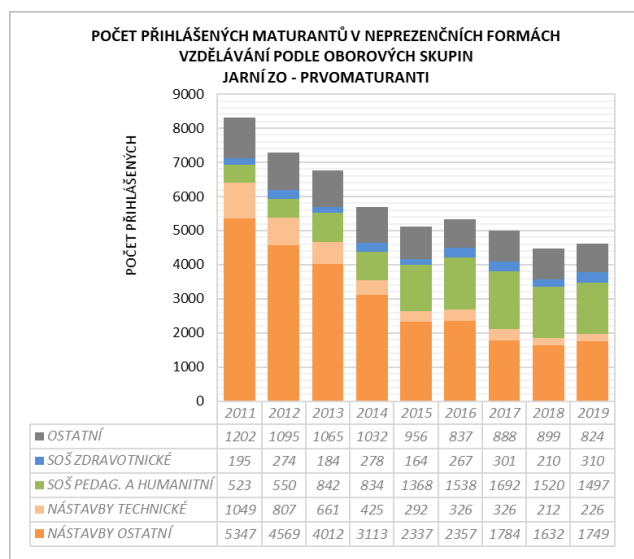
1.4.3 STRUKTURA PŘIHLÁŠEK PODLE FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

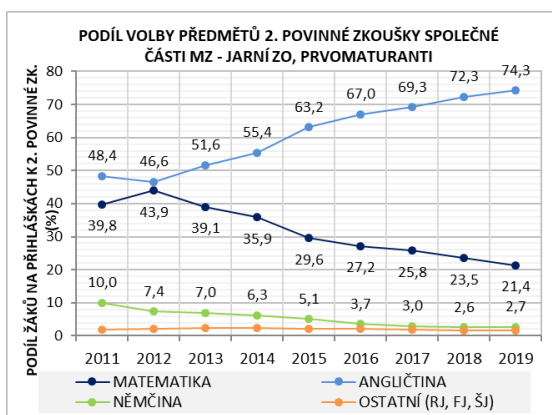
Z celkového počtu maturantů, kteří podali přihlášku k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2019, představovali žáci v neprezenčních formách vzdělávání 7,6 % (6,2 tis.).

Podíl žáků neprezenčních forem vzdělávání mezi prvomaturanty činil v roce 2019 v jarním zkušebním období 6,6 % (4,6 tis.), což znamená meziroční nepatrný nárůst. Od roku 2011 do roku 2015 podíl těchto maturantů klesal z 8,4 % (8,3 tis.) v roce 2011 na 6,9 % (5,1 tis.) v roce 2015, rok 2016 znamenal pro tuto skupinu nárůst podílu na 7,6 %, a v letech 2017 a 2018 došlo opětovně k poklesu podílu prvomaturantů neprezenčních forem.

Pohled ve větším detailu (přes oborové skupiny) z hlediska podílu žáků v neprezenčních formách vzdělávání ukazoval v letech 2015–2017 rostoucí tendenci zejména v pedagogických a humanitních oborech. V jarním zkušebním období 2017 bylo jejich zastoupení 25,9 %, tj. o 16,2 p. b. vyšší než v roce 2011. V letech 2018 a 2019 se zastoupení neprezenčních forem v této oborové skupině dostává pod hranici 24 % až na 23,6 %. Meziročně oproti roku 2018 mírně narostlo zastoupení neprezenčních forem v nástavbovém studiu technického (o 0,6 p. b. na 10,9 %) i netechnického zaměření (o 1,1 p. b. na 21,6 %). Oproti roku 2018 narostl podíl neprezenčních forem u zdravotnických oborů – o 2,8 p. b. na 9,2 %.

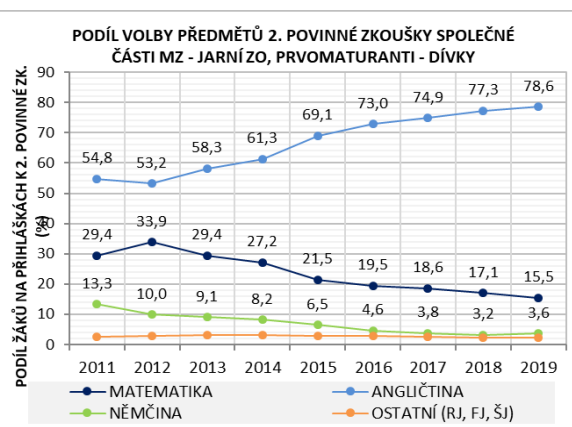
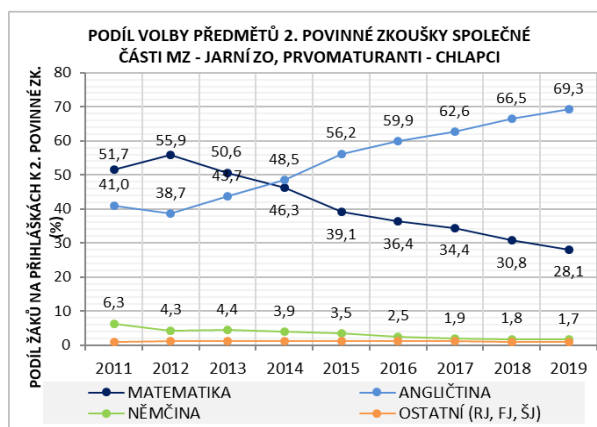
1.4.4 VOLBA PŘEDMĚTU DRUHÉ POVINNÉ ZKOUŠKY

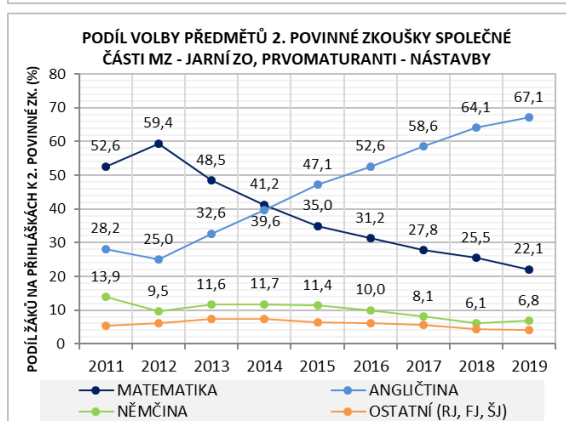
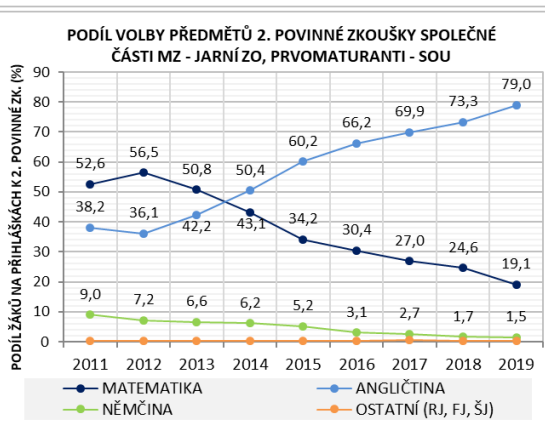
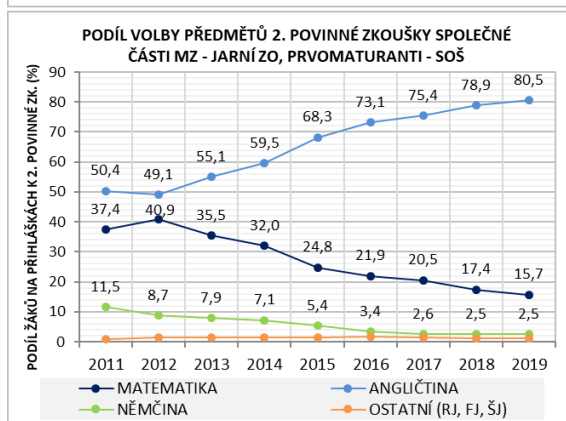
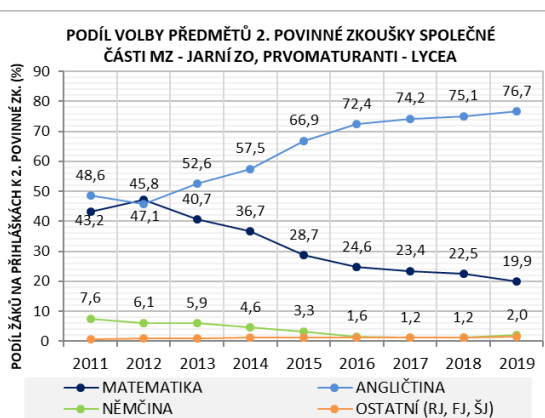
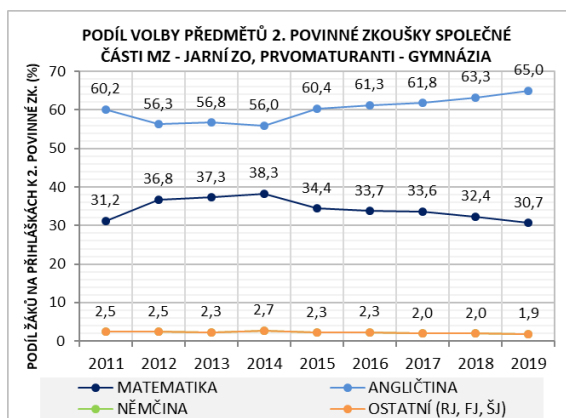

Ke druhé povinné zkoušce společné části maturitní zkoušky se v jarním zkušebním období roku 2019 přihlásilo celkem 67,7 tis. prvomaturantů, z toho 14,5 tis. (21,4 %) si vybralo matematiku a 53,3 tis. (78,6 %) zvolilo cizí jazyk. Trendy ve volbě předmětového portfolia, které začaly v roce 2013, se do značné míry potvrzují i po šesti letech.

Podíl žáků, kteří si volí matematiku, od roku 2012 klesá, mezi roky 2018 a 2019 došlo k poklesu podílu volby o 2,1 p. b., oproti roku 2012 je podíl volby v roce 2019 o 22,5 p. b. nižší. Mezi chlapci si matematiku v roce 2019 vybralo 28,1 %, tedy o 2,7 p. b. méně než

v roce předchozím a o 27,8 p. b. méně než v roce 2012. Od roku 2014 převažuje u chlapců volba angličtiny. Matematiku si v roce 2019 vybralo 15,5 % dívek, což představuje meziroční pokles o téměř 1,6 procentního bodu, rozdíl ve volbě oproti roku 2012 pak činí 18,4 p. b. Volba matematiky je ovlivněna oborem, ve kterém žáci studují – matematiku si častěji volí žáci gymnázií a pak žáci technických oborů, kde je však výrazná převaha chlapců.

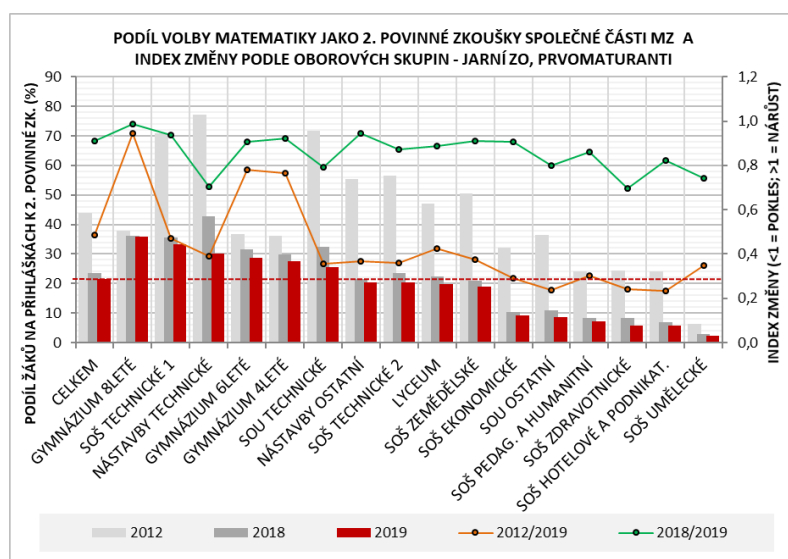

Angličtina si udržuje dominantní pozici v rámci podílu volby předmětů druhé povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky. V roce 2019 si ji vybralo celkem 74,3 % (50,3 tis.) prvomaturantů. Nárůst podílu volby od roku 2012 představuje 27,7 p. b. Chlapci si angličtinu v roce 2019 zvolili v 69,3 % případů, což je o 2,8 p. b. více než v předchozím roce a o 30,6 p. b. více než v roce 2012. Dívky si ji vybraly jako 2. povinnou zkoušku ze 78,6 %, meziroční nárůst tak u nich dosáhl v roce 2019 hodnoty 1,3 p. b. Od roku 2012 pak vzrostla volba angličtiny mezi dívkami o 25,4 p. b.

U **němčiny** se trend poklesu, ke kterému docházelo mezi lety 2012 a 2018, zastavil a v roce 2019 pozorujeme meziroční velmi mírný nárůst podílu volby na úroveň 2,7 % (tj. o 0,1 p. b.). Za tímto nárůstem stojí především vyšší zájem ze strany dívek, kde si němčinu zvolilo 3,6 % z nich, což představuje meziroční nárůst zájmu o 0,4 p. b. Oproti roku 2011 se jedná o pokles o 9,6 p. b. Mezi chlapci si němčinu zvolilo pouze 1,7 %, tj. o 4,7 p. b. méně než v roce 2011 a o 0,1 p. b. méně než v roce 2018.

Ostatní jazyky (ruština, francouzština, španělština) představují 1,6 % z celkového počtu přihlášek k druhé povinné zkoušce mezi prvomaturanty v roce 2019, což je číslo srovnatelné s rokem předchozím. Ruštinu si vybralo 850, francouzštinu 80 a španělštinu 144 prvomaturantů.

OBOROVÝ POHLED

Volba **matematiky** je při porovnání všech oborových skupin nejvyšší na 8letých gymnáziích, technických SOŠ 1 a v technických oborech nástavbového studia, kde si ji volí stále **přes 30 %** prvomaturantů. Mezi 20 a 30 % maturantů si v roce 2019 matematiku vybralo na ostatních typech gymnázií, v technických oborech SOU, na netechnických nástavbách a technických SOŠ 2. Těsně pod 20 % volby se pohybují ještě lycea a SOŠ zemědělské. Na ostatních netechnických oborech SOŠ a SOU je míra volby matematiky

pod 10% hranicí. Pokles podílu volby matematiky v rámci druhé povinné zkoušky je patrný ve všech oborových skupinách.

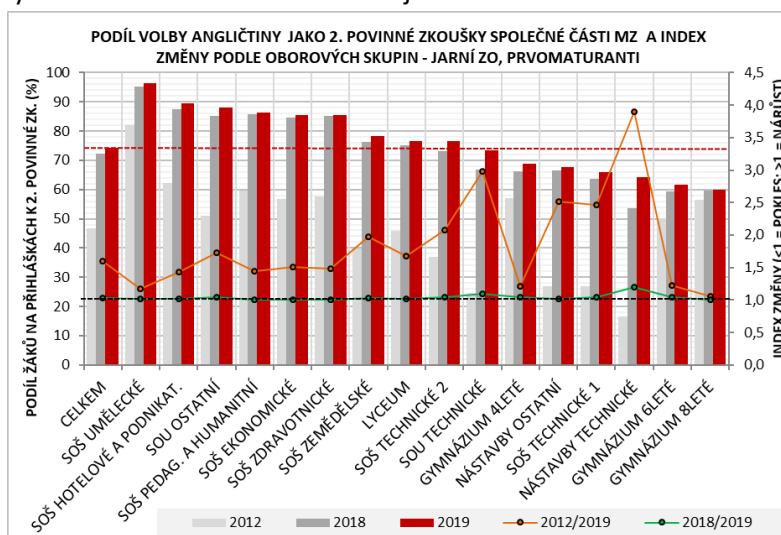
Stav oproti roku 2012, kdy byla míra volby matematiky nejvyšší, se nejvýrazněji změnil v nástavbovém studiu a v oborech SOU. S výjimkou gymnázií je tak zastoupení matematiky v rámci druhé povinné zkoušky na všech porovnávaných typech škol ve srovnání s rokem 2012 méně než poloviční.

Nejvýraznější pokles volby matematiky oproti roku 2012 lze vidět v oborových skupinách s podprůměrným zastoupením tohoto předmětu u druhé povinné zkoušky – zejména na hotelových a podnikatelských SOŠ a v netechnických oborech SOU. Naopak nejméně se změnil podíl maturantů volících matematiku na 8letých gymnáziích, kde byla v roce 2019 situace obdobná jako v roce 2012.

Angličtina má jako předmět 2. povinné zkoušky nejvyšší zastoupení na oborech SOŠ, kde si ji v roce 2019 vybralo bezmála 80,5 % prvomaturantů, a ve srovnání s rokem 2012 tento podíl narostl o více než 30 p. b. Druhý nejvyšší podíl zaujímá v oborech SOU – 79 %, kde došlo meziročně ke skokovému nárůstu o 5,6 p. b., a oproti roku 2012 se jedná o nárůst o 42,9 p. b. Na lyceích se v roce 2019 angličtina pohybuje podílem volby na úrovni 76,7 %, tj. o 1,5 p. b. výše než v roce 2018

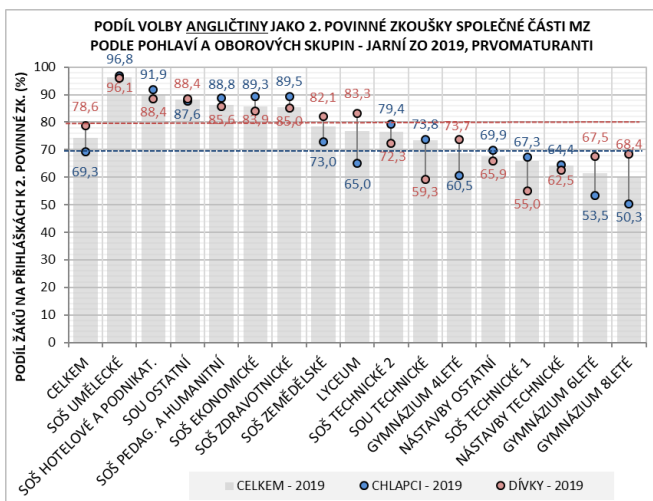
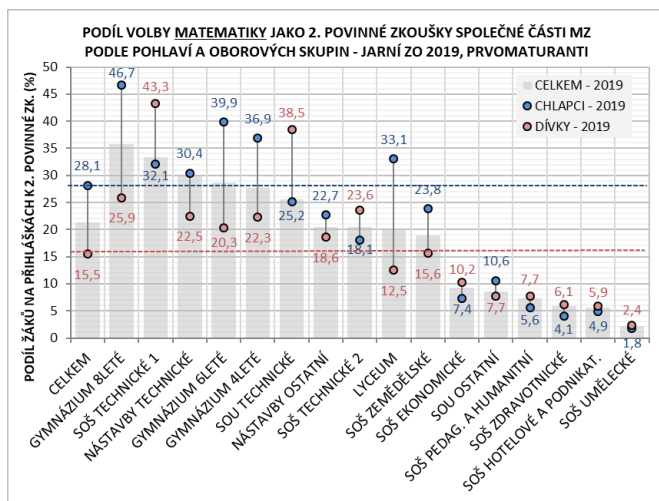
a o 30,9 p. b. nad úroveň z roku 2012. Gymnazisté volili angličtinu v 65 % případů. Od roku 2012 je zde její zastoupení vyšší jen o 8,7 p. b. Žáci nástavbového studia zvolili angličtinu z 67,1 %, ve srovnání s rokem 2012 jde o vůbec nejvyšší nárůst v porovnání s ostatními typy škol, který činí 42,1 p. b.

Volba angličtiny jako druhé povinné zkoušky napříč oborovými skupinami je do značné míry opozitní vůči volbě matematiky. Nejvíce si angličtinu vybírají žáci v netechnicky zaměřených oborových skupinách – na SOŠ uměleckých, hotelových a podnikatelských, na netechnických SOU, na SOŠ pedagogických a humanitních, ekonomických a zdravotnických – zde se podíl volby angličtiny pohybuje od 96,3 do 85,5 %. Mírně nad republikovým průměrem se nacházejí SOŠ zemědělské, lycea a SOŠ technické

skupiny 2 s podílem angličtiny 78,4–76,4 %. Mírně pod průměrem pak jsou technické obory SOU (73,4 %). Menší než 70% podíl volby angličtiny vykazují 4letá gymnázia, netechnické nástavby, technické SOŠ 1, technické nástavby – zde se míra volby angličtiny pohybuje mezi 68,8 a 64,3 %. Relativně nejméně si angličtinu vybírají maturanti na víceletých gymnáziích (61,5 %, resp. 59,9 %).

Nejvýraznější nárůst volby angličtiny oproti roku 2012 lze pozorovat zejména v oborových skupinách technického zaměření, nejvíce na nástavbách, dále na SOU a na SOŠ technických 1. K relativně vysokému nárůstu podílu volby angličtiny došlo také na netechnických nástavbách, na SOŠ technických skupiny 2 a SOŠ zemědělských. Nejméně stoupla volba angličtiny ve srovnání s rokem 2012 na všech typech gymnázií a pak i v uměleckých oborech SOŠ, kde je standardně volena nejvíce.

Největší rozdíl ve volbě matematiky z hlediska genderu je patrný na 8letých gymnáziích a na lyceích. V případě lyceí je poměrně velký rozdíl mezi chlapci a dívkami ve volbě předmětů druhé povinné zkoušky dán zejména značnou rozmanitostí této oborové skupiny.⁶ Na gymnáziích výrazněji preferují matematiku chlapci – vybírá si ji více než 40 % z nich, zatímco dívky na gymnáziích si ji volí přibližně ve čtvrtině případů. Mezi oborové skupiny, kde si dívky volí matematiku častěji než chlapci, patří téměř všechny technické oborové skupiny – SOŠ technické 1 i 2, SOU a nástavby technické. Mírnou převahu ve volbě matematiky mají dívky také na ekonomických a hotelových a podnikatelských, pedagogických a humanitních a zdravotnických SOŠ.

Volba angličtiny z pohledu genderu nejvíce rozlišuje na lyceích, 8letých a 6letých gymnáziích a na technických SOU.

Němčina má největší podíl volby mezi prvomaturanty na nástavbách, kde si ji v roce 2019 zvolilo přes 6,8 % žáků. Od roku 2011, kdy měla němčina celkově nevyšší míru volby, došlo v této oborové skupině k poklesu o 7 procentních bodů. Na gymnáziích a SOŠ se míra volby němčiny pohybuje kolem 2,5 %, nejmenší zastoupení má pak v lyceích – 2 %, a na SOU – 1,5 %.

⁶ Zatímco na technických lyceích je podíl chlapců více než 81 %, na ekonomických tvoří přesně třetinu prvomaturantů, na přírodovědných lyceích 28 %, na zdravotnických a pedagogických je jejich zastoupení 19 %, resp. 14 %. Podíl maturantů z technických lyceí na celkovém počtu maturantů z lyceí se od roku 2013 snížil z 26 % na 18 %, naopak poměrně výrazně narostl podíl maturantů v oborech lyceí s vyšším zastoupením dívek, tedy na pedagogických a zdravotnických lyceích, která nyní v úhrnu tvoří bezmála 40 % všech „lyceistů“, zatímco v roce 2013 bylo jejich zastoupení na úrovni 26 %.

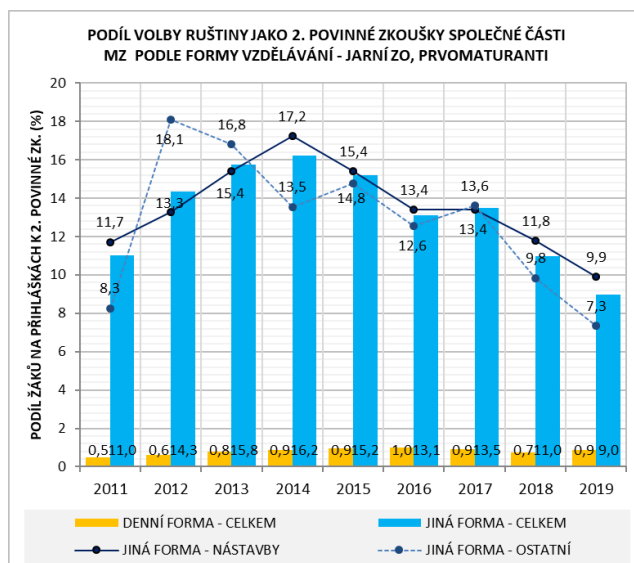
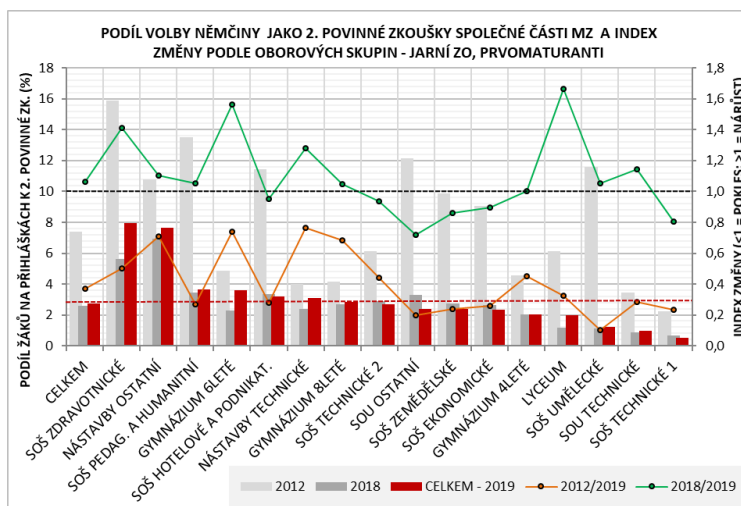
V detailním pohledu na oborové skupiny si němčinu nejvíce volí prvomaturanti na zdravotnických SOŠ a netechnických oborech nástavb, kde si ji vybralo 8 %, resp. 7,6 % prvomaturantů v jarním zkušebním období 2019. Nadprůměrnou míru volby má tento předmět ještě na SOŠ humanitních a pedagogických, na 6letých gymnáziích, SOŠ hotelových a podnikatelských a v technickém nástavbovém studiu (3,6–3,1 %). Kolem průměru se pohybují s volbou němčiny maturanti na 8letých gymnáziích a na technických SOŠ 2. Mírně pod průměrem jsou obory netechnických SOU a zemědělských a ekonomických SOŠ, 4letých gymnázií a lyceí (2,4–2 %). Minimální zájem o němčinu (pod 2 %) je zejména na technických SOŠ skupiny 1, technických SOU, kde převládá volba angličtiny a matematiky, dále na uměleckých oborech SOŠ, kde dominuje angličtina.

Oproti roku 2012 došlo k úbytku volby němčiny ve všech oborových skupinách, ovšem nejvíce se propad (způsobený zejména zvýšením volby angličtiny) projevil na uměleckých SOŠ, v netechnických oborech SOU, na SOŠ technických 1 a SOŠ zemědělských.

Mírný meziroční nárůst volby němčiny oproti roku 2018 byl tažen zejména obory lyceí, 6letých gymnázií a zdravotnických SOŠ.

Ruština má poměrně specifické složení maturantů jednak z hlediska oborového, ale také z hlediska formy vzdělávání. V denní formě vzdělávání v jarním zkušebním období 2019 si ruštinu zvolilo 0,9 % prvomaturantů. Mezi žáky neprezenčních forem vzdělávání, kde jsou nejvíce zastoupeni žáci nástavbového studia, si ji pak vybralo 9 % z nich. Ruština je specifická i z dalšího důvodu – jako maturitní předmět si ji často vybírají jednak rodilí mluvčí, jednak starší maturanti doplňující si vzdělání kvůli zaměstnání.

K poklesu podílu volby ruštiny došlo meziročně ve všech sledovaných kategoriích vyjma žáků v denní formě vzdělávání. Mezi maturanty v neprezenčních formách vzdělávání se její volba dostala na historicky nejnižší úroveň z celého sledovaného období.

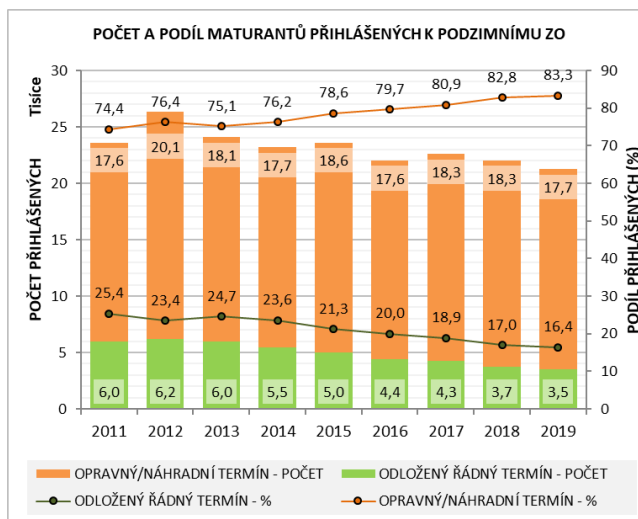

1.5 PŘIHLÁŠENÍ K MATURITNÍ ZKOUŠCE V PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

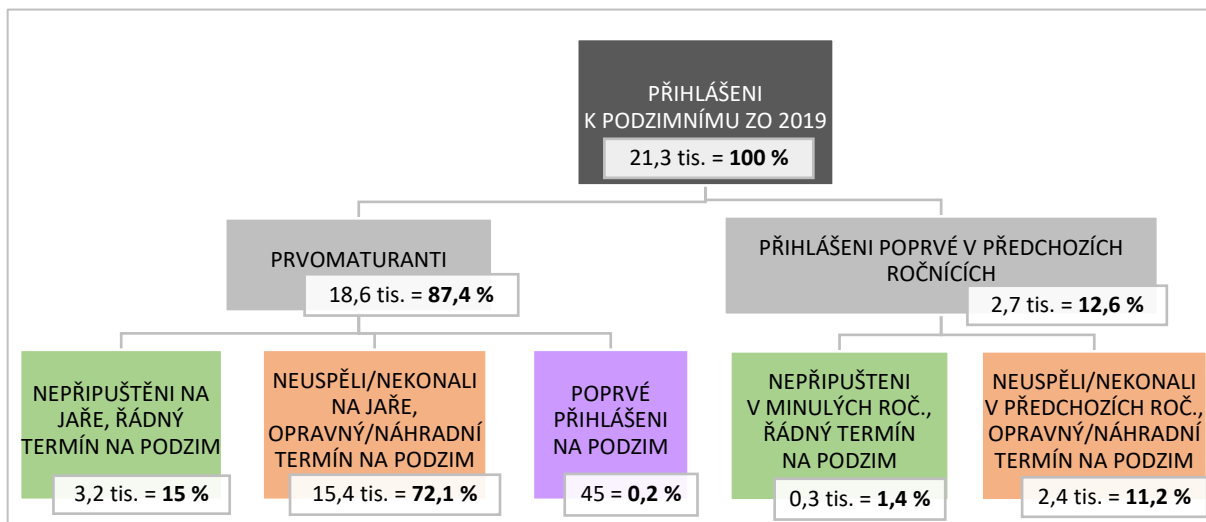
K maturitní zkoušce se v podzimním zkušebním období roku 2019 přihlásilo celkem 21,3 tis. maturujících (tj. o 0,8 tis. méně než v roce 2018). Z toho k odloženému řádnému termínu zkoušky se přihlásilo 3,5 tis. maturantů (o 0,2 tis. méně než v roce 2018), tj. 16,4 % všech, kteří podali přihlášku k podzimnímu zkušebnímu období. K opravné, resp. náhradní zkoušce se přihlásilo 17,7 tis. (srovnatelně s rokem předešlým), tj. 83,3 % všech, kteří podali přihlášku k podzimnímu zkušebnímu období.

Od roku 2013 roste relativní zastoupení žáků, kteří v podzimním zkušebním období absolvují opravnou, resp. náhradní zkoušku, a rok 2019 tento trend pouze potvrdil. Oproti roku 2013 se jejich podíl zvýšil o 8,2 p. b., meziroční nárůsty tak činí v průměru 1,4 p. b.

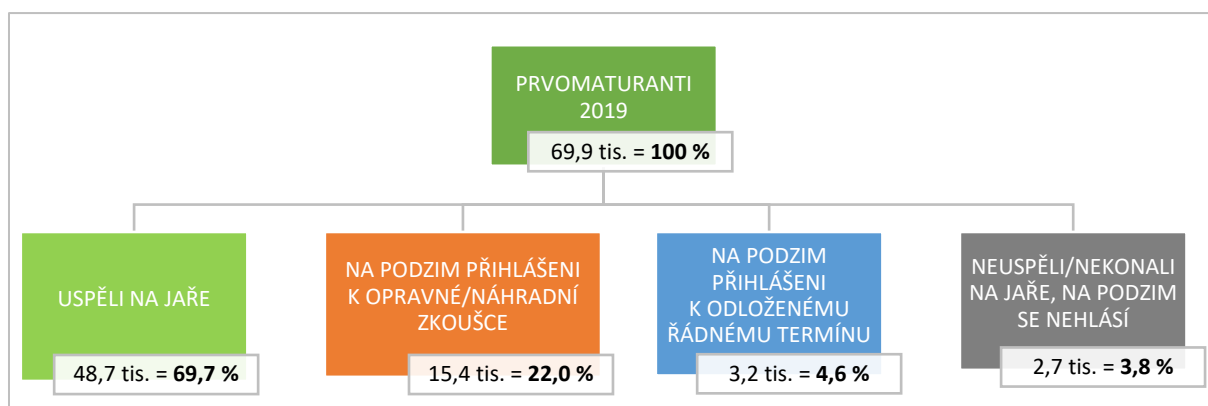
Detailnější kategorizace přihlášených k podzimnímu zkušebnímu období ukazuje, že největší skupinou jsou ti maturanti, kteří se ke zkoušce poprvé přihlásili v jarním zkušebním období daného roku a neuspěli, popř. zkoušku nekonali z jiného důvodu, než je neukončení závěrečného ročníku studia. V podzimním zkušebním období tak konali zkoušky v opravném, resp. náhradním termínu. V roce 2019 představovali 72,1 % všech přihlášených k podzimnímu zkušebnímu období. Druhá, ovšem výrazně menší skupina jsou ti, kteří se k maturitě také poprvé přihlásili v daném roce, ale na jaře neukončili poslední ročník. Na podzim se tak hlásí k řádnému, resp. k odloženému řádnému termínu zkoušky – v roce 2019 jich bylo 15 %. Dalších 11,2 % jsou maturanti, kteří se hlásili k opravné či náhradní zkoušce, ale své středoškolské studium ukončili dříve než v roce 2019. Zbývající část přihlášek k podzimnímu termínu (1,4 %) podali ti, kteří se poprvé přihlásili dříve než v roce 2019, ovšem v daném roce neukončili ročník a následně po ukončení ročníku se tak opět hlásili k řádnému termínu. Celkem 45 žáků (0,2 %) pak vůbec poprvé podalo přihlášku k maturitní zkoušce v podzimním zkušebním období 2019.⁷

⁷ Může se jednat o žáky, kteří přerušili studium střední školy a ke svému řádnému termínu MZ se mohli přihlásit až v červnu daného maturitního roku, tzn. k podzimnímu zkušebnímu období.

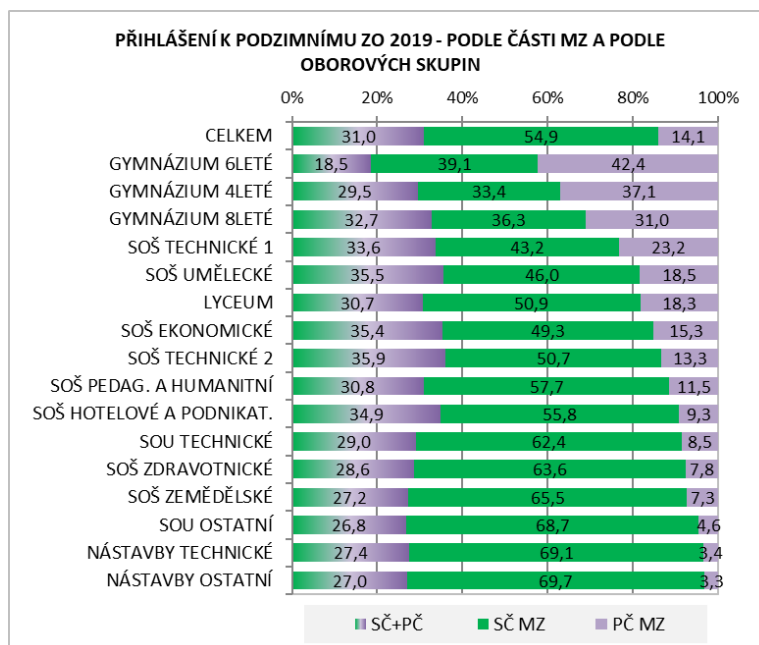

Z prvomaturantů přihlášených v roce 2019 tvoří 22 % ti, kteří se na podzim přihlásili k opravnému či náhradnímu termínu, protože zkoušku v jarním zkušebním období nekonali (ne však z důvodu nepřipuštění k maturitní zkoušce, resp. neukončení posledního ročníku) nebo nevykonali úspěšně. Dalších 4,6 % prvomaturantů se hlásilo na podzim k odloženému řádnému termínu, protože v jarním zkušebním období neukončili ročník a nebyli tak k maturitní zkoušce připuštěni. Zbývajících 3,8 % prvomaturantů 2019 byli ti, kteří sice v jarním zkušebním období zkoušku nekonali nebo v ní neuspěli, avšak v podzimním zkušebním období se již ke zkoušce nepřihlásili.

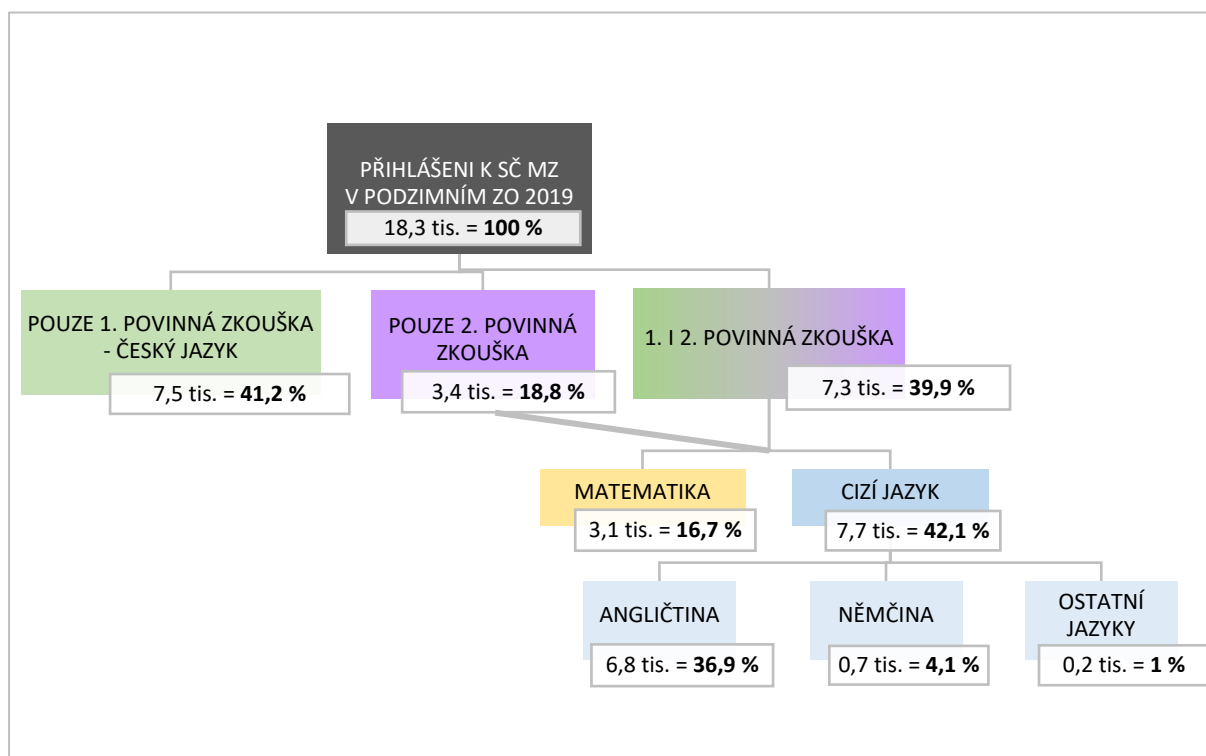

Z celkového počtu přihlášek v podzimním zkušebním období 2019 (21,3 tis. maturantů) bylo 54,9 % (11,7 tis.) podáno pouze ke společné části maturitní zkoušky, 14,1 % (3 tis.) jen k profilové zkoušce a k oběma částem maturitní zkoušky se přihlásilo 31 % žáků (6,6 tis.). Společnou část, ať již samotnou nebo v kombinaci s profilovou částí, si tak přihlásilo v úhrnu 85,9 %.

Struktura přihlášek podaných k podzimnímu zkušebnímu období podle toho, k jaké části se maturanti daného oboru hlásili, do značné míry souvisí s mírou neúspěšnosti u maturitní zkoušky v jarním zkušebním období. Oborové skupiny s nízkou mírou neúspěšnosti vykazují nižší podíl přihlášek ke společné části maturitní zkoušky, naopak vyšší podíl maturantů se v nich hlásí k části profilové. Mezi oborové skupiny s nejnižším podílem žáků přihlášených na podzim ke společné části maturitní zkoušky (ať již samotné či v kombinaci s profilovou částí) patří gymnázia (57,6–69 %), technické SOŠ skupiny 1, lycea a umělecké SOŠ (76,8–81,7 %). Kolem průměru se pohybovaly SOŠ ekonomické, technické skupiny 2 a pedagogické a humanitní SOŠ (84,7–88,5 %). Nadprůměrný podíl přihlášek ke společné části celkem na podzim vykazaly SOŠ hotelové a podnikatelské, všechny obory SOU, dále SOŠ zdravotnické, zemědělské a všechny typy nástavbového studia (90,7–96,7 %).

Z celkem 18,3 tis. maturantů, kteří se hlásili v podzimním zkušebním období 2019 ke společné části maturitní zkoušky, podalo přihlášku k 1. i 2. povinné zkoušce 7,3 tis., tj. 39,9 %. Pouze český jazyk a literaturu (resp. alespoň jednu z dílčích zkoušek z češtiny) si přihlásilo 7,5 tis., tj. 41,2 %, samotnou 2. povinnou zkoušku pak 3,4 tis. žáků, tj. 18,8 %.

Český jazyk si přihlásilo celkem 14,8 tis., tj. 81,2 % ze všech přihlášených ke společné části maturitní zkoušky. K matematice se přihlásilo 3,1 tis., tj. 16,7 %, a k cizímu jazyku 7,7 tis., tj. 42,1 % maturantů v podzimním zkušebním období. Z toho připadlo 6,8 tis. přihlášek na angličtinu (36,9 %), 0,7 tis. na němčinu (4,1 %) a ostatní „malé jazyky“ si přihlásilo 0,2 tis. žáků (1 %).

2 NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY

Pro korektní interpretaci výsledků maturitní zkoušky v časové řadě je třeba uvést, že v roce 2019 došlo k následujícím změnám podmínek konání některých zkoušek společné části maturitní zkoušky. Čas na řešení didaktického testu z českého jazyk byl navýšen o 15 minut (z původních 60 na 75 min.), čas na řešení didaktického testu z matematiky byl taktéž navýšen o 15 minut (z původních 105 na 120 min.). Ostatní změny obsahu či podmínek konání jednotlivých dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky jsou uvedeny v Příloze č. 2 k této zprávě.

2.1 NEÚSPĚŠNOST V JARNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

K maturitní zkoušce se v jarním zkušebním období 2019 přihlásilo celkem za všechny typy termínů 80,6 tis. žáků, z toho úspěšně zkoušku složilo 53,1 tis. (65,8 %), neúspěchem maturita skončila pro 19,6 tis. (24,3 %) a zkoušku nekonalo 8,0 tis. (9,9 %) přihlášených.

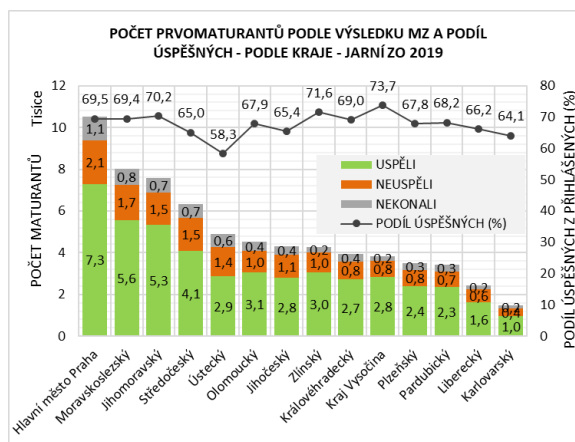
V jarním zkušebním období 2019 se ke **společné části maturitní zkoušky** přihlásilo 77,9 tis. maturantů a zkoušku pak konalo 70,4 tis. Celkem 53,6 tis. (68,8 % z přihlášených) zkoušku úspěšně vykonalo, 16,9 tis. (21,6 %) u zkoušky neuspělo a 7,5 tis. (9,6 %) zkoušku nekonalo.

Profilovou část maturitní zkoušky mělo na jaře 2019 přihlášeno 73,8 tis. maturantů, ke zkoušce se jich pak dostavilo 66,6 tis. Celkem 60,7 tis. (82,3 %) žáků bylo úspěšných, 5,9 tis. (8 %) u zkoušky neuspělo a 7,2 tis. (9,7 %) zkoušku nekonalo.

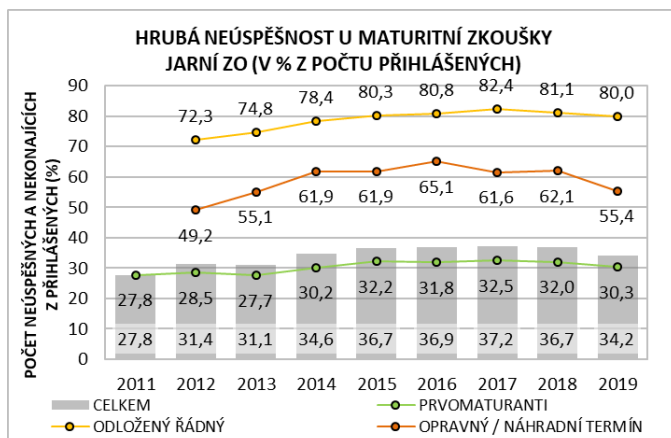
V jarním zkušebním období 2019 se k maturitní zkoušce přihlásilo 69,9 tis. **prvomaturantů**. Celkem 48,7 tis. (69,7 %) pak zkoušku složilo úspěšně, 15,1 tis. (21,6 %) bylo neúspěšných a 6,1 tis. (8,7 %) zkoušku nekonalo.

Ke **společné části maturitní zkoušky** se v jarním zkušebním období 2019 přihlásilo 68,1 tis. **prvomaturantů**, zkoušku konalo 62,3 tis. z nich. Úspěšně složilo společnou část 49,6 tis. (72,9 %) přihlášených, neúspěšných pak bylo 12,7 tis. (18,6 %) a ke zkoušce se nedostavilo 5,8 tis. (8,5 %).

Profilovou část maturitní zkoušky mělo v jarním zkušebním období 2019 přihlášeno 69,8 tis. **prvomaturantů**, z nichž zkoušku konalo 63,9 tis. U zkoušky pak uspělo 59 tis. (84,5 %) žáků, neúspěchem skončila pro 4,9 tis. (7 %) a nedostavilo se 5,9 tis. (8,4 %) ze všech prvomaturantů přihlášených k profilové zkoušce.

2.1.1 SOUHRNNÁ NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY

Z celkového počtu 80,6 tis. maturantů přihlášených ke zkoušce v jarním zkušebním období 2019 neuspělo či zkoušku nekonal 27,6 tis. žáků a hrubá neúspěšnost⁸ tak činí 34,2 %. Čistá neúspěšnost⁹ všech, kteří maturitní zkoušku konali, dosáhla 27,0 %. Ukazatel hrubé neúspěšnosti již druhý rok po sobě vykazuje meziroční pokles, oproti roku 2018 o 2,6 p. b., což je způsobeno zejména poklesem míry neúčasti u zkoušky. Oproti roku 2012 je jeho hodnota o 2,8 p. b. vyšší. Čistá neúspěšnost poprvé od roku 2013 meziročně klesla, a to o 1,9 p. b., ve srovnání s rokem 2011 je o 7,6 p. b. výše. Příčinou nižší míry neúspěšnosti může být navýšení času u didaktických testů z českého jazyka a literatury a z matematiky.

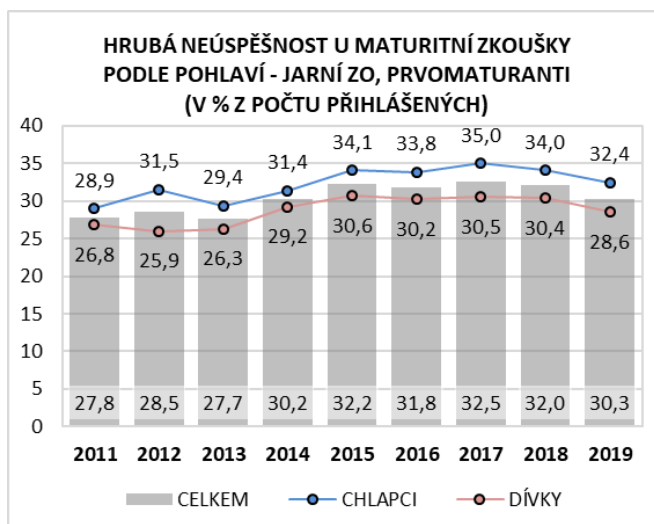
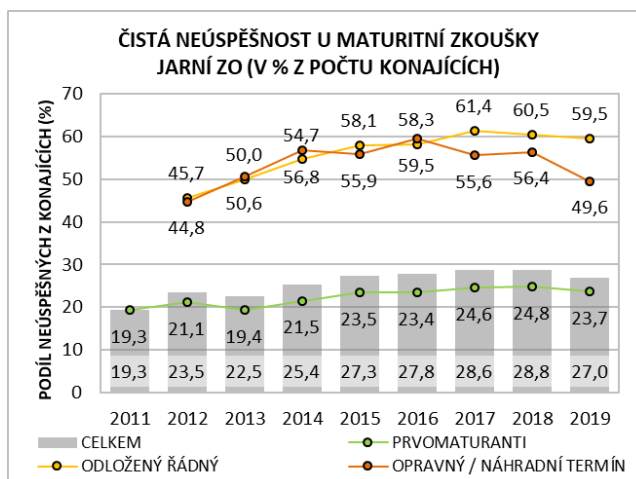
nání s rokem 2011 je o 7,6 p. b. výše. Příčinou nižší míry neúspěšnosti může být navýšení času u didaktických testů z českého jazyka a literatury a z matematiky.

Mezi **prvomaturanty**, kteří tvoří v jarním zkušebním období 2019 celkem 87 % všech přihlášených (69,9 tis.), se hrubá neúspěšnost pohybuje na úrovni 30,3 % a meziročně klesla o 1,7 procentního bodu. Čistá neúspěšnost prvomaturantů dosáhla 23,7 %, což je o 1,1 procentního bodu méně než v roce předchozím.

V **odloženém řádném termínu** bylo přihlášeno ke zkoušce 1,7 tis. maturujících. Z nich zkoušku nekonal 50,6 % a dalších 29,4 % u zkoušky neuspělo. Hrubá neúspěšnost tedy v této skupině maturantů byla 80 %, čistá neúspěšnost pak v jarním zkušebním období činila 59,5 %.

K **opravné či náhradní zkoušce** se v roce 2019 přihlásilo 9 tis. žáků (11 % ze všech přihlášených) a hrubá míra neúspěšnosti se zde dostala na úroveň 55,4 %, což je o 6,7 p. b. méně než v roce 2018. Z těch, co zkoušku konali, bylo neúspěšných 49,6 %, což představuje meziroční pokles neúspěšnosti o 6,8 p. b.

Genderový pohled na hrubou neúspěšnost u maturitní zkoušky ukazuje, že pokles této metriky se týká jak chlapců, tak dívek. Mezi prvomaturanty se hrubá neúspěšnost

⁸ Hrubá neúspěšnost = počet těch, kteří nekonal maturitní zkoušku nebo ji konali neúspěšně / počet přihlášených k maturitní zkoušce.

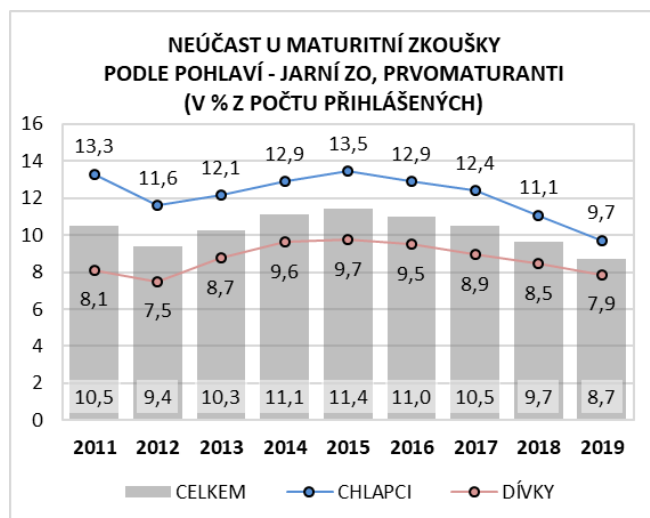
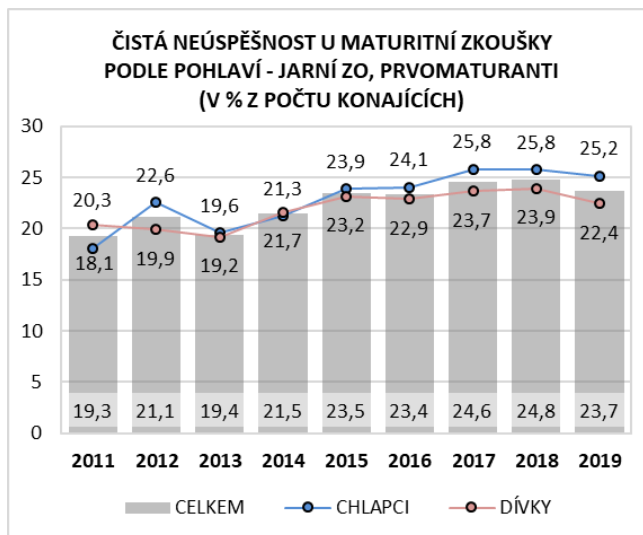
⁹ Čistá neúspěšnost u maturitní zkoušky = počet zkoušku konajících neúspěšně / počet konajících zkoušku. Ukazatel tedy nevjadřuje míru neúspěšnosti všech přihlášených, ale pouze těch, kteří zkoušku skutečně konali.

chlapců v jarním zkušebním období 2019 pohybuje na úrovni 32,4 %, což představuje meziroční pokles o 1,6 p. b. U dívek se tento ukazatel snížil meziročně o 1,8 p. b. a neuspělo či zkoušku nekonalo 28,6 % přihlášených. Rozdíl mezi chlapci a dívkami v podílu neúspěšných, resp. nekonajících ze všech, kteří se ke zkoušce přihlásili, tak v roce 2018 představuje 3,6 p. b., v roce 2017 to bylo 4,5 p. b., v roce 2016 pak 3,6 p. b.

U čisté neúspěšnosti se genderový rozdíl oproti roku 2018 mírně zvýšil (činí 2,7 p. b., v roce 2018 byl 1,9 p. b.). Mezi chlapci dosáhla čistá neúspěšnost úrovně o 0,6 p. b. nižší než v roce předchozím, tedy 25,2 %. Dívky si polepšily o něco více a dosáhly neúspěšnosti 22,4 %, tj. o 1,5 p. b. méně než v roce 2018.

Trend poklesu ukazatele neúčasti na maturitní zkoušce (ať již z důvodu nepřípuštění ke zkoušce nebo z jiného důvodu), který začal rokem 2016, se potvrzuje i v roce 2019. Oproti roku 2018 klesla neúčast o 1 p. b. a poprvé za celou dobu od roku 2011 se tak dostala pod 9 %, konkrétně na úroveň 8,7 %.

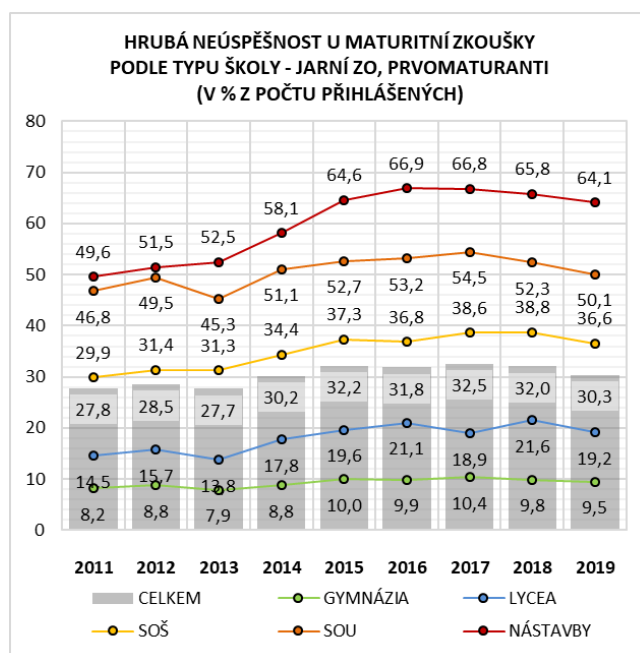
U chlapců činil pokles dokonce 1,4 p. b. a míra neúčasti se tak dostala na 9,7 %. Podíl nekonajících u dívek v roce 2019 činí 7,9 %, tedy o 0,6 p. b. méně než v předchozím roce, a je o 1,8 p. b. nižší než u chlapců.

Pokles podílu maturantů, kteří v jarním zkušebním období 2019 končí bez maturitního vysvědčení, je z větší části ovlivněn klesajícím podílem těch, kteří se k maturitě nedostavili, zároveň ale i nižším podílem těch, kteří zkoušku konali a neuspěli u ní. Poměr vlivu neúspěchu u zkoušky a neúčasti na zkoušce v rámci ukazatele hrubé neúspěšnosti v roce 2019 činil 71 : 29, v roce 2018 to bylo 70 : 30 a v roce 2017 byl tento poměr 68 : 32. Mezi chlapci prvomaturanty tento poměr dosáhl úrovně 70 : 30 (v roce předchozím byl 67 : 33), u dívek pak 72 : 28, tedy stejně jako v roce 2018. Zde je ale nutné vzít v úvahu, že podíl dívek v maturitních oborech je vyšší než

podíl chlapců, mezi maturantkami je tak v porovnání s maturanty-chlapci vyšší podíl slabších žáků.

2.1.2 OBOROVÝ POHLED

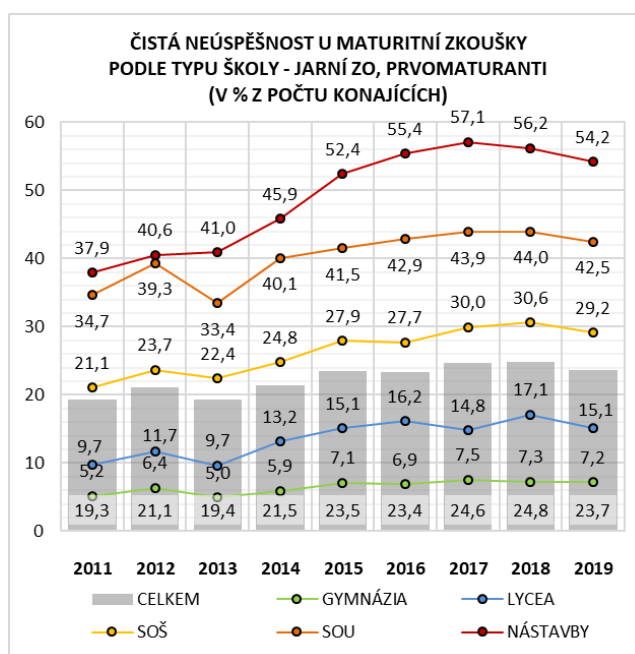

Rozdíly mezi jednotlivými typy škol z hlediska hrubé neúspěšnosti u maturitní zkoušky jako celku v roce 2019 se oproti roku předchozímu mírně snížily. Rozdíl mezi gymnazisty a nástavbami činí 54,6 p. b. Na úrovni čisté neúspěšnosti je tento rozdíl 47,1 p. b. (v prvním ročníku reformované maturitní zkoušky přitom tento rozdíl činil 32,8 p. b.)

Podíl prvomaturantů, kteří v jarním zkušebním období 2019 nezískali maturitní vysvědčení z důvodu neúspěchu či neúčasti na zkoušce, klesl u gymnazistů meziročně o 0,4 p. b. na úroveň 9,5 %, v posledních čtyřech ročnících se tak pohybuje kolem 10% hranice. Pod republikovým průměrem hrubé neúspěšnosti jsou ještě lycea, která si ve srovnání s rokem 2018 polepšila o 2,4 p. b. na 19,2 %. Meziroční pokles podílu neúspěšných je zde nejvyšší

v porovnání s ostatními typy škol. Nad průměrem ČR jsou pak prvomaturanti ze SOŠ, u nichž hrubá neúspěšnost klesla o 2,2 p. b. na hodnotu 36,6 %. Mezi prvomaturanty na SOU došlo meziročně k poklesu neúspěšnosti také o 2,2 p. b., ta se tím dostala na hodnotu 50,1 %. V nástavbovém studiu nezískalo vysvědčení v roce 2019 v jarním zkušebním období 64,1 % prvomaturantů, což je o 1,7 p. b. méně než v roce předchozím.

Podobně jako hrubá neúspěšnost u maturitní zkoušky celkem se i čistá neúspěšnost meziročně snížila bez výjimky na všech typech škol. Na gymnáziích u zkoušky neuspělo v jarním zkušebním období 2019 celkem 7,2 % těch, kteří ji konali, tj. o 0,1 p. b. méně než v roce předchozím, je to však o 2,2 p. b. více než v roce 2013. Prvomaturanti na lyceích si, stejně jako u ukazatele hrubé neúspěšnosti, meziročně polepšili nejvýrazněji o 2 p. b. na úroveň 15,1 %, což je o více než 5,4 p. b. vyšší hodnota než v roce 2013. Na SOŠ došlo také k poklesu čisté neúspěšnosti, a to o 1,4 p. b., ta se tak dostala na úroveň 29,2 %. Oproti roku 2011 rozdíl činí 8,1 p. b. Prvomaturanti na SOU mají čistou neúspěšnost ve srovnání s rokem 2018 nižší o 1,5 p. b., od roku 2011 činí nárůst neúspěšnosti 7,8 p. b. Nástavbové studium vykázalo čistou neúspěšnost prvomaturantů 54,2 %, tedy o 2 p. b. méně než v předchozím roce. Od roku 2011 se však jedná o zhoršení o bezmála 16,3 p. b.

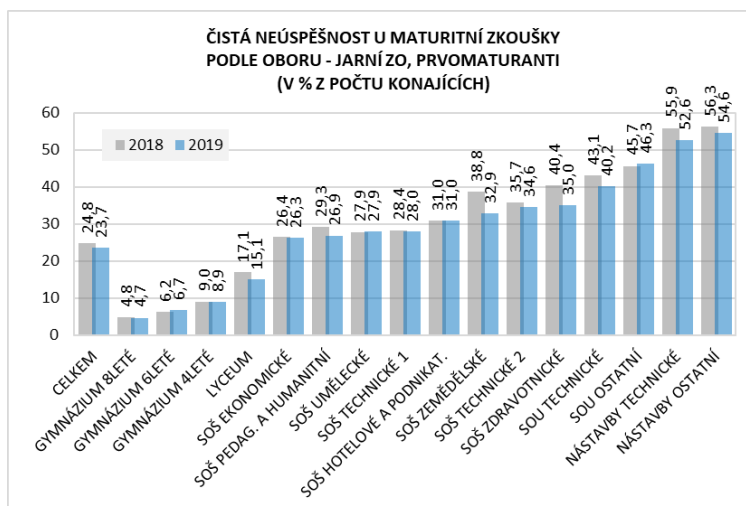
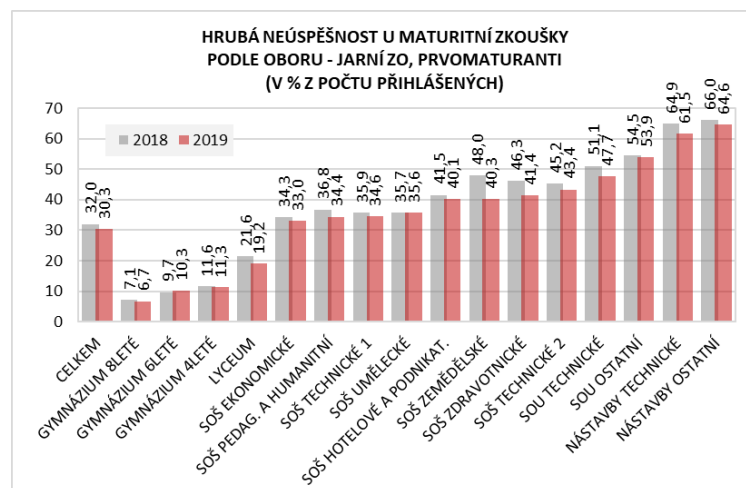
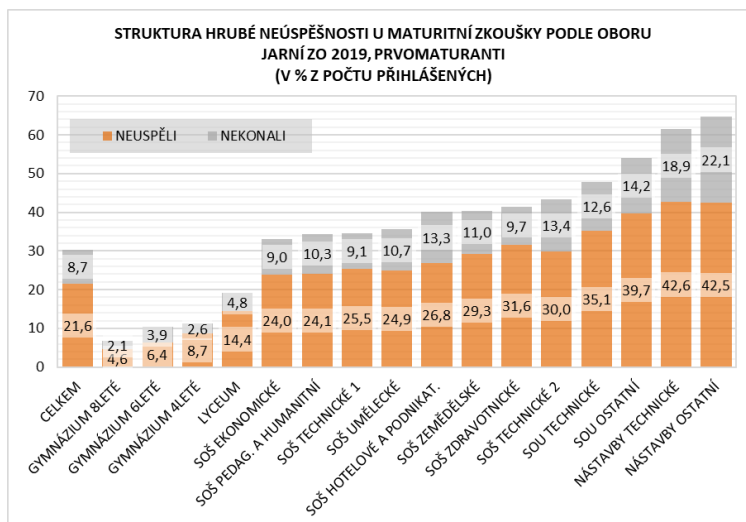
Detailní pohled na oborové skupiny ukazuje, že hodnota hrubé neúspěšnosti se u jednotlivých oborových skupin pohybuje v rozmezí 6,7–64,6 % (tj. -78 až +113 % republikového průměru). V roce 2018 byl rozdíl mezi nejlepší a nejhorší oborovou skupinou 58,9 p. b. (od 7,1 do 66,0 %; -77 až +106 % republikového průměru).

Pod celkovým průměrem hrubé neúspěšnosti jsou pouze gymnázia (6,7–11,3 %), a lycea (19,2 %). Těsně nad průměrem pak figurují SOŠ ekonomické (33 %), pedagogické a humanitní (34,4 %), technické 1 (34,6 %), umělecké (35,6 %). Nad 40% hranicí se pak nacházejí ostatní obory SOŠ – hotelové a podnikatelské (40,1 %), dále SOŠ zemědělské a zdravotnické (40,3 %, resp. 41,4 %), SOŠ technické skupiny 2 (43,4 %). Pod 50% hranicí je ještě oborová skupina SOU technická se 47,7 % neúspěšných. Více než polovinu neúspěšných či nekonalých vykazují netechnické obory SOU (51,9 %). Obě oborové skupiny nástavby se pak v ukazateli hrubé neúspěšnosti v roce 2018 dostávají stejně jako v předchozích letech přes 60 %.

Meziročně se největší snížení hrubé neúspěšnosti týká SOŠ zemědělských (o 7,7 p. b.), dále SOŠ zdravotnických (o 4,9 p. b.), technických SOU a nástavby (3,3, resp. 3,4 p. b.) a SOŠ pedagogických a humanitních a lyceí (o 2,4 p. b.). Téměř beze změny zůstaly obory umělecké.

Čistá neúspěšnost u maturitní zkoušky se v oborových skupinách pohybovala v jarním zkušebním období 2019 od 4,7 do 54,6 % (tj. -80 až +131 % republikového průměru).

Gymnázia vykázala neúspěšnost mezi 4,7 a 8,9 %, lycea pak 15,1 %. Lehce nadprůměrnou míru čisté neúspěšnosti měli prvomaturanti na SOŠ ekonomických, pedagogických a humanitních, uměleckých a technických 1 (26,3–28 %). Mezi 30 a 35 % čisté neúspěšnosti dosáhli prvomaturanti na hotelových a podnikatelských SOŠ, SOŠ zemědělských, technických 2 a zdravotnických (31–35 %). Více než 40 % neúspěšných bylo v oborech SOU

technického i netechnického zaměření (40,2 %, resp. 46,3 %). V nástavbovém studiu pak čistá neúspěšnost překročila 50 %, v technických oborech byla na úrovni 52,6 % a v netechnických pak na 54,6 %.

Oproti roku 2018 si nejvíce polepšily zemědělské a zdravotnické obory SOŠ (o 5,9, resp. 5,3 p. b.), technické nástavby (o 3,4 p. b.), SOŠ pedagogické a humanitní (o 2,4 p. b.) a lycea (o 2 p. b.). Mírný nárůst vykázala pouze 6letá gymnázia (o 0,4 p. b.), beze změny jsou pak umělecké a hotelové SOŠ.

2.1.3 SPOLEČNÁ A PROFILOVÁ ČÁST

MZ 2017 - JARNÍ ZO PRVOMATURANTI (%)		PROFILOVÁ ČÁST				
SPOLEČNÁ ČÁST	CELKEM	100	6,8	82,9	10,1	0,1
	NEUSPĚLI	18,6	3,2	15,2	0,1	0,0
	USPĚLI	68,5	3,5	64,9	0,1	0,0
	NEKONALI	10,0	0,0	0,2	9,7	0,1
	NEPŘIHLÁŠENI	2,9	0,1	2,6	0,3	0,0

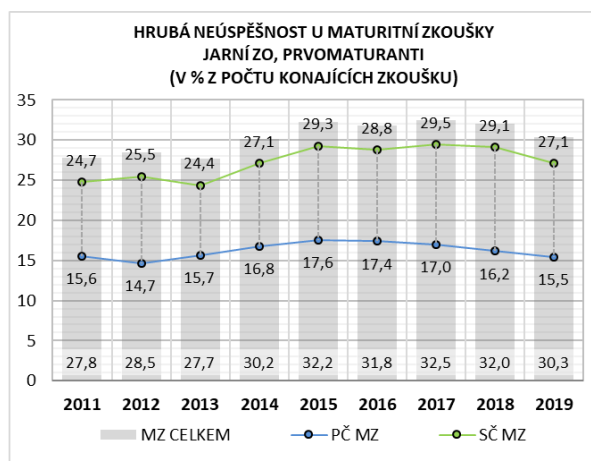
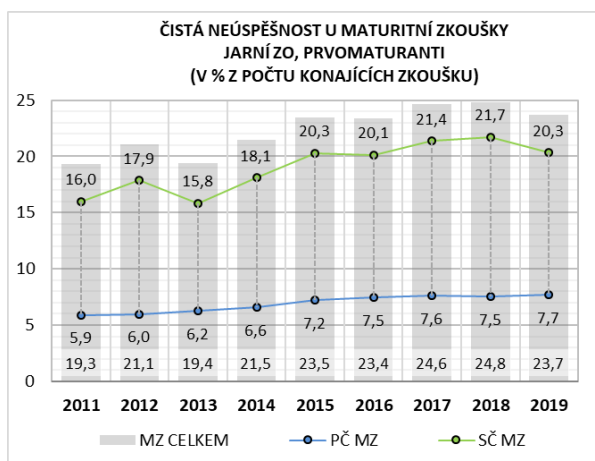
MZ 2018 - JARNÍ ZO PRVOMATURANTI (%)		PROFILOVÁ ČÁST				
SPOLEČNÁ ČÁST	CELKEM	100	6,8	83,7	9,3	0,1
	NEUSPĚLI	19,2	3,4	15,6	0,1	0,0
	USPĚLI	69,1	3,3	65,7	0,0	0,0
	NEKONALI	9,2	0,0	0,2	8,9	0,1
	NEPŘIHLÁŠENI	2,5	0,1	2,2	0,2	0,0

MZ 2019 - JARNÍ ZO PRVOMATURANTI (%)		PROFILOVÁ ČÁST				
SPOLEČNÁ ČÁST	CELKEM	100	7,0	84,4	8,4	0,1
	NEUSPĚLI	18,1	3,4	14,6	0,1	0,0
	USPĚLI	71,0	3,5	67,3	0,1	0,0
	NEKONALI	8,3	0,0	0,2	8,0	0,1
	NEPŘIHLÁŠENI	2,6	0,1	2,3	0,2	0,0

Z celkem 69,9 tis. prvomaturantů přihlášených k jarnímu zkušebnímu období 2019 bylo 68 tis., tj. 97,2 %, přihlášeno k oběma částem maturitní zkoušky, 1,8 tis. (2,6 %) se hlásilo pouze k profilové části maturitní zkoušky a 104 žáků se přihlásilo pouze ke společné části maturitní zkoušky.¹⁰ Oproti roku 2018 mírně narostl podíl těch žáků, kteří skládají pouze profilovou část (o 0,1 p. b.).

Obě části maturitní zkoušky se v roce 2019 podařilo složit 67,3 % žáků. Když připočteme úspěšné, kteří byli přihlášení pouze k profilové a pouze ke společné části (2,4 %), celkem zkoušku složilo 69,7 % přihlášených prvomaturantů. Neúspěch v obou částech maturitní zkoušky zaznamenalo 3,4 % přihlášených maturantů.

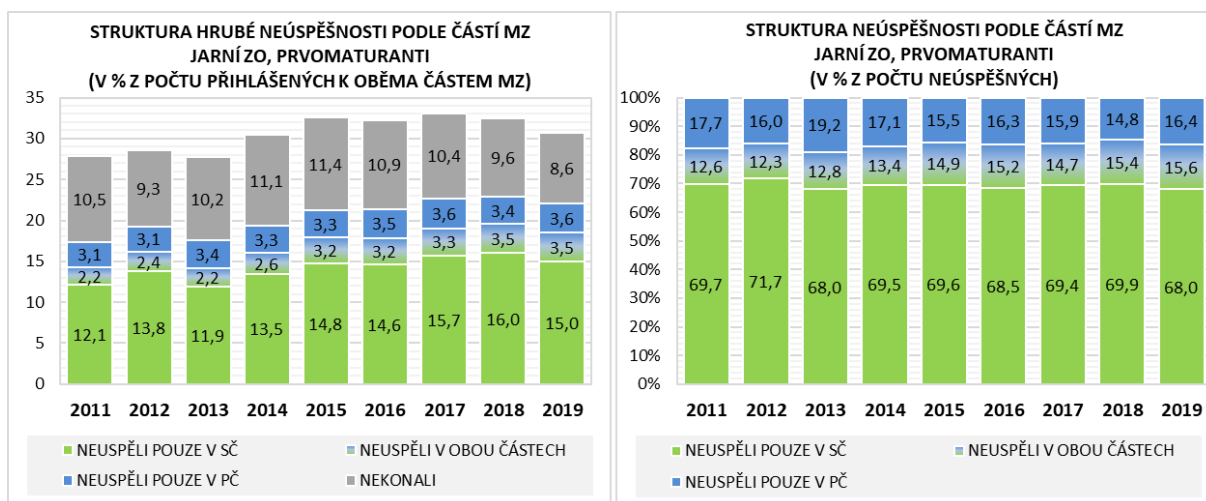
Společnou část úspěšně složilo 71 % přihlášených prvomaturantů a profilovou pak 84,4 % prvomaturantů. Neúspěšných ve společné části bylo 18,1 % přihlášených, v profilové části 7,0 % žáků. Zkoušku nekonal 8,3 % prvomaturantů přihlášených v úhrnu ke společné části a 8,4 % přihlášených k části profilové.

¹⁰ Program IB – International Baccalaureate, na který jsou akreditovány některé střední školy v ČR, představuje plnohodnotnou alternativu k profilové části maturitní zkoušky na dané škole. Žáci skládající tuto mezinárodní zkoušku pak mají povinnost složit společnou část MZ, ovšem klasickou profilovou část maturitní zkoušky neskládají.

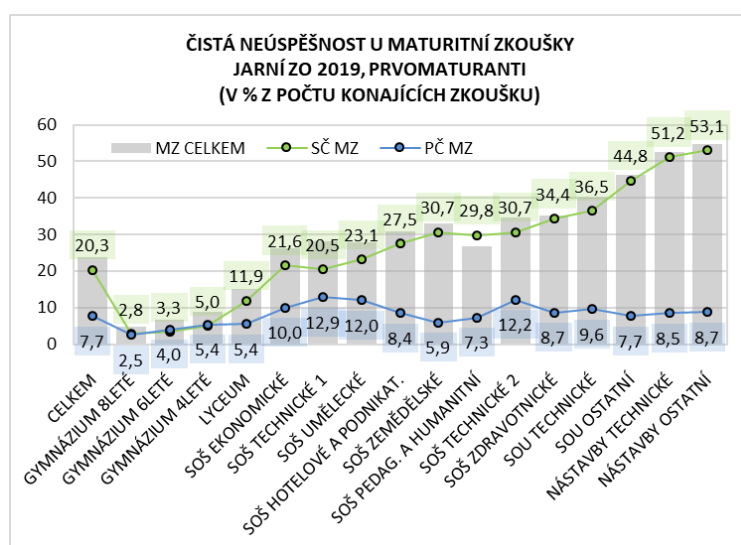
Hrubá neúspěšnost prvomaturantů v roce 2019 u společné části maturitní zkoušky klesla na úroveň 27,1 %, což je meziročně o 2 p. b. méně, oproti roku 2011 jde však o hodnotu o 2,4 p. b. vyšší. Profilovou zkoušku nesložilo úspěšně či se ke zkoušce nedostavilo 15,5 % přihlášených prvomaturantů, tedy o 0,7 p. b. méně než v roce 2018 a o 0,1 p. b. méně, než tomu bylo v roce 2011.

Rostoucí trend u čisté neúspěšnosti prvomaturantů se v roce 2019 u společné části maturitní zkoušky zastavil a ukazatel se tak dostal na úroveň 20,3 %. Meziroční pokles činí 1,4 p. b., od roku 2011 se však neúspěšnost ve společné části zvýšila o 4,3 p. b. V profilové zkoušce čistá neúspěšnost však stále vykazuje mírný růst a z celého sledovaného období je tak nejvyšší – na úrovni 7,7 %.

Z celkového počtu prvomaturantů přihlášených k oběma částem maturitní zkoušky bylo 15 % těch, kteří neuspěli pouze ve společné části, 3,6 % bylo neúspěšných v samotné profilové části a 3,5 % neuspělo v obou částech zároveň. Zkoušku nekonalo 8,6 % žáků. Oproti roku 2018 klesl podíl těch, kteří byli neúspěšní ve společné části (o 1 p. b.), a mírně narostl podíl neúspěšných v části profilové (o 0,2 p. b.). O 1 p. b. klesl také počet prvomaturantů, kteří zkoušku nekonali.

Samotná společná část se tedy na neúspěchu u maturitní zkoušky těch prvomaturantů, kteří se ke zkoušce dostavili, podílela 69,9 % (10,7 tis.), profilová pak 14,8 % (2,3 tis.) a kombinovaný neúspěch ve společné i profilové části činil 15,4 % (2,4 tis.).

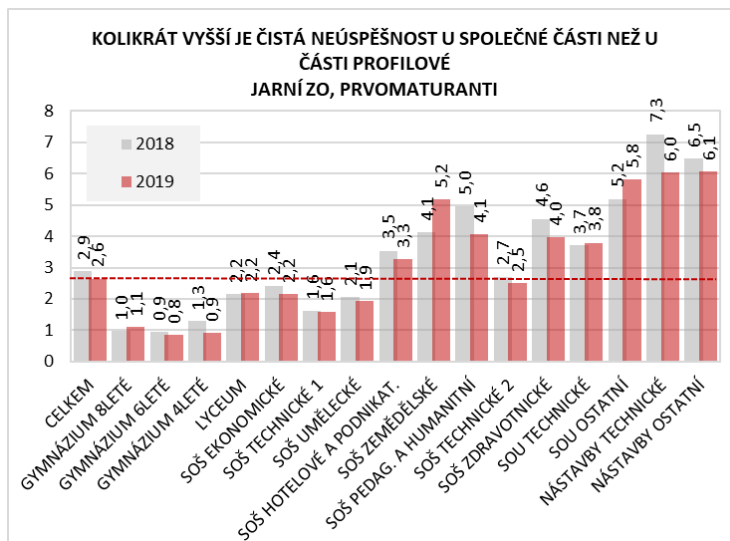

Rozložení neúspěšnosti u společné a profilové části je napříč obory velmi odlišné. V případě společné části se míra čisté neúspěšnosti pohybuje v intervalu 2,7 % až 55,4 %, u profilové části pak od 2,8 % po 12,8 %.

Neúspěšnost u společné části je 2,6krát vyšší než neúspěšnost v profilové části maturitní zkoušky a od roku 2011 se tak jedná o druhý nejvyšší rozdíl. Historicky nejvyšší byl tento poměr právě v roce 2012 v souvislosti se zavedením centrálního hodnocení písemných prací, a tedy zvýšením míry neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky.

V jednotlivých oborových skupinách se poměr čisté neúspěšnosti ve společné a profilové části pohybuje od 0,8 po 6,1. Nejnižší poměr vykazují gymnázia (0,8–1,1), přičemž na 6letých a 4letých je míra neúspěšnosti ve společné části dokonce nižší než u části organizované školou. Pod celkovým průměrem se dále nacházejí technické SOŠ 1, umělecké SOŠ, lycea, ekonomické SOŠ a SOŠ technické skupiny 2 (1,6–2,5). Poměr od 3 do 4, tedy lehce nad průměrem ČR, je na hotelových a podnikatelských SOŠ a na SOU technického zaměření (3,3; resp. 3,8). Více než čtyřnásobku dosahuje neúspěšnost u společné části oproti profilové části na dalších typech SOŠ – zdravotnických, pedagogických a humanitních (4, resp. 4,1). Na zemědělských SOŠ a netechnických SOU je poměr hodnot neúspěšností vyšší než 5, u nástaveb technického i netechnického zaměření dosahuje hodnoty 6, resp. 6,1násobku.

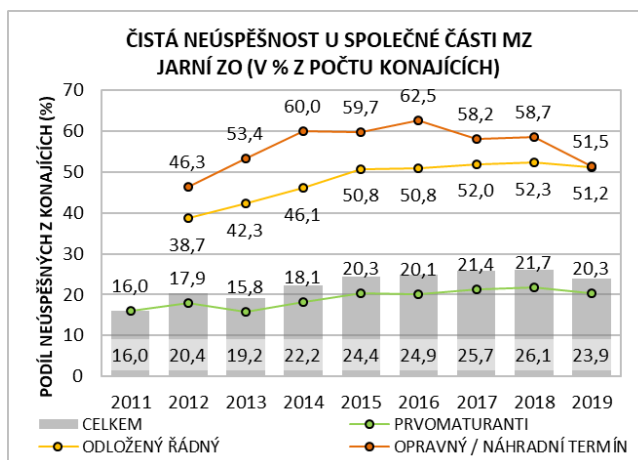
Profilová část má výrazný selektivní efekt především na technických SOŠ skupiny 1, kde je míra neúspěšnosti vůbec nejvyšší ze všech skupin oborů, dále na SOŠ technických 2 a na uměleckých SOŠ. Opačnou tendenci vykazují zejména pedagogické a humanitní SOŠ.

2.1.4 SPOLEČNÁ ČÁST

V jarním zkušebním období roku 2019 neuspělo u společné části maturitní zkoušky celkem 23,9 % (16,9 tis.) ze všech maturantů, kteří zkoušku konali (70,4 tis.).

Mezi **prvomaturanty** se čistá neúspěšnost u společné části maturitní zkoušky dostala na úroveň 20,3 % (neuspělo tedy 12,7 tis. z 62,3 tis. konajících zkoušky). Rokem 2019 se tak zastavil trend nárůstu neúspěšnosti u společné části maturitní zkoušky. Meziročně se čistá neúspěšnost prvomaturantů snížila o 1,4 p. b., oproti roku 2013, kdy byla na nejvyšší hodnotě, je pak o 4,5 p. b. vyšší. Svůj podíl na snížení neúspěšnosti v roce 2019 mají i strukturální změny ve společné části maturitní zkoušky.

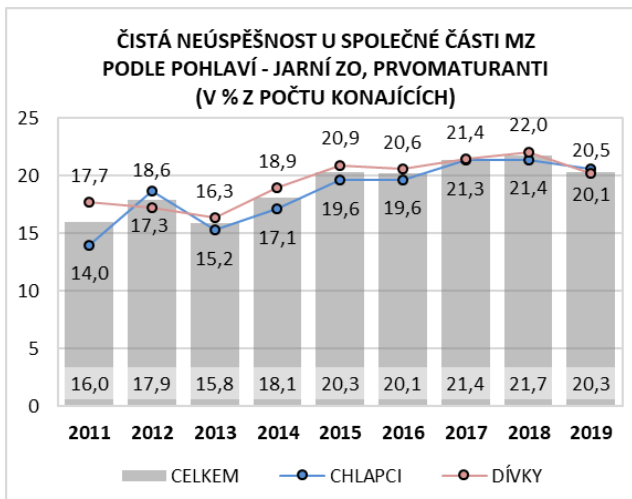

Z žáků, kteří konali zkoušky společné části v **odloženém řádném termínu**, neuspělo 51,2 %, tj. 433 žáků z 845 konajících zkoušky. Také v této skupině maturantů došlo k zastavení rostoucí tendence a neúspěšnost tak meziročně klesla o 1,1 p. b. Od roku 2012 jde o nárůst o 12,5 p. b.

Čistá neúspěšnost mezi maturanty, kteří konali **opravnou zkoušku** či zkoušku v **náhradním termínu**, činila u společné části maturitní zkoušky v jarním zkušebním období 2019 celkem 51,5 % (neuspělo 3,6 tis. žáků z 7,3 tis. konajících zkoušku), což je o 7,2 p. b. méně než v roce 2018. Ve srovnání s rokem 2012, kdy byla na svém minimu, je pak o 5,1 p. b. výše.

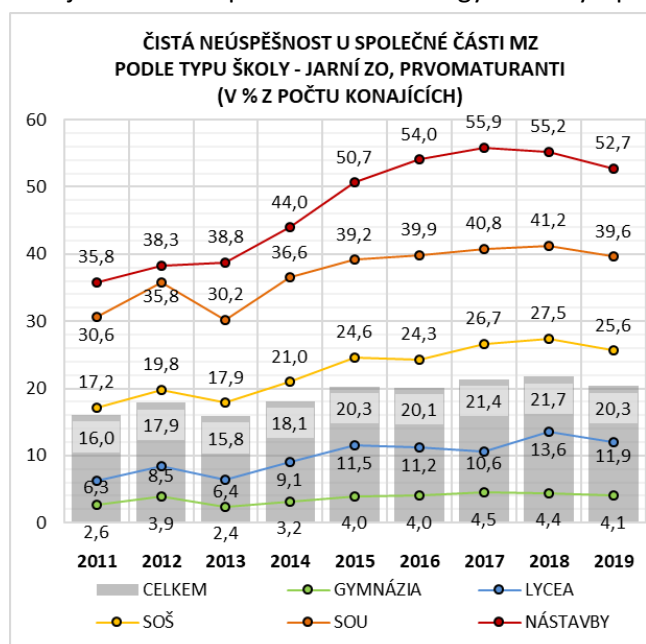
Genderový pohled ukazuje, že k meziročnímu poklesu čisté neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky došlo jak u chlapců, tak u dívek, přičemž v případě dívek byl pokles o něco výraznější. Díky tomu dívky dosáhly lepšího výsledku než chlapci – dostaly se na hodnotu 20,1 % (tj. o 1,9 p. b. méně než v roce 2018).

Z pohledu jednotlivých typů škol se ve společné části maturitní zkoušky od prvního ročníku zvyšoval rozdíl mezi studijně nejsilnějšími a studijně nejslabšími skupinami. Na jaře 2011 byl rozdíl mezi gymnázii a nástavbami 33,2 p. b., maxima pak tento odstup dosáhl v roce 2017 (51,4 p. b.). V posledních dvou letech je tendence opačná a rozdíl mezi gymnazisty a prvomaturanty z nástavb se z maxima v roce 2017

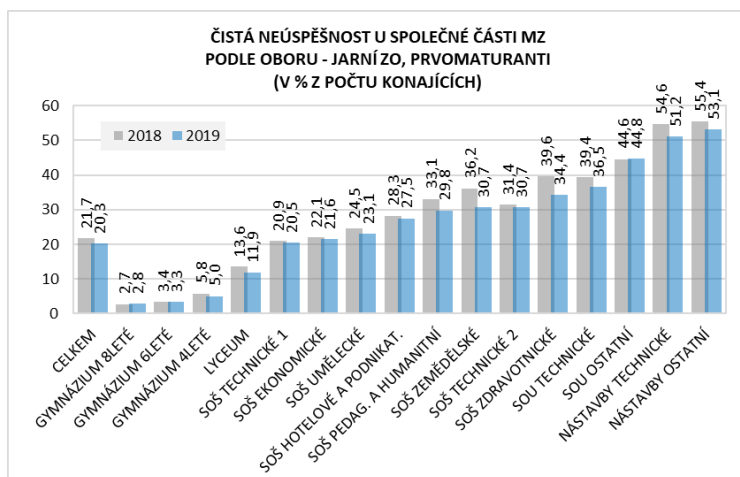

posunul na 48,7 p. b. v roce 2019. Zatímco gymnázia si za 8 let pohoršila o 1,4 p. b. a lycea o 5,6 p. b., prvomaturantům na SOŠ vzrostla míra neúspěšnosti o 8,5 p. b., na SOU o 9,0 p. b. a v nástavbovém studiu o 16,9 p. b. Svoji roli zde hraje i změna struktury maturantů podle typu školy, resp. klesající podíl žáků ze skupiny s nejvyšší neúspěšností, tedy maturantů z oborů nástavbového studia.

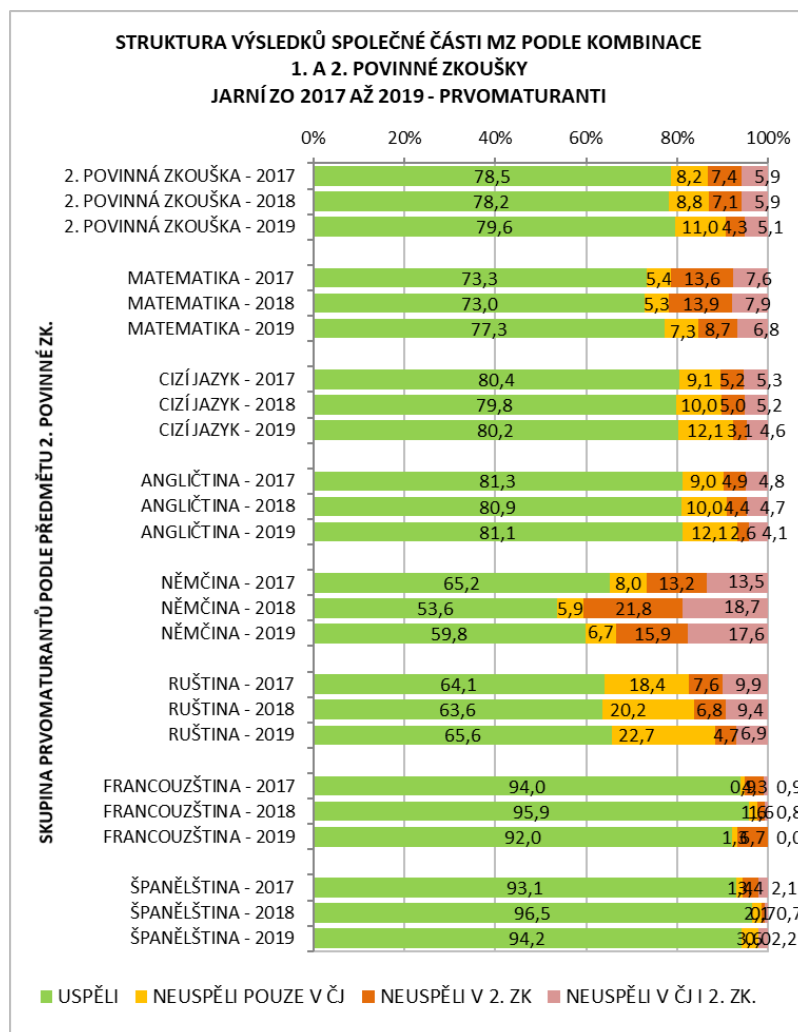
Detailnější třídění podle oborových skupin ukazuje rozpětí čisté neúspěšnosti společné části maturitní zkoušky na jaře 2019 od 2,8 % (8letá gymnázia) po 53,1 % (netechnické nástavby), tj. od -86 po +161 % celorepublikového výsledku. Pod průměrem ČR se nacházejí vedle gymnázií (s neúspěšností 2,8–5 %) ještě lycea (11,9 %). Kolem průměru se nacházejí SOŠ technické 1 (20,5 %) a SOŠ ekonomické (21,6 %). Mírně nad průměrem ČR, ale stále pod hranicí 30 %, se pohybují umělecké, hotelové a podnikatelské SOŠ s podílem neúspěšných 23,1 a 27,5 a SOŠ pedagogické a humanitní, kde neuspělo 29,8 %. Nad 30% hranici se dostaly SOŠ zemědělské a technické 2, kde shodně neuspělo 30,7 % prvomaturantů konajících zkoušku. Dále se nacházejí zdravotnické SOŠ a technická SOU s neúspěšností 34,4 a 36,5 %. Podíl neúspěšných na úrovni 44,8 % byl na netechnických SOU. Nejhorší výsledky pak tradičně vykazují prvomaturanti z oborů nástavb – na technických neuspělo 51,2 %, na netechnických 53,1 % konajících zkoušku.

cházejí SOŠ technické 1 (20,5 %) a SOŠ ekonomické (21,6 %). Mírně nad průměrem ČR, ale stále pod hranicí 30 %, se pohybují umělecké, hotelové a podnikatelské SOŠ s podílem neúspěšných 23,1 a 27,5 a SOŠ pedagogické a humanitní, kde neuspělo 29,8 %. Nad 30% hranici se dostaly SOŠ zemědělské a technické 2, kde shodně neuspělo 30,7 % prvomaturantů konajících zkoušku. Dále se nacházejí zdravotnické SOŠ a technická SOU s neúspěšností 34,4 a 36,5 %. Podíl neúspěšných na úrovni 44,8 % byl na netechnických SOU. Nejhorší výsledky pak tradičně vykazují prvomaturanti z oborů nástavb – na technických neuspělo 51,2 %, na netechnických 53,1 % konajících zkoušku.

Nejvyšší meziroční pokles čisté neúspěšnosti vykázaly zemědělské SOŠ (o 5,5 p. b.) a zdravotnické SOŠ (o 5,2 p. b.). Dále si polepšily technické nástavby (o 3,4 p. b.), SOŠ pedagogické a humanitní (o 3,3 p. b.), technická SOU (o 2,9 p. b.), netechnické nástavby (o 2,3 p. b.). Téměř beze změny zůstala víceletá gymnázia.

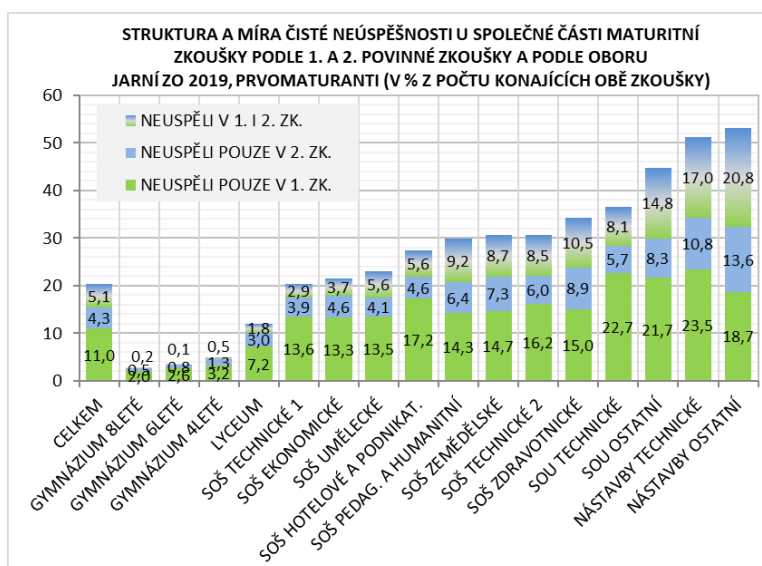

Z celkem 62 tis. prvomaturantů, kteří konali na jaře 2019 obě povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky, neuspělo 12,7 tis. žáků (20,4 %), z toho 6,8 tis. (11 %) neuspělo pouze v 1. povinné zkoušce – českém jazyce a literatuře, 2,7 tis. (4,3 %) neuspělo pouze ve 2. povinné zkoušce a 3,1 tis. (5,1 %) žáků bylo neúspěšných v obou z nich. Poměr těchto 3 skupin je 54 : 21 : 25 (v roce předchozím to bylo 41 : 33 : 27). Neúspěšnost tak jde výrazněji než v roce 2018 a ještě více než v roce 2017 na vrub zkoušky z českého jazyka než 2. povinné zkoušky. Tato skutečnost je ovlivněna i volbou předmětu druhé povinné zkoušky, tedy postupným odklonem od matematiky k cizímu jazyku, zejména angličtině.

Mezi prvomaturanty, kteří si vybrali jako 2. povinnou zkoušku matematiku, konalo obě povinné zkoušky celkem 13,5 tis. maturantů, přičemž čistá neúspěšnost ve společné části maturitní

zkoušky celkem je u nich 22,7 %. Z toho 7,3 % neuspělo jen v češtině, 8,7 % neuspělo pouze v matematicce a 6,8 % pak bylo neúspěšných v obou předmětech současně (poměr 32 : 38 : 30, neúspěch jde díky poklesu neúspěšnosti v matematicce výrazně více na vrub zkoušky z českého jazyka a literatury, než tomu bylo v roce předchozím).

Prvomaturanti, kteří zvolili jako 2. povinnou zkoušku cizí jazyk, se dostavili k oběma povinným zkouškám v počtu 48,5 tis., z čehož ve společné části neuspělo 19,8 % těch, kteří zkoušku konali (tedy o 2,9 p. b. méně, než je tomu u skupiny, která si vybrala matematiku). Celkem 12,1 % představují ti,

kteří neuspěli pouze v češtině, 3,1 % neuspělo pouze v cizím jazyce a kombinovanou neúspěšnost vykazovalo 4,6 % z nich. Poměr těchto tří skupin tak činí 61 : 16 : 23 (v roce 2018 to bylo 49 : 25 : 26). Efekt vyšší váhy zkoušky z českého jazyka a literatury při posuzování příčin neúspěšnosti ve společné části se výrazněji projevuje u skupiny maturantů, kteří si vybrali cizí jazyk, než u těch, kteří si zvolili matematiku.

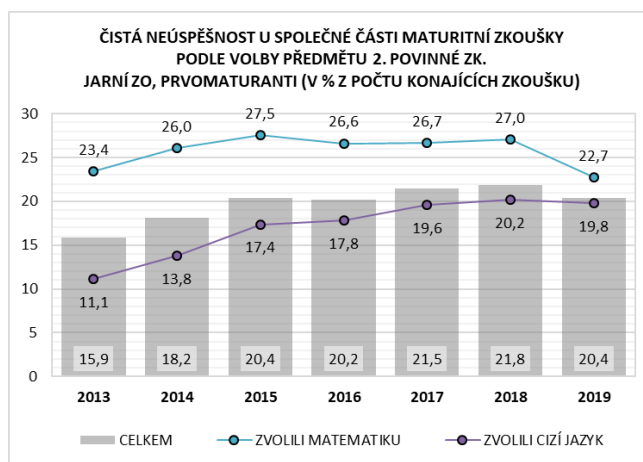
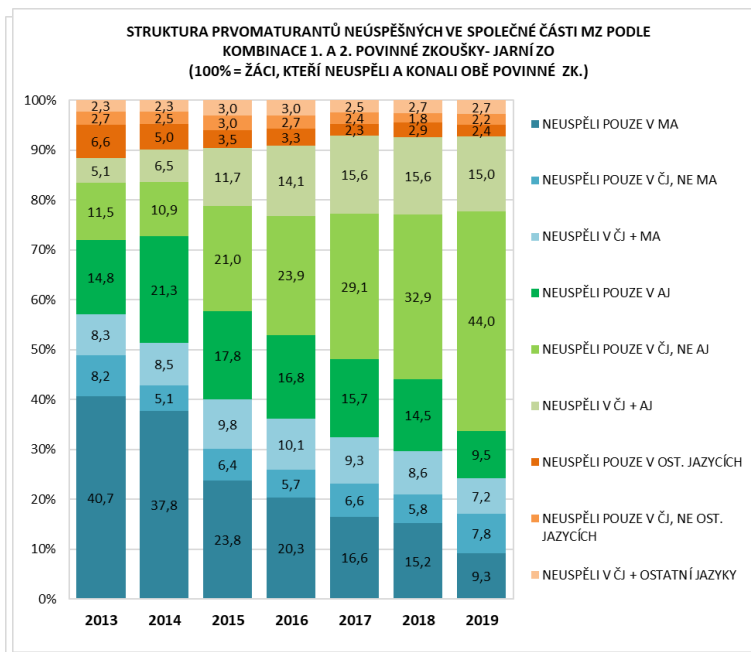
Skupina žáků, kteří si zvolili jako 2. povinnou zkoušku angličtinu, se vzhledem k tomu, že zaujímá mezi cizími jazyky 95% podíl, z hlediska výsledků chová velmi podobně jako výše popsaná část maturantů volících cizí jazyk.

Mezi žáky, kteří konali zkoušku z němčiny, zaujímají vyšší podíl ti, kteří neuspěli právě v ní. Naopak u skupiny žáků volících ruštinu převažuje neúspěšnost v českém jazyce a literatuře, což může do jisté míry souviset s nezanedbatelným podílem maturantů, kteří mají ruštinu jako rodný jazyk.

Napříč oborovými skupinami je distribuce neúspěšnosti mezi 1. a 2. povinnou zkoušku poměrně rozdílná. Do značné míry platí, že čím vyšší je čistá neúspěšnost v dané oborové skupině, tím je podíl takzvaných kombinovaně neúspěšných, tedy neúspěšných současně v 1. i 2. povinné zkoušce, vyšší. Naopak ve studijně silnějších oborových skupinách (gymnázia) je vyšší neúspěšnost v samotné 1. povinné zkoušce. Mezi prvomaturanty, kteří konali obě povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky v jarním zkušebním období 2019 a kteří neuspěli, převládají žáci, kteří si jako 2. povinnou zkoušku vybrali angličtinu, neuspěli však v českém jazyce

– tvoří 44 % ze všech neúspěšných a v čase tato skupina výrazně zvýšila svůj podíl (oproti roku 2014 je čtyřnásobný¹¹). Druhou nejpočetnější skupinou mezi neúspěšnými jsou ti, kteří nevykonali úspěšně jak zkoušku z českého jazyka, tak zkoušku z angličtiny (celkem 15 %), a za nimi následují žáci, kteří neuspěli v předmětu matematika – tvoří 9,3 % a jejich podíl se naopak v čase výrazně snížil „ve prospěch“ neúspěšných maturantů zvolivších angličtinu a neúspěšných v češtině.

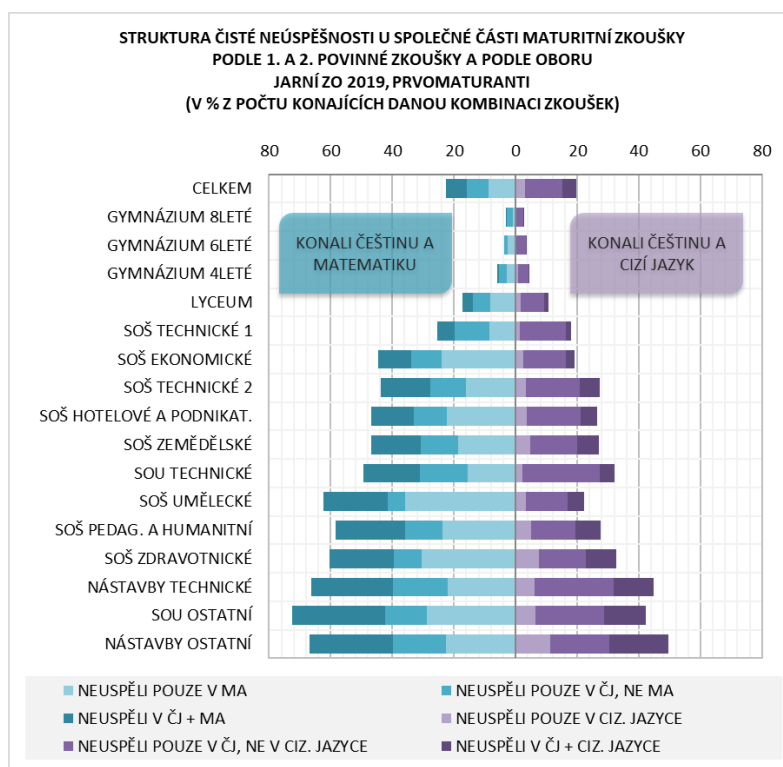
Při rozdělení prvomaturantů podle volby předmětu 2. povinné zkoušky se v celém sledovaném období ukazuje, že skupina žáků volících si matematiku vykazuje vyšší míru neúspěšnosti ve společné části. V roce 2019 se však odstup žáků volících si matematiku od žáků volících si cizí jazyk výrazně snížil, za čímž stojí především nižší míra neúspěšnosti v matematice. Žáci maturující z matematiky vykazují v jarním zkušebním období 2019 míru čisté neúspěšnosti ve společné části 22,7 %, což je oproti roku 2018 o 4,3 p. b. méně a je

¹¹ Ve sledovaném období došlo ke změně nastavení komplexní zkoušky z českého jazyka a literatury – viz Příloha č. 2.

to vůbec nejlepší výsledek z celého sledovaného období.¹² Mezi žáky, kteří si vybrali cizí jazyk, neuspělo ve společné části 19,8 % prvomaturantů, meziročně tedy jde o pokles jen o 0,4 p. b. Nárůst neúspěšnosti oproti roku 2013 však činí 8,7 p. b. Z hlediska míry neúspěšnosti u společné části maturitní zkoušky tak dochází k přibližování úrovně obou porovnávaných skupin maturantů z původního rozdílu 12,3 p. b. v roce 2013 na pouhé 2,9 p. b. v roce 2019. Faktory, které popsany vývoj vysvětlují, jsou následující:

- roste zastoupení žáků volících si jako 2. povinnou zkoušku cizí jazyk, konkrétně angličtinu, důsledkem je pak příliv maturantů ze studijně slabších oborů do této skupiny;
- zároveň roste neúspěšnost v českém jazyce, která se výrazněji projevuje zejména u skupiny žáků volících si cizí jazyk, tedy maturantů ze studijně slabších oborů.
- v roce 2019 se poměrně výrazně snížila neúspěšnost v matematice, která byla příčinou neúspěchu u společné části maturitní zkoušky jako takové v letech 2013–2018. Jedním z hlavních důvodů vyšší úspěšnosti u zkoušky bylo navýšení času na konání zkoušky.

Oborový pohled na neúspěšnost u společné části maturitní zkoušky podle volby předmětu 2. povinné zkoušky v jarním zkušebním období 2019 potvrzuje ve všech oborových skupinách fakt, že žáci volící si matematiku jsou neúspěšní ve vyšší míře, než je tomu u žáků maturujících z cizího jazyka. Jedním z důvodů je i skutečnost, že cut-off score (hranice úspěšnosti) zkoušky z cizího jazyka je oproti zkoušce z matematiky nastaven na nižší hodnotu. Největší odstup mají tyto dvě skupiny v oborech, kde výrazně dominuje volba cizího jazyka – SOŠ umělecké, pedagogické a humanitní, zdravotnické, hotelové a podnikatelské, netechnická SOU. Neúspěšnost těch žáků, kteří si zde zvolili matematiku, se pohybuje výrazně výše než u skupiny volící si cizí jazyk. Zároveň v těchto oborových skupinách dochází ve větší míře k souběhu neúspěšnosti u obou povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky. Mezi žáky, kteří maturují z cizího jazyka, je příčinou neúspěšnosti ve společné části spíše čeština, u studijně slabších oborů pak souběh neúspěšností z obou předmětů.

Nejmenší rozdíl v míře neúspěšnosti u společné části maturitní zkoušky mezi žáky volícími si matematiku a těmi, kteří si volí cizí jazyk, je ve studijně silných oborech – gymnáziích a lyceích a technických SOŠ skupiny 1.

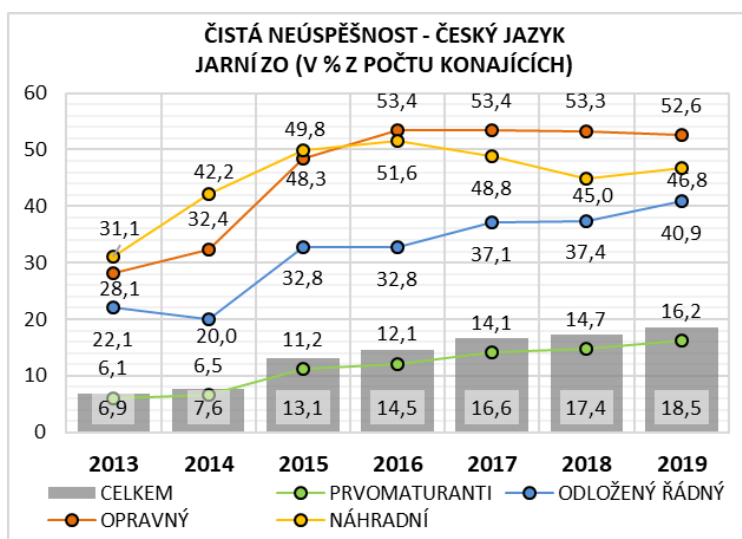
¹² V roce 2019 byl prodloužen celkový čas na konání zkoušky (viz Příloha č. 2), zároveň ve sledovaném období dochází ke změně struktury maturantů volících si matematiku podle typu školy.

NEÚSPĚŠNOST U PRVNÍ POVINNÉ ZKOUŠKY – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

V jarním zkušebním období 2019 konalo komplexní zkoušku z českého jazyka a literatury celkem 67,1 tis. žáků, z toho 62,4 tis. byli prvomaturanti, 0,9 tis. žáků zkoušku konalo v odloženém řádném termínu, 3,3 tis. v opravném a 0,5 tis. v termínu náhradním.

Celková čistá neúspěšnost na jaře 2019 byla 18,5 %, tedy o 1,1 p. b. vyšší než v roce předchozím.

Maturantů konajících zkoušku v **odloženém řádném termínu** neuspělo 40,9 % a meziročně si pohoršili o 3,4 p. b. Z žáků, kteří konali **opravnou zkoušku** z ČJL, neuspělo 52,6 %, Z těch, kteří skládali zkoušku v **náhradním termínu**, bylo neúspěšných 46,8 % žáků.

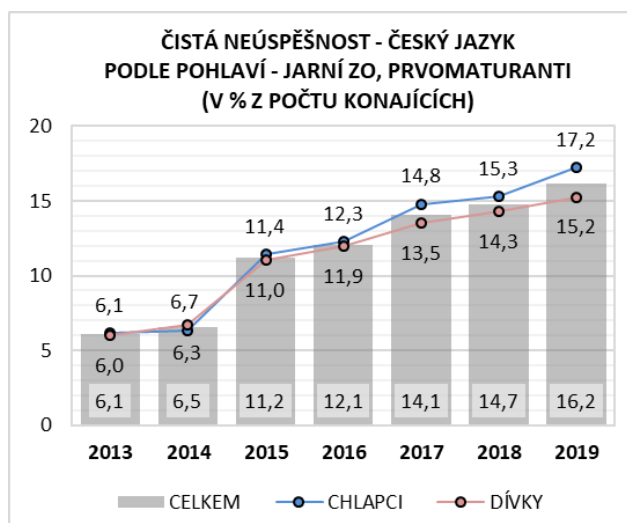

(Při porovnávání výsledků z let 2015–2019 s lety před rokem 2015 je potřeba vzít v úvahu, že od roku 2015 došlo k významným změnám v katalogu požadavků zkoušky z českého jazyka a literatury, které se skokově projeví v míře čisté neúspěšnosti žáků; v roce 2019 pak došlo k navýšení času na konání didaktického testu – viz Příloha č. 2).

Mezi **prvomaturanty** dosáhl podíl neúspěšných z těch, kteří zkoušku konali, úrovně 16,2 %. Meziročně tedy podíl neúspěšných v českém jazyce a literatuře stoupl o 1,4 p. b. a oproti roku 2013 o 10,1 p. b.

Největší meziroční nárůst neúspěšnosti nastal v češtině v letech 2014 a 2015 (4,7 p. b.), což souvisí se změnami jak v didaktickém testu,¹³ tak v hodnocení ústní zkoušky.¹⁴ Nárůst neúspěšnosti mezi lety 2016 a 2017 je částečně zapříčiněn opětovným zavedením centrálního hodnocení písemných prací u zkoušky z češtiny.¹⁵

Vývoj od roku 2015 (kdy došlo k výrazné změně zkoušky) z pohledu genderu ukazuje rychlejší růst čisté neúspěšnosti u chlapců než u dívek. Zatímco

¹³ Do didaktického testu z ČJL byly v roce 2015 nově přidány otevřené úlohy a úlohy přiřazovací. Mezi tematické okruhy byla zařazena literární historie. Změny se týkaly také bodování úloh – test byl nově postaven na maximální počet bodů 50, zatímco v letech 2011–2014 bylo bodové maximum 69. Snížil se počet bodů za úlohy typu multiple-choice ze 2 bodů na 1 a za svazky dichotomických úloh ze 3 bodů na 2 – více v Příloze č. 2.

¹⁴ Ústní zkouška od roku 2015 obsahuje tzv. vnitřní podmínku hodnocení a maximum dosažitelných bodů se posunulo z 9 na 28. Žák je hodnocen v 7 oblastech, ve všech může získat maximálně 4 body – více v Příloze č. 2.

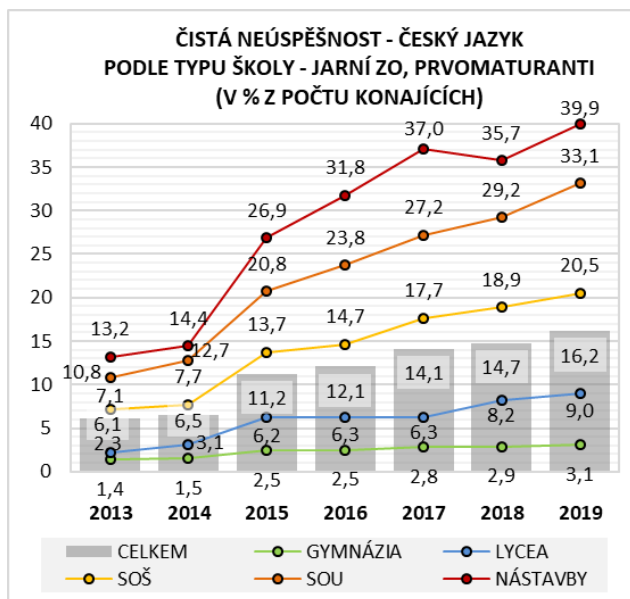
¹⁵ Více informací o výsledcích dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky je k dispozici na

v roce 2015 v komplexní zkoušce z českého jazyka a literatury na tom byli chlapci z hlediska čisté neúspěšnosti mírně hůře (neuspělo 11,4 % oproti 11,0 % dívek), v celém sledovaném období je rozdíl obou pohlaví nejvýraznější právě v roce 2019 – činí 2 p. b. Dívky neuspěly v 15,2 % případů, což je o 0,9 p. b. více než v roce 2018, a rozdíl oproti roku 2014 činí 4,2 p. b. Mezi chlapci bylo neúspěšných 17,2 % konajících zkoušku, což meziročně představuje nárůst o 1,9 p. b. a oproti roku 2014 pak 5,8 p. b.

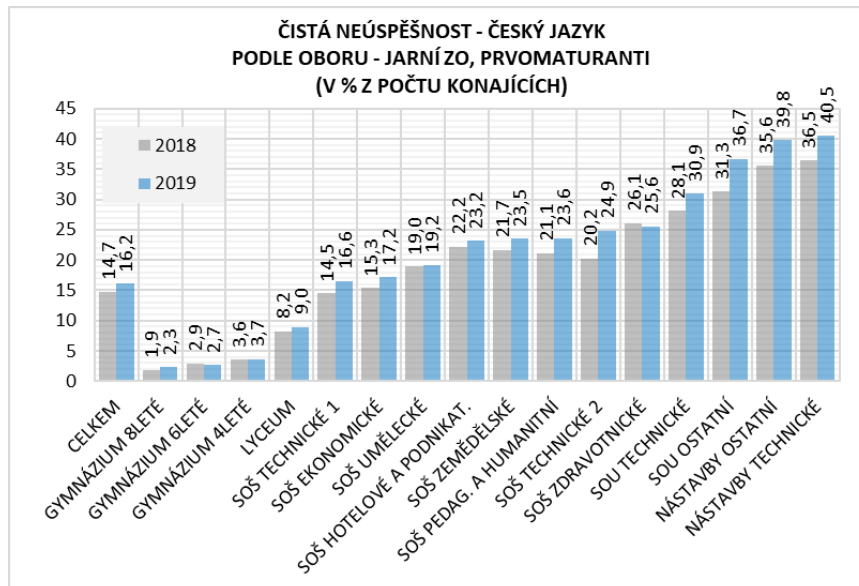
Tendence zvyšujícího se rozdílu v čisté neúspěšnosti mezi jednotlivými typy škol, kterou bylo možné pozorovat mezi lety 2015 a 2017, se rokem 2018 zastavila, ovšem v roce 2019 se rozdíl opět prohloubil. Rozdíl mezi nejsilnější skupinou (gymnázia) a nejslabšími (nástavby) v roce 2019 činí 36,8 p. b., v roce 2014 byl tento rozdíl 24,4 p. b.

Na gymnáziích vzrostla neúspěšnost oproti roku 2015 o 0,6 p. b., v roce 2019 zde tak propadlo 3,1 % prvomaturantů. Na lyceích za stejné období narostla neúspěšnost o 2,8 p. b., a to na 9,0 %. Prvomaturanti na SOŠ si od roku 2015 pohoršili o 6,8 p. b. na úroveň 20,5 %, na SOU se čistá neúspěšnost zvýšila o 12,3 p. b. na 33,1 %. V nástavbovém studiu podíl neúspěšných meziročně stoupl téměř na hodnotu 40 %, tj. o 4,2 p. b. Nárůst čisté neúspěšnosti oproti roku 2015 zde činí 13,0 p. b.

V detailnějším oborovém třídění se výsledky pohybují od -86 % (8letá gymnázia) do +151 % (technické nástavby) průměrného republikového výsledku (v roce 2018 bylo rozpětí -87 % až +147 %; v roce 2013 bylo -87 % až +125 %).

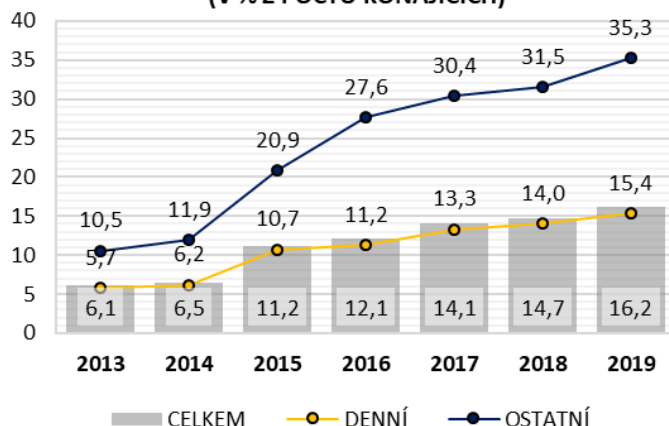
Pod celorepublikovým průměrem byla v komplexní zkoušce z českého jazyka a literatury v jarním zkušebním období 2019 vedle gymnázií s čistou neúspěšností 2,3–3,7 % dále lycea (9 %), těsně kolem průměru pak SOŠ technické 1 a ekonomické SOŠ (16,6 %, resp. 17,2 %). Dále nad průměrem ČR se nacházely umělecké SOŠ (19,2 %). Podílu neúspěšných mezi 20 a 30 % dosáhly ostatní obory SOŠ. Těsně nad 30 % se pohybují technická SOU, o něco výše pak SOU netechnická. V nástavbovém studiu propadlo 39,8 % (netechnické obory) a 40,5 % (technické obory) prvomaturantů.

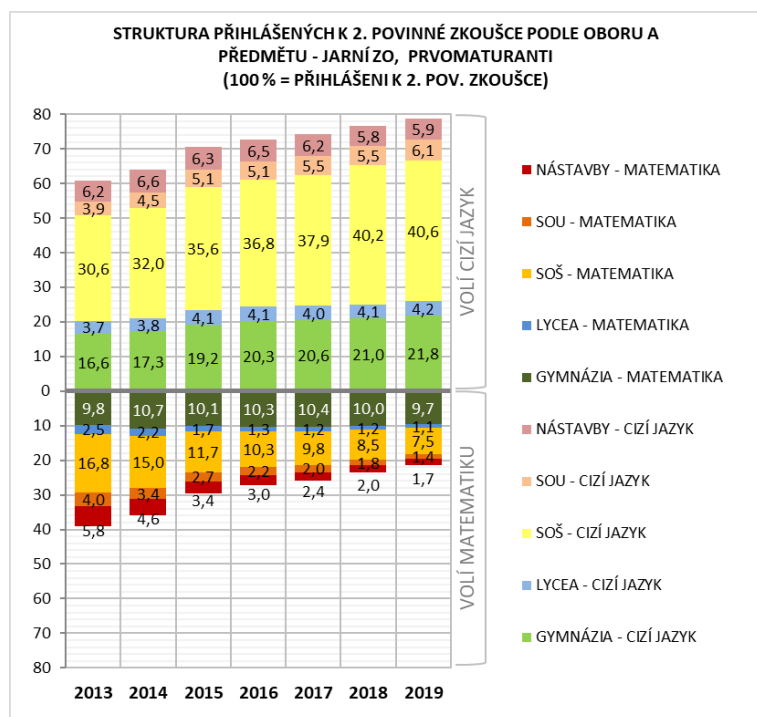
Meziročně největší zhoršení nastalo na ne-technicky zaměřených SOU (o 5,4 p. b.), SOŠ technických 2 (o 4,7 p. b.) a na obou typech nástavb (přes 4 p. b.). Naopak velmi mírný pokles neúspěšnosti nastal na zdravotnických SOŠ (o 0,5 p. b.) a nepatrně na 6letých gymnáziích.

Pohledem kritéria formy vzdělávání je zřejmé, že výrazněji roste míra neúspěšnosti v češtině u neprezenčních forem, kde v jarním zkušebním období 2019 dosáhla 35,3 %, oproti tomu v denní formě vzdělávání neuspělo 15,4 % prvomaturantů. Od roku 2015 narostl podíl neúspěšných v neprezenčních formách o 14,4 p. b., prvomaturanti v denní formě vzdělávání si pohoršili o 4,7 p. b.

**ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST - ČESKÝ JAZYK
PODLE FORMY VZDĚLÁVÁNÍ
JARNÍ ZO, PRVOMATURANTI
(V % Z POČTU KONAJÍCÍCH)**

NEÚSPĚŠNOST U DRUHÉ POVINNÉ ZKOUŠKY

Ke 2. povinné zkoušce se v roce 2019 v jarním zkušebním období přihlásilo celkem 67,7 tis. prvomaturantů.¹⁶ Zkoušku pak konalo 62,1 tis. z nich. Z toho 48,5 tis. (78,1 %) byli žáci konající zkoušku z cizího jazyka, 13,6 tis. (21,9 %) pak z matematiky.

Ke 2. povinné zkoušce se nedostavilo 8,4 % přihlášených prvomaturantů. Mezi těmi, kteří se přihlásili k matematice, byla neúčast na úrovni 6,3 %, prvomaturanti přihlášení k cizímu jazyku se nedostavili ke zkoušce v 8,9 % případů.

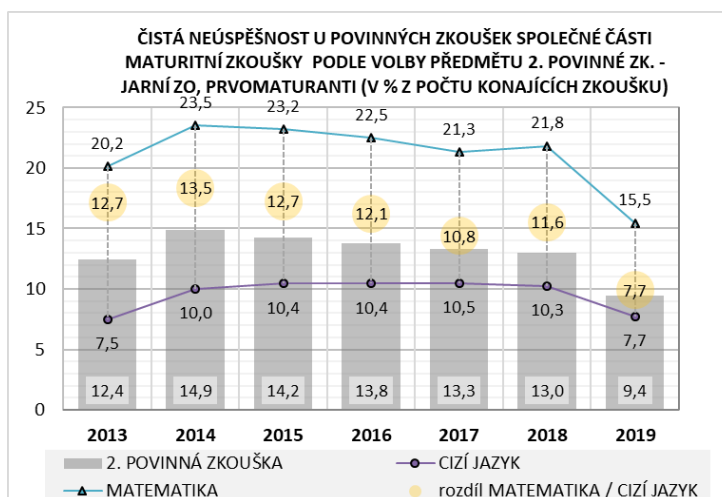
Z proměny oborové struktury přihlášených prvomaturantů k 2. povinné zkoušce podle toho, zda se hlásí k cizímu jazyku či k matematice, vyplývá, že sektor odborného vzdělávání se postupně od roku 2013 přesouvá od matematiky k cizím jazykům (k angličtině). Zatímco v roce 2013 byl poměr prvomaturantů z odborných škol (SOŠ, SOU, nástavby) vs. z gymnázií a lyceí u matematiky na úrovni 68 : 32, v roce 2019 je tento poměr zcela vyrovnaný – 50 : 50. V cizím jazyce se poměr odborného sektoru vs. gymnázia a lycea v čase prakticky nemění a činí 67 : 33.

Čistá neúspěšnost u 2. povinné zkoušky v jarním zkušebním období roku 2019 dosáhla 9,4 % (neuspělo 5,9 tis. prvomaturantů). Od roku 2014, kdy byla čistá neúspěšnost zatím nejvyšší (14,9 %), postupně

¹⁶ Z celkového počtu 68,1 tis. prvomaturantů, kteří se v jarním ZO 2019 přihlásili ke společné části MZ, je 0,4 tis. těch, kteří se ke 2. povinné zkoušce nehlasí, většinou se jedná o žáky bilingvních gymnázií.

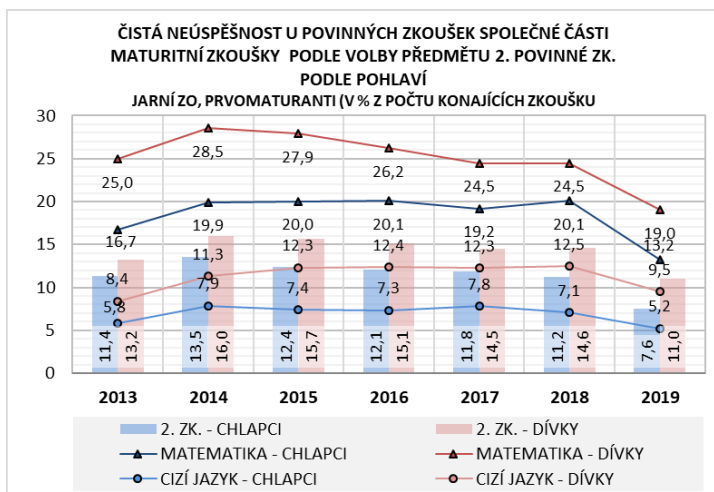
dochází k jejímu poklesu, přičemž mezi lety 2018 a 2019 byl tento pokles nejvýraznější (3,6 p. b.). Pokles je pravděpodobně způsoben dvěma faktory, které mohou být vzájemně provázány:

- postupným přesunem maturantů od matematiky k angličtině, která má níže nastavený cut-off score, tedy hranici úspěšnosti, než je tomu u matematiky;
- výraznějším poklesem čisté neúspěšnosti u matematiky mezi lety 2018 a 2019.

V matematice v roce 2019 neuspělo 15,5 % (2,1 tis.) konajících zkoušku, zatímco v cizím jazyce činil podíl neúspěšných 7,7 % (3,8 tis.). Meziročně čistá neúspěšnost v matematice poměrně výrazně klesla, a to o 6,3 p. b., a z celého sledovaného období je teď tudíž na nejnižší úrovni (jednou z hlavních příčin poklesu neúspěšnosti je prodloužení času na vykonání zkoušky v roce 2019). V cizím jazyce je výsledek jarního zkušebního období 2019 také o něco nižší než v roce předchozím, pokles činí 2,5 p. b., čímž se cizí jazyky dostávají na podobnou úroveň, jakou měly v roce 2013.

Dívky jsou na tom z hlediska podílu neúspěšných u 2. povinné zkoušky hůře než chlapci, a to jak v matematice, tak v cizím jazyce. V roce 2019 neuspělo u 2. povinné zkoušky 11 % dívek a 7,6 % chlapců. Rozdíl v čisté neúspěšnosti je tak v roce 2019 největší z celého sledovaného období (3,5 p. b.). Zde je nutné si uvědomit, že k maturitě se hlásí 84 % devatenáctiletých dívek (resp. se jedná o podíl počtu prvomaturantek na celkovém počtu 19letých dívek), jsou tedy mezi nimi i dívky studijně slabé, které mají následně se složením maturitní zkoušky problémy. V případě chlapců je podíl prvomaturantů na populaci 19letých nižší – jde o 66 %.

V cizím jazyce, který si zvolilo 84,5 % dívek, neuspělo 9,5 % zkoušku konajících prvomaturantek. Mezi chlapci si cizí jazyk zvolilo 71,9 % a neúspěšnost činila 5,2 %. Meziročně výsledek dívek klesl o něco více (o 2,9 p. b.), než tomu bylo u chlapců (o 1,8 p. b.).

V matematice se výsledky chlapců a dívek opět mírně vzdálily (rozdíl chlapců a dívek činí v roce 2019 v jarním zkušebním období 5,8 p. b.), a to zejména díky výraznějšímu poklesu neúspěšnosti u chlapců (o 6,9 p. b. na 13,2 %). Dívky si polepšily meziročně také, ovšem ne tak výrazně jako chlapci – meziroční pokles činí 5,4 p. b. a úroveň čisté neúspěšnosti je tak na hodnotě 19 %. Dívky si matematiku zvolily v 15,5 % případů (tvořily 38,9 % všech prvomaturantů hlásících se ke zkoušce z matematiky). Matematiku si vybralo 28,1 % chlapců (tvořili 61,1 % všech prvomaturantů hlásících se k matematice).

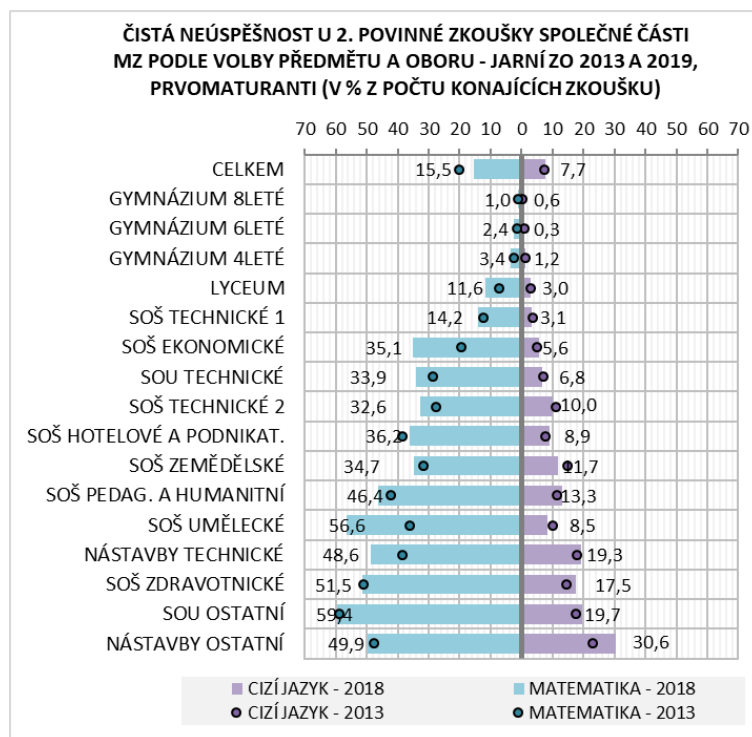
Čistá neúspěšnost u 2. povinné zkoušky z pohledu oborů se v roce 2019 pohybuje od hodnoty 0,7 % po 34,5 % (tj. od -92 % po +266 % republikového průměru). V roce 2018 bylo toto rozpětí od 1 % po 41,6 % (tj. od -92 % po +219 % průměru ČR).

Pod průměrem ČR se nacházejí kromě gymnázií (čistá neúspěšnost 0,7–1,8 %) ještě lycea (4,7 %), technické SOŠ 1 a SOŠ ekonomické (6,9 %, resp. 8,3 %). Kolem průměru se pohybují umělecké a hotelové a podnikatelské SOŠ (9,7 %, resp. 10,3 %). Pod 20% hranicí jsou ještě

technická SOU (13,8 %) a ostatní obory SOŠ (14,6–19,4 %). Neúspěšnost mezi 20 a 30 % vykazují netechnicky zaměřené obory SOU a technické nástavby (23,2 %, resp. 28 %). V nástavbovém studiu netechnického zaměření je čistá neúspěšnost 2. povinné zkoušky na úrovni 34,5 %.

Meziročně si polepšili nejvíce prvomaturanti na technických nástavbách (o 10,6 p. b.) a na technických SOU (o 8,3 %), kde se výrazně projevila nižší neúspěšnost v matematice, kterou si tyto dvě oborové skupiny vybírají jako 2. povinnou zkoušku nadprůměrně často. Dále došlo k výraznému poklesu na zemědělských SOŠ (o 8,7 p. b.), v netechnických nástavbách (o 7,1 p. b.) a o více než 6 p. b. klesla neúspěšnost ještě v SOŠ zdravotnických a pedagogických a humanitních SOŠ a v netechnických SOU. O 5,0 p. b. si polepšili prvomaturanti v technických SOŠ skupiny 2. Nejmenší meziroční rozdíl byl na víceletých gymnáziích.

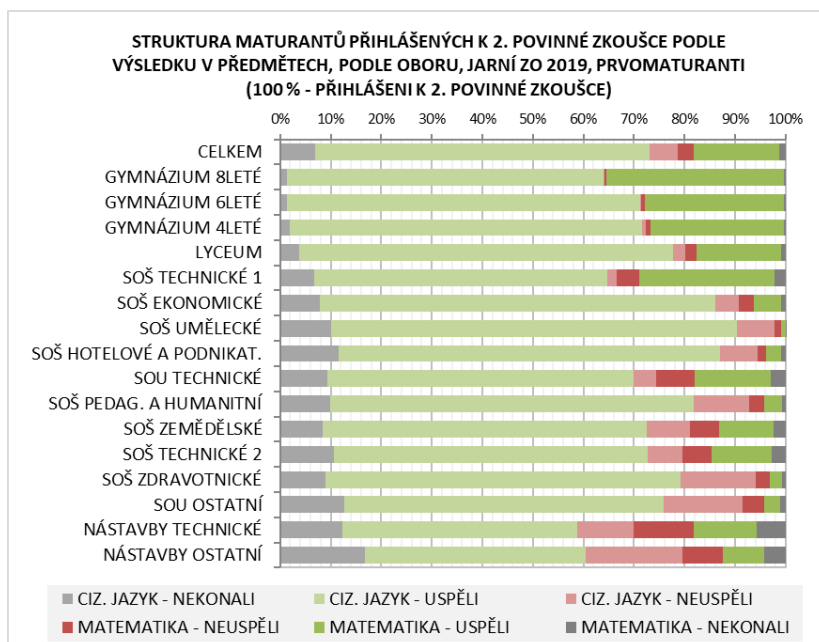
Vzhledem k poklesu míry čisté neúspěšnosti jak v matematice, tak v cizích jazycích došlo v roce 2019

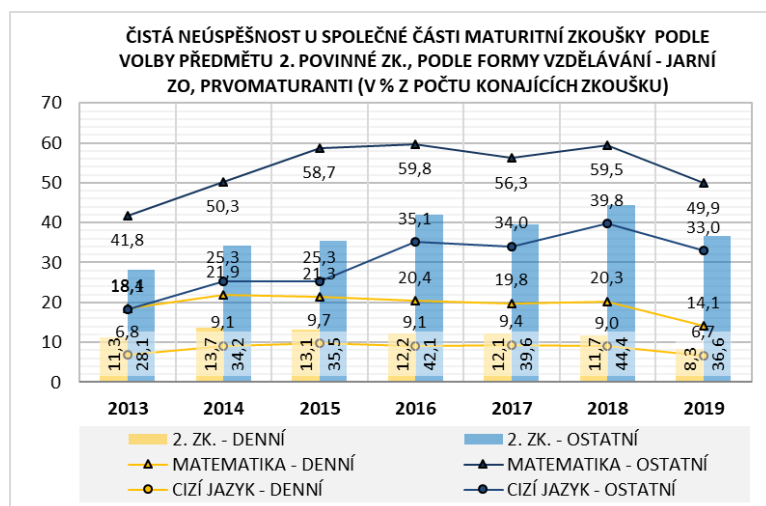
u některých oborových skupin ke snížení hodnoty tohoto ukazatele dokonce pod úroveň z roku 2013. V případě cizího jazyka lze tento posun pozorovat na zemědělských a uměleckých SOŠ, na SOŠ technických 2 i 1 a na 6letých gymnáziích. Zhoršení oproti roku 2013 v cizích jazycích lze naopak sledovat na netechnických nástavbách a SOU a také na SOŠ zdravotnických a pedagogických a humanitních.

V případě matematiky se výrazně pod hodnotu z roku 2013 dostaly umělecké SOŠ (kde je ovšem matematika zcela minoritním předmětem 2. povinné zkoušky) a ekonomické SOŠ. Polepšili si ještě prvomaturanti na technických nástavbách a SOU technických.

Nesoulad mezi čistou neúspěšností v matematice a v cizím jazyce je napříč jednotlivými oborovými skupinami značný. Na úrovni celku je podíl neúspěšných z matematiky dvojnásobkem podílu neúspěšných v cizím jazyce. Větší než průměrné odchýlení obou částí 2. povinné zkoušky vykazují zejména obory uměleckých a ekonomických SOŠ, technických SOU a SOŠ technických skupiny 1, kde je čistá neúspěšnost v matematice více než 4krát vyšší než v cizím jazyce. Více než trojnásobná je čistá neúspěšnost v matematice oproti cizímu jazyku na lyceích, pedagogických a humanitních SOŠ i na SOŠ technických 2. Naopak méně než dvojnásobek neúspěšných v matematice oproti cizímu jazyku lze zaznamenat na netechnických nástavbách (1,6násobek).

Podíl žáků, kteří úspěšně složili 2. povinnou zkoušku, ze všech přihlášených prvomaturantů činí v roce 2019 v jarním zkušebním období 83 % a napříč oborovými skupinami se pohybuje od 97,7 % (8letá gymnázia) po 51,6 % (netechnické nástavby). Nad průměrem se nacházejí vedle gymnázií (97,7–95,8 %) ještě lycea (90,9 %) a SOŠ technické 1 (84,9 %), těsně kolem průměru jsou SOŠ ekonomické a umělecké (83,6 %, resp. 81,1 %) a lehce pod ním SOŠ hotelové a podnikatelské (78,4 %). Netechnické obory SOŠ, technické SOŠ 2 a technická SOU vykazují podíl úspěšných mezi 72,2 a 75,5 %. Méně než 70 % přihlášených ke 2. povinné zkoušce uspělo na SOU netechnických (66,3 %) a méně než 60 % pak na obou typech nástavbového studia (59 %, resp. 51,6 %).

Z prvomaturantů denní formy vzdělávání v jarním zkušebním období 2019 konalo 2. povinnou zkoušku celkem 59,7 tis. žáků, z toho 5 tis., tj. 8,3 %, bylo neúspěšných. V neprezenční formě vzdělávání konalo zkoušku z matematiky či cizího jazyka 2,4 tis. žáků, z nichž 0,9 tis., tj. 36,6 %, u zkoušky neuspělo.

U maturantů v **denní formě** vzdělávání má 2. povinná zkouška z hlediska čisté neúspěšnosti od roku 2014 klesající tendenci a v roce 2019 se tento trend potvrzuje. Meziročně klesla čistá neúspěšnost žáků v denní formě u cizího jazyka na úroveň 6,7 % (meziroční pokles o 2,3 p. b., oproti roku 2013 o 0,1 p. b. níže).

V matematice se neúspěšnost u maturantů v denní formě vzdělávání dostala na úroveň 14,1 % (meziroční pokles o 6,2 p. b., oproti roku 2014 jde o pokles o 7,8 p. b.)

V **neprezenčních formách vzdělávání** docházelo mezi lety 2013–2018 k růstu čisté neúspěšnosti, který se rokem 2019 zastavil, a to jak v matematice, tak v cizím jazyce. U zkoušky z matematiky neuspělo

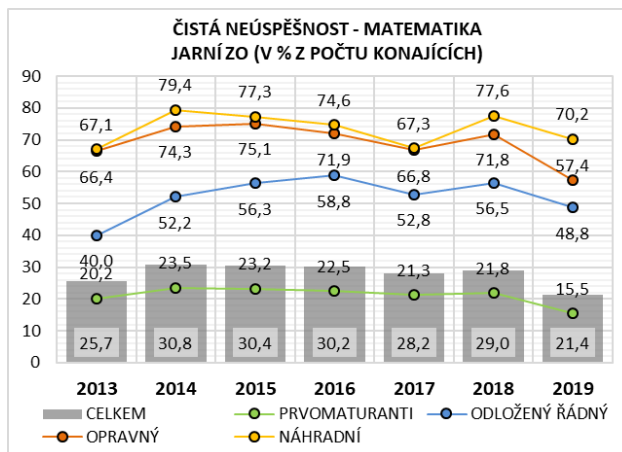
49,9 % prvomaturantů v neprezenčních formách, což je o 9,6 p. b. méně než v roce 2018, oproti roku 2013 se však jedná o hodnotu, která je o 8,1 p. b. vyšší. V cizím jazyce neuspělo 33,0 % konajících zkoušku, tedy o 6,8 p. b. méně než v roce předchozím a o 14,8 p. b. více než v roce 2013. Na zlepšení výsledku měl vliv jak výkon ve zkoušce z angličtiny, tak také skokové zlepšení v němčině, která je u skupiny neprezenčních forem vzdělávání zastoupena z 12 %, zatímco žáci v denní formě si ji zvolili pouze ve 2,3 % případů.

NEÚSPĚŠNOST V MATEMATICE

Při interpretaci vývoje výsledků maturantů u zkoušky z matematiky je třeba vzít v potaz navýšení času pro řešení didaktického testu z původních 105 minut v letech 2013–2018 na 120 minut v roce 2019.

V jarním zkušebním období 2019 konalo zkoušku z matematiky celkem 15,8 tis. maturantů, z čehož 13,6 tis. byli prvomaturanti, 0,1 tis. žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 1,9 tis. žáků konalo opravnou zkoušku a 0,2 tis. byli žáci konající zkoušku v termínu náhradním.

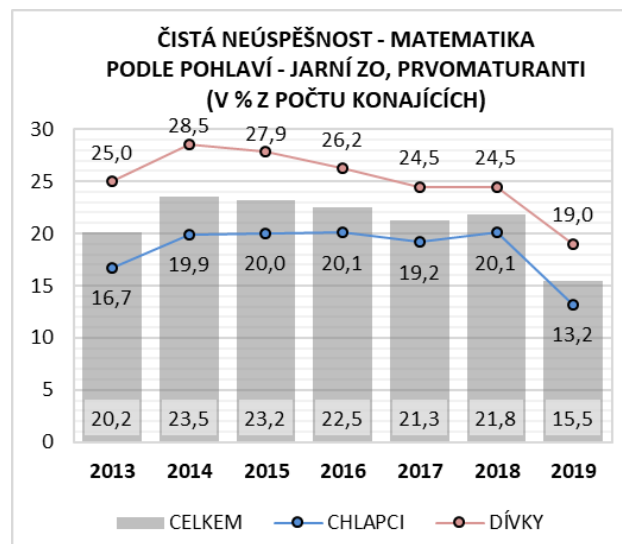
Celková čistá neúspěšnost, tedy za konající ze všech typů termínů, v jarním zkušebním období 2019 činí 21,4 %, což je o 7,6 p. b. méně než v roce předchozím. Oproti roku 2014, kdy byla nejvyšší, je pak o 9,4 p. b. níže a jde o nejlepší výsledek za celé sledované období.

Maturanti skládající zkoušku v **odloženém řádném termínu** neuspěli v 48,8 % případů a meziročně si polepšili o 7,7 p. b. Žáci konající **opravnou zkoušku** z matematiky vykázali neúspěšnost 57,4 %, tj. o 14,3 p. b. méně než v roce 2018 a o 8,9 p. b. méně než v roce 2013. Malá skupina maturantů skládající zkoušku v **náhradním termínu** propadla v 70,2 % případů a meziroční zlepšení tak činí 7,4 p. b.

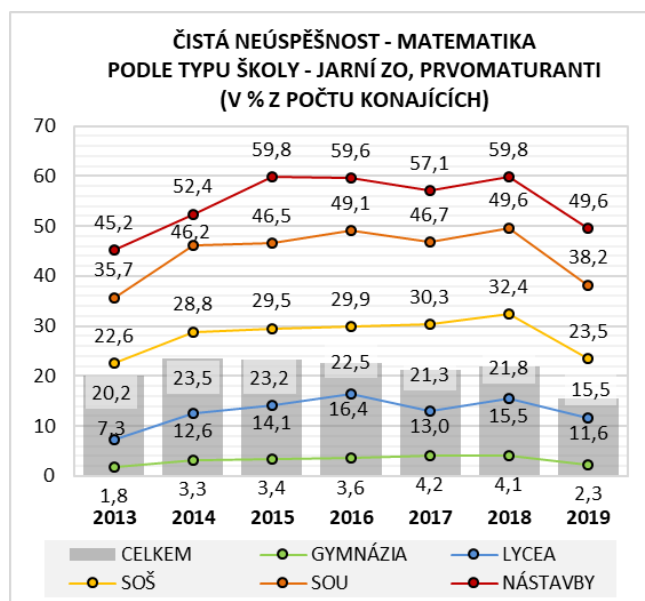
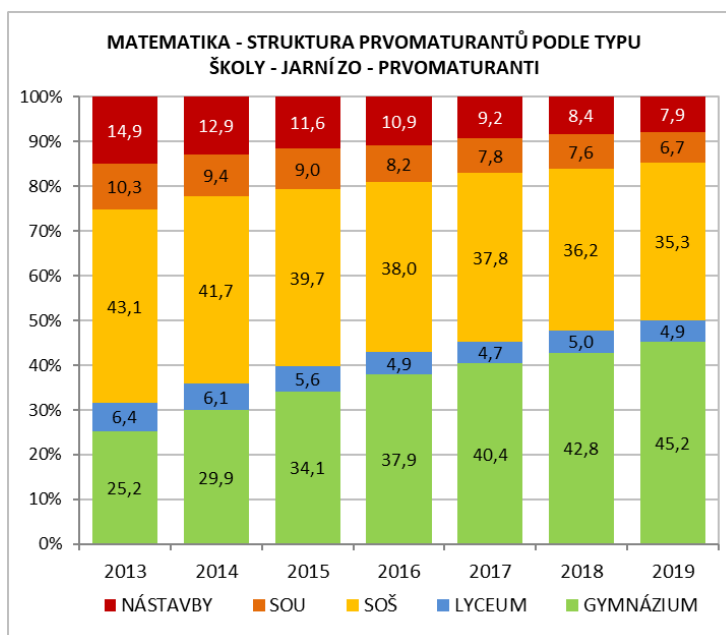
Čistá neúspěšnost **prvomaturantů** se v roce 2019 snížila o 6,3 p. b. na hodnotu 15,5 %, oproti roku 2013 je o 4,7 p. b. nižší, což znamená, že je zároveň nejnižší za celé období 2013–2019.

Mezi lety 2014–2018 z pohledu genderu docházelo k přibližování výsledků chlapců a dívek, nejprve díky poklesu neúspěšnosti na straně dívek, v posledním roce též vzhledem ke zvýšení neúspěšnosti na straně chlapců. Zatímco v roce 2014 byl rozdíl čisté neúspěšnosti dívek a chlapců ze sledovaného období největší – 8,6 p. b. (neuspělo 19,9 % chlapců a 28,5 % dívek), v následujících letech tento rozdíl klesá až na hodnotu 4,4 p. b. v roce 2018, kdy neuspělo 20,1 % chlapců a 24,5 % dívek. Rokem 2019 se však tento trend zastavuje a odstup je o něco vyšší než v roce 2018 – činí 5,8 p. b. Pokles čisté neúspěšnosti u dívek mezi lety 2014 a 2017 činil v průměru 1,4 p. b. ročně, rokem 2018 se zastavil a rok 2019 znamená poměrně prudký pokles neúspěšnosti na hodnotu 19,0 % (meziročně o 5,4 p. b.). U chlapců neúspěšnost klesla na hodnotu 13,2 %, meziročně oproti roku 2018 si tak chlapci polepšili o 6,9 p. b.

Oborové výsledky v matematice je třeba vnímat v kontextu změn struktury populace, která si matematiku vybírá. Od roku 2013 se projevuje, spolu s celkovým úbytkem žáků, kteří se pro matematiku rozhodují, několik setrvalých tendencí:

- Roste podíl gymnazistů – ve sledovaném období se zvýšil z 25,2 % na 45,2 %, tedy o plných 20 p. b. Tento nárůst jde zejména za 4letými a 8letými gymnázii.
- Klesá podíl maturantů ze SOŠ – od roku 2013 o 7,8 p. b., nejvýrazněji pak u oborů hotelových a podnikatelských a ekonomických; jediná oborová skupina, která si drží své zastoupení, jsou SOŠ technické 1, které tvoří kolem 21,5 % všech prvomaturantů volících matematiku.
- Klesá podíl maturantů ze SOU – od roku 2013 o 3,6 p. b.
- Klesá podíl maturantů z nástavbového studia – od roku 2013 o 7 p. b., odliv nastal zejména v netechnických oborech.

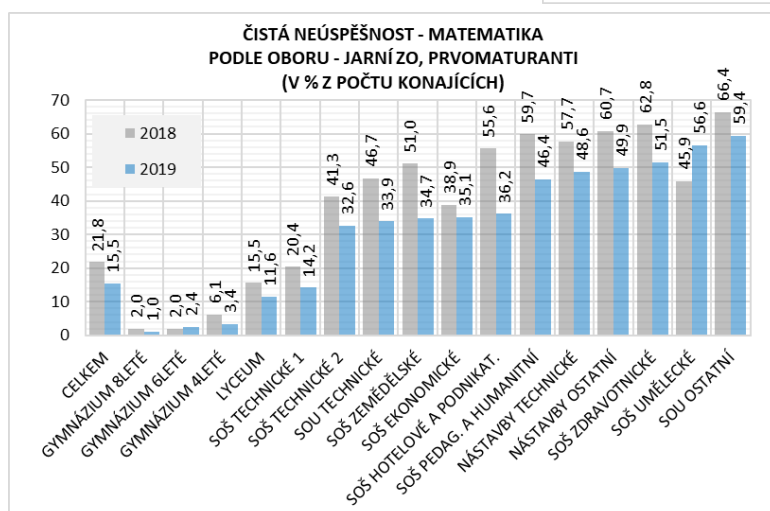
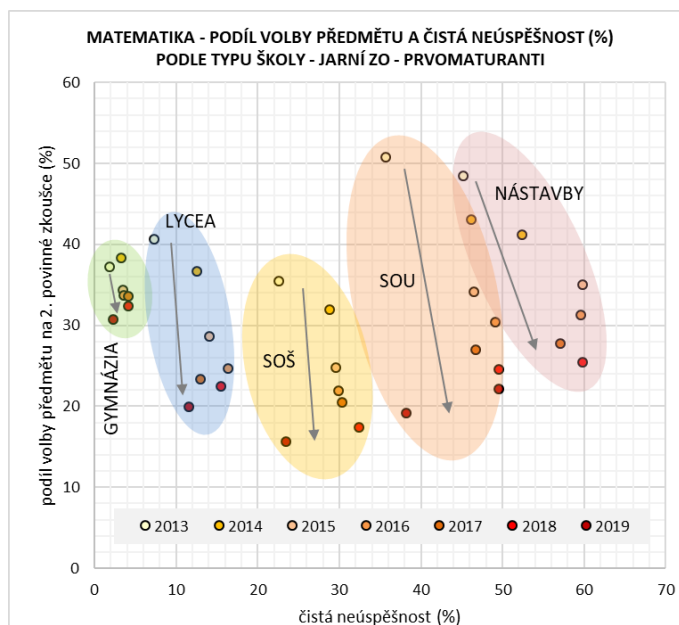
V roce 2019 klesla čistá neúspěšnost prvomaturantů z gymnázií na úroveň 2,3 % (meziročně o 1,8 p. b.). Míra volby matematiky je zde zároveň v čase vůbec nejstabilnější ze všech oborových skupin, tzn. nedochází zde v takové míře k ústupu od matematiky, jako je tomu v ostatních oborech.

Čistá neúspěšnost prvomaturantů **na lyceích** dosáhla v roce 2019 úrovně 11,6 %. Od roku 2013 se tak jedná o zhoršení o 4,3 p. b., oproti roku 2018 je však neúspěšnost o 4 p. b. nižší. Volba matematiky v tomto všeobecně odborném typu vzdělávání stejně jako v celém sektoru odborného vzdělávání od roku 2013 setrvale klesá (a to i mezi maturanty na technických lyceích, kde se pohybuje kolem 70 %).

Mezi prvomaturanty ze **SOŠ** dosáhla čistá neúspěšnost v roce 2019 celkem 23,5 %, což představuje pokles 8,9 p. b. oproti roku předchozímu a oproti roku 2013 je pouze o necelý 1 p. b. výše.

Na **SOU** v jarním zkušebním období 2019 neuspělo v matematice 38,2 % prvomaturantů, tedy o 2,6 p. b. více než v roce 2013, meziročně oproti roku 2018 je pak výsledek o 11,4 p. b. nižší.

Obdobný vývoj jako na **SOU**, tedy výrazný pokles čisté neúspěšnosti v matematice v roce 2019, je zřejmý také u oborů nástavbového studia. Meziroční pokles čisté neúspěšnosti prvomaturantů z nástaveb činí 10,2 p. b. a čistá neúspěšnost se tak

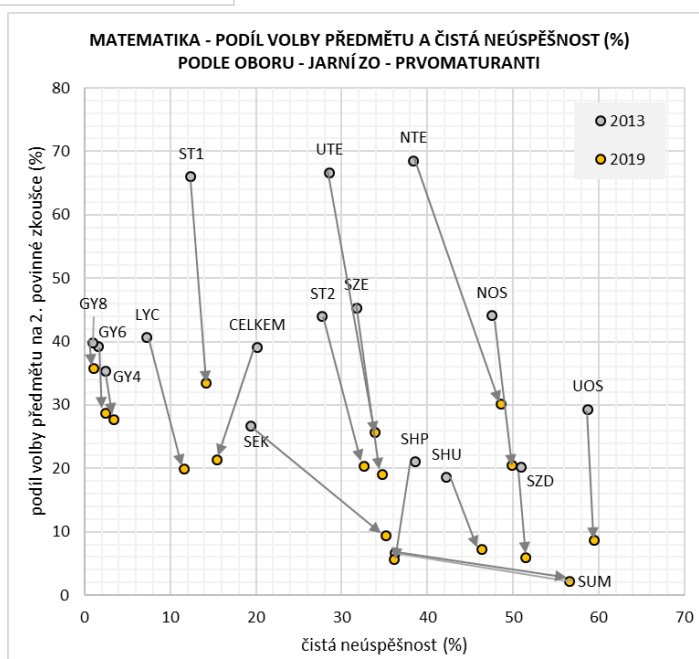

dostává těsně pod hranici 50 %. Oproti roku 2013 je zde o 4,3 p. b. vyšší podíl neúspěšných.

V detailním oborovém třídění se ukazuje, že vývoj v matematice od roku 2013 napříč všemi oborovými skupinami má podobnou tendenci, tedy větší či menší pokles volby předmětu v rámci 2. povinné zkoušky a do roku 2016 nárůst čisté neúspěšnosti.

Pod celkovým průměrem jarního zkušebního období 2019 se nachá-

zejí svým podílem neúspěšných gymnazistů (1–3,4 %), dále prvomaturanti z lyceí (11,6 %) a SOŠ technických 1 (14,2 %). S relativně velkým odstupem, a tedy již nad průměrem ČR, se nacházejí SOŠ technické 2 (32,6 %), technická **SOU** (33,9 %), SOŠ zemědělské (34,7 %), SOŠ ekonomické (35,1 %) a SOŠ hotelové podnikatelské (36,2 %). Mezi úrovní 40 a 50 % neúspěšných se nacházejí pedagogické a humanitní SOŠ (46,4 %) a nástavby technického i netechnického zaměření (48,6 %, resp. 49,9 %). Mezi 50 a 60 % jsou s mírou čisté neúspěšnosti SOŠ zdravotnické (51,5 %) a umělecké (56,6 %). Více než 60 % neúspěšných vykazují v roce 2019 netechnické obory **SOU** (59,4 %).

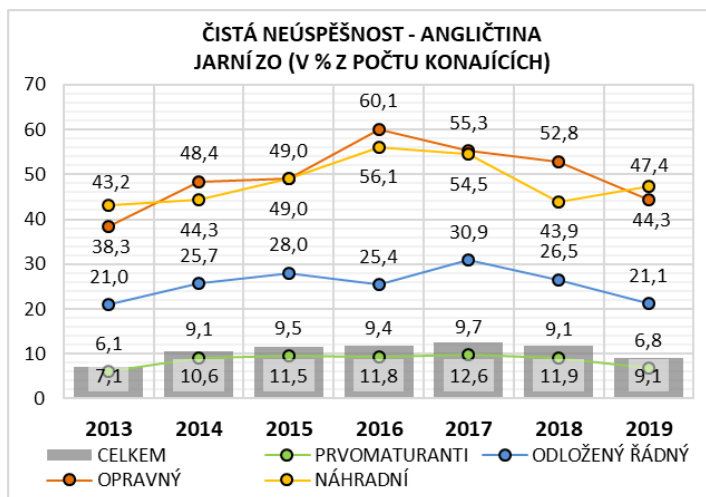

Mezi roky 2018 a 2019 došlo k největšímu poklesu neúspěšnosti v matematice u hotelových a podnikatelských SOŠ (o 19,4 p. b.). O více než 10 p. b. si vylepšily míru čisté neúspěšnosti ještě SOŠ zemědělské, pedagogické a humanitní, technická SOU, SOŠ zdravotnické a netechnické nástavby (o 16,3–10,9 p. b.). Pokles neúspěšnosti mezi 5 a 10 p. b. bylo možné vidět na technických nástavbách, SOŠ technických 2, v netechnických SOU a na SOŠ technických 1 (o 9–6,2 p. b.). Relativně nejméně si polepšily SOŠ ekonomické a lycea (o 3,7, resp. 4 p. b.). Jediná oborová skupina, kde došlo k nárůstu neúspěšnosti, jsou SOŠ umělecké (o 10,7 p. b.), zde je však třeba brát v potaz poměrně nízké zastoupení prvomaturantů volících matematiku a z toho plynoucí značnou nestabilitu výsledků v čase.

NEÚSPĚŠNOST V ANGLIČTINĚ

Komplexní zkoušku z angličtiny v jarním zkušebním období 2019 konalo celkem 49,4 tis. maturantů, z čehož 45,9 tis. (93 %) byli prvomaturanti, 0,7 tis. žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 2,5 tis. žáků konalo zkoušku v termínu opravném a 0,3 tis. v termínu náhradním.

Čistá neúspěšnost se na jaře 2019 dostala u celkové populace žáků konajících angličtinu na 9,1 %, což je o 2,7 p. b. méně než v roce 2018 a o 2 p. b. více než v roce 2013. Je nutné si uvědomit, že v didaktickém testu z cizích jazyků došlo v letech 2015 a 2016 ke změnám v 1. a 4. části testu a k přebodování testu (více Příloha č. 2).

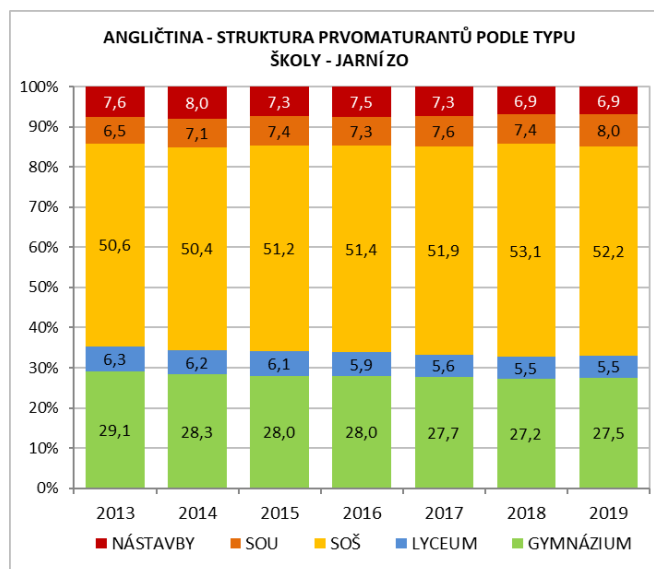
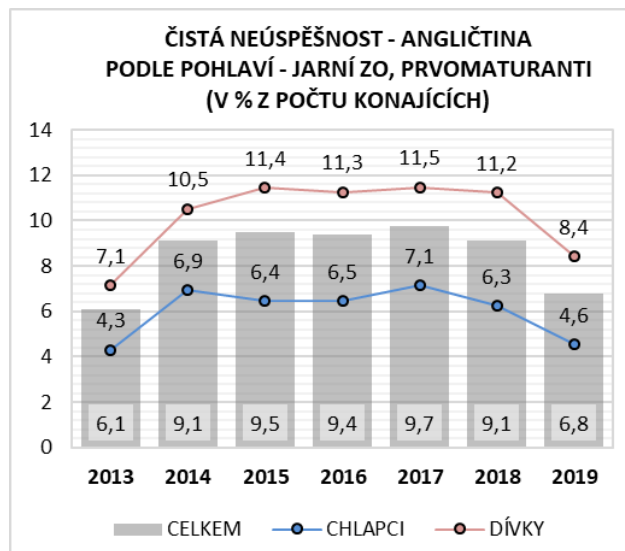
Maturanti konající zkoušku v **odloženém řádném termínu** nebyli úspěšní v 21,1 % případů a meziročně u nich došlo ke zlepšení o 5,4 p. b. Žáci konající **opravnou zkoušku** z angličtiny neuspěli z 44,3 %, což je o 8,6 p. b. méně než v roce 2018, v porovnání s rokem 2013 je zde však míra neúspěšnosti o 6 p. b. vyšší. Málo zastoupená skupina maturantů skládající zkoušku v **náhradním termínu** neuspěla ve 47,4 % případů.

Prvomaturanti si stejně jako ostatní skupiny konajících zkoušku z angličtiny polepšili, a to na úroveň neúspěšnosti 6,8 %, což meziročně znamená pokles o 2,4 p. b. a značné přiblížení k úrovni neúspěšnosti v roce 2013.

Skokové zhoršení v roce 2014 bylo způsobeno souběhem nárůstu neúspěšnosti v didaktickém testu a v písemné práci, následný mírný růst neúspěšnosti u komplexní zkoušky z angličtiny je zapříčiněn spíše neúspěšností v didaktickém testu¹⁷ samotném. Pokles neúspěšnosti v roce 2018 je způsoben výsledky písemné práce a ústní zkoušky, didaktický test naopak vykázal mírný růst neúspěšnosti. Pokles neúspěšnosti v roce 2019 byl tažen opět především výsledkem didaktického testu a mírně též výkonem v ústní zkoušce, písemná práce naopak vykázala mírný růst podílu úspěšných.

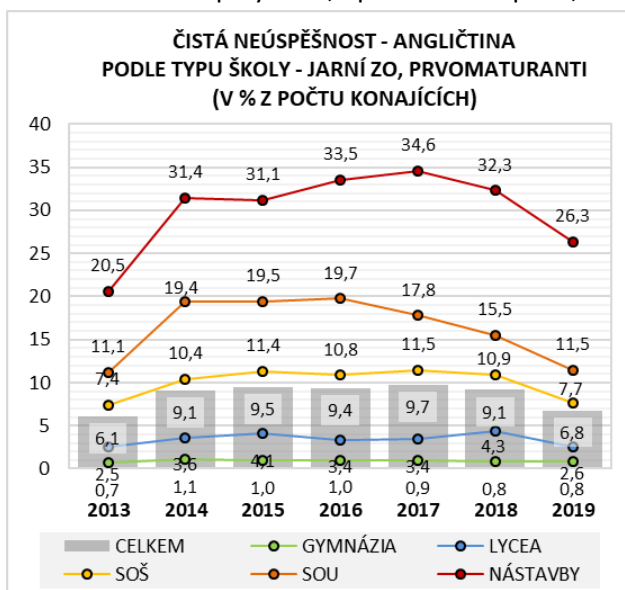
¹⁷ U cizích jazyků došlo v didaktickém testu v roce 2016 ke změně způsobu bodování úloh v některých částech testu, zvýšil se počet otevřených úloh a zvýšil se počet alternativ úloh v 1. části testu (poslech) za účelem snížení náhodného skóre.

Meziroční pokles čisté neúspěšnosti oproti roku 2018 byl o něco více tažen výkonem dívek než výkonem chlapců. Chlapci (tvoří 43,3 % všech prvomaturantů - angličtinářů a volilo si ji v rámci 2. povinné zkoušky 69,3 % maturujících) si oproti roku 2018 polepšili o 1,7 p. b. na hodnotu 4,6 % a dostali se tak na nejnižší úroveň čisté neúspěšnosti od roku 2014 a velmi blízko úrovni neúspěšnosti z roku 2013. U dívek (tvoří 56,7 % angličtinářů a angličtinu si v rámci 2. povinné zkoušky vybírá 78,6 % z nich) klesla neúspěšnost meziročně o 2,8 p. b. na hodnotu 8,4 %. Genderový odstup činí v roce 2019 plných 3,9 p. b. Jak již bylo uvedeno výše, je ale nutné si uvědomit, že k maturitě se hlásí 84 % devatenáctiletých dívek (resp. se jedná o podíl počtu prvomaturantek na celkovém počtu 19letých dívek), jsou tedy mezi nimi i dívky studijně slabé, které mají následně se složením maturitní zkoušky problémy. V případě chlapců je podíl prvomaturantů na populaci 19letých nižší – 66 %.

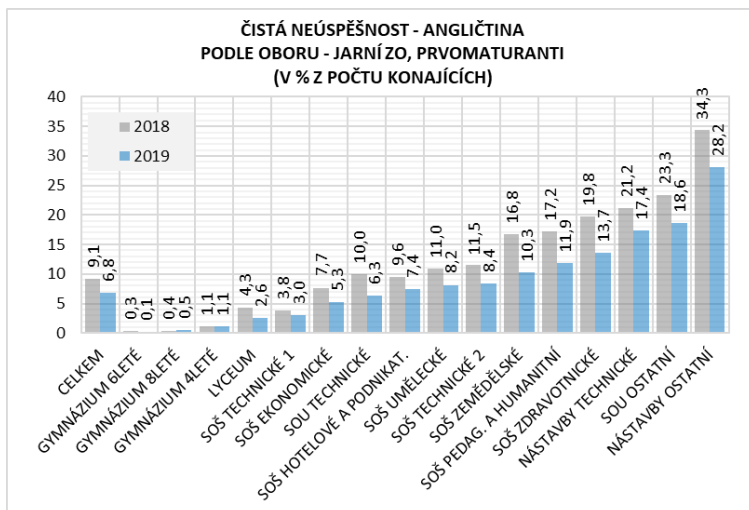
tomu bylo v roce 2013. Maturanti ze SOŠ jsou zastoupeni 52,2 %, což je o 1,6 p. b. více než v roce 2013. Žáci ze SOU a z nástavbového studia tvoří 14,9 % přihlášených k angličtině a oproti roku 2013 je jejich zastoupení vyšší o necelý 1 p. b.

Čistá neúspěšnost v angličtině v jednotlivých typech škol se v jarním zkušebním období 2019 pohybuje od 0,8 % (gymnázia) do 26,3 % (nástavby). Rozpětí tedy činí 25,5 p. b., což je druhá nejnižší hodnota z celého období let 2013–2019, v roce 2013 dosahoval tento rozdíl 19,8 p. b.

Gymnazisté se úrovní čisté neúspěšnosti v angličtině pohybují v posledních 3 letech pod hranicí 1 %. Prvomaturanti z lyceí byli v roce 2019 neúspěšní ve 2,6 % případů, tedy o 1,7 p. b. méně než v roce 2018. Mezi maturanty na SOŠ činí neúspěšnost 7,7 %, tj. o 3,2 p. b. méně než v předchozím roce. Žáci na SOU neuspěli v 11,5 % případů, což je o 4 p. b. méně než v roce 2018. V nástavbovém studiu činí meziroční pokles čisté neúspěšnosti 6 p. b., a ta je tak v roce 2019 na úrovni 26,3 %.

Všechny porovnávané typy škol s výjimkou nástavby se výsledkem v roce 2019 dostaly téměř na úroveň z roku 2013, rozdíl je zde v řádu jen několika desetin procentního bodu. U nástavby je míra čisté neúspěšnosti o 5,8 p. b. výše než v roce 2013.

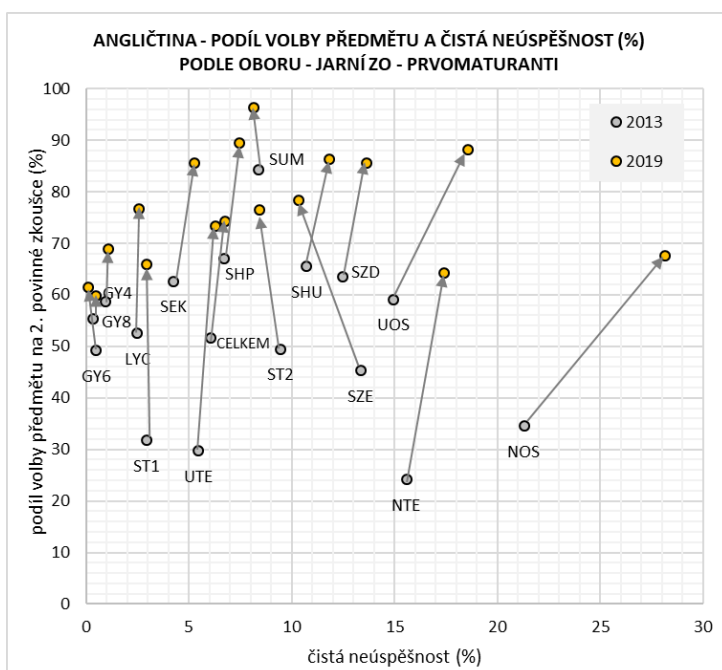
V jarním zkušebním období 2019 se výsledky oborových skupin pohybovaly od 0,1 % do 28,2 %, tj. od -98 % do +315 % celorepublikového průměru.

Pod celorepublikovým průměrem se podílem neúspěšných pohybují prvomaturanti z gymnázií (0,1–1,1 %), lyceí (2,6 %), SOŠ technických 1 (3 %), a SOŠ ekonomických (5,3 %).

Těsně pod celkovým průměrem se nacházejí ještě žáci z technických SOU (6,3 %). Mírně nad průměrem, ale stále pod hranicí 10 %, jsou prvomaturanti z hotelových a podnikatelských SOŠ, SOŠ uměleckých a technických 2 (7,4–8,4 %).

Mezi 10 a 15 % se mírou neúspěšnosti umístili prvomaturanti ze SOŠ zemědělských, pedagogických a humanitních a zdravotnických (10,3–13,7 %). V intervalu 15–20 % se pohybují technické nástavby a netechnická SOU (17,4 %, resp. 18,6 %). S větším odstupem na úrovni 28,2 % neúspěšných jsou pak netechnické nástavby.

Nejvýraznější meziroční pokles neúspěšnosti v angličtině zaznamenali prvomaturanti z netechnických SOU a nástavby a ze SOŠ technických 2 (o více než 3 p. b.). O více než 1 p. b. vzrostla meziročně neúspěšnost na technických nástavbách, pedagogických a humanitních SOŠ a na SOŠ ekonomických.

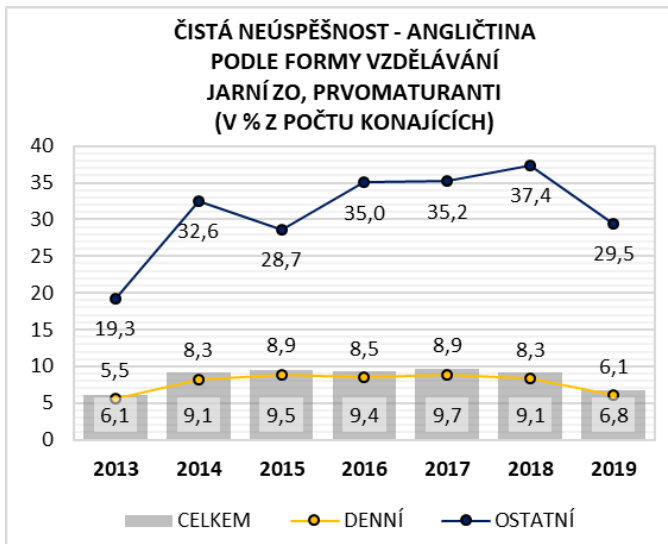

Od roku 2018 si nejvýrazněji polepšili žáci z oborů se spíše nadprůměrnou mírou neúspěšnosti v angličtině – zemědělské SOŠ, netechnické nástavby a SOU, zdravotnické a pedagogické a humanitní SOŠ. (pokles mezi 4–6 p. b.) Relativně beze změny jsou pak výsledky gymnazistů a prvomaturantů z technických SOŠ skupiny 1, kde je obecně neúspěšnost velice nízká. Ostatní SOŠ a obory technických SOU a nástavby si od roku 2018 polepšily o 2–4 p. b.

Oproti roku 2013 je u všech oborových skupin zřetelná tendence posunu k vyšší volbě angličtiny. Z hlediska míry neúspěšnosti se v roce 2019 některé oborové skupiny dostaly pod úroveň z roku 2013 – nejvýrazněji se to podařilo prvomaturantům na SOŠ zemědělských, dále na SOŠ technických 2 a velmi mírně také na uměleckých SOŠ a 6letých gymnáziích. Ostatní oborové skupiny se stále pohybují nad výsledkem z roku 2013, což je nejvíce patrné zejména u nejslabších oborových skupin, jako jsou ne-technické nástavby společně se SOU, technické nástavby a zdravotnické SOŠ.

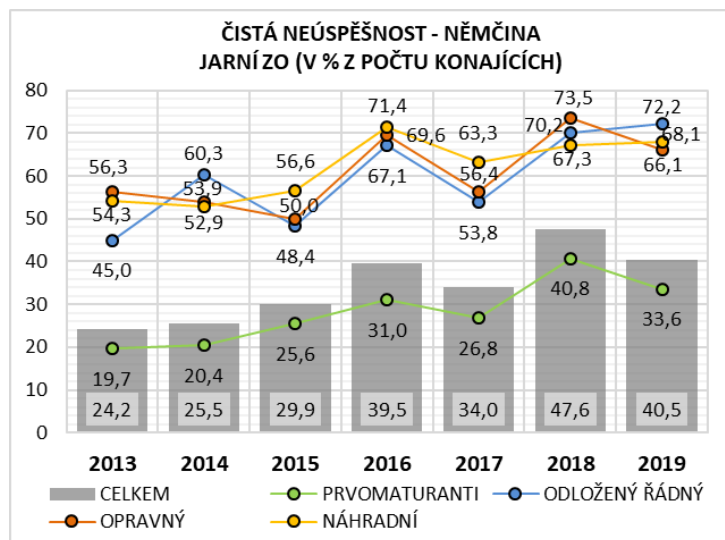
Prvomaturanti v **denní formě** vzdělávání, pro něž je angličtina volbou v 75,1 % případů (zkoušku konalo 44,6 tis. žáků), se po pěti letech dostali pod úroveň 8 % čisté neúspěšnosti, a to na hodnotu 6,1 %. Meziročně si tak polepšili o 2,2 p. b.

Žáci v **neprezenčních formách** vzdělávání konající zkoušku z angličtiny v počtu 1,4 tis. prvomaturantů si angličtinu jako 2. povinnou zkoušku vybrali v 57,9 % případů. Jejich neúspěšnost se pak v jarním zkušebním období 2019 dostala na úroveň 29,5 %, meziroční pokles tedy činí 7,9 p. b. a od roku 2013 jde o výsledek o 10,2 p. b. horší.

NEÚSPĚŠNOST V NĚMČINĚ

Ke komplexní zkoušce z němčiny se v jarním zkušebním období 2019 přihlásilo 2,4 tis. maturantů, zkoušku pak konalo 1,9 tis. z nich. Z toho 1,5 tis. byli prvomaturanti, 47 žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 0,3 tis. žáků konalo zkoušku v termínu opravném a 52 v termínu náhradním.

Úroveň čisté neúspěšnosti v jarním zkušebním období 2019 byla za celou skupinu žáků konajících zkoušku z němčiny 40,5 %, tedy o 7,1 p. b. vyšší než v roce předchozím a o 16,3 p. b. vyšší než v roce 2013.

Poměrně malá skupina žáků konajících zkoušku v **odloženém řádném termínu** neuspěla v 72,2 % případů a v čase vykazovala zejména kvůli malému zastoupení kolísavý vývoj. Neúspěšnost žáků konajících **opravnou zkoušku** z němčiny se dostala na úroveň 66,1 %, což je o 7,4 p. b. méně než v roce 2018. Nepočtená skupina maturantů skládající

zkoušku v **náhradním termínu** neuspěla v 68,1 % případů (nárůst o 0,7 p. b.).

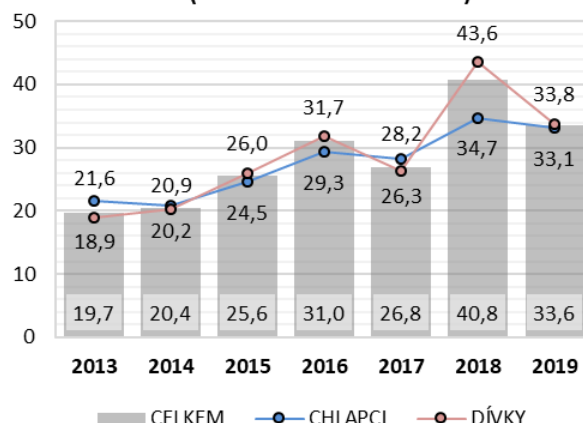
Prvomaturanti v němčině neuspěli ve 33,6 % případů, což znamená meziroční pokles čisté neúspěšnosti o 7,2 p. b. Oproti roku 2013 je míra neúspěšnosti o 13,9 p. b. vyšší.

Genderový pohled ukazuje, že skokové zhoršení v roce 2018 tažené výrazně neúspěchem dívek rokem 2019 právě v případě dívek nabralo opačnou tendenci. Dívky (které v roce 2019 konaly zkoušku v počtu 1,2 tis. a jako 2. povinnou zkoušku si ji zvolila 3,6 %) si oproti roku 2018 polepšily o bezmála 10 p. b. na podíl neúspěšných 33,8 %. U chlapců (konali zkoušku v počtu 0,5 tis., němčina je pro ně volbou v 1,7 % případů), dosáhla čistá neúspěšnost 33,1 %, tj. jen o 1,6 p. b. méně než v roce předchozím. Oproti roku 2013 je výsledek chlapců o 11,5 p. b. horší, dívek pak o 14,8 p. b.

Za tímto meziročním skokovým zlepšením u dívek stojí lepší výkon v didaktickém testu.

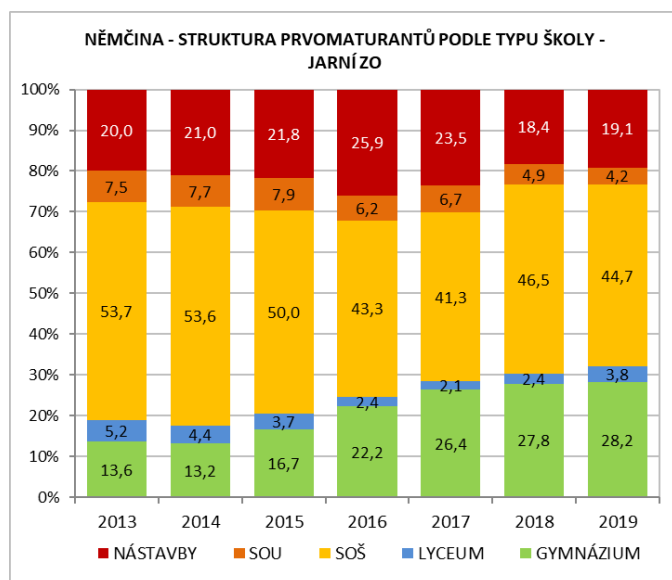
U písemné práce a ústní zkoušky byly naopak výsledky jak chlapců, tak dívek horší než v roce 2018. Chlapci si obecně lépe vedou u didaktického testu a ústní zkoušky, ovšem v roce 2019 se výsledky obou

**ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST - NĚMČINA
PODLE POHLAVÍ - JARNÍ ZO, PRVOMATURANTI
(V % Z POČTU KONAJÍCÍCH)**

genderových skupin přiblížily. Dívky jsou na tom naopak bez výjimky ve všech ročních maturitních zkouškách lépe u písemné práce.

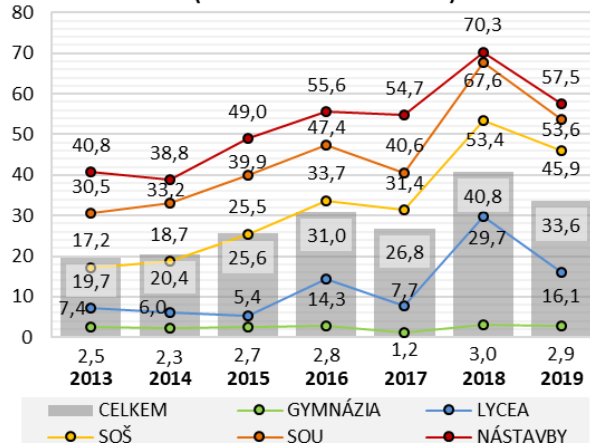
Oborová struktura prvomaturantů přihlášených k němčině se mezi lety 2013 a 2019 proměňuje. Spolu s výrazným poklesem maturantů, kteří si němčinu vybírají jako 2. povinnou zkoušku, dochází zejména v posledních čtyřech letech k nárůstu podílu gymnazistů, v roce 2019 představují 28,2 % přihlášených. V letech 2016 a 2017 se mírně navýšil podíl maturantů z nástavby, v posledních dvou letech se však zastoupení této oborové skupiny dostalo na vůbec nejnižší hodnoty od roku 2013 (18,4 %, resp. 19,1 %). Skupina žáků ze SOŠ činí v roce 2019 celkem 44,7 %

přihlášených a jedná se o žáky především ze zdravotnických a pedagogických a humanitních oborů. Žáci z lyceí dosáhli podílu 3,8 %, tedy o něco více než v posledních 3 ročnících. Podíl prvomaturantů ze SOŠ je na vůbec nejnižší úrovni od roku 2013 a činí 4,2 %.

Pod celorepublikovým průměrným se podílem neúspěšných nacházejí gymnazisté s čistou neúspěšností 2,9 %, což je hodnota obdobná jako v roce předešlém. Prvomaturanti z ostatních typů škol si meziročně polepšili výrazně více než gymnazisté. Na lyceích se neúspěšnost v roce 2019 dostala na 16,1 %, zkoušku zde však konalo pouze 62 prvomaturantů, což je pro zobecnění poměrně malý počet.

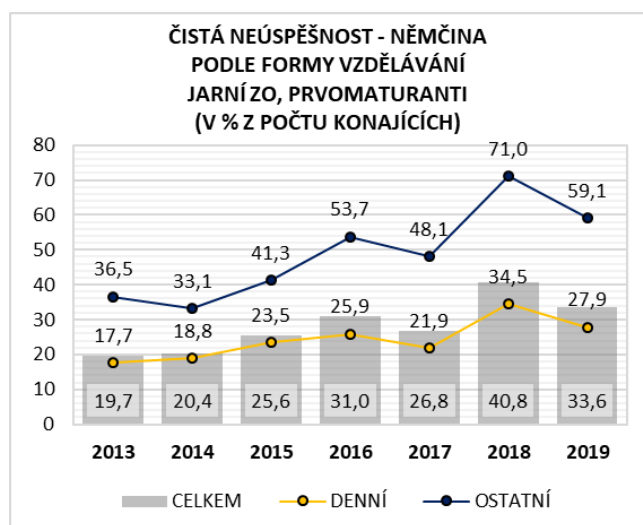
**ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST - NĚMČINA
PODLE TYPU ŠKOLY - JARNÍ ZO, PRVOMATURANTI
(V % Z POČTU KONAJÍCÍCH)**

Prvomaturanti ze SOŠ se v posledních čtyřech letech pohybují nad republikovým průměrem z hlediska čisté neúspěšnosti, která se zde v roce 2019 dostala na úroveň 45,9 %. Meziroční pokles tak činí 7,5 p. b., oproti roku 2013 jde o rozdíl 28,7 p. b.

Mezi žáky na SOU, kde zkoušku z němčiny konalo pouze 71 prvomaturantů, dosáhla míra čisté neúspěšnosti 53,6 %, to je meziroční pokles o 14 p. b. V porovnání s rokem 2013 je tato hodnota o 23,1 p. b. vyšší. Prvomaturanti z nástavbového studia neuspěli v 57,5 % případů, tj. dopadli o 12,8 p. b. lépe než v roce předchozím a oproti roku 2013 si pohoršili o 16,6 p. b.

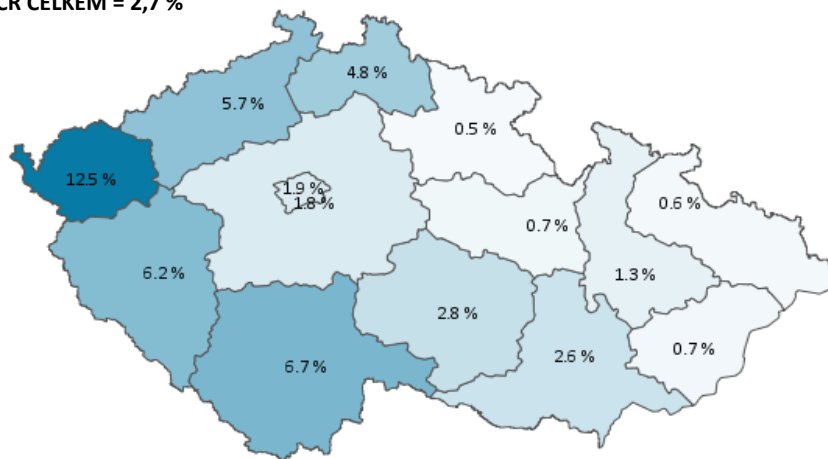
Vyšší míra neúspěšnosti v němčině v porovnání s angličtinou je dána mimo jiné odlišným složením maturantů. U němčiny to znamená především vyšší zastoupení žáků z nástavbového studia a z neprezenčních forem vzdělávání. Podíl jiných než denních forem studia činí v roce 2019 více než pětinu (20,2 %), oproti roku 2013 je to 9,3 p. b. více. U neprezenčních forem se podíl volby němčiny v období let 2014–2017 pohyboval kolem 12,0 %, v roce 2018 pak klesl na 10,3 % a rokem 2019 se vrátil opět na hodnotu 12,0 %. Naproti tomu mezi žáky v denní formě vzdělávání je němčina volbou ve 2,3 %, což znamená zastavení poklesu, který bylo možné pozorovat mezi lety 2013 až 2018.

Míra čisté neúspěšnosti je pak v případě neprezenčních forem vzdělávání výrazně výše než u maturantů z denní formy – činí 59,1 %, tj. o 11,9 p. b. více než v roce 2018. Z žáků v denní formě vzdělávání neuspělo 27,9 % konajících zkoušku, což představuje meziroční pokles o 6,6 p. b.

Němčina má specifické postavení v některých regionech, proto je dále uveden i krajský pohled na úroveň neúspěšnosti a míru volby tohoto předmětu. Společným jmenovatelem všech regionů je větší či menší pokles volby tohoto předmětu.

**PODÍL VOLBY NĚMČINY V KRAJÍCH – MZ 2019 – JARNÍ ZO, PRVOMATURANTI
ČR CELKEM = 2,7 %**

Relativně vysoký podíl volby němčiny je zřejmý v krajích na západě ČR, které bezprostředně sousedí s Německem. Nejvíce je to patrné v kraji Karlovarském, kde si i přes výrazný pokles od roku 2013 němčinu v roce 2019 zvolilo 12,5 % prvomaturantů. Nadprůměrné zastoupení má pak ještě v kraji Ústeckém, Jihočeském, Plzeňském a Libereckém. Ve všech zmiňovaných

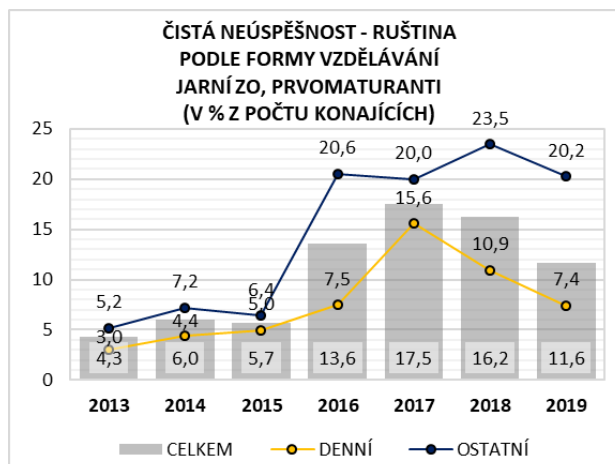
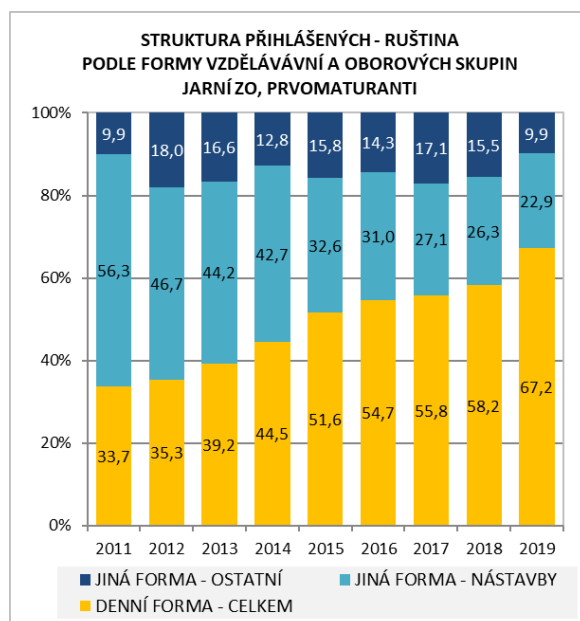
regionech (kromě Libereckého kraje) je zároveň míra neúspěšnosti nad průměrem celé ČR. Ve všech sledovaných letech měli nejhorší výsledky žáci z Ústeckého kraje (neúspěšnost 48,7 % v roce 2019). Nad průměrem ČR se nacházejí ještě kraj Královéhradecký, Karlovarský, Kraj Vysočina, Moravskoslezský a Jihočeský, mírně nad průměrem ČR je pak kraj Plzeňský. Nejlépe dopadli prvomaturanti v Praze,

v kraji Zlínském, Libereckém a Olomouckém, kde propadlo méně než 30 % konajících zkoušku z němčiny.

NEÚSPĚŠNOST V OSTATNÍCH CIZÍCH JAZYCÍCH

Ke zkoušce z **ruštiny** se v roce 2019 přihlásilo méně než 1 tis. žáků, z toho 0,8 tis. byli prvomaturanti. Podíl prvomaturantů, kteří si tento předmět v jarním zkušebním období 2019 zvolili jako 2. povinnou zkoušku, tak činil 1,3 %, v roce 2018 to bylo 1,2 % a v roce 2017 byl tento podíl 1,5 %. Ke zkoušce se v roce 2019 dostavilo celkem 0,7 tis. prvomaturantů a čistá neúspěšnost dosáhla hodnoty 11,6 %, což je o 4,6 p. b. méně než v roce 2018.

Populace maturantů, kteří si volí ruštinu, je, stejně jako v případě němčiny, specifická především poměrně vysokým podílem žáků neprezenčních forem vzdělávání, přestože jejich zastoupení u tohoto předmětu dlouhodobě klesá. V roce 2019 v jarním zkušebním období tvořili tito prvomaturanti 32,8 %, v roce předchozím 41,8 % všech prvomaturantů přihlášených k ruštině. Od roku 2013, kdy představovali 60,8 %, jejich podíl klesl o 28 p. b.

Míra čisté neúspěšnosti v ruštině měla v období let 2013 až 2017 rostoucí tendenci, a to s výrazným skokovým zhoršením mezi lety 2015 a 2016 (o bezmála 8,0 p. b., vliv na to měly i změny v didaktických testech – viz Příloha č. 2), které se výrazněji projevilo právě u maturantů v neprezenčních formách vzdělávání, kde neuspěla více než pětina konajících. V roce 2018 se však rostoucí trend neúspěšnosti zastavil na hodnotě 16,2 % a pokles se projevil v roce 2019, kdy podíl neúspěšných činil 11,6 %. Meziroční snížení neúspěšnosti činí 4,6 p. b. Tento pokles byl způsoben jak výsledky prvomaturantů v denní formě vzdělávání, kteří si oproti roku 2018 polepšili o 3,5 p. b. na úroveň 7,4 %, tak výsledky prvomaturantů v neprezenčních formách vzdělávání, kteří snížili podíl neúspěšných o 3,2 p. b. na úroveň 20,2 %.

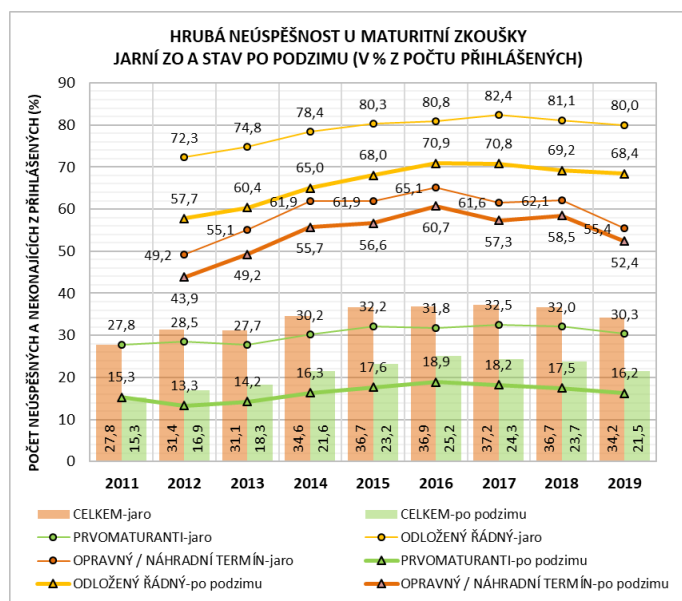
Za snížením celkové čisté neúspěšnosti v ruštině stojí pokles neúspěšnosti v didaktickém testu, v písemné práci a v ústní zkoušce nastal oproti roku 2018 naopak mírný nárůst neúspěšnosti.

Francouzštinu si v jarním zkušebním období 2019 přihlásilo jako svou 2. povinnou zkoušku 83 žáků, z toho 80 prvomaturantů (více než 90 % z nich byli gymnazisté, zbytek pak žáci ze SOŠ; více než 80 % přihlášených byly dívky). Zkoušku skutečně konalo 75 prvomaturantů a neúspěchem skončila pro 6,7 % z nich (5 žáků), v roce 2018 neuspěli 3 ze 122 konajících prvomaturantů.

Španělštinu si přihlásilo celkem 149 žáků, z toho 144 prvomaturantů (téměř 95 % přihlášek podali žáci z gymnázií, zbytek pak žáci převážně ze SOŠ; dívky tvořily bezmála 70 % všech prvomaturantů). Zkoušku skutečně konalo 137 prvomaturantů, z nichž neuspělo 2,2 % (3 žáci), v roce 2018 neuspěli 2 žáci ze 142 konajících, tj. 1,4 %.

2.2 NEÚSPĚŠNOST PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

2.2.1 SOUHRNNÁ NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY

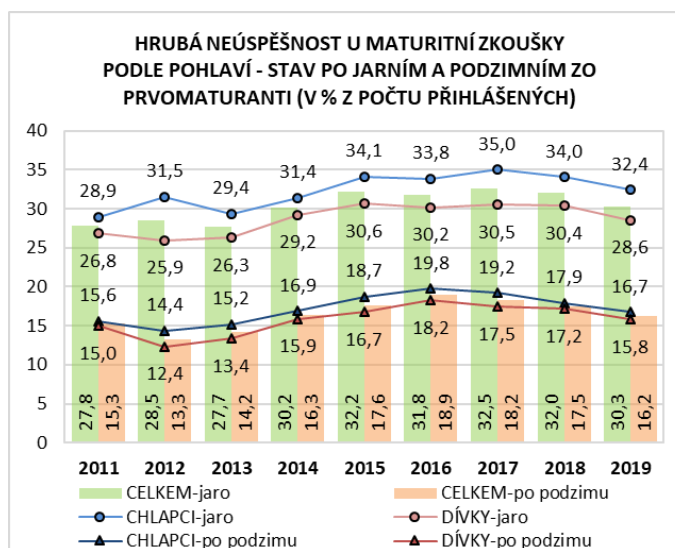
Hrubá neúspěšnost **prvomaturantů** v roce 2019 po podzimním zkušebním období činila 16,2 %. Po dvou zkušebních obdobích tak maturitní vysvědčení z celkem 69,1 tis. přihlášených nezískalo 11,4 tis. prvomaturantů, z toho 7,5 tis. u zkoušky neuspělo a 3,8 tis. ji nekonalo (po podzimním období je poměr těchto dvou skupin 66 : 34; po jarním zkušebním období činil 71 : 29). Celkem 58,6 tis. (83,8 %) prvomaturantů získalo po dvou zkušebních obdobích roku 2019 maturitní vysvědčení. V podzimním zkušebním období se tak počet úspěšných maturantů rozšířil o dalších 9,9 tis., tj. o 14,2 % ze všech přihlášených prvomaturantů. Po podzimním zkušebním období hrubá neúspěšnost prvomaturantů klesla

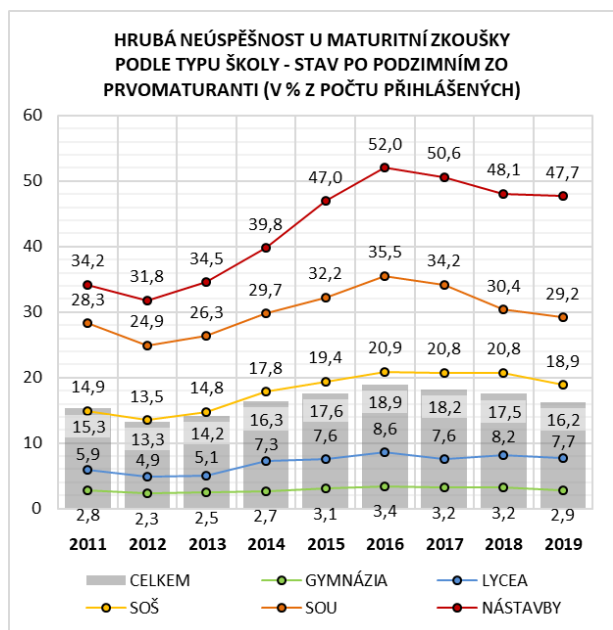
z hodnoty v jarním zkušebním období 30,3 % o 46,5 %, tedy o 14,1 procentního bodu. Jedná se o největší pokles hrubé neúspěšnosti mezi jarním a podzimním obdobím od roku 2014. V roce 2019 tak pokračuje pokles hrubé neúspěšnosti prvomaturantů, který započal v roce 2017. Meziročně (2018/2019) došlo k poklesu hrubé neúspěšnosti prvomaturantů po podzimním zkušebním období o 1,3 p. b.

Žáci přihlášení k maturitní zkoušce v **odloženém řádném termínu** v počtu 1,2 tis. po podzimním období vykazovali hrubou neúspěšnost 68,4 %, u zkoušky tak neuspělo nebo ji nekonalo 0,8 tis. Oproti výsledku v jarním zkušebním období se jedná o pokles o 11,6 p. b.

Maturanti přihlášení k maturitní zkoušce v **opravném či náhradním termínu** neuspěli či nepřišli ke zkoušce (a neomluvili se) v 52,4 % případů. Z celkového počtu 10,1 tis. přihlášených nezískalo maturitní vysvědčení 5,3 tis. z nich. Oproti jarnímu výsledku je to hodnota o 3 p. b. nižší.

Hrubá neúspěšnost chlapců po dvou zkušebních obdobích roku 2019 byla 16,7 % a je o 0,9 p. b. vyšší než u dívek (15,8 %). V případě chlapců klesla oproti jarnímu zkušebnímu období, kdy byla na úrovni 32,4 %, o více než 48 % (tj. o 15,7 p. b.). U dívek byl pokles hrubé neúspěšnosti oproti jarnímu období méně výrazný – o 45 %, tj. 12,8 p. b. Jak u dívek, tak i u chlapců hrubá neúspěšnost meziročně klesla, u chlapců však byl tento pokles méně výrazný (o 1,2 p. b) než u dívek (1,4 p. b.). Oproti roku 2012, kdy byl ukazatel hrubé neúspěšnosti na svém minimu, je však výsledek po podzimu roku 2019 u chlapců o 2,4 p. b. a u dívek o 3,4 p. b. vyšší.

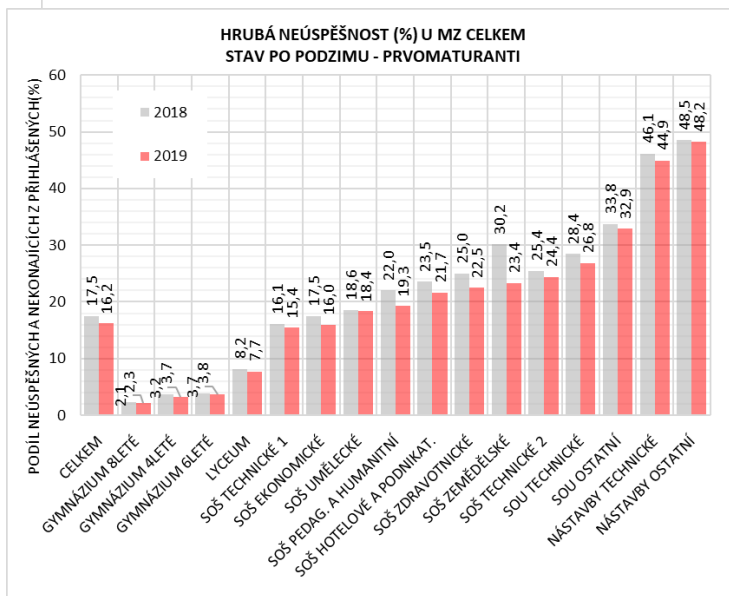
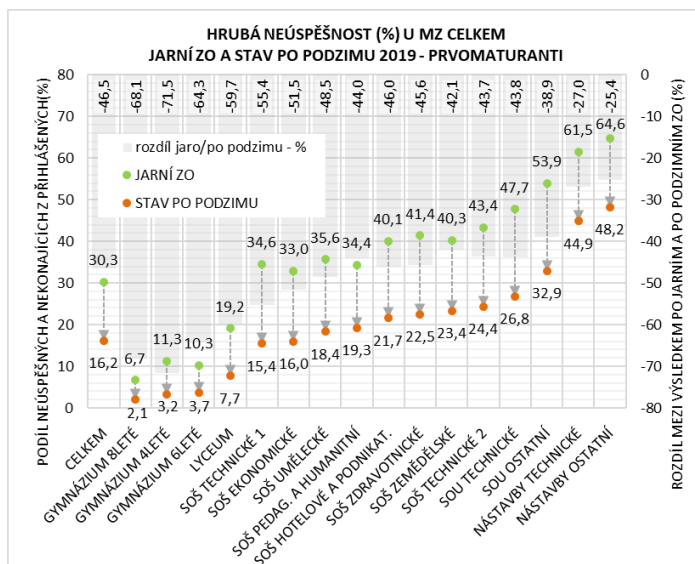
Z pohledu typu školy došlo v roce 2019 po podzimním zkušebním období meziročně k poklesu hrubé neúspěšnosti u všech sledovaných skupin prvomaturantů. Gymnazisté neuspěli z 2,9 %, což znamená oproti jarní hodnotě pokles o 6,7 p. b. Prvomaturanti z lyceí byli neúspěšní z 7,7 % a snížili tak jarní hrubou neúspěšnost o 11,4 p. b. Na SOŠ klesl podíl neúspěšných z 36,6 % na 18,9 %, tj. o 17,7 p. b. Prvomaturanti na SOU vykázali po podzimu podíl neúspěšných 29,2 %, což je o 20,9 p. b. méně než na jaře. V nástavbových oborech nemá po podzimu maturitní vysvědčení 47,7 % prvomaturantů, oproti jarnímu období se jedná o pokles o 16,4 p. b.

Hrubá neúspěšnost po podzimním zkušebním období 2019 napříč obory do značné míry odráží výsledky z jarního zkušebního období. Největší relativní pokles hrubé neúspěšnosti mezi jarním

a podzimním zkušebním obdobím vykazaly obory s nejnižší hodnotou tohoto ukazatele – gymnázia, kde neuspělo 2,1–3,7 % prvomaturantů (pokles oproti jarní činí 64–72 %), dále lycea s neúspěšností 7,7 % (pokles o 60 %) a SOŠ technické 1 s neúspěšností 15,4 % (pokles o 55 %).

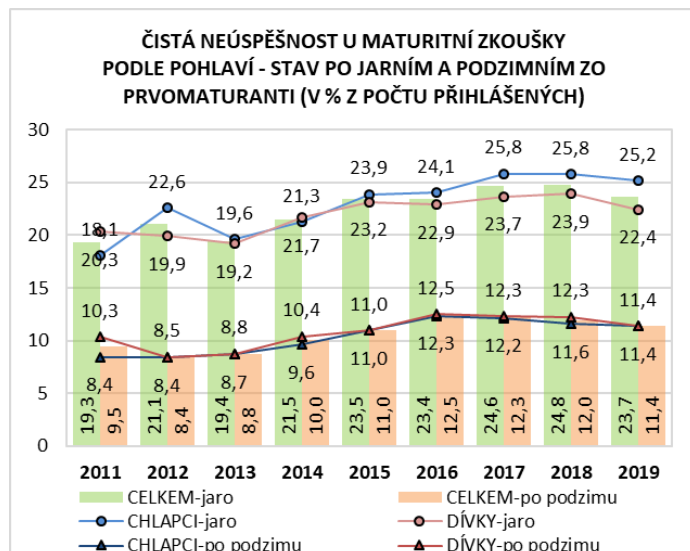
K většímu než průměrnému poklesu došlo ještě na ekonomických a uměleckých SOŠ, kde neuspělo 16 %, resp. 18,4 % prvomaturantů a pokles ve srovnání s jarním zkušebním obdobím činí 52 %, resp. 49 %. Ostatní SOŠ a technická SOU se z hlediska neúspěšnosti po podzimu nacházejí v pásmu 19,3–26,8 % a pokles neúspěšnosti se u nich pohybuje od 42 do 46 %. Více než 30% neúspěšnost – 33,9 % – a pokles oproti jarnímu období o 39 % zaznamenaly netechnické obory SOU. Na technických nástavbách klesla hrubá neúspěšnost o 27 % na hodnotu 44,9 %. Na netechnických nástavbách pak neuspělo 48,2 % přihlášených prvomaturantů a hrubá neúspěšnost po podzimním pokusu klesla o čtvrtinu.

Celkový pokles hrubé neúspěšnosti po podzimním zkušebním období 2019 oproti roku 2018 se nejvýrazněji týká zemědělských SOŠ (o 6,8 p. b.), pedagogických a humanitních SOŠ (o 2,7 p. b.) a zdravotnických SOŠ

(o 2,5 p. b.). Meziroční zlepšení se ještě týká hotelových a podnikatelských SOŠ a technických SOU (o 1,9 p. b., resp. o 1,6 p. b.).

Čistá míra neúspěšnosti po dvou zkušebních obdobích roku 2019 klesla o 51,8 % na 11,4 %, z celkem 66,2 tis. prvomaturantů konajících zkoušku tak neuspělo 7,5 tis. Díky lepšímu výkonu na podzim klesla meziročně míra čisté neúspěšnosti o 0,6 p. b.

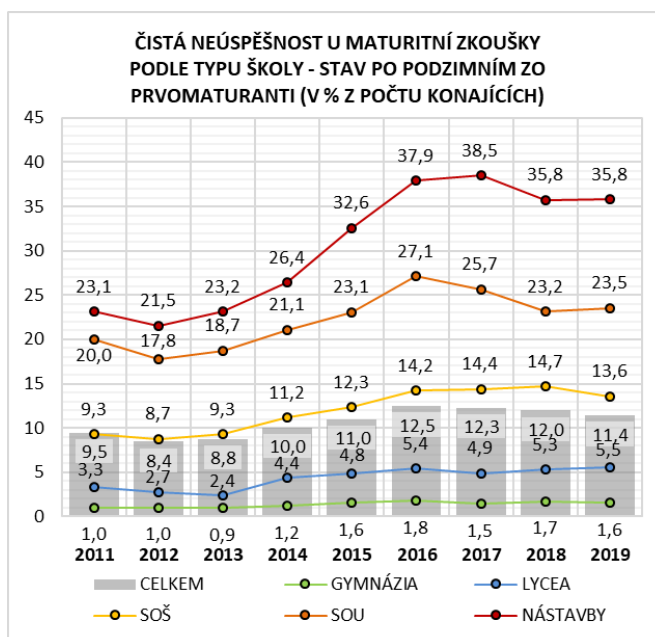
Chlapci (v počtu 30 tis.) dosáhli po podzimním zkušebním období totožné míry neúspěšnosti jako dívky (v počtu 36,2 tis. konajících) – neuspělo tedy 11,4 % konajících. Chlapci si tak oproti jaru polepšili o 55 % (13,7 p. b.), dívky o 49 % (11 p. b.).

Gymnazisté, kteří se k maturitní zkoušce dostavili, neuspěli po dvou pokusech v roce 2019 v 1,6 % případů, což je o 0,1 p. b. méně než v roce 2018, a o 52 % tak snížili míru čisté neúspěšnosti oproti jarnímu zkušebnímu období. Prvomaturanti na lyceích vykázali čistou neúspěšnost po podzimu 5,5 %, a jsou tak

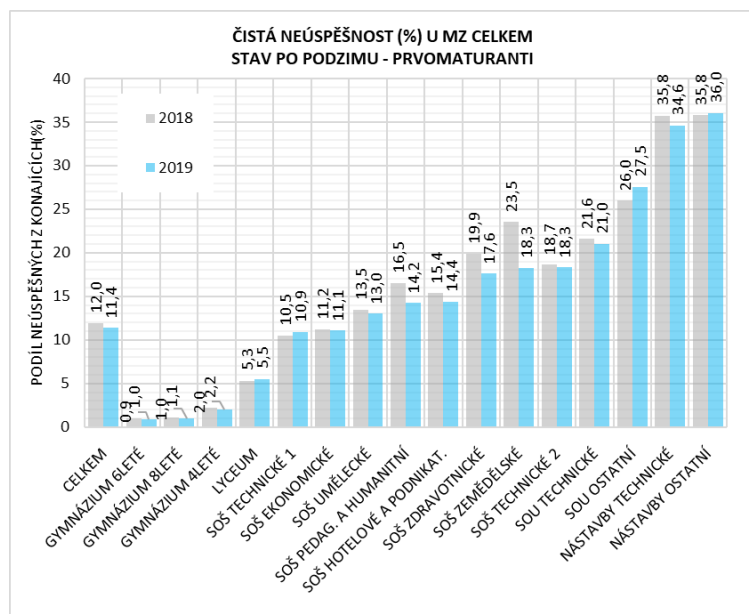
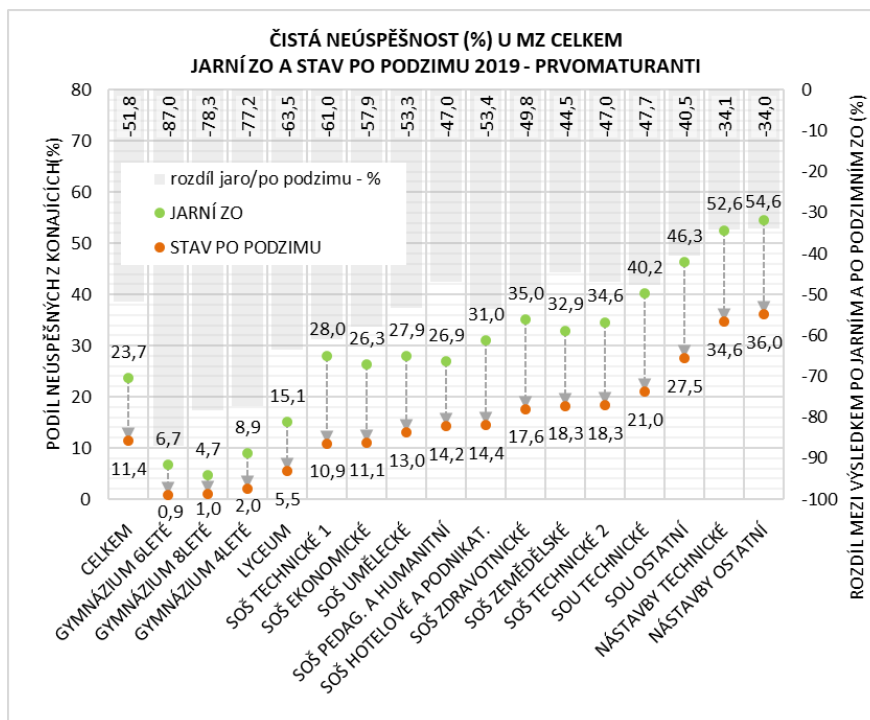
spolu s prvomaturanty ze SOU jediná, kteří meziročně zvýšili svůj podíl neúspěšných, a to o 0,2 p. b. Oproti jarnímu období žáci z lyceí snížili čistou neúspěšnost o 78 %.

Žáci na SOŠ mají po dvou zkušebních obdobích podíl neúspěšných 13,6 % a meziročně se zlepšili o 1,1 p. b. Oproti jarnímu výsledku 2019 zde došlo k poklesu o 53 %.

Žáci na SOU dosáhli po podzimním zkušebním období úrovně čisté neúspěšnosti 23,5 %, tedy o 0,2 p. b. více než v roce 2018, od jarního zkušebního období 2019 se snížil i podíl neúspěšných o 45 %. Prvomaturanti v nástavbovém studiu po dvou pokusech vykonat maturitní zkoušku neuspěli z 35,8 %, meziročně tak nedošlo k žádné změně a ve srovnání s jarním zkušebním obdobím snížili čistou neúspěšnost o 34 %.

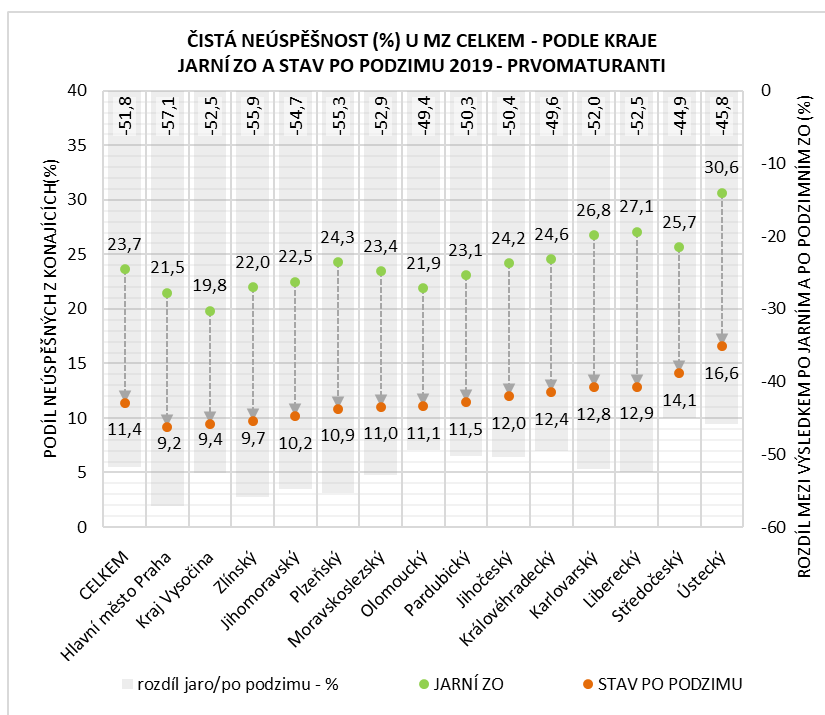

Z pohledu oborů byla čistá neúspěšnost u maturitní zkoušky po podzimním zkušebním období 2019 nejnižší na gymnáziích, kde z prvomaturantů ko- najících zkoušku neuspělo 0,9–2,0 % (pokles oproti jarní hodnotě činí 77–87 %). Pod úrovní průměru ČR jsou ještě lycea (5,5 %; neúspěšnost od jarního zkušebního období klesla o 64 %), SOŠ technické 1 a ekono- mické (10,9 %, resp. 11,1 %; pokles neúspěš- nosti 61 %, resp. 58 %), le- hce nad průměrem jsou pak umělecké obory SOŠ (13 %; pokles o 53 %). Ná- sledují pedagogické a humanitní SOŠ a hotelové a podnikatelské SOŠ (14,2 %, resp. 14,4 %; pokles o 47 %, resp. 53 %). Pod 20 % se nacházejí ještě SOŠ zdravotnické (17,6 %; pokles o 50 %), SOŠ země- dělské (18,3 %; pokles o 45 %) a SOŠ technické 2 (18,3 %; pokles o 47 %) a více než pětinovou čistou neúspěšnost vykazují technická SOU (21 %; zlepšení o 48 %). Neúspěšnost 27,5 % je pak na netechnic- kých SOU (pokles oproti jaru o 41 %). Nad hranicí třetiny neúspěšných po podzimu se nacházejí năstav- bové obory, technické dosáhly čisté neúspěšnosti na úrovni 34,6 % (snížení neúspěšnosti od jarního zkušebního období činí 34 %, netechnické neuspěly z 36 % (pokles oproti jarnímu zkušebnímu období je 34 %).

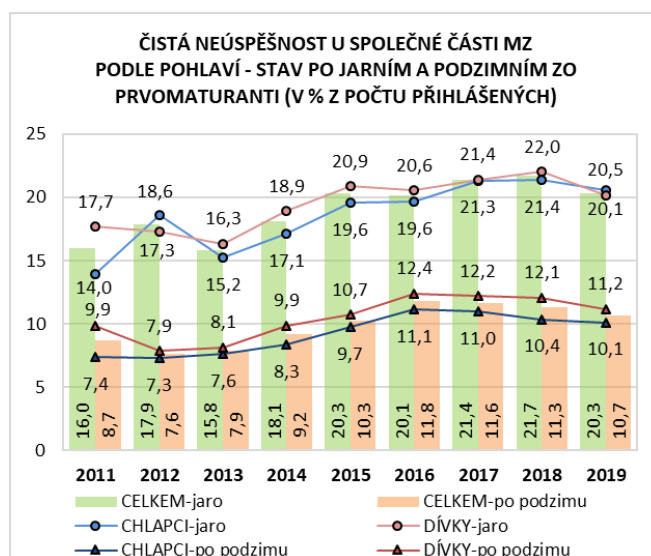
Stejně jako v případě ukazatele hrubé neúspěšnosti i zde si meziročně nej- více polepšili prvomaturanti na země- dělských SOŠ (pokles oproti roku 2018 činí 5,3 p. b.). Polepšili si také prvomaturanti na SOŠ pedagogických a humanitních a zdravotnických (shodně o 3,3 p. b.). Naopak největší růst neúspěšnosti bylo možné sledo- vat na netechnických SOU (o 1 p. b.).

Krajské výsledky čisté neúspěšnosti po podzimním zkušebním období 2019 se pohybují od 9,2 % po 16,6 %, přičemž pod průměrem ČR (s podílem neúspěšných 9,2–9,7 %) se nachází Praha, Kraj Vysočina a Zlínský kraj. Dále jsou pod celorepublikovým průměrem ještě kraj Jihomoravský, Plzeňský, Moravskoslezský a Olomoucký (10,2–11,1 %). Těsně nad průměrem se nacházejí kraje Pardubický, Jihočeský, Královéhradecký, Karlovarský a Liberecký (11,5–12,9 %). Čistou neúspěšnost 14,1 % vykázali prvomaturanti ve Středočeském kraji. Nejhorší dopadl kraj Ústecký, kde neuspělo 16,6 % konajících maturitní zkoušku.

Meziročně si nejvíce polepšili prvomaturanti v kraji Olomouckém (o 1,6 p. b.) a Plzeňském (o 1,2 p. b.). Hůře než v roce 2018 dopadli žáci v kraji Královéhradeckém a Libereckém (o 0,5 p. b.).

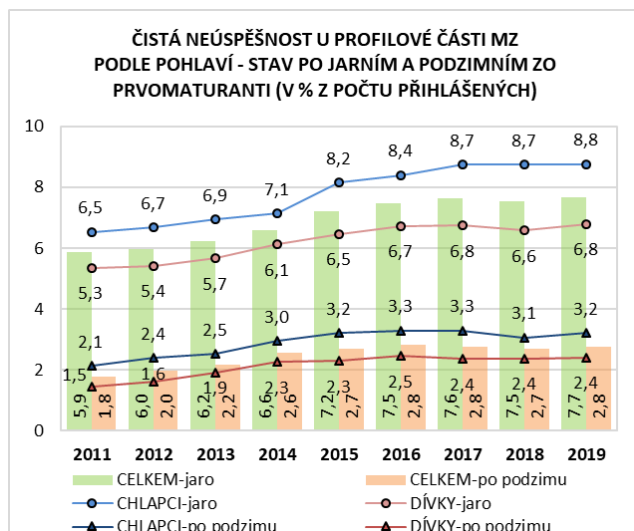
2.2.2 NEÚSPĚŠNOST VE SPOLEČNÉ A PROFILOVÉ ČÁSTI

o 0,1 p. b., oproti roku 2012 je čistá neúspěšnost u této části o 0,8 p. b. vyšší.

Čistá neúspěšnost prvomaturantů ve společné části maturitní zkoušky se dostala po podzimním zkušebním období na hodnotu 10,7 % žáků konajících zkoušku. V případě profilové části to bylo pouhých 2,8 %. Z 64,6 tis. konajících společnou část maturitní zkoušky bylo úspěšných 57,7 tis. prvomaturantů (89,3 %). U profilové části bylo z 66,4 tis. konajících zkoušku úspěšných 64,6 tis. prvomaturantů (97,2 %).

Čistá neúspěšnost ve společné části se mezi rokem 2019 a 2018 snížila o 0,7 procentního bodu, po podzimním zkušebním období 2019 byla o 3,1 p. b. vyšší než v roce 2012. V profilové části se meziročně neúspěšnost zvýšila

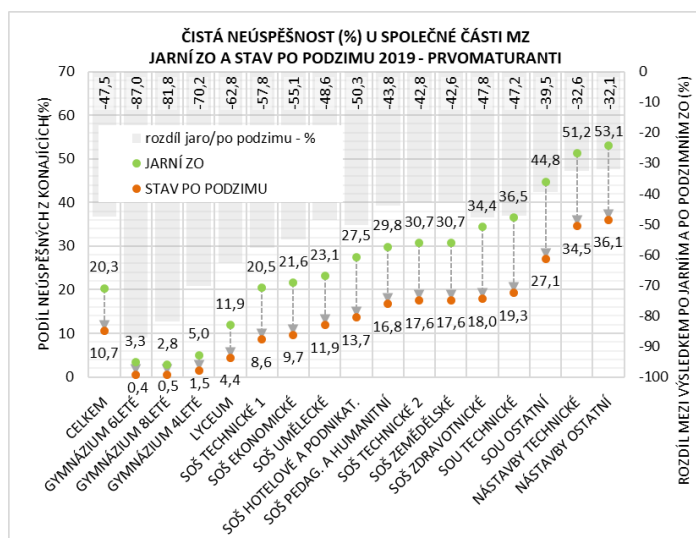
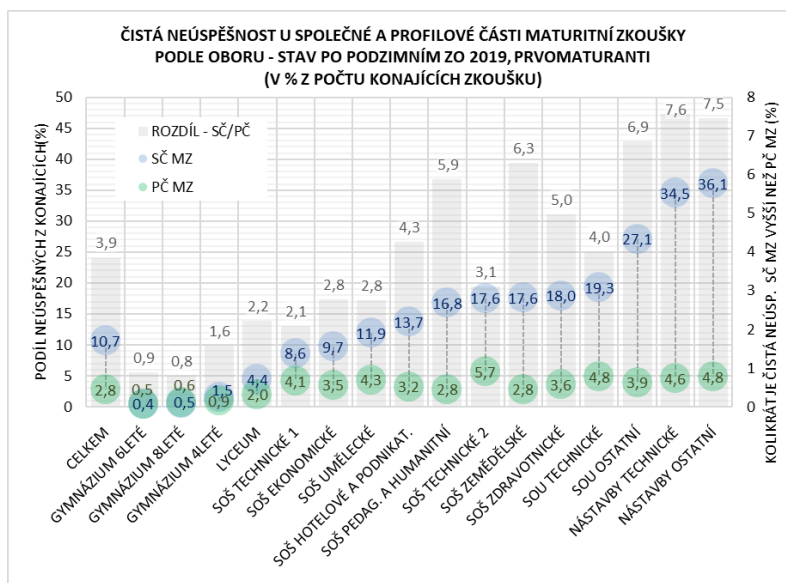

Dívky dopadly ve společné části po dvou zkušebních obdobích hůře než chlapci, neuspělo 11,2 % konajících zkoušku, u chlapců neuspělo 10,1 %. V profilové části je situace opačná – chlapci zde dopadli hůře, a to o 0,8 p. b., a došlo u nich k meziročnímu zhoršení na úroveň 3,2 %, zatímco u dívek je zachován stav z let 2017 a 2018, tedy 2,4 % neúspěšných prvomaturantek.

Po dvou zkušebních obdobích (jaro/podzim 2019) je neúspěšnost ve společné části v průměru 3,9krát vyšší než v části profilové, v roce 2017 a 2018 byla 4,2krát vyšší. V jednotlivých oborových skupinách je poměr neúspěšnosti v profilové části ku společné části odlišný a po-

hybuje se od 1 : 0,8 (8letá gymnázia) až po 1 : 7,6 (netechnické nástavby).

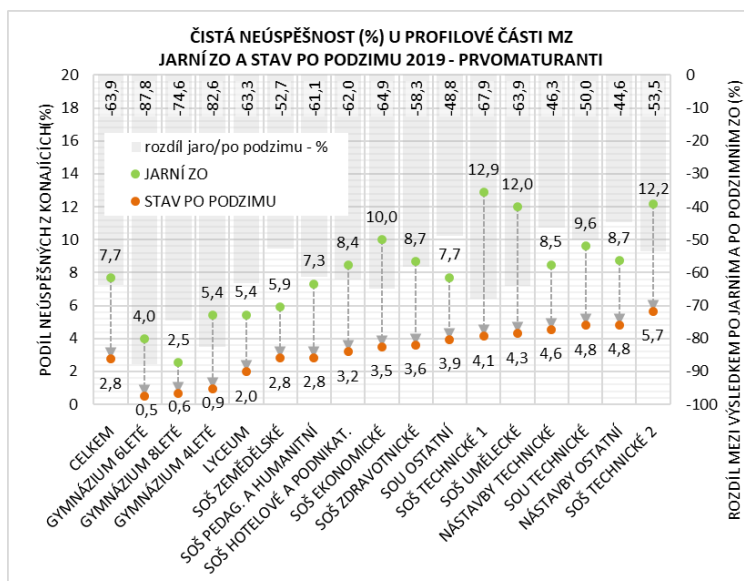
Nejmenší odstup společné a profilové části vyjádřený poměrem čisté neúspěšnosti SČ : PČ je na gymnáziích (0,8–1,6). Pod průměrem ČR (hodnota poměru 3,9) se pak nacházejí ještě lycea, technické SOŠ skupiny 1, umělecké a ekonomické (2,2–2,8). Podprůměrný odstup obou částí mají ještě prvomaturanti na SOŠ technických skupiny 2 (3,1). Mírně nadprůměrný odstup mezi společnou a profilovou částí je na SOU technického zaměření a hotelových a podnikatelských SOŠ, (4, resp. 4,3). Následují obory SOŠ zdravotnických a pedagogických a humanitních (5, resp. 5,9). S výraznějším odstupem pak následují zemědělské SOŠ a netechnická SOU (6,3, resp. 6,9), dále netechnické a technické nástavby (7,5; resp. 7,6).

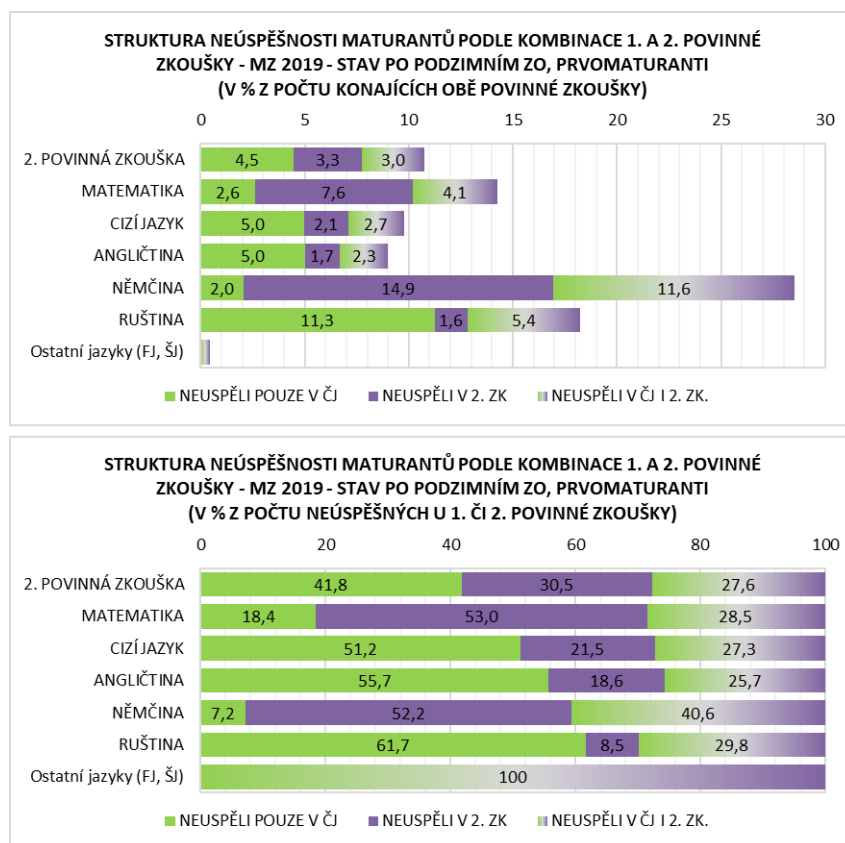
Největší relativní rozdíl mezi jarním a podzimním výsledkem **společné části maturitní zkoušky** je tradičně na gymnáziích, kde došlo v roce 2019 k poklesu čisté neúspěšnosti o 70–87 %. V absolutním vyjádření se však jednalo o nízké hodnoty. Čistá neúspěšnost žáků gymnázií na jaře byla 2,8–5,0 %, po podzimu pak 0,4–1,5 % (pokles tedy činí 2,3–3,5 p. b.). Na lyceích činí relativní pokles neúspěšnosti 63 %, rozdíl mezi jarem a podzimem je 7,5 p. b. Nad průměrem z hlediska relativního poklesu čisté neúspěšnosti jsou ještě SOŠ technické 1, ekonomické SOŠ a SOŠ hotelové a podnikatelské (pokles 58–50 %). Kolem

průměru z hlediska relativního poklesu čisté neúspěšnosti se pohybují SOŠ umělecké a zdravotnické a technická SOU (pokles o 48–47 %). Pod průměrem je zmiňovaný ukazatel u zbytku SOŠ (pokles oproti jaru o 44–43 %). Nejnižšího relativního poklesu od jarní hodnoty (o 40–32 %) dosáhly netechnické obory SOU a oba typy nástaveb.

V profilové části maturitní zkoušky došlo k průměrnému poklesu čisté neúspěšnosti po podzimním zkušebním období 2019 o 64 %, rozdíl oproti jaru je 4,9 p. b. Opět nejvyšších relativních hodnot dosáhlo zlepšení na gymnáziích (o 75 až 88 %), na SOŠ technických 1, SOŠ uměleckých a ekonomických a na lyceích (o 68–63 %). V ostatních oborech SOŠ a na technických SOU činil pokles po podzimu 50 až 62 %. Na netechnických SOU byl pokles 49 % a nástavbové obory vykázaly nejmenší snížení neúspěšnosti – technické o 46 %, netechnické pak o 45 %.

2.2.3 NEÚSPĚŠNOST V JEDNOTLIVÝCH MATURITNÍCH PŘEDMĚTECH

Z 64,3 tis. prvomaturantů, kteří po dvou zkušebních obdobích konali obě povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky, neuspělo celkem 6,9 tis. tj. 10,7 %. Z toho 4,5 % bylo neúspěšných pouze v češtině, 3,3 % neuspělo ve 2. povinné zkoušce a zbylá 3 % konajících prvomaturantů neuspěla současně v obou předmětech povinných zkoušek.

Rozdíl v čisté neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky mezi žáky, kteří si vybrali matematiku, a těmi, kteří zvolili cizí jazyk, činil v roce 2019 po dvou zkušebních obdobích 4,5 p. b. ve prospěch žáků volících cizí jazyk.

Nejvyšší míru neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky vykázali žáci konající zkoušku z němčiny (konalo ji celkem 1,7 tis. prvomaturantů), kde po dvou zkušebních obdobích 2019 neuspělo ve společné části 28,5 % těchto prvomaturantů konajících obě povinné zkoušky, přičemž dominantní je u nich neúspěch právě z němčiny

či neúspěch kombinovaný. Žáci volící ruštinu v počtu 0,8 tis. konajících měli druhou nejvyšší neúspěšnost (18,2 %) a převažoval u nich neúspěch v češtině – výsledky žáků, kteří si volí ruštinu, jsou do velké míry ovlivněny jejich složením. Ruštinu si ve větší míře volí rodilí mluvčí a maturanti starší, kteří si potřebují kvůli práci doplnit vzdělání a ruštinu měli ještě před revolucí na střední škole.

Třetí nejvyšší míru neúspěšnosti (14,3 %) u společné části maturitní zkoušky měli po podzimu 2019 prvomaturanti volící si matematiku (13,8 tis. konajících obě zkoušky). Za neúspěchem ve společné části je zde zejména neúspěch v matematice samotné, popř. v kombinaci 1. a 2. povinné zkoušky.

Prvomaturanti, kteří si vybrali angličtinu (obě povinné zkoušky konali v počtu 47,8 tis.), neuspěli u společné části po dvou pokusech v 9 % případů.

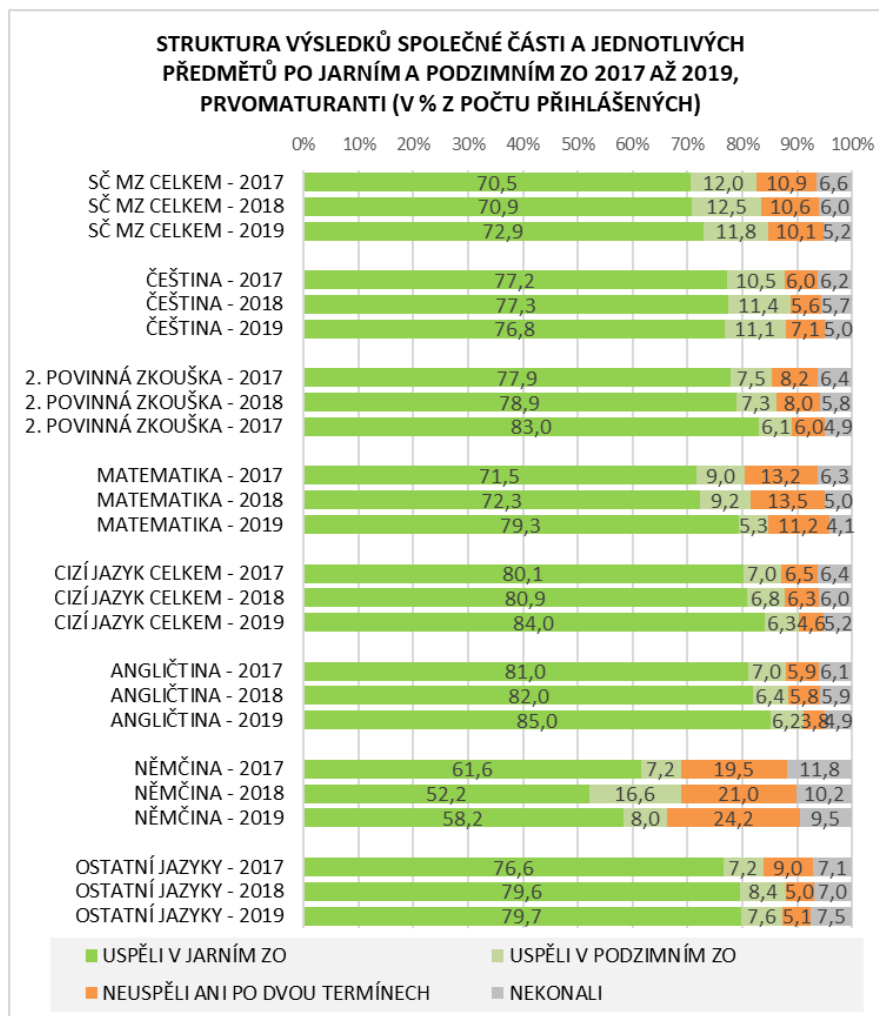
Struktura neúspěšných prvomaturantů ve společné části maturitní zkoušky byla po podzimním zkušebním období následující – v češtině neuspělo 69,5 %, v předmětu druhé povinné zkoušky 58,2 %. Kombinovanou neúspěšnost vykazovalo 27,6 % prvomaturantů neúspěšných ve společné části po podzimu 2019.

Po podzimním zkušebním období úspěšně složilo společnou část maturitní zkoušky 57,9 tis., tedy 84,7 %, (z toho 72,9 % uspělo na jaře, dalších 11,8 % na podzim) z celkem 68,1 tis. přihlášených ke společné části. Hrubá neúspěšnost tak byla na úrovni 15,3 %.

V češtině (komplexní zkoušce) zůstává po dvou zkušebních obdobích

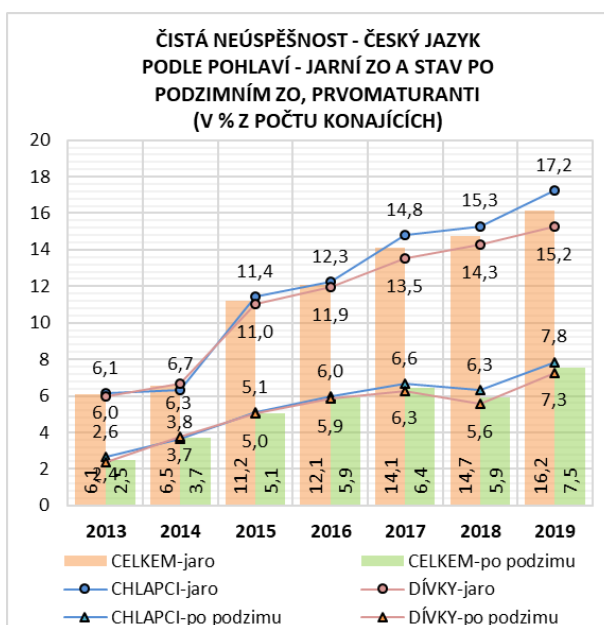
2019 bez úspěšně složené zkoušky 12,1 % prvomaturantů, ve 2. povinné zkoušce neuspělo nebo ji nekonalo celkem 10,9 % žáků přihlášených ke zkoušce.

Mezi prvomaturanty volícími matematiku nezískalo po dvou pokusech zkoušku 15,4 %, oproti tomu v cizím jazyce je hrubá neúspěšnost 9,7 %. Angličtináři nevykonali úspěšně zkoušku v 8,8 % případů, němčináři neuspělo 33,7 % a v ostatních jazycích (ruština, francouzština, španělština) žáci nesložili zkoušky v 12,7 % případů.

NEÚSPĚŠNOST V ČEŠTINĚ

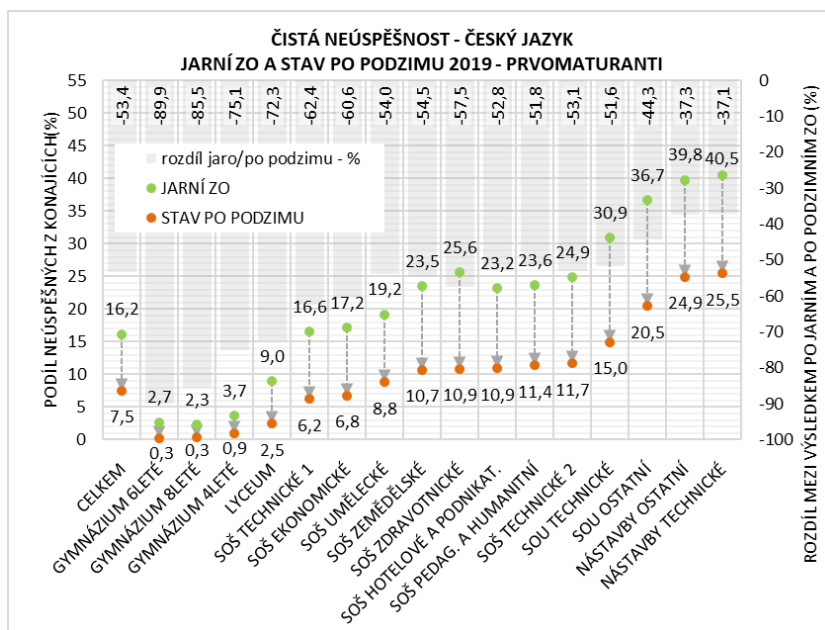
Čistá neúspěšnost prvomaturantů u komplexní zkoušky z českého jazyka a literatury klesla z jarní hodnoty 16,2 % po podzimním zkušebním období na 7,5 %. Z celkem 64,7 tis. prvomaturantů konajících zkoušku ji nevykonalo úspěšně 4,9 tis. Oproti jarní hodnotě čisté neúspěšnosti se jedná o pokles o 8,6 procentního bodu, resp. o 53 %. Ve srovnání s rokem 2018 měl podzimní pokus o složení zkoušky nižší efekt a žáci byli méně úspěšní, loňský pokles mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím činil 60 %. Hodnota čisté neúspěšnosti po dvou zkušebních obdobích 2019 je tak nejvyšší z celého sledovaného období (meziroční nárůst činí 1,6 p. b. a oproti roku 2013 je o plných 5 p. b. vyšší). S ohledem na výrazné změny katalogu požadavků pro rok 2015 a 2016 jsou však výsledky před rokem 2016 meziročně do značné míry neporovnatelné (viz Příloha č. 2).

Chlapci prvomaturanti (neuspělo 7,8 %) jsou na tom co do podílu neúspěšných o něco hůře než dívky (neuspělo 7,3 %), jejich neúspěšnost mezi jarem a podzimem klesla o 9,4 p. b. (o 54 %). U dívek klesla neúspěšnost o 8 p. b. (o 52 %), rozdíl mezi výsledky chlapců a dívek se tak dostal po podzimu z hodnoty 2 p. b. na jaře na 0,6 p. b.

Oborové výsledky čisté neúspěšnosti z českého jazyka se po podzimním období 2018 pohybují v rozpětí od 0,3 do 25,5 %.

Pod průměrem ČR se z hlediska čisté neúspěšnosti v češtině po podzimu nachází vedle gymnázií (neúspěšnost 0,3–0,9 %) a lyceí (2,5 %) ještě technické SOŠ skupiny 1 a SOŠ ekonomické (6,2 %, resp. 6,8 %). Poslední dva zmíněné obory se v jarním zkušebním období pohybovaly těsně nad celkovým průměrem a vzhledem k výsledkům podzimního zkušebního období se dostaly

do podprůměrných hodnot. Mírně nad průměrem jsou umělecké SOŠ (neuspělo 8,8 %). Ostatní obory SOŠ vykázaly neúspěšnost 10,7–11,7 % a jsou následovány technickými obory SOU s neúspěšností 15,0 % a netechnickými SOU s více než pětinným podílem neúspěšných. S větším odstupem se dále nacházejí s hodnotou 24,5 % netechnické nástavby a dále pak technické nástavby, kde neuspěla po podzimním zkušebním období více než čtvrtina prvomaturantů.

Úroveň poklesu neúspěšnosti mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím opět do jisté míry nepřímě úměrně souvisí s úrovní čisté neúspěšnosti – gymnazisté snížili podíl neúspěšných o 75–90 %; lycea o 72 %; oborové skupiny v rámci SOŠ snížily neúspěšnost v rozmezí od 51 do 62 %; technická SOU

o 52 %; netechnická SOU o 44 %; nástavbové obory si od jarního zkušebního období polepšily jen o 37 %.

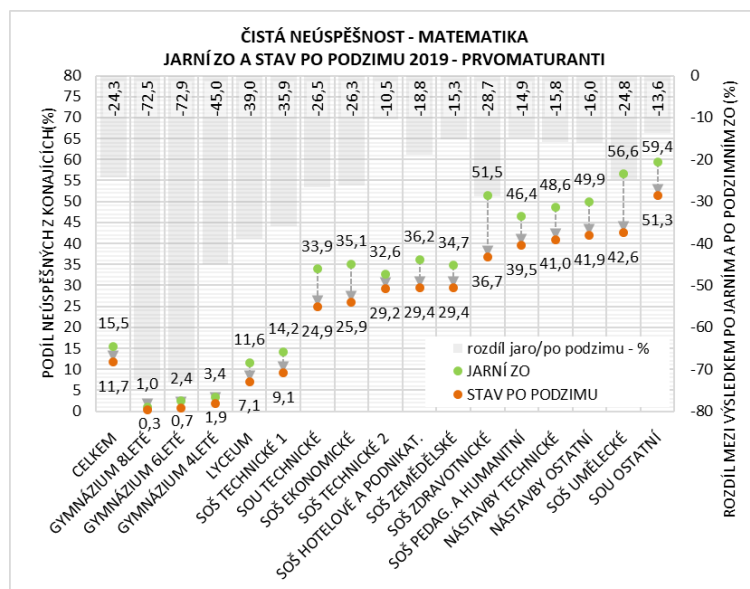
NEÚSPĚŠNOST V MATEMATICE

Z celkem 13,9 tis. prvomaturantů konajících zkoušku z matematiky neuspělo v roce 2019 ani po dvou zkušebních obdobích 1,6 tis. , jejich čistá neúspěšnost tak byla na úrovni 11,7 %, což je hodnota o 3,8 p. b. (resp. o 24 %) nižší než v jarním zkušebním období. Oproti roku 2018 došlo k poklesu o 2,5 p. b. a z celého sledovaného období jde o druhou nejnižší míru neúspěšnosti po podzimním zkušebním období.

Chlapci prvomaturanti jsou na tom v matematice po podzimním pokusu o 5,9 p. b. lépe než dívky (na jaře byl odstup 5,8 p. b.). U dívek neuspělo 15,3 % konajících a oproti jarnímu pokusu si polepšily o 3,8 p. b. (29 %). U chlapců nesložilo zkoušku 9,4 % konajících, což je hodnota o 3,7 p. b. (o 20 %) lepší než na jaře. V obou případech se meziročně podařilo míru neúspěšnosti po podzimu snížit.

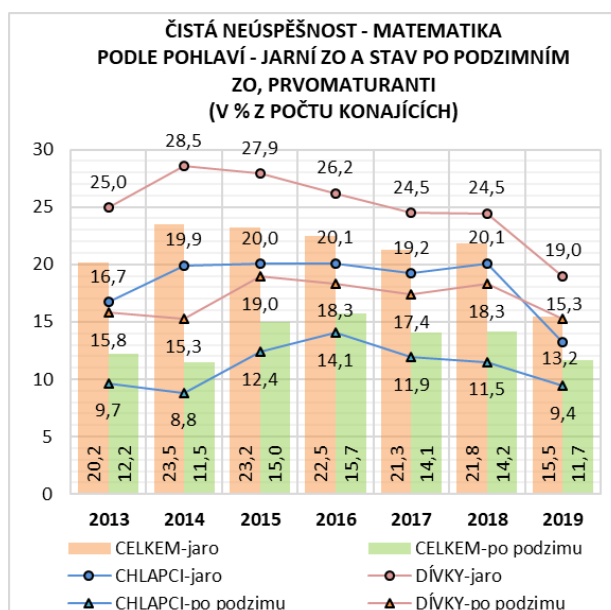
Výsledky z matematiky v jednotlivých oborových skupinách se po dvou pokusech roku 2019 pohybují od 0,3 % po 51,3 % čisté neúspěšnosti.

Pod republikovým průměrem jsou vedle gymnázií (neúspěšnost 0,3–1,9 %) ještě lycea (7,1 %) a technické SOŠ skupiny 1 (9,1 %).

po dvou pokusech byl na netechnických oborech SOU (51,3 %).

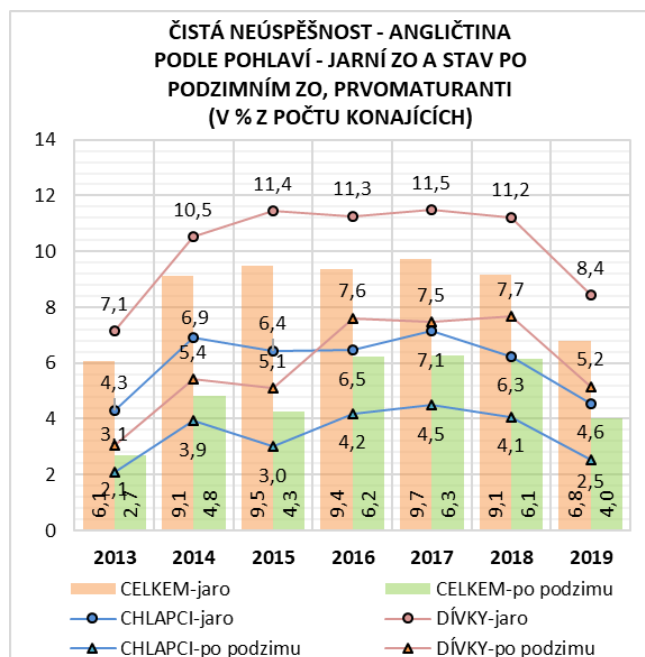
Nadprůměrný posun v matematice oproti jarní hodnotě lze pozorovat na gymnáziích, kde se pokles neúspěšnosti pohybuje mezi 45–73 %, na lyceích (pokles o 39 %), dále na technických oborech SOŠ skupiny 1 (o 36 %) a na SOŠ zdravotnických (o 29 %). Mírně nadprůměrný posun oproti jarnímu zkušebnímu období vykazují ještě technické obory SOU a SOŠ ekonomické (27 %, resp. 26 %). Zbývající obory vykazují posun v čisté neúspěšnosti od jarní hodnoty o 11–29 %, přičemž nejhůře jsou na tom

S velmi výrazným odstupem pak následují prvomaturanti z technických oborů SOU, kde neuspěla bezmála čtvrtina, a ekonomických oborů SOŠ, kde po dvou pokusech zkoušku nesložila více než čtvrtina konajících žáků. Neúspěšnost těsně pod 30 % vykázali žáci SOŠ technických 2, hotelových a podnikatelských oborů SOŠ a SOŠ zemědělských (29,2–29,4 %). Více než třetina prvomaturantů neuspěla na SOŠ zdravotnických a pedagogických a humanitních (36,7 %, resp. 39,5 %). Neúspěšnost přes 40 % vykazovali prvomaturanti z obou typů nástaveb a uměleckých SOŠ (41–42,6 %). Více než poloviční podíl neúspěšných

prvotmaturoanti ze SOŠ technických 2. V nřstavbovřm studiu řinil posun oproti jaro 16 % a v netechnických oborech SOU pak pouze 14 %.

NEÚSPřřŠNOST V ANGLIřTINř

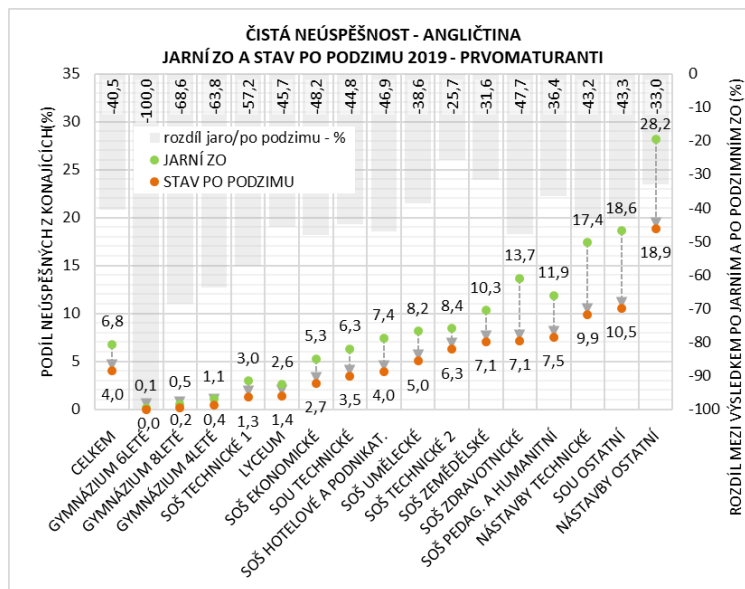
Z pořtu 47,9 tis. prvotmaturoantř konajřcřch komplexnř zkouřku z angliřtiny ji ani po dvou pokusech nevykonalo řpřřně celkem 1,9 tis. z nich, řistř neřpřřřnost je tak na řrovni 4,0 %, coř je posun o 2,8 p. b., resp. o 41 % oproti jarnřm řvřsledku. V roce 2018 řinil pokles mezi jarnřm a podzimnřm termřnem 33 %. Podobnř jako v přřpadř matematiky i u angliřtiny je tak neřpřřřnost po podzimnřm zkuřebnřm obdobř 2019 druhř nejnřřřř z celřho obdobř 2013–2019. Meziročně oproti roku 2018 jde o pokles o 2,1 p. b.

Chlapci prvotmaturoanti jsou na tom po podzimnřm pokusu o 2,6 p. b. lřpe nř dřvky (na jaře byl odstup 3,9 p. b.). V přřpadř dřvek neřpřřlo u zkouřky z angliřtiny 5,2 % konajřcřch a oproti jarnřmu pokusu si dřvky polepřily o 3,2 p. b. (39 %). Z chlapcř neslořilo zkouřku 2,5 % ko-

najřcřch, coř je hodnota o 2,1 p. b. (o 44 %) nřřř nř jaře. Dřvky dosřhly meziročně v řistř neřpřřřnosti hodnoty o 2,5 p. b. nřřř, chlapci si ve srovnřnř s rokem 2018 polepřili o 1,6 p. b.

Oborovř rozpřtř mřry řistř neřpřřřnosti v angliřtinř se pohybuje od 0,0 % po 18,9 %.

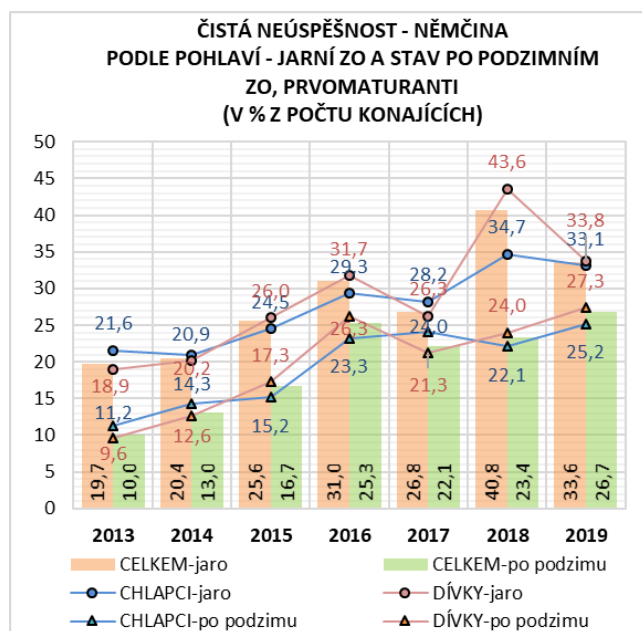
Na gymnřziřch dosahuje podřl neřpřřřnřch v komplexnř zkouřce z angliřtiny po dvou pokusech roku 2019 mřnř nř 0,5 %, v řestiletřch gymnřziřch byli řpřřřnř vřřchnř, kterř zkouřku konali. Na technických oborech SOř skupiny 1 neřpřřlo 1,3 %, v lyceřch pak 1,4 % a na ekonomických oborech SOř 2,7 %. Kolem republikovřho prřmřru jsou prvotmaturoanti z technických SOU a hotelovřch a podnikatelských oborř SOř (3,5 %, resp. 4 %). Mřrnř nad prřmřrem řŘ se nachřzejř umřleckř SOř a SOř technickř 2 (5 %, resp. 6,3 %), o nřco dřle pak SOř zemřdřlskř, zdravotnickř a pedagogickř a humanitnř (7,1–7,5 %). Asř desetinu neřpřřřnřch vykřzali prvotmaturoanti na technických nřstavbřch a netechnických SOU (9,9 %, resp. 10,5 %). S velkřm odstupem pak skonřili po podzimnřm zkuřebnřm obdobř prvotmaturoanti na netechnických nřstavbřch s podřlem neřpřřřnřch 18,9 %.

Lepřř nř prřmřrnř posun oproti jarnř hodnotř řistř neřpřřřnosti v angliřtinř lze vidřt na gymnřziřch (o 64–100 %), na technických oborech SOř skupiny 1, v lyceřch, ekonomických SOř (o 50 %, resp. o 41 %). Nadprřmřrnř klesla neřpřřřnost takř na SOř technických 2 a na netechnických i technických

SOU (o 44 %, resp. o 39 a 35 %). Zbytek oborů SOŠ vykazuje posun v čisté neúspěšnosti od jarní hodnoty o 24–36 %. Nejhuře jsou na tom prvomaturanti z obou typů nástaveb (pokles o 28 %).

NEÚSPĚŠNOST V NĚMČINĚ

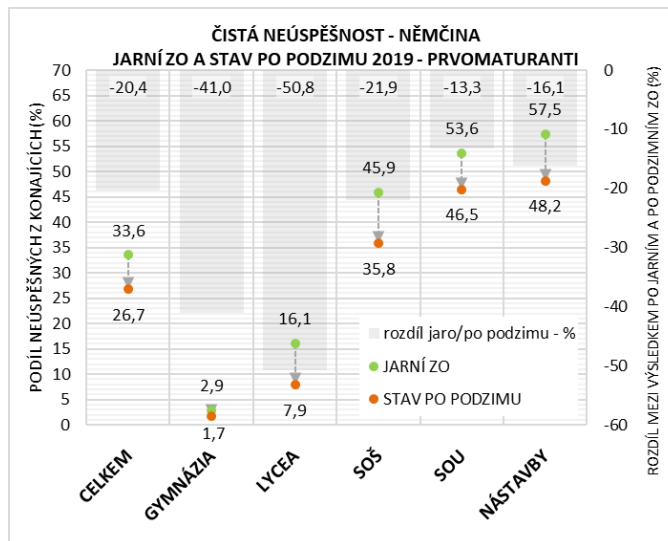
Komplexní zkoušku z němčiny konalo v roce 2019 celkem 1,7 tis. prvomaturantů, ani po dvou pokusech pak neuspělo 0,4 tis. z nich, čistá neúspěšnost tak byla na úrovni 26,7 %. To je hodnota o 6,8 p. b., resp. o 20 % nižší než v jarním zkušebním období. Vliv podzimního pokusu složit zkoušku z němčiny na čistou neúspěšnost v roce 2019 byl výrazně nižší než v předchozím roce, kdy hrála roli mimo jiné vysoká míra neúspěšnosti v jarním zkušebním období. V roce 2018 činil pokles mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím 43 %. Meziročně oproti roku 2018 míra neúspěšnosti po podzimu stoupla o 3,4 p. b. a je tak na nejvyšší hodnotě za celé sledované období.

Dívky v komplexní zkoušce z němčiny neuspěly po dvou zkušebních obdobích 2019 z 27,3 % a oproti jarnímu pokusu si polepšily o 7,9 p. b.

(o 24 %). U chlapců nesložilo zkoušku 25,2 % konajících zkoušku, což je hodnota o 6,4 p. b. (o 19 %) nižší než na jaře. Zatímco v jarním zkušebním období si obě genderové skupiny meziročně polepšily, podzimní zkušební období je v tomto ohledu ve srovnání s rokem 2018 jak u chlapců, tak u dívek horší. U dívek stoupla meziročně neúspěšnost o 3,1 p. b., u chlapců pak o 3,4 p. b.

Pod průměrem ČR z hlediska čisté neúspěšnosti v němčině jsou prvomaturanti z gymnázií, kteří neuspěli po dvou zkušebních obdobích 2019 v 1,7 % případů a jejich rozdíl čisté neúspěšnosti mezi jarním zkušebním obdobím, kdy byla neúspěšnost na velmi nízké úrovni (2,9 %), a čisté neúspěšnosti po podzimu činí pouze 1,2 p. b. (41 %). V lyceích, která jsou taktéž pod republikovým průměrem, klesla míra neúspěšnosti o 8,2 p. b. (o 51 %) na hodnotu 7,9 %.

Prvomaturanti ze SOŠ se nacházejí podílem neúspěšných po podzimu nad průměrem s hodnotou 35,8 %. Od jarního výsledku si polepšili o 10,1 p. b. (o 22 %). Žáci SOU neuspěli ani po dvou pokusech v 46,5 % případů, což představuje pokles od jara o 7,1 p. b. (o 13 %). Prvomaturanti z nástaveb vykázali čistou neúspěšnost po podzimu 48,2 % a oproti jarnímu zkušebnímu období si polepšili o 9,3 p. b. (16 %).

NEÚSPĚŠNOST V OSTATNÍCH CIZÍCH JAZYCÍCH

Komplexní zkoušku z **ruštiny** konalo v roce 2019 celkem 0,8 tis. prvomaturantů, z nichž ani po dvou pokusech neuspělo 54, tj. 6,9 %. Oproti jarnímu zkušebnímu období 2019 se čistá neúspěšnost snížila o 4,7 p. b. (o 40 %).

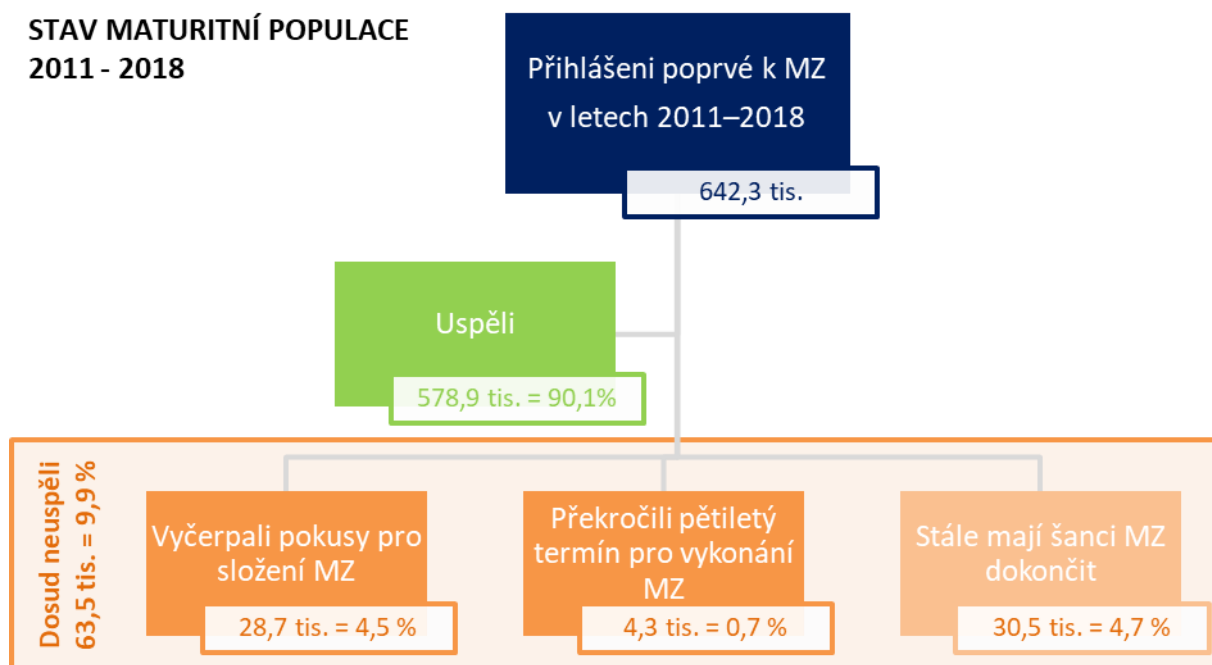
U komplexní zkoušky z **francouzštiny**, kterou konalo v roce 2018 celkem 77 prvomaturantů, uspěli všichni prvomaturanti.

U komplexní zkoušky ze **španělštiny**, kterou konalo celkem 140 prvomaturantů, po dvou zkušebních obdobích (jaro/podzim) neprospěl pouze 1 z nich.

2.3 ABSOLUTNÍ NEÚSPĚŠNOST

Z celkem 642,3 tis. maturantů, kteří se v letech 2011–2018 přihlásili k maturitní zkoušce, již nemá šanci maturitní zkoušku získat (kvůli vyčerpaným pokusům nebo překročení pětileté lhůty pro složení maturitní zkoušky)¹⁸ 33,0 tis., tj. 5,1 % všech přihlášených. Tento ukazatel v čase mírně kolísá mezi 4,3–6 %, nejvyšší hodnoty bylo dosaženo mezi prvomaturanty z roku 2014. Z těchto tzv. absolutně neúspěšných (z pohledu roku 2019) je 28,7 tis. (4,5 % z přihlášených) těch, kteří již vyčerpali všechny 3 pokusy na složení zkoušky, další 4,3 tis. (0,7 %) jsou žáci, kteří překročili pětiletou lhůtu pro složení maturity.¹⁹ (V roce 2019 se to týká zatím pouze prvomaturantů ročníku 2011–2014). Mezi přihlášenými prvoma-

STAV MATURITNÍ POPULACE 2011 - 2018

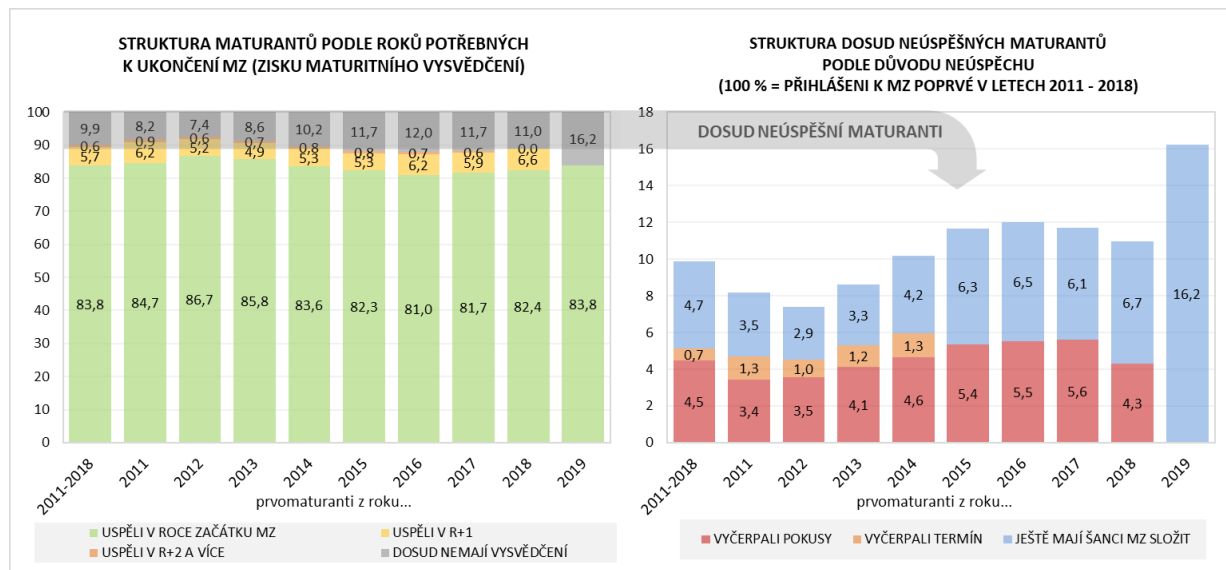

turanty z let 2011–2014 je 4,5–6,0 % těch, kteří již vyčerpali 3 pokusy pro složení maturitní zkoušky nebo jim uplynula 5letá lhůta pro její dokončení (tzv. absolutně neúspěšní). Maturanti v letech 2015–2018 vykazují absolutní neúspěšnost mezi 4,3–5,6 %, přičemž u nich zatím nehraje roli efekt překročení

¹⁸ Používáme v tomto případě termín absolutní neúspěšnost, kterou rozumíme podíl prvomaturantů z daného maturitního ročníku, kteří již nemohou získat maturitní vysvědčení, na počtu přihlášených k maturitní zkoušce v daném roce. Důvodem neúspěchu může být buď vyčerpání tří pokusů na složení alespoň jedné zkoušky či dílčí zkoušky, nebo překročení maximální doby pro složení MZ v délce 5 let od doby, kdy přestali být žáky školy podle školského zákona.

¹⁹ V propočtech nejsou zohledněny opětovné návraty do vzdělávání, tedy např. žáci, kteří po neúspěšném třetím maturitním pokusu opětovně nastoupí na střední školu a hlásí se k „nové maturitě“.

5leté lhůty. Žáci, kteří stále ještě nemají maturitní vysvědčení, ale mají šanci je získat (potenciální neúspěšnost²⁰), tvoří dalších 4,7 % (30,5 tis.). V úhrnu se tedy podíl žáků přihlášených v období 2011–2018 bez dosaženého maturitního vzdělání pohybuje na úrovni 9,9 %.

Mezi prvomaturanty z roku 2015–2018 převažují ve skupině bez maturitního vysvědčení ti, kteří ještě mají šanci maturitu vykonat.²¹

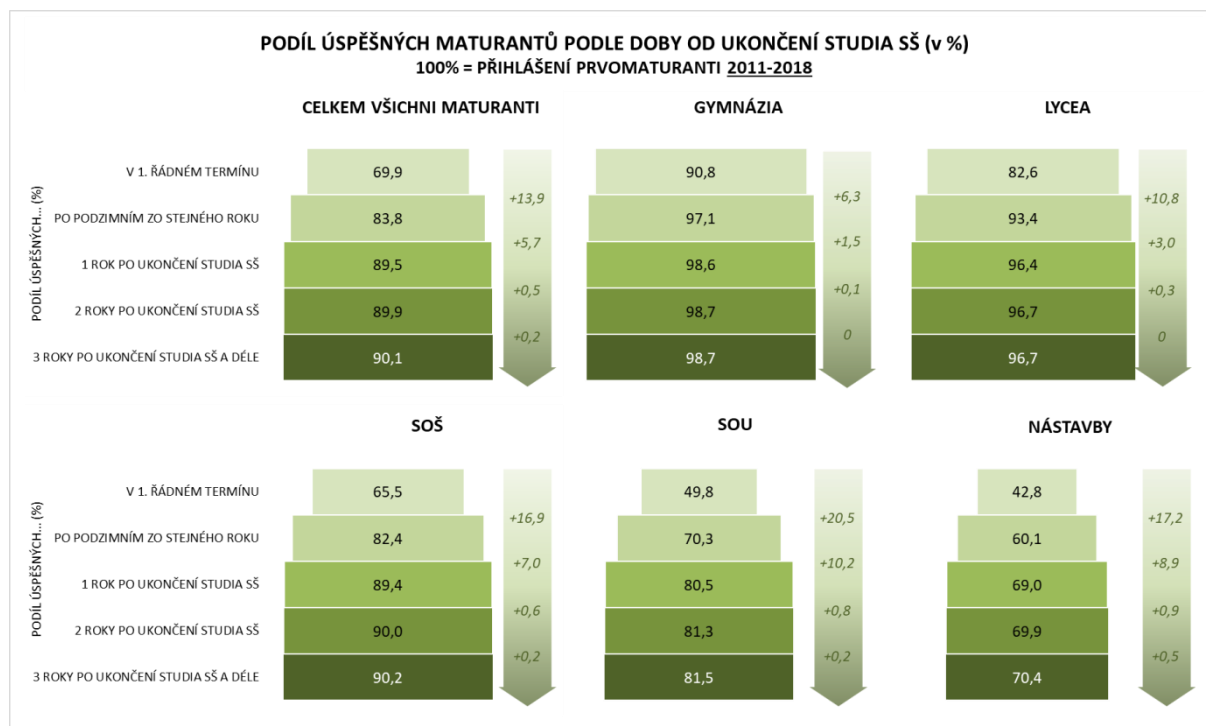
V rámci prvního roku se podaří složit maturitní zkoušku více než 80 % přihlášených maturantů (mezi prvomaturanty z roku 2019 to bylo 83,8 %, v úhrnu za prvomaturanty z let 2011–2018 je jejich podíl totožný), dalších 5 až 7 % pak získá maturitní vysvědčení v letech následujících.

Ukazatel absolutní neúspěšnosti se mezi **gymnazisty** pohybuje ve všech sledovaných letech pod 0,5% hranicí. Úhrn maturantů z let 2011–2018, kteří dosud nezískali maturitní vysvědčení, činí 1,3 %.

²⁰ Potenciální neúspěšnost – maturanti, kteří mohou ještě MZ dokončit, ze všech přihlášených. Důvodem, proč maturitní zkoušku nemají zdárně ukončenu, může být fakt, že neukončili poslední ročník a maturovat ani nezačali, nebo začali maturovat a alespoň jeden pokus zkoušku vykonat byl neúspěšný (zároveň jim běží 5letá lhůta na složení MZ). Takto „rozdělanou“ maturitní zkoušku mohou maturanti ponechat po dobu 5 let od uzavření posledního ročníku SŠ. Maturanti, kteří ještě MZ úspěšně nezakončili (potenciálně neúspěšní), mohou buď zkoušku zdárně dokončit, nebo rozšířit řady tzv. absolutně neúspěšných (po vyčerpání pokusů či lhůty 5 let), případně zůstanou bez ukončeného posledního ročníku SŠ a maturovat ani nezačnou (zůstanou v kategorii „potenciálně neúspěšní“).

²¹ U prvomaturantů z let 2011–2014 se jedná o ty, kteří dosud neukončili ročník, nebo o ty, kteří úspěšně ukončili ročník v letech následujících po prvním přihlášení se k maturitní zkoušce.

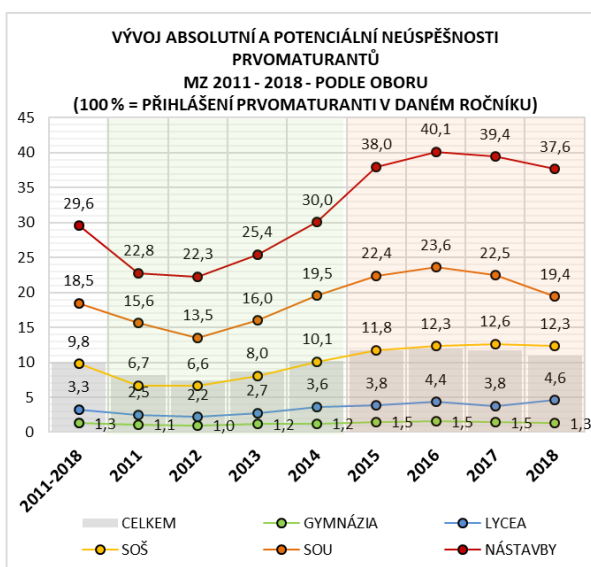
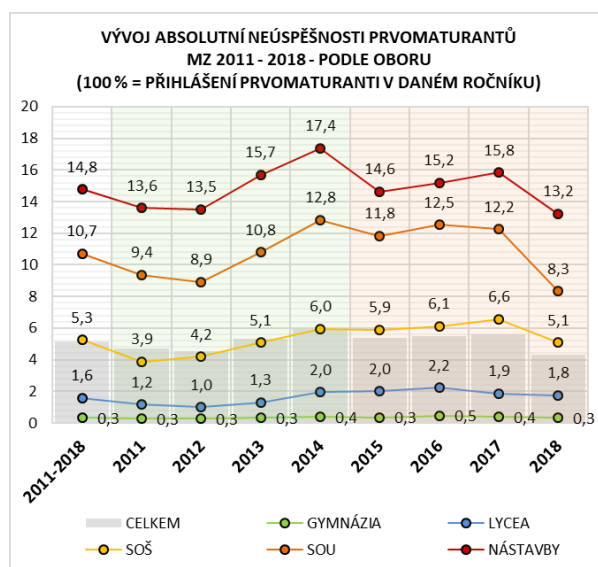
Na **lyceích** se míra absolutní neúspěšnosti v letech 2011 až 2013 pohybuje na úrovni okolo 1 %, od roku 2014 se pak dostává ke 2 %. Podíl těch, kteří začali maturovat v letech 2011–2018 a dosud nezískali maturitní vysvědčení, je 3,3 %

Žáci na **SOŠ** z období prvních dvou let státní maturitní zkoušky vykazují absolutní neúspěšnost pod 5 %, v následujících ročnících se pak míra neúspěšnosti dostává až přes 6 %. Souhrnný podíl maturantů, kteří dosud nezískali maturitní vysvědčení, je zde na úrovni 9,8 %.

Na **SOU** v prvních dvou sledovaných letech nezískala maturitní vysvědčení méně než desetina přihlášených, od roku 2013 úroveň absolutní neúspěšnosti stoupá až přes 12 %. Prvomaturanti z let 2011–2018 bez získaného maturitního vysvědčení zde tvoří celkem 18,5 %.

V **nástavbovém studiu** je bez uzavřené maturitní zkoušky dosud v úhrnu přes 29,6 % maturantů z let 2011–2018. Absolutní neúspěšnost se pak pohybuje na úrovni 14,8 %. Více než u ostatních typů studia

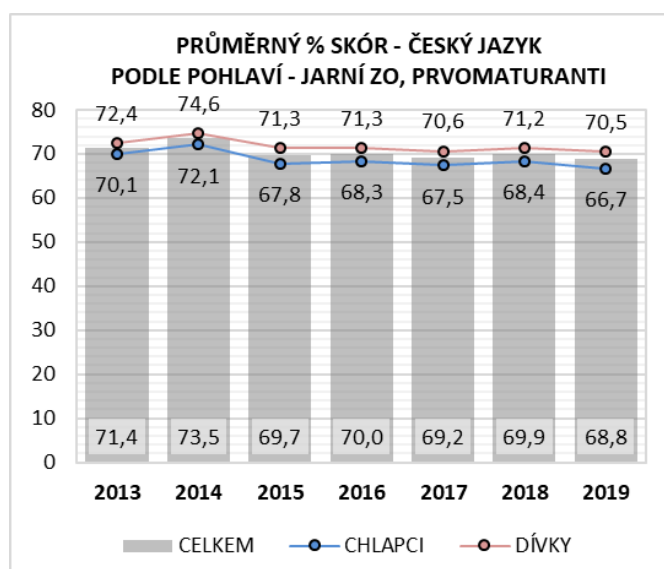
zde hraje roli překročení 5leté lhůty, což se výrazněji ukázalo u prvomaturantů z roku 2014, kde je 17,4 % absolutně neúspěšných, zatímco v roce následujícím se tento efekt ještě nemohl projevit.

3 VÝSLEDKY SPOLEČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY

Výsledky zkoušek společné části maturitní zkoušky jsou v této zprávě prezentovány prostřednictvím výsledků těch žáků, kteří se hlásí k maturitní zkoušce poprvé, tedy prvomaturantů, a to jednak prostřednictvím výsledků po jarním zkušebním období, jednak porovnáním výsledků jarního období a výsledků po podzimním období. Uvedeny jsou výsledky za jednotlivé předměty společné části formou průměrného procentního skóru, průměrných známek a struktury jednotlivých známek. U zkoušek z českého jazyka a literatury a cizího jazyka jsou prezentovány výsledky za celou komplexní zkoušku.

3.1 VÝSLEDKY ZKOUŠEK V JARNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ – JEDNOTLIVÉ PŘEDMĚTY

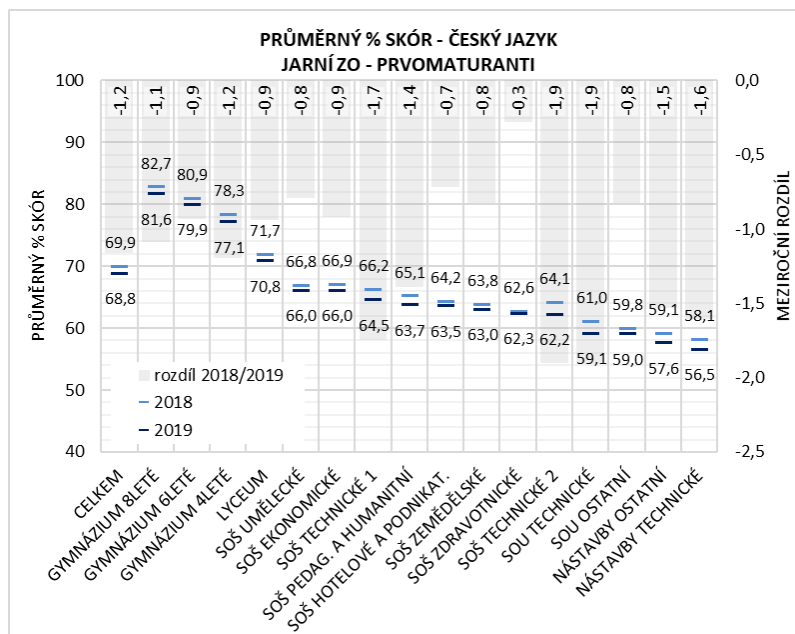
3.1.1 VÝSLEDKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

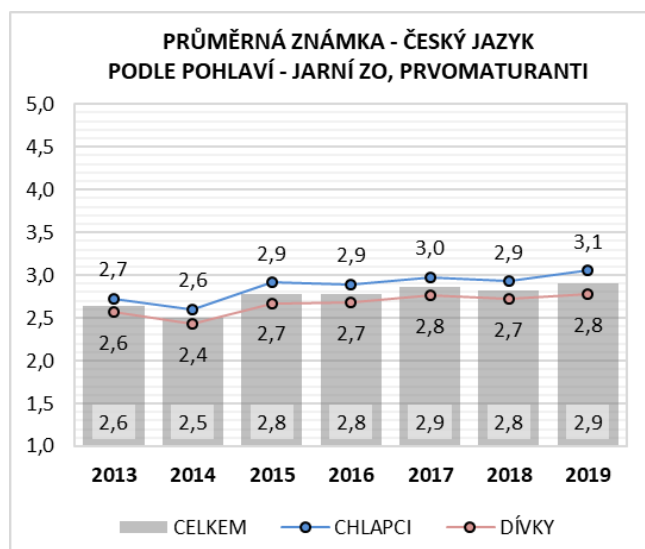

Celkový průměrný procentní skór prvomaturantů v češtině v jarním zkušebním období 2019 dosáhl úrovně 68,8 %, což je o 1,1 p. b. méně než v roce přechodím. Lépe si vedly stejně jako v předchozích letech dívky, které získaly v průměru 70,5 %, tj. o 3,8 p. b. více než chlapci (66,7 %).

Nad průměrem ČR v jarním zkušebním období 2019, resp. nad hranicí 70 %, se v případě výsledků z češtiny nacházejí pouze gymnázia (skór 77,1–81,6 %) a lycea (skór 70,8 %). Absolventi středních odborných škol pak dosáhli průměrného skóru mezi 60 a 70 %, konkrétně 62,2–66,0 %. Z oborů SOŠ si nejlépe vedly ekonomické a umělecké

SOŠ, na opačném pólu jsou SOŠ technické 2 a SOŠ zdravotnické. Prvomaturanti konající zkoušku z češtiny v oborech středních odborných učilišť dosáhli průměrného skóru 59,1 % v případě technických a 59 % v případě netechnických oborů. Nejhorších výsledků dosáhli absolventi netechnických nástavbových oborů (57,6 %) a technických nástaveb (56,5 %).

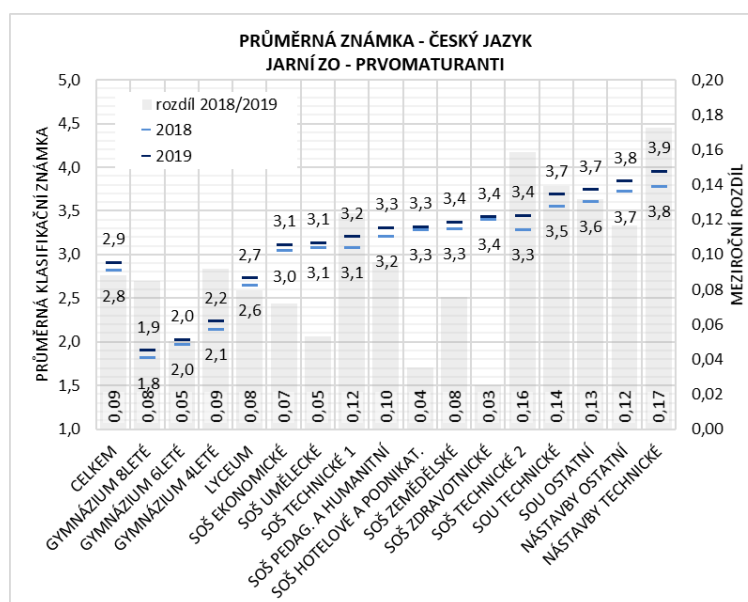
Průměrná známka prvomaturantů z českého jazyka a literatury byla v roce 2019 v jarním zkušebním období 2,9. To je stejný výsledek jako v letech 2017. Oproti předchozímu roku došlo k mírnému zhoršení o 0,1 klasifikačního stupně a v porovnání s rokem 2013 ke zhoršení o 0,3 stupně. Je třeba znovu zmínit, že v průběhu let docházelo ke změnám v didaktickém testu i v hodnocení písemných prací (viz Příloha č. 2), proto je nutné změny v delším časovém horizontu hodnotit i s ohledem na tyto faktory. V průběhu celého sledovaného období dosahují u maturitní zkoušky z češtiny dívky oproti chlapcům lepších výsledků. Dívky odmaturovaly v roce 2019 v průměru se známkou 2,8 a mezi lety 2015–2018

se hodnota průměrné známky pohybovala mezi 2,7 a 2,8. Chlapci získali v průměru známku 3,1; nejhorší výsledek za celé sledované období, v letech 2015 a 2018 se průměrná známka pohybovala mezi 2,9 a 3,0.

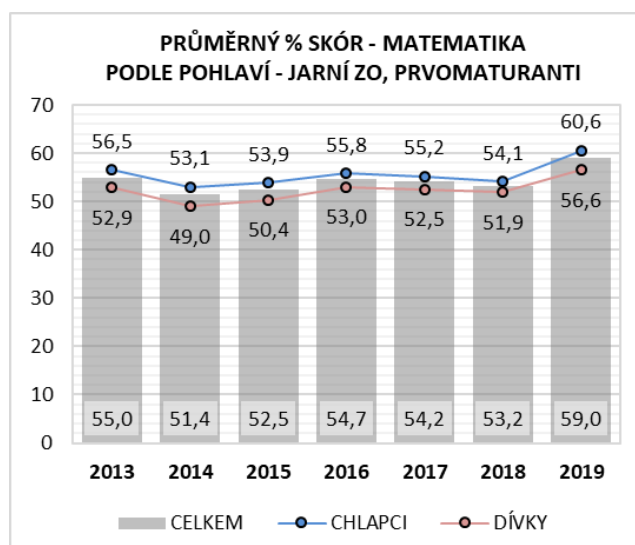
V češtině bylo v jarním zkušebním období 2019 mezi prvomaturanty 11,0 % jedničkářů, dvojku získalo 29,2 % žáků. Mezi dívkami je jedničkářek 14,3 %, dvojku jich získalo 32,1 %. U chlapců jsou tyto podíly nižší – jedničku získalo 11,4 % a dvojku 29,4 % z nich.

Lepších známek, tedy hodnot pod celorepublikovým průměrem, u maturitní zkoušky z češtiny dosáhli pouze absolventi gymnázií (průměrná známka 1,9–2,2) a lyceí (2,7). V rámci středních odborných škol dosáhly nejlepšího prospěchu SOŠ ekonomické (průměrná známka 3,1), SOŠ umělecké (3,1) a SOŠ technické skupiny 1 (3,2). Ostatní obory SOŠ se pohybovaly v rozmezí 3,3–3,4 klasifikačního stupně.

Prvomaturanti na SOU a nástavbových oborech dosáhli v porovnání s ostatními obory horšího prospěchu – jejich průměrné známky z českého jazyka a literatury se pohybovaly v rozmezí 3,7–3,9.

3.1.2 VÝSLEDKY Z MATEMATIKY

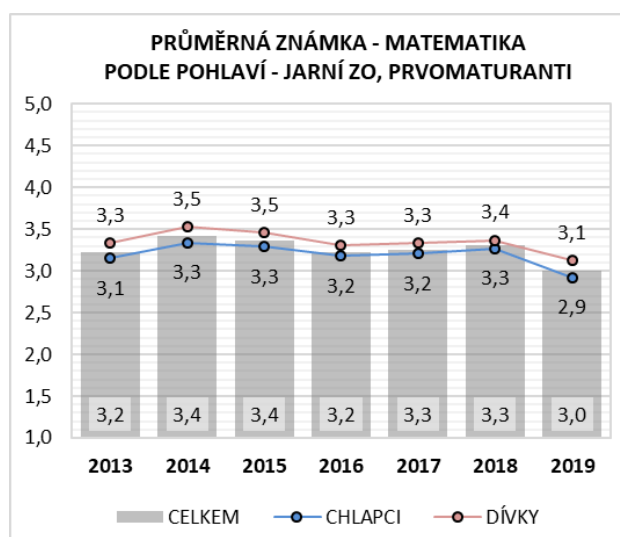
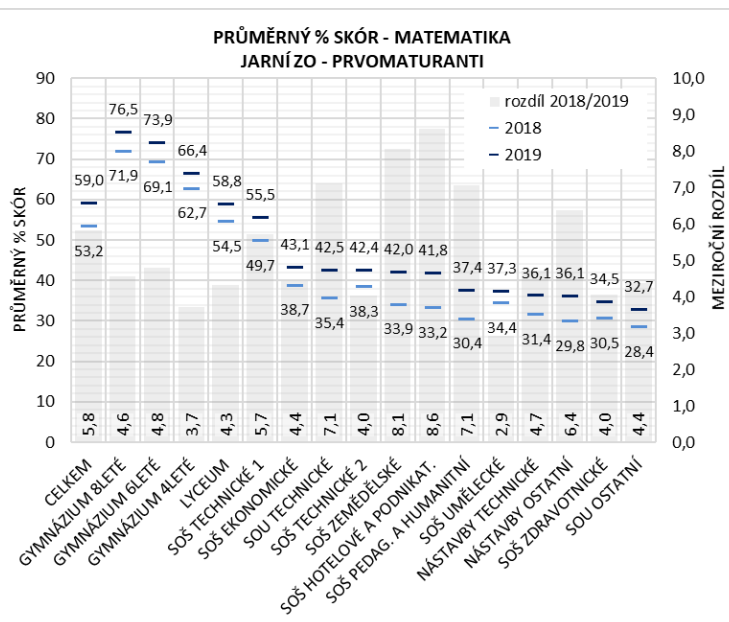

V matematice dosahovali prvomaturanti v jarním zkušebním období v posledních šesti letech průměrného skóru od 51,4 % v roce 2014 do 55,0 % v roce 2013. V roce 2019 činil průměrný skór 59 %, což je o 5,8 p. b. více než v předchozím roce a jedná se tak o nejvyšší hodnotu z celého sledovaného období. V matematice na rozdíl od češtiny jsou v porovnání s dívkami o něco úspěšnější chlapci. V roce 2019 dosáhli chlapci průměrného skóru 60,6 %, zatímco dívky 56,6 %, tedy o 4,0 p. b. méně. Meziročně došlo jak u chlapců, tak u dívek k výraznému zlepšení (u chlapců o 6,5 p. b. a u dívek o 4,7 p. b.). Hlavní příčinu je možné hledat v již zmíněném navýšení času pro řešení didaktického testu (viz Příloha č. 2).

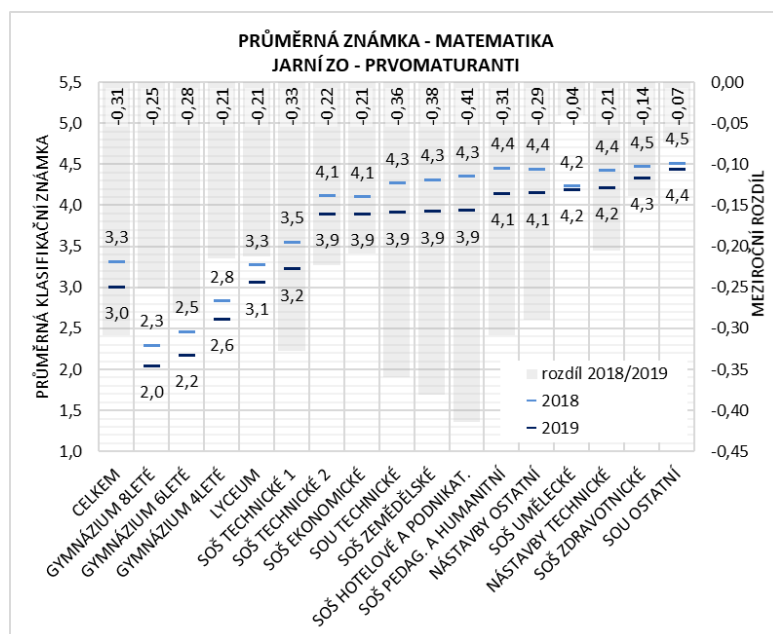
Výsledky prvomaturantů u maturitní zkoušky z matematiky vykazují významné mezioborové rozdíly. Průměrný procentní skór se v jarním zkušebním období roku 2019 pohyboval v rozmezí od 76,5 % u 8letých gymnázií až po 32,7 % u netechnických SOU.

Rozpětí mezi oborovými skupinami tak v jarním zkušebním období 2019 bylo až 43,8 p. b. V porovnání s češtinou a cizími jazyky je tento rozdíl mezi nejlepší a nejhůře dopadající oborovou skupinou výrazně vyšší. Výsledek gymnazistů, prvomaturantů z lyceí, případně z technických SOŠ skupiny 1 má od ostatních oborových skupin poměrně výrazný odstup. Gymnazisté dosáhli průměrného skóru 76,5–66,4 %, absolventi lyceí 58,8 %. Mírně pod průměrem se pak pohybují SOŠ technické skupiny 1 (55,5 %). S větším odstupem, ale nad hranicí 40 % pak následují ekonomické obory SOŠ, technická SOU, SOŠ technické 2, SOŠ zemědělské a SOŠ hotelové a podnikatelské. Ostatní (netechnické) obory SOŠ a nástavbové obory a netechnická SOU dosáhly výsledků v rozpětí % skóru 37,4–32,7 %.

Průměrná známka z matematiky meziročně klesla na hodnotu 3,0 klasifikačního stupně, tedy na nejlepší klasifikační známku z celého období 2013–2019. Mezi prvomaturanty je

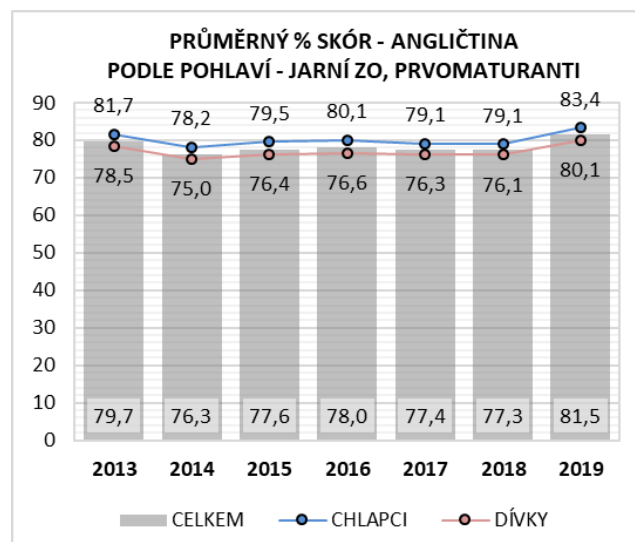

15,1 % jedničkářů a 21,6 % dvojkařů. Průměrná klasifikační známka chlapců i dívek se meziročně snížila – u chlapců o 0,4 klasifikačního stupně na hodnotu 2,9 a u dívek pak o 0,3 klasifikačního stupně na úroveň 3,1. Mezi chlapci bylo 16,1 % jedničkářů a 22,7 % dvojkařů – u jedničkářů šlo o meziroční nárůst o 6,3 p. b. a u dvojkařů činil meziroční nárůst 4 p. b. Podíl jedničkářek v roce 2019 je na hodnotě 13,4 % a dvojkařek je 20,0 %, jedná se o meziroční nárůst podílu jedničkářek o 5,3 p. b., resp. nárůst podílu dvojkařek o 1,0 p. b.

Průměrné známky u maturitní zkoušky z matematiky se výrazně mezioborově liší. V roce 2019 se pohybovaly od známky 2,0 na osmiletých gymnáziích až do průměrné známky 4,4 u prvomaturantů netechnických oborů SOU. Pod průměrnou klasifikační známkou 3 jsou pouze gymnázia. Na lyceích dosáhli prvomaturanti průměrné známky 3,1 a technické obory SOŠ skupiny 1 měly průměrnou známku 3,2. Žáci ostatních oborů SOŠ, technických SOU a obou typů nástaveb dosáhli průměrné klasifikační známky z matematiky od 3,9 (SOŠ technické skupiny 2, SOU technické, SOŠ zemědělské a ekonomické) do 4,3 (SOŠ zdravotnické). Prvomaturanti netechnických oborů SOU maturovali z matematiky v průměru se známkou 4,4.

3.1.3 VÝSLEDKY Z ANGLICKÉHO JAZYKA

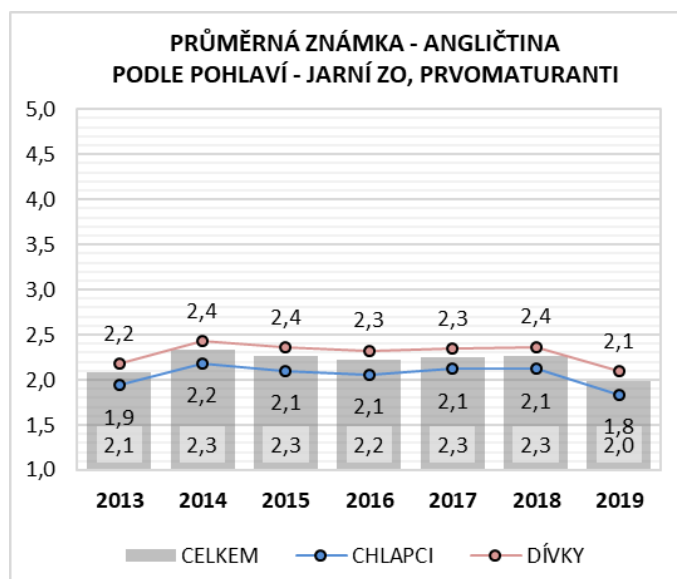
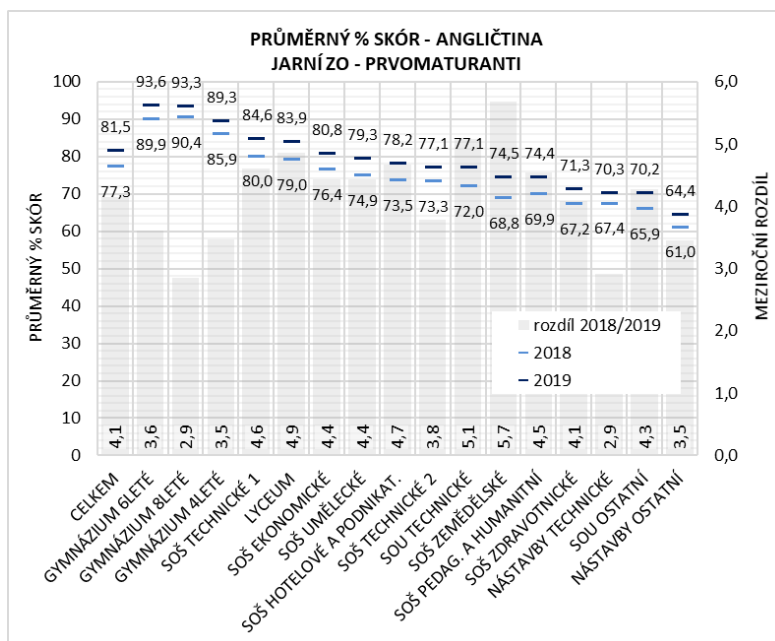
Prvomaturanti v jarním zkušebním období 2019 dosáhli v angličtině průměrného procentního skóru 81,5 %, což je v porovnání s předchozím rokem hodnota o 4,2 p. b. vyšší. U maturitní zkoušky z angličtiny dosahují stabilně lepších výsledků chlapci, kteří dosáhli průměrného skóru 83,4 %, tedy o 4,3 p. b. více než v roce 2018. Dívky dosáhly průměrného skóru 80,1 %, což bylo o 4 p. b. méně než v roce předchozím.

V jednotlivých oborových skupinách se hodnoty procentního skóru ve zkoušce z angličtiny pohybovaly od 93,6 % u osmiletých gymnázií až do 64,4 % u netechnických nástavbových oborů. Rozdíl mezi nejlepší a nejhorší oborovou skupinou byl 29,2 p. b. Nad 90% úroveň se v roce 2019 dostala pouze víceletá gymnázia, velmi těsně pod ní se pak umístila gymnázia 4letá. Mezi 80 % a 90 % se nacházejí svým průměrným skórem prvomaturanti z technických SOŠ 1, lyceí a ekonomických SOŠ.

Mírně pod republikovým průměrem jsou žáci z ekonomických, uměleckých, hotelových a podnikatelských oborů SOŠ, SOŠ technických 2 a z technických SOU (79,3–77,1 %).

Prvomaturanti ostatních (netechnických) oborů SOŠ, technických nástavb a netechnických oborů SOU dosáhli průměrného procentního skóru v rozmezí od 74,5–70,2 %. Tradičně nejnižších hodnot dosahují prvomaturanti z netechnických oborů nastavbového studia (64,4 %).

Prvomaturanti dosahovali v letech 2014–2018 u maturitní zkoušky z angličtiny z pohledu průměrné známky poměrně stabilních výsledků, tedy mezi 2,3 a 2,4 klasifikačního stupně. V roce 2019 klesá průměrná známka na úroveň 2,1 – meziročně tedy o 0,3 klasifikačního stupně. Podíl jedničkářů u maturitní zkoušky z angličtiny byl v roce 2019 mezi prvomaturanty 46 % (nárůst oproti roku 2018 o 13,3 p. b.).

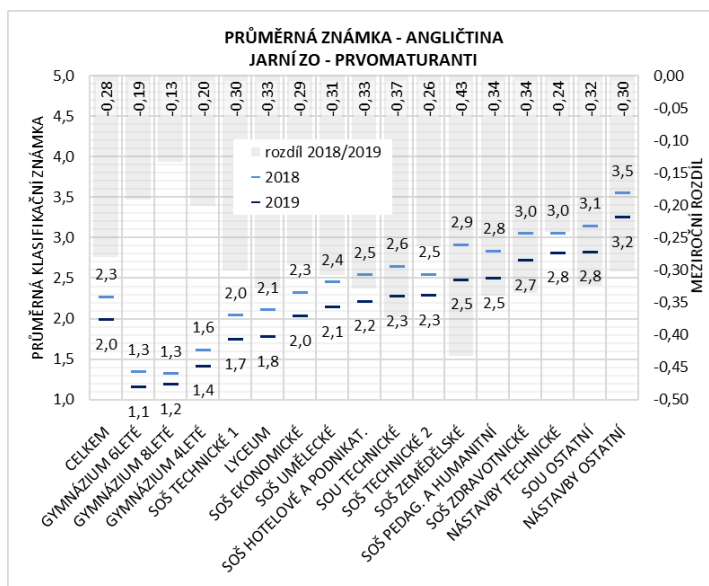

Chlapci v posledním roce maturovali s průměrnou známkou pod stupněm 2, konkrétně 1,8 klasifikačního stupně, dívky dosáhly v roce 2019 známky 2,1 a obě skupiny tedy dosáhly nejlepšího výsledku za celé období let 2013–2019. Mezi dívkami bylo 43,2 % jedničkářek (nárůst oproti roku 2018 o 12,1 p. b.) a 25,6 % dvojkařek (pokles oproti roku 2018 o 3,3 p. b.). Podíl jedničkářů mezi chlapci byl bezmála poloviční, konkrétně 49,8 % (nárůst oproti roku 2018 o 14,8 p. b.), a nižší byl i podíl dvojkařů – 28,5 % (pokles oproti roku 2018 o 5,8 p. b.).

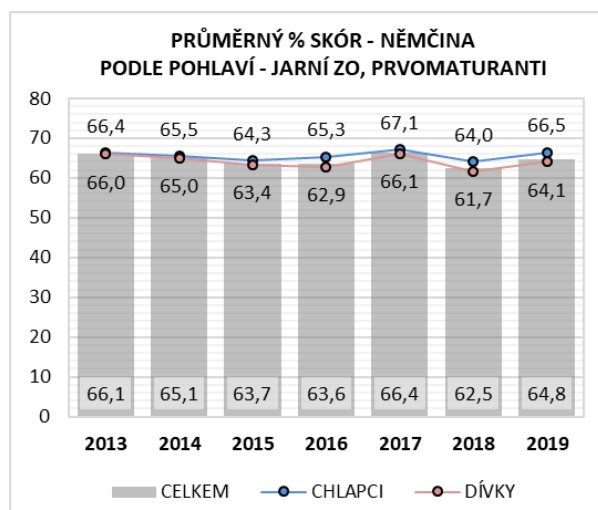
V rámci jednotlivých skupin oborů dosáhli v roce 2019 v jarním zkušebním období pr-

ovomaturanti u zkoušky z angličtiny průměrné klasifikační známky od 1,1 u 6letých gymnázií až do 3,2 u netechnických nástaveb. Lepších než průměrných výsledků dosáhli kromě gymnazistů ještě prvomaturanti na SOŠ technických 1 (1,7) a na lyceích (1,8).

Na republikovém průměru či těsně nad ním jsou z pohledu průměrné klasifikační známky SOŠ ekonomické (průměrná známka 2,0), SOŠ umělecké (2,1), hotelové a podnikatelské SOŠ (2,2), dále technická SOU a technické SOŠ 2 (shodně 2,3). Průměrnou známku 2,5 mají žáci ze zemědělských SOŠ a pedagogických a humanitních SOŠ. Dále následují SOŠ zdravotnické, technické nástavby a netechnická SOU (2,7–2,8). Nejhoršího výsledku dosáhly netechnické obory nástaveb s průměrnou známkou 3,2.

3.1.4 VÝSLEDKY Z NĚMECKÉHO JAZYKA

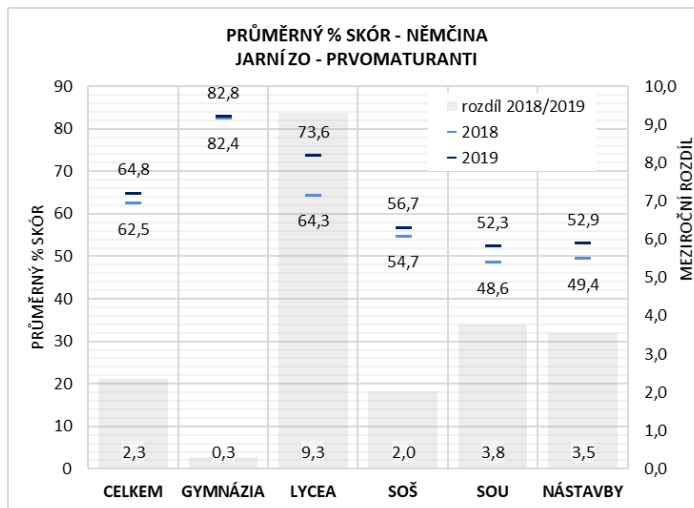

Průměrný procentní skóre prvomaturantů v jarním zkušebním období roku 2019 dosáhl úrovně 64,8 %. Oproti předchozímu roku tak došlo k nárůstu o 2,3 p. b. V případě němčiny se vzorek maturujících každoročně mění – z němčiny maturují buď žáci na výrazně elitních školách (kupříkladu v roce 2019 byl mezi žáky maturujícími z němčiny dosud nejvyšší podíl gymnazistů), nebo pak žáci na školách podprůměrných. S přihlédnutím k relativně malému vzorku maturantů z němčiny tedy jakékoli změny v jeho struktuře mohou výrazně ovlivnit průměrné výsledky zkoušky.

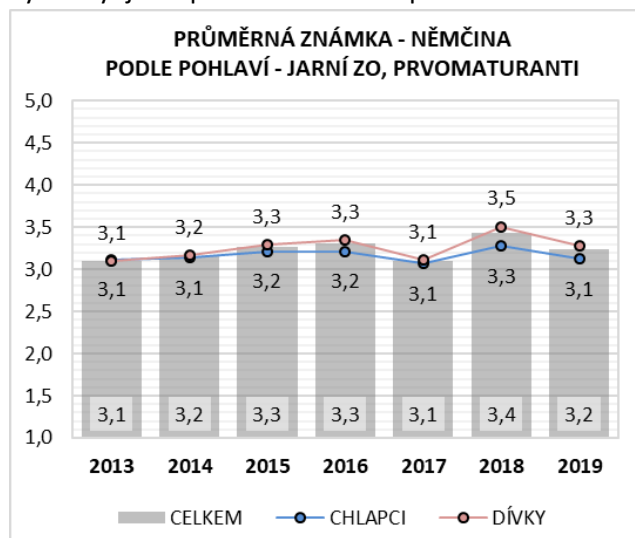
Chlapci měli průměrný procentní skóre 66,5 %, a polepšili si tak o 2,5 p. b. V případě dívek došlo

k nárůstu průměrného procentního skóru z 61,7 % v roce 2018 na 64,1 % v roce 2019 (tj. o 2,4 p. b.).

Vzhledem k tomu, že němčinu si v roce 2019 vybralo pouze 1,9 tis. prvomaturantů, jsou zde uvedeny výsledky pouze dle typu školy, nikoli v detailním oborovém třídění. Výsledků nad celorepublikovým průměrem z hlediska procentního skóru u maturity z němčiny dosáhli gymnazisté (82,8 %) a prvomaturanti z lyceí (73,6 %). Pod celorepublikovým průměrem pak byly obory středních odborných škol (56,7 %), obory nástavbového studia (52,9 %) a středních odborných učilišť (52,3 %). Největší meziroční nárůst prů-

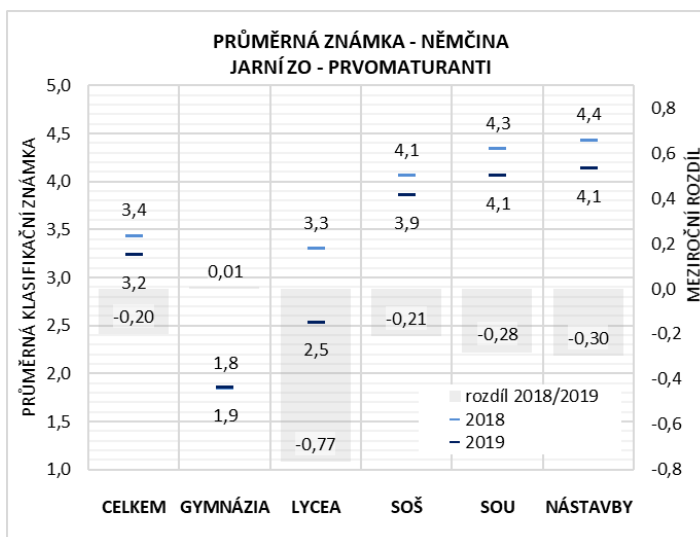
měrného % skóru bylo možné vidět na lyceích (o 9,3 p. b.), zde však zkoušku konalo pouze 62 žáků, výsledky jsou proto meziročně poměrně nestabilní. Nadprůměrně si polepšili také žáci na SOU (o 3,8 p. b.) a na nástavbách (o 3,5 p. b.). Nejmenší změnu zaznamenala gymnázia (o 0,3 p. b.), prvomaturanti na SOŠ si pak meziročně zlepšili průměrný % skór o 2 p. b.

V jarním zkušebním období 2019 byli prvomaturanti klasifikováni v průměru známkou 3,2 a meziroční rozdíl činí 0,2 klasifikačního stupně. Podíl jedničkařů v řadách prvomaturantů skládajících zkoušku z němčiny činí 18,3 %, meziročně se zvýšil o 2,6 p. b. a přiblížil se tak roku 2017, dvojkaři zaujímají podíl 17,5 %.

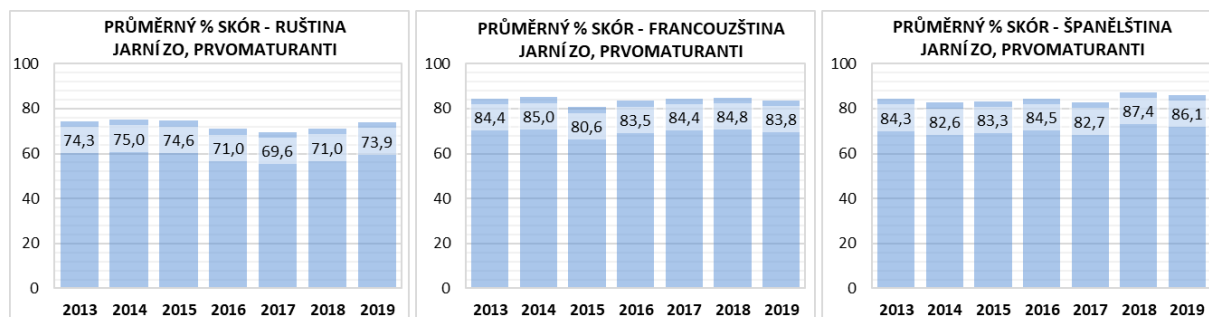
Z pohledu průměrné známky si chlapci v němčině polepšili o 0,2 klasifikačního stupně na hodnotu 3,1. Dívky byly v průměru klasifikovány známkou 3,3 a to představuje stejné meziroční zlepšení jako u chlapců. Mezi chlapci činil podíl jedničkařů v němčině 11,4 % a dvojkařů pak 29,4 %. Podíl jedničkařek v němčině činil v roce 2019 celkem 17,5 % a podíl dívek se známkou 2 byl 16,2 %.

Průměrné známky u maturity z němčiny se výrazně liší v závislosti na typu školy. Mezi předměty společné části maturitní zkoušky jsou u němčiny tyto rozdíly největší. Absolventi gymnázií dosáhli v jarním zkušebním období 2019 v průměru známky 1,9 a meziroční rozdíl je tak velice nízký. Na lyceích dosáhla (poměrně malá) skupina maturantů průměrné známky 2,5 a to je o 0,77 lepší hodnota, než v roce 2018. V případě prvomaturantů ze SOŠ je známka na úrovni 3,9 (zlepšení od roku 2018 činí 0,2 klasifikačního stupně). Prvomaturanti ze středních odborných učilišť a nástavbových oborů pak v průměru získali známku 4,1 a zlepšení oproti roku 2018 činí 0,2 a 0,3 p. b.

3.1.5 VÝSLEDKY Z OSTATNÍCH CIZÍCH JAZYKŮ

Ostatní cizí jazyky – ruština, španělština a francouzština – jsou v rámci maturitní zkoušky zastoupeny v menší míře. Z ruštiny v jarním zkušebním období 2019 maturovalo 739 prvomaturantů, ze španělštiny 137 a z francouzštiny 75. Proto jsou uváděny pouze souhrnné výsledky.

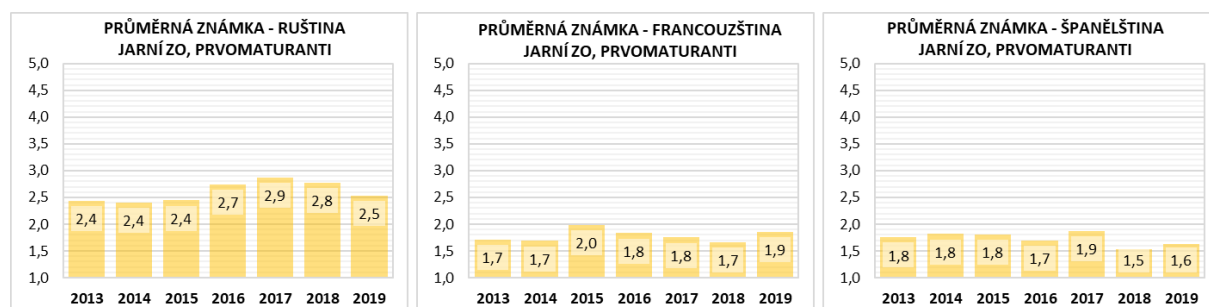

U maturitní zkoušky z ostatních jazyků dosahují dlouhodobě lepších výsledků ti prvomaturanti, kteří si volí španělštinu a francouzštinu. Jde téměř výhradně o žáky gymnázií, a to zejména těch, která se na daný jazyk specializují. Oproti tomu ruštinu si častěji vybírají žáci středních odborných škol a také žáci oborů nástavbového studia, často neprezenčních forem vzdělávání, kteří si vzdělání doplňují při zaměstnání. Z ruštiny však také v porovnání s ostatními jazyky častěji maturují rodilí mluvčí.

V jarním zkušebním období 2019 dosáhli prvomaturanti maturující z **ruštiny** průměrného procentního skóre 73,9 %, tj. o 2,8 p. b. více než v předchozím roce.

Prvomaturanti, kteří si zvolili **španělštinu**, dosahovali v celém období 2013–2018 hodnot průměrného skóre vyšších než 82 %. V roce 2018 se jednalo o průměrný procentní skóre na úrovni 87,4 %, což bylo vůbec nejvíce z celého sledovaného období. V roce 2019 je to druhá nejvyšší hodnota – 86,1 %, tj. o 1,3 p. b. méně než v roce 2018.

Prvomaturanti maturující z **francouzštiny** v celém období 2013–2019 dosahovali hodnot průměrného procentního skóre přesahujících 80 %, v jarním zkušebním období 2019 se jednalo o 83,8 %, tedy o 1,0 p. b. více než v předchozím roce.

Prvomaturanti u zkoušky z **ruštiny** dosáhli v jarním období 2019 průměrného klasifikačního stupně 2,5. To je o 0,3 klasifikačního stupně nižší hodnota než v roce 2018 a o 0,1 stupně vyšší než v letech 2013–2015. Mezi prvomaturanty je 28,3 % jedničkářů, dvojkaři tvoří 23,4 % a trojkaři 26,9 %.

U zkoušky ze **španělštiny** a **francouzštiny** dosáhli prvomaturanti velmi dobrých výsledků – průměrná známka byla v roce 2019 na úrovni 1,6; resp. 1,9 klasifikačního stupně. V případě španělštiny jde o druhou nejnížší průměrnou známku z celého sledovaného období a jedničkáři zde tvoří 54,7 %. V případě francouzštiny jedničkáři tvoří 50,7 % prvomaturantů.

3.2 VÝSLEDKY ZKOUŠEK PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ – JEDNOTLIVÉ PŘEDMĚTY

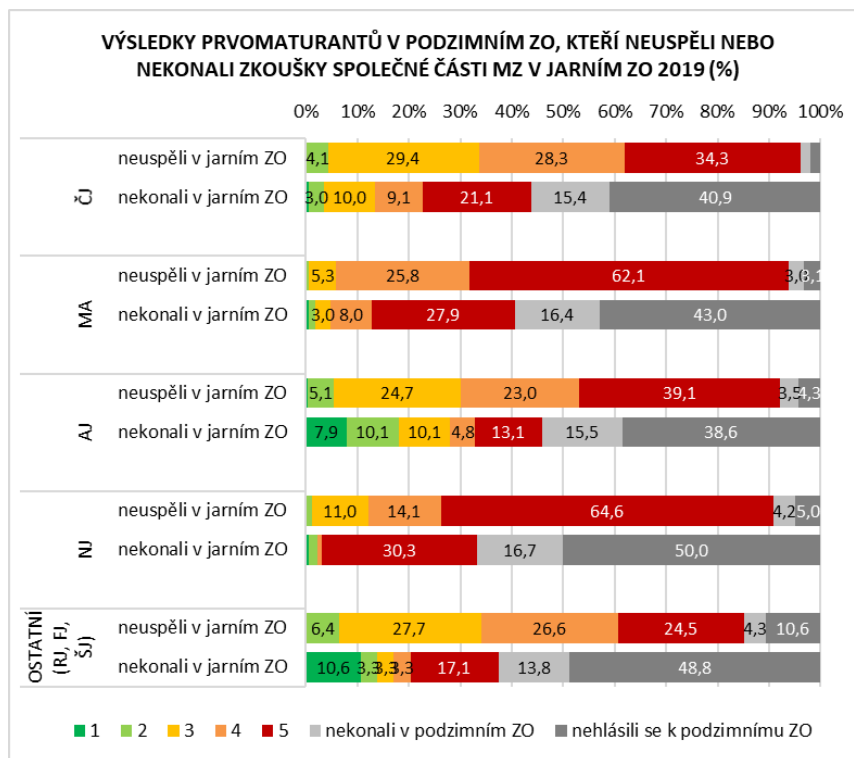
Výsledky prvomaturantů po podzimním zkušebním období vyjádřené klasifikační známkou zahrnují jednak úspěšné pokusy o složení zkoušky z jarního zkušebního období a pak také výsledky těch, kteří buď opravovali neúspěch z jara, nebo na jaře zkoušky nekonali a ke zkoušce přistupují až v podzimním zkušebním období.

Poslední dvě zmíněné skupiny výrazně ovlivňují to, jak bude vypadat průměrný výsledek po podzimním zkušebním období oproti výsledku jarnímu. Ve zkoušce z **českého jazyka a literatury** skončil druhý

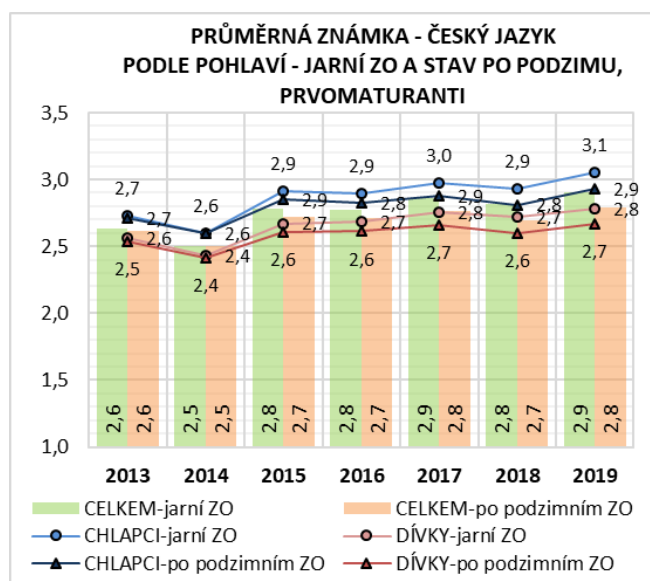
pokus o složení zkoušky mezi prvomaturanty nezdarem pro více než třetinu z těch, kteří u zkoušky neuspěli v jarním zkušebním období, a 57,6 % repetentů pak získalo známky 3 nebo 4. Mezi prvomaturanty, kteří zkoušku z češtiny v jarním zkušebním období nekonali (většinou z důvodu neukončení posledního ročníku SŠ), pak na podzim neuspělo 21,1 %, dominuje zde však skupina těch, kteří se již na podzim nepřihlásili či opět zkoušku nekonali – je jich více než 50 %.

V **matematice** je podíl prvomaturantů, kteří ani napodruhé u zkoušky neuspěli, vůbec nejvyšší ze všech předmětů společné části maturitní zkoušky – podruhé neúspěšní tvoří 62,1 % těch, kteří neuspěli již v jarním zkušebním období. Dalších více než 31 % z těch, kteří neuspěli na jaře, získalo na podzim známku 4. Z těch, kteří v jarním zkušebním období zkoušku nekonali, propadla u podzimní zkoušky více než čtvrtina. Opět zde však převažuje skupina těch, kteří zkoušku nekonali nebo se k ní již nehlásí – tvoří dohromady necelých 60 %.

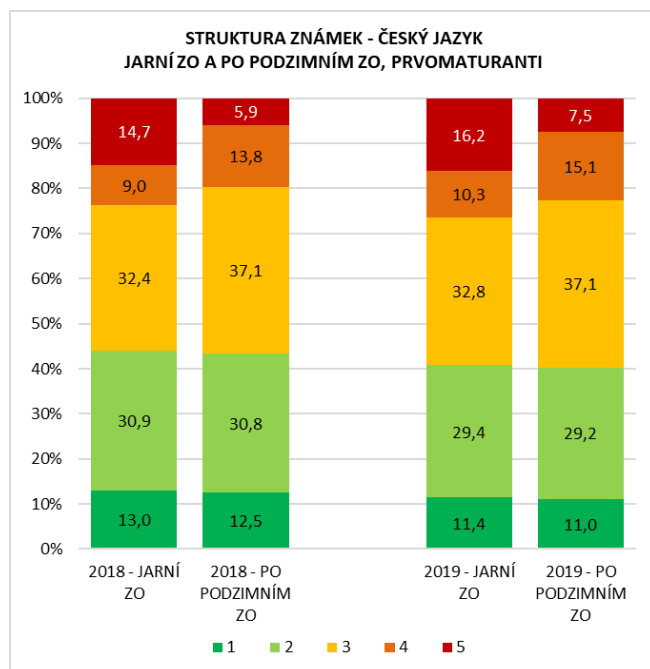
Mezi prvomaturanty, kteří si jako 2. povinnou zkoušku vybrali **cizí jazyk** a u zkoušky v jarním zkušebním období neuspěli, představují podruhé neúspěšní 42,5 %, dalších celkem 44,5 % získalo známku 3 nebo 4. Žáci, kteří zkoušku z cizího jazyka v jarním zkušebním období nekonali, pak na podzim neuspěli v 14 % případů a 55 % zkoušku nekonalo nebo si ji vůbec nepřihlásilo.

3.2.1 VÝSLEDKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Po podzimním zkušebním období maturitní zkoušky 2019 došlo ke zlepšení průměrné klasifikační známky z češtiny u prvomaturantů z 2,9 na 2,8. To je podobný vývoj (posun o 0,1 klasifikačního stupně mezi jarním a podzimním obdobím), jaký bylo možné pozorovat od roku 2015. Při porovnání struktury dosažených známek v jarním zkušebním období a po podzimním období 2019 lze konstatovat, že podíly jedničkařů (jaro 11,4 %, po podzimu 11,0 %) a dvojkařů (jaro 29,4 %, po podzimu 29,2 %) jsou relativně srovnatelné, k výraznějšímu nárůstu podílu však dochází u těch, kteří odmaturovali z češtiny se známkou 3 (z 32,8 % na 37,1 %) a se známkou 4 (z 10,3 % na 15,1 %). Výrazně klesl podíl neúspěšných – z 16,2 % na 7,5 %.

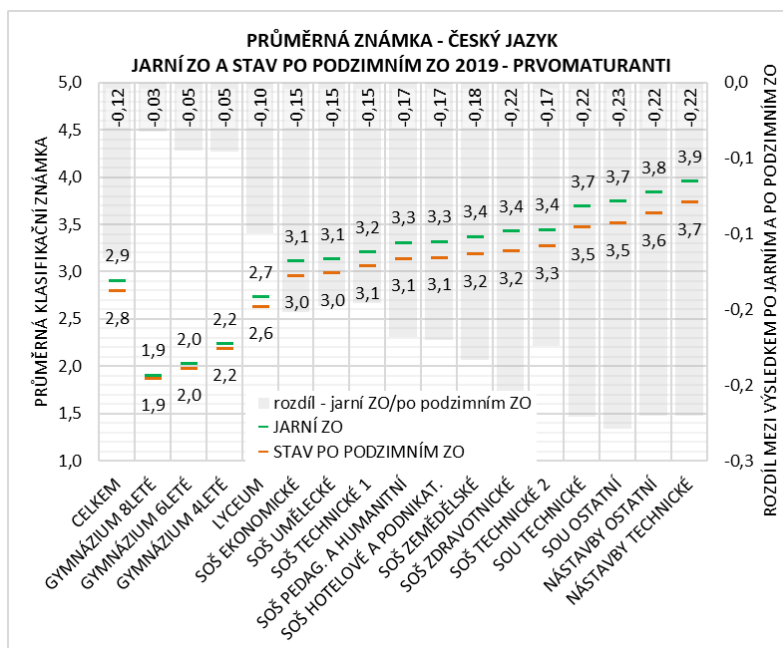

Stejně jako v jarním zkušebním období, tak i po podzimu v maturitní zkoušce dosahují lepších výsledků z češtiny prvomaturantky – po podzimním zkušebním období činila průměrná známka dívek 2,7 (oproti 2,8 na jaře), u chlapců po podzimu 2,9 (na jaře 3,1). Stav po podzimním zkušebním období vykazuje meziročně oproti roku 2018 zhoršení o 0,1 klasifikačního stupně, a to jak u chlapců, tak u dívek.

Při porovnání výsledků jarního zkušebního období a po podzimním období napříč obory je patrné, že u gymnázií vzhledem k vysoké úspěšnosti již v jarním období (a tedy minimálnímu počtu opakujících zkoušku na podzim) se výsledky prvomaturantů v češtině po jarním a podzimním zkušebním období z pohledu průměrné známky příliš neliší. U osmiletých gymnázií zůstala průměrná známka

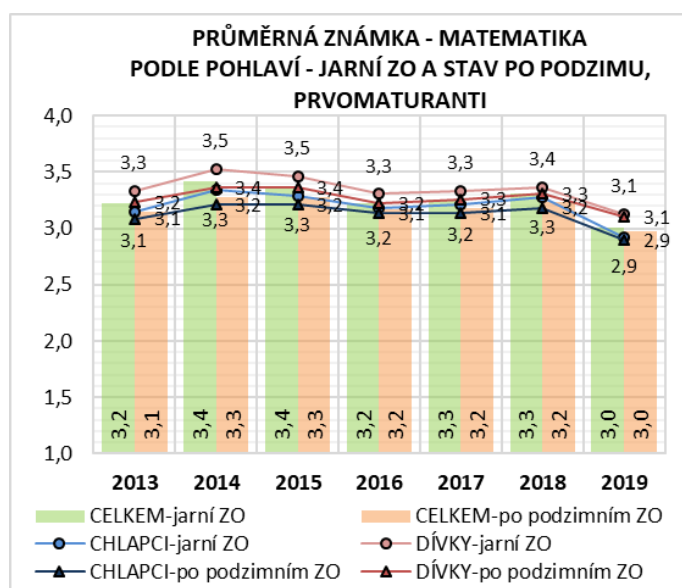
z českého jazyka a literatury na úrovni 1,9 a u šestiletých gymnázií na 2,0. U čtyřletých gymnázií je za obě období 2,2 klasifikačního stupně. V případě lyceí došlo po podzimním zkušebním období ke zlepšení známky z češtiny o 0,1 klasifikačního stupně na průměrnou známku 2,6.

Ke zlepšení v češtině došlo i u všech oborových skupin SOŠ, SOU a nástavbového studia, a to o 0,1–0,2 klasifikačního stupně, a po podzimu se pořadí jednotlivých oborů prakticky nezměnilo. Průměrná známka z českého jazyka a literatury v případě prvomaturantů oborů středních odborných škol po podzimním zkušebním období 2019 dosahovala hodnoty od 3,0 (ekonomické a umělecké SOŠ) do 3,3 (SOŠ zdravotnické). U prvomaturantů z oborů SOU byla na úrovni 3,5 klasifikačního stupně a v nástavbovém studiu došlo u obou typů oborů ke zlepšení průměrné známky z češtiny o 0,2 klasifikačního stupně. Průměrná klasifikační známka se u těchto prvomaturantů po podzimním zkušebním období pohybuje v rozmezí od 3,6 (netechnické obory nástaveb) do 3,7 (technické obory nástaveb).

Průměrná klasifikační známka se u těchto prvomaturantů po podzimním zkušebním období pohybuje v rozmezí od 3,6 (netechnické obory nástaveb) do 3,7 (technické obory nástaveb).

3.2.2 VÝSLEDKY Z MATEMATIKY

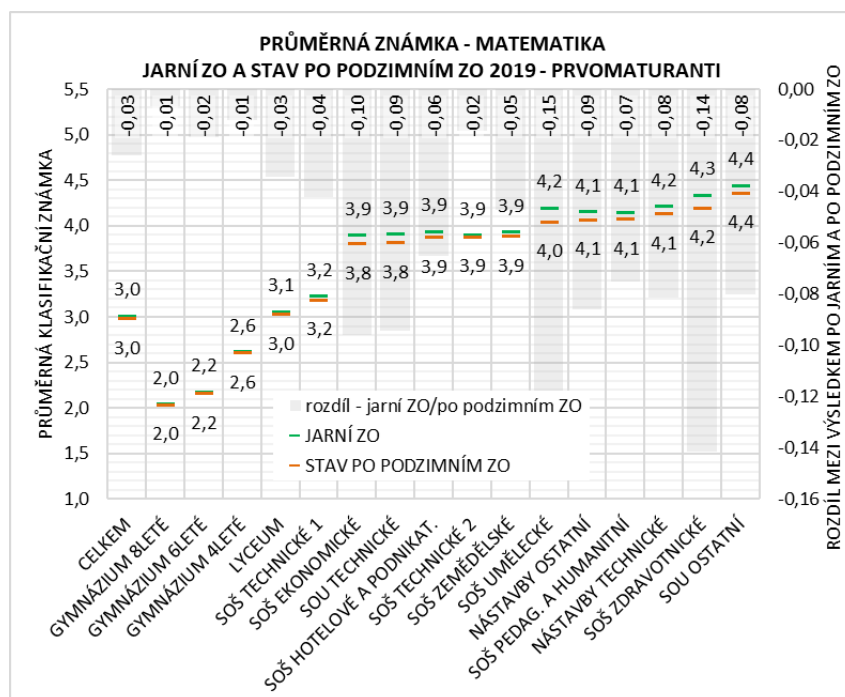
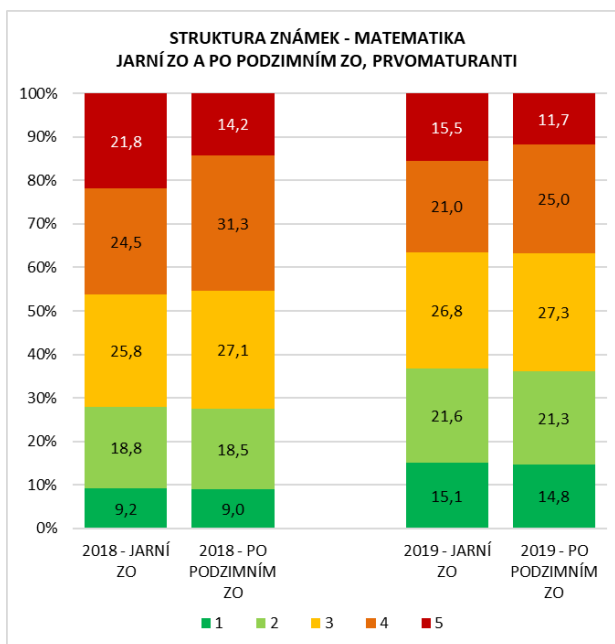
než na jaře – posunul se z 15,1 % na 14,8 %. Podíl dvojkařů je poměrně stabilní – pokles z 21,6 % na 21,3 %. Mírně narostl podíl trojkařů z 26,8 % na 27,3 %, ještě více pak podíl čtyřkařů z 21,0 % na 25,0 %). Podíl neúspěšných klesl o bezmála čtvrtinu z 15,5 % na 11,7 %.

V matematice došlo mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím ke zlepšení nižšímu než 0,1 klasifikačního stupně. Po relativně velmi úspěšném jarním zkušebním období tak podzimní pokus nepřinesl tak výrazné zlepšení jako v jiných předmětech. Stejně tomu bylo i kupříkladu v roce 2016. Výsledky po podzimním období 2019 jsou o 0,2 klasifikačního stupně lepší než po podzimním období v roce 2018.

Celkem prvomaturanti dosáhli po podzimním období průměrné známky 3,0. Oproti jarnímu zkušebnímu období se změnila struktura prvomaturantů podle jednotlivých známek, které u maturity z matematiky získali. Podíl jedničkařů je o něco nižší

V matematice jsou i po podzimním zkušebním období úspěšnější chlapci, kteří v průměru maturovali se známkou 2,9. Dívky dosahovaly v porovnání s chlapci horších výsledků, v průměru odmaturovaly z matematiky se známkou 3,1. V porovnání s přechozími ročníky maturitní zkoušky se u obou genderových skupin jedná o nejlepší výsledek od roku 2013.

Vzhledem k faktu, že prvomaturanti z gymnázií jsou při maturitě z matematiky v jarním zkušebním období úspěšní a zkoušku na podzim opakuje pouze malé procento z nich, průměrná známka z matematiky na jaře a po podzimním období 2019 se výrazněji neliší, rozdíly jsou až na úrovni setin klasifikačního stupně. Prvomaturanti z osmiletých gymnázií dosáhli v matematice průměrné známky 2,0; na šestiletých byla průměrná klasifikační známka 2,2 a na čtyřletých pak 2,6. Gymnázia jsou tak jedinými obory středních škol, ve kterých je průměrná známka z matematiky nižší než 3,0.

Ke zlepšení mezi jarním zkušebním obdobím a stavem po podzimním pokusu došlo v matematice u všech ostatních oborů středních škol, a to většinou o méně než 0,1 klasifikačního stupně. Na stupeň 3,0 si polepšili prvomaturanti z lyceí a na 3,2 pak žáci z technických SOŠ skupiny 1.

Pod stupněm 4 se nacházejí ekonomické obory SOŠ, technická SOU, hotelové a podnikatelské SOŠ, SOŠ technické 2 a SOŠ zemědělské. U všech dalších oborů SOŠ se průměrná známka z matematiky po podzimním zkušebním

období pohybuje na hodnotě 4,0 a více, nejhůře pak po podzimním období dopadají netechnické obory SOU (4,4). K nejvýraznějšímu zlepšení došlo na poměrně málo početně zastoupených oborech SOŠ uměleckých a zdravotnických.

3.2.3 VÝSLEDKY Z ANGLICKÉHO JAZYKA

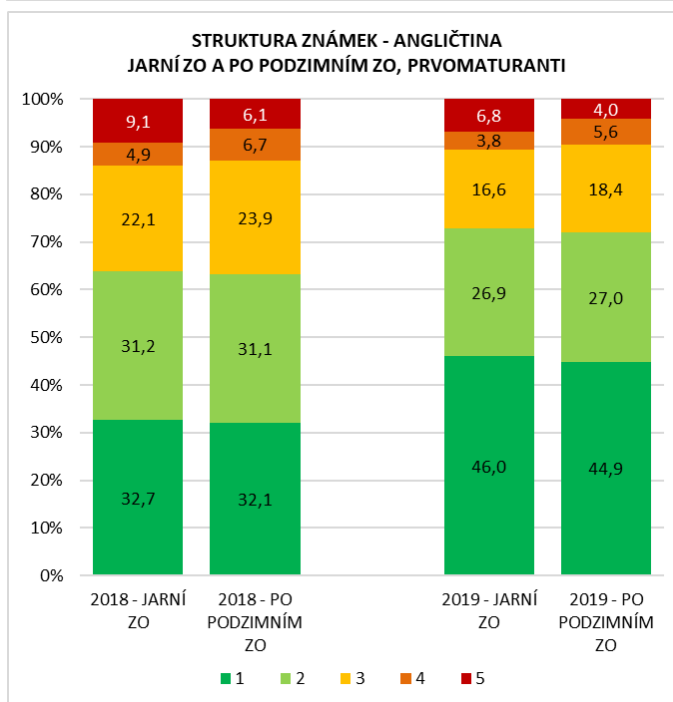
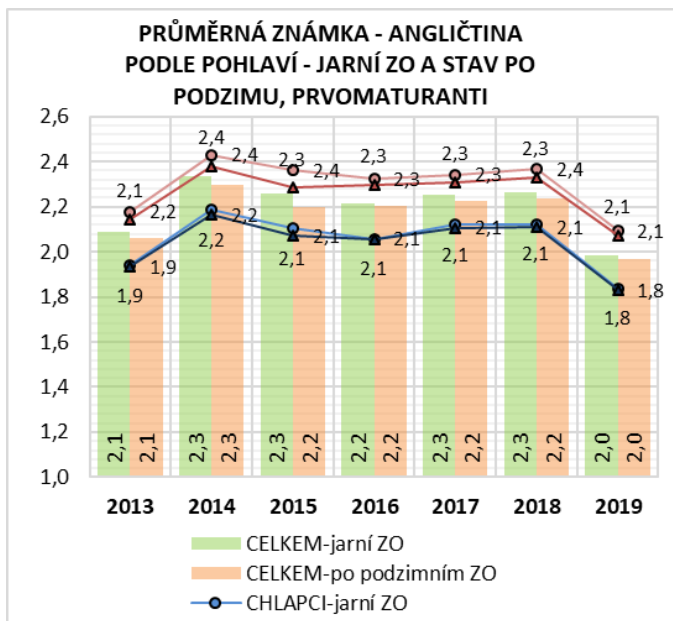
Průměrná známka z angličtiny je sice z celého porovnávaného období na nejnižší úrovni (2,0), mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím však došlo ke zlepšení menšímu než desetina klasifikačního stupně.

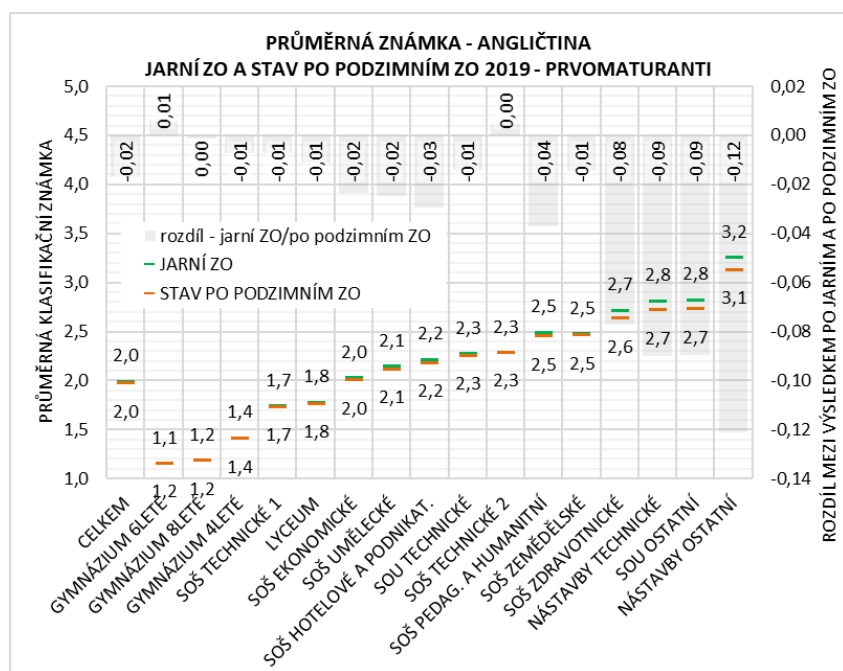
Podíl jedničkařů se u maturitní zkoušky z angličtiny po podzimním období mírně snížil ze 46,0 % na 44,9 %. Podíl dvojkařů se téměř nezměnil, po podzimním zkušebním období získalo dvojku 27,0 % prvomaturantů, kteří angličtinu konali. Mírně narostl podíl trojkařů z 16,6 % na 18,4 % a narostl i podíl čtyřkařů ze 3,8 % na 5,6 %. Podíl neúspěšných u zkoušky z angličtiny se oproti jaru snížil o více než dvě pětiny – z 6,8 % na 4,0 %.

V případě chlapců je zlepšení průměrné klasifikační známky oproti jarnímu zkušebnímu období v řádu setin a známka je tak na úrovni 1,8. V případě dívek došlo po podzimním zkušebním období v angličtině ke zlepšení také o méně než desetinu klasifikačního stupně, a to na úroveň 2,1. Oproti roku 2018 si jak chlapci, tak dívky po podzimním zkušebním období polepšili o 0,3 klasifikačního stupně.

Výsledky po obou zkušebních obdobích se u angličtiny liší napříč obory o něco méně než v případě matematiky – po podzimním zkušebním období činí toto rozpětí necelé 2 klasifikační stupně (od 1,2 po 3,1).

V případě víceletých gymnázií složili maturitní zkoušku z angličtiny téměř všichni, kteří si tento předmět vybrali a k maturitní zkoušce se dostavili. Jak v případě osmiletých, tak šestiletých gymnázií prvomaturanti dosáhli po podzimním zkušebním období průměrné klasifikační známky z angličtiny 1,2. Oproti jaru je rozdíl mizivý, jelikož množství žáků, kteří nebyli k maturitní zkoušce školou připuštěni v jarním zkušebním období, je v těchto oborových skupinách poměrně malé.

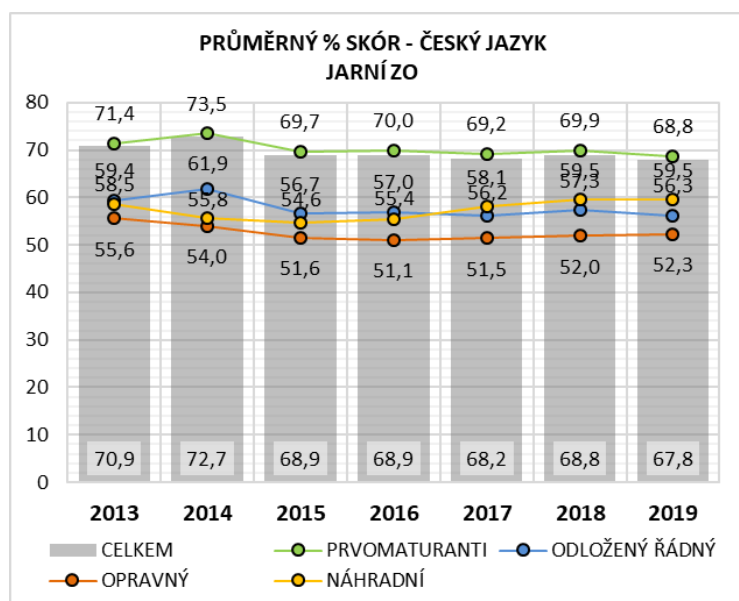
Téměř stejných výsledků na jaře a po podzimu dosáhli i prvomaturanti ze čtyřletých gymnázií a průměrná známka zde dosáhla hodnoty 1,4. U lyceí je rozdíl mezi jarem a po podzimu také zanedbatelný a výsledek činí 1,8. Hodnot mezi 2,0 a 2,5 klasifikačního stupně dosáhli prvomaturanti na všech typech SOŠ vyjma zdravotnických a na technických SOU. Zdravotnické SOŠ skončily s průměrnou známkou 2,6 a jsou následovány technickými nástavbami a netechnickými SOU se známkou 2,7. Nejhorší výsledek je stabilně na netechnických ná-

stavbách – 3,1, kde zároveň došlo k nejvýraznějšímu zlepšení oproti jarnímu zkušebnímu období.

3.3 VÝSLEDKY ZKOUŠEK MATURANTŮ V ODLOŽENÉM ŘÁDNÉM, NÁHRADNÍM A OPRAVNÉM TERMÍNU

V jarním zkušebním období skládají maturitní zkoušky kromě prvomaturantů i žáci, kteří maturují v odloženém řádném termínu (poprvé se k maturitní zkoušce přihlásili již v předchozích letech, kdy nebyli k maturitě připuštěni, a maturitní zkoušku tak skládají až ve sledovaném roce), a žáci skládající maturitní zkoušku v náhradním či opravném termínu. Oproti prvomaturantům dosahují tito žáci u společné části maturitní zkoušky horších výsledků, a to jak z pohledu průměrného skóru, tak z pohledu průměrné známky. To platí pro všechny předměty.

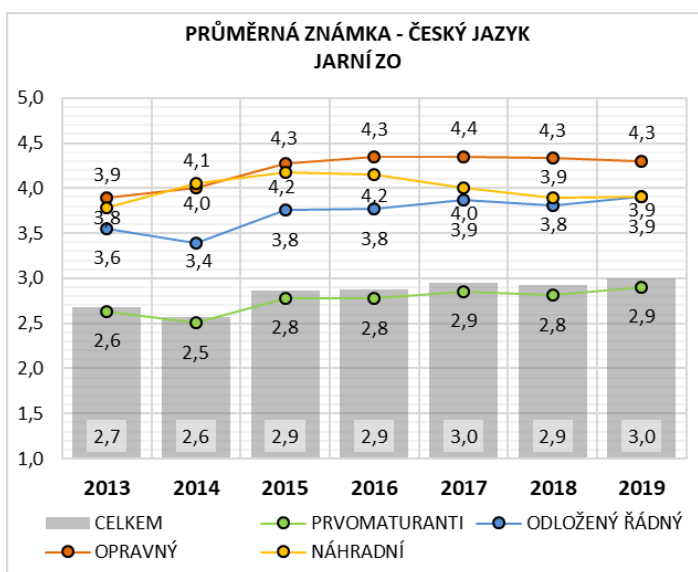
3.3.1 VÝSLEDKY ZKOUŠEK OSTATNÍCH MATURANTŮ – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

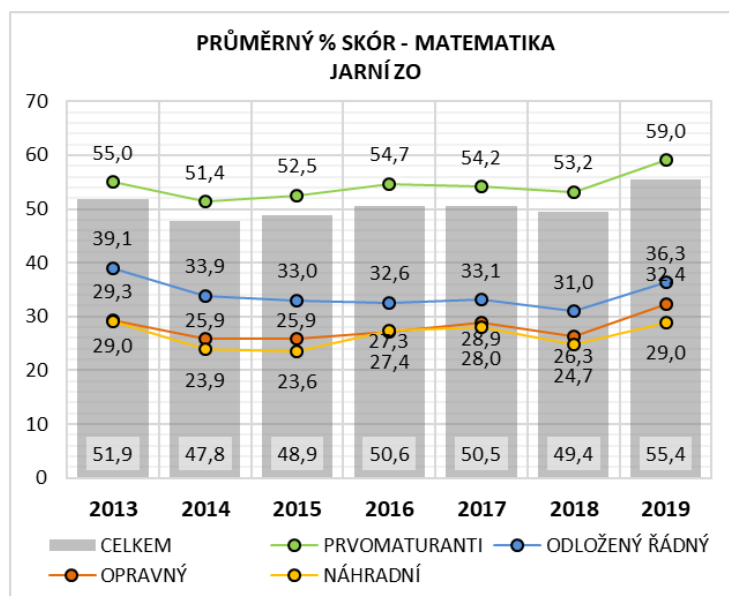
Výsledek češtiny v jarním zkušebním období 2019 za všechny maturanty bez rozlišení typu termínu vyjádřený průměrným procentním skórem činil 67,8 %. Prvomaturanti dosáhli v průměru 68,8 %, tedy uspěli nejlépe z porovnávaných skupin dle typu termínu. Maturanti, kteří šli ke zkoušce v odloženém řádném termínu, dosáhli průměrného procentního skóru 56,3 %, malá skupina maturantů skládající zkoušku v termínu náhradním si vedla o něco lépe a dosáhla 59,5 %. Žáci, kteří zkoušku konali v termínu opravném, dosáhli výsledků nejhorších – 52,3 %.

Rozdíl ve výsledcích skupiny prvomaturantů a žáků v opravném či odloženém řádném termínu činí v celém sledovaném období více než 10 p. b.

Obdobná situace je i z pohledu průměrných klasifikačních známek. V jarním zkušebním období roku 2019 byla průměrná známka z češtiny všech maturantů 3,0. Prvomaturanti dosáhli známky o 0,1 stupně nižší. S velkým odstupem následovali maturanti skládající zkoušku v odloženém řádném termínu a také v náhradním termínu, kteří byli v průměru klasifikováni známkou 3,9. V opravném termínu byli maturanti při zkoušce z češtiny v průměru klasifikováni známkou 4,3. Od roku 2014 se postupně snižuje odstup výsledků maturantů v náhradním a odloženém řádném termínu.

3.3.2 VÝSLEDKY ZKOUŠEK OSTATNÍCH MATURANTŮ – MATEMATIKA

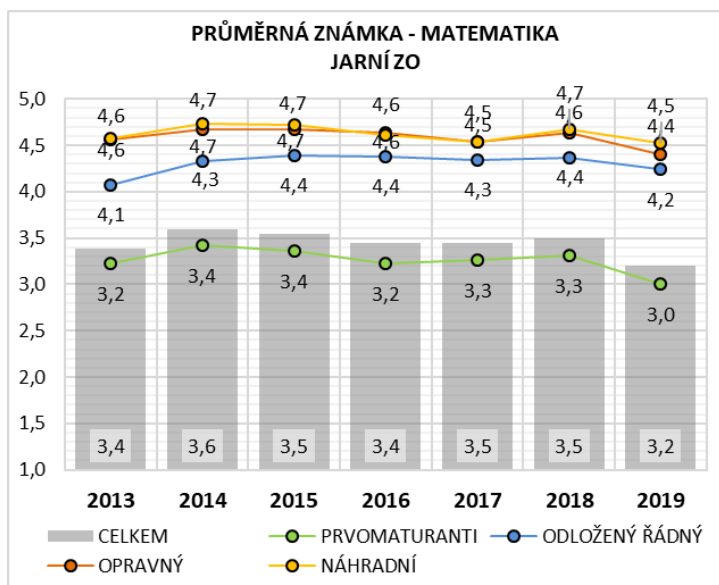

V matematice se výsledky mezi prvomaturanty a těmi, kteří maturují v jiných termínech, liší ještě více než v češtině. V průměru dosahovali všichni maturanti v jarním zkušebním období roku 2019 průměrného procentního skóru 55,4 %, prvomaturanti pak 59,0 %. Ti, kteří maturovali z matematiky v odloženém řádném termínu, dosáhli v porovnání s prvomaturanty skóru o 22,7 p. b. nižšího.

Ti, kteří maturovali z matematiky v opravném termínu, dosáhli průměrného procentního skóru pouze na úrovni 32,4 %, žáci v náhradním termínu dosáhli průměrného skóru 29,0 %. Obě skupiny jsou tedy

průměrným výsledkem pod hranicí cut-off score, který je nastaven na 33 %, a odpovídá to více než poloviční neúspěšnosti v jarním zkušebním období (v opravném termínu neuspělo 57,4 % konajících zkoušku a v náhradním termínu dokonce 70,2 % žáků).

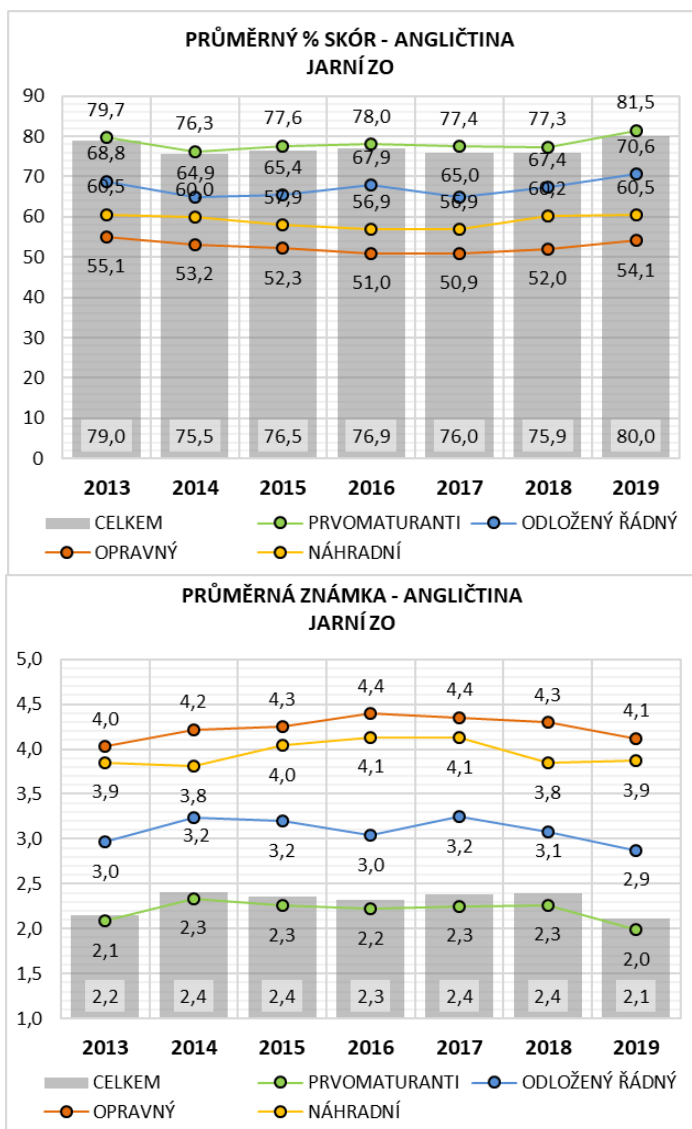
Pokud porovnáváme průměrné klasifikační známky maturantů z matematiky, závěry jsou obdobné. Průměrná známka z matematiky všech maturantů v jarním zkušebním období roku 2019 činila 3,2 klasifikačního stupně. Prvomaturanti byli úspěšnější, v průměru dosáhli známky 3,0. S odstupem 1,2 klasifikačního stupně následovali ti, kteří maturovali v odloženém řádném termínu (průměrná klasifikační známka 4,2). Maturanti v opravném a náhradním termínu měli průměrnou známku 4,4; resp. 4,5 klasifikačního stupně.

3.3.3 VÝSLEDKY ZKOUŠEK OSTATNÍCH MATURANTŮ – ANGLICKÝ JAZYK

V průměru dosahovali všichni maturanti v jarním období roku 2019 ve zkoušce z angličtiny procentního skóru na úrovni 80 %, tedy nejvíce z celého sledovaného období. Prvomaturanti dosáhli v jarním zkušebním období skóru 81,5 %. Odstup výsledků maturantů v odloženém řádném termínu od prvomaturantů byl 10,9 p. b. (dosáhli skóru 70,6 %), následovali maturanti v náhradním termínu s 60,5 % a maturanti v opravném termínu dosáhli skóru na úrovni 54,1 %.

Nejlepších výsledků z pohledu průměrné klasifikační známky dosáhli u maturitní zkoušky z angličtiny prvomaturanti – v jarním zkušebním období roku 2019 získali průměrnou známku 2,0 a v celém sledovaném období měli průměrnou známku o 0,1 stupně nižší, než je tomu v případě průměrné známky všech maturantů (průměr všech maturantů činil 2,1). S odstupem 0,9 klasifikačního stupně následovali maturanti v odloženém řádném termínu s průměrem 2,9. Ti, kteří maturovali z angličtiny v náhradním a opravném termínu, dosáhli v roce 2019 v průměru známek horších, a to známky 3,9 a 4,1.

4 ZÁVĚR

4.1 ZÁKLADNÍ TRENDY

- V roce 2019 se poprvé od roku 2011 počet přihlášených prvomaturantů meziročně zvýšil a v následujících letech by měl trend růstu vzhledem k populačnímu vývoji pokračovat.
- Pokračuje postupný mírný nárůst podílu maturantů z gymnázií, naopak přetrvává postupný pokles podílu maturantů z nástaveb.
- Po nárůstu podílu maturantů v neprezenčních formách vzdělávání v roce 2016 nastal pozvolný pokles zastoupení této skupiny, v roce 2019 pak její podíl nepatrně vzrostl. Detailní pohled ukazuje, že trend ovlivnili prvomaturanti hlásící se do nástavbových oborů a do zdravotnických oborů SOŠ.
- Z pohledu volby předmětů 2. zkoušky pokračuje pokles volby matematiky a nárůst volby angličtiny. Zastavil se dlouhodobý trend poklesu volby němčiny.
- Mezi maturanty, kteří si volí matematiku, nadále roste podíl maturantů z gymnázií; podíl volby matematiky se v rámci jednotlivých oborových skupin velmi liší, nejvíce si ji volí žáci z gymnázií, technických SOŠ skupiny 1, z technických nástaveb a technických SOU.
- Rokem 2019 se zastavil trend růstu neúspěšnosti u maturitní zkoušky jako celku v jarním zkušebním období. Pokles podílu neúspěšných se týká jak ukazatele hrubé neúspěšnosti, tak nově i míry neúspěšnosti čisté. Je to zapříčiněno zejména poklesem podílu neúspěšných u společné části maturitní zkoušky, především u 2. povinné zkoušky. V případě hrubé neúspěšnosti se pak promítá ještě pokračující trend poklesu míry neúčasti způsobené tím, že žák řádně neukončí poslední ročník střední školy.
- Stále mírně roste podíl těch, kteří napoprvé neuspěli u profilové části maturitní zkoušky, a dále také podíl těch, kteří v jarním období nesložili úspěšně ani společnou, ani profilovou část.
- Za poklesem čisté neúspěšnosti u společné části maturitní zkoušky v jarním zkušebním období 2019 stojí zejména pokles míry čisté neúspěšnosti u předmětů 2. povinné zkoušky.
 - Nejvýraznější meziroční zlepšení nastalo v matematice, kde se podíl neúspěšných dostal na nejnižší míru z celého sledovaného období (2013–2019).²²
 - Klesla také neúspěšnost v angličtině, kterou si vybírá valná většina maturantů jako předmět 2. povinné zkoušky.²³
 - Pokles podílu neúspěšných zaznamenala oproti značně neúspěšnému roku 2018 rovněž němčina.

4.2 MATURITNÍ ZKOUŠKA CELKEM

Z pohledu celého období od začátku zavedení státní maturitní zkoušky po ročník prvomaturantů 2019 se k maturitní zkoušce přihlásilo 712,3 tis. maturantů, přičemž úspěšně tuto zkoušku doposud zakončilo 89,5 % (637,5 tis.) z nich. Necelá desetina žáků usilujících v letech 2011–2019 o získání maturitní zkoušky buď má i nadále šanci ji získat (ti tvoří 4,7 % z poprvé přihlášených v letech 2011–2018), nebo již tuto možnost ztratili (5,2 %). Mezi maturanty, kteří již nemají možnost maturitní vysvědčení získat, tvoří většinu ti, kteří vyčerpali tři pokusy pro složení zkoušky (4,5 % ze všech přihlášených prvomaturantů z let 2011–2018). Zbytek z těchto tzv. absolutně neúspěšných jsou žáci, kteří překročili pětiletý

²² V matematice došlo k navýšení času pro řešení didaktického testu o 15 minut (viz Příloha č. 2)

²³ Angličtina proniká do všech oblastí našeho života a žáci přestávají mít s angličtinou jako maturitním předmětem větší problém.

termín od uzavření posledního ročníku střední školy pro složení maturitní zkoušky. Týká se to zatím pouze prvomaturantů z let 2011–2014 a jedná se o 4,3 tis. žáků.

Celkem se k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2019 přihlásilo 80,6 tis. žáků, tj. o 0,3 tis. více než v předchozím roce. Meziroční nárůst tedy činil 0,4 %. Počet prvomaturantů přihlášených k maturitní zkoušce v roce 2019 poprvé od roku 2011 také vykázal meziroční nárůst, a to o 0,9 tis. (o 1,3 %) na 70 tis. (86,1 % z celkového počtu přihlášených).

Oblast všeobecného a všeobecně odborného středního maturitního vzdělávání (gymnázia a lycea) v roce 2019 představovala 36,1 % z populace prvomaturantů a její zastoupení se oproti roku 2011 zvýšilo o 4,6 procentního bodu. Na odborné vzdělávání pak v roce 2019 připadá 63,9% podíl, který vypovídá o tom, že postupně od roku 2011 (s výjimkou v roce 2012) dochází k poklesu.

Z celkového počtu maturantů, kteří podali přihlášku k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2019, představovali žáci v neprezenčních formách vzdělávání 7,6 % (6,2 tis.). Mezi prvomaturanty pak měli žáci z neprezenčních forem vzdělávání zastoupení jen 6,6 %, tedy jen nepatrně větší než v roce předchozím, kdy byl jejich podíl vůbec nejnižší od roku 2011.

V jarním zkušebním období úspěšně maturitní zkoušku dokončilo 53,1 tis. žáků (65,8 % z přihlášených v rámci všech typů termínů), neúspěchem pak skončila pro 19,6 tis. žáků (24,3 %). Zkoušku nekonalo 8 tis. (9,9 %) přihlášených. Čistá neúspěšnost všech, kteří maturitní zkoušku konali, dosáhla 27,0 %, čímž se přerušil růstový trend pozorovaný od roku 2013.

K maturitní zkoušce se v jarním zkušebním období přihlásilo 70 tis. prvomaturantů. Celkem 48,7 tis. (69,7 %) pak zkoušku složilo úspěšně, 15,1 tis. (21,6 %) bylo neúspěšných a 6,1 tis. (8,7 %) zkoušku nekonalo. Čistá neúspěšnost prvomaturantů dosáhla 23,7 %, což je o 1,1 procentního bodu méně než v roce předchozím.

K maturitní zkoušce se v podzimním zkušebním období roku 2019 přihlásilo celkem 21,3 tis. maturujících (tj. o 0,8 tis. méně než v roce 2018). Z toho k odloženému řádnému termínu zkoušky se přihlásilo 3,5 tis. maturantů (o 0,2 tis. méně než v roce 2018), tj. 16,4 % všech, kteří podali přihlášku k podzimnímu zkušebnímu období. K opravné, resp. náhradní zkoušce se přihlásilo 17,7 tis. (tedy o 0,5 tis. méně než v roce předchozím), tj. 82,6 % všech, kteří podali přihlášku k podzimnímu zkušebnímu období. Detailnější kategorizace přihlášených k podzimnímu období ukazuje, že největší skupinou jsou ti maturanti, kteří se ke zkoušce poprvé přihlásili v jarním zkušebním období daného roku a neuspěli, popř. ji nekonali z jiného důvodu, než je nepřipuštění k maturitě.

Čistá míra neúspěšnosti prvomaturantů po dvou zkušebních obdobích roku 2019 klesla o 51,8 % na 11,4 %, z celkem 66,2 tis. prvomaturantů konajících zkoušku tak neuspělo 7,5 tis. Díky lepšímu výkonu jak v jarním, tak v podzimním zkušebním období klesla meziročně míra čisté neúspěšnosti o 0,6 p. b.

4.2.1 SPOLEČNÁ A PROFILOVÁ ČÁST

Naprostá většina prvomaturantů se hlásí ke zkouškám obou částí maturitní zkoušky (69,9 tis., 97,2 %), tedy na společnou i profilovou část. Podíl těch, kteří mají přihlášeny pouze zkoušky profilové části, činí 2,6 % (1,8 tis.) a v největší míře je tato skupina maturantů zastoupena na pedagogických a humanitních SOŠ a na uměleckých SOŠ – konkrétně na konzervatořích. Na tyto školy častěji vstupují ti, kteří již maturitní zkoušku složili a doplňují si odborné vzdělání.

Obě části maturitní zkoušky se v roce 2019 podařilo složit 67,3 % žáků. Když připočteme úspěšné, kteří byli přihlášení pouze k profilové a pouze ke společné části, celkem zkoušku složilo 69,7 % přihlášených prvomaturantů.

Z celkového počtu prvomaturantů přihlášených k oběma částem maturitní zkoušky bylo 15,0 % těch, kteří neuspěli pouze ve společné části, 3,6 % bylo neúspěšných v samotné profilové části a 3,5 % neuspělo v obou částech zároveň.

V jarním zkušebním období 2019 se ke společné části maturitní zkoušky přihlásilo 77,9 tis. maturantů a zkoušku pak konalo 70,4 tis. Celkem 53,6 tis. (68,8 % z přihlášených) zkoušku úspěšně vykonalo, 16,9 tis. (21,6 %) u zkoušky neuspělo a 7,5 tis. (9,6 %) zkoušku nekonalo. V případě prvomaturantů se ke zkoušce přihlásilo 68,1 tis. žáků, zkoušku pak konalo 62,3 tis. z nich. Úspěšně složilo zkoušky společné části 49,6 tis. (72,9 %) přihlášených, neúspěšných pak bylo 12,7 tis. (18,6 %) a ke zkoušce se nedostavilo 5,8 tis. (8,5 %).

Podíl neúspěšných prvomaturantů z těch, kteří se ke zkoušce dostavili, se v roce 2019 u společné části maturitní zkoušky dostal na 20,3 %, díky čemuž se přerušil růstový trend trvající mezi lety 2013–2018.

Po podzimním zkušebním období se čistá neúspěšnost prvomaturantů ve společné části dostala na hodnotu 10,7 %. Z 64,6 tis. konajících zkoušky společné části bylo úspěšných 57,7 tis. prvomaturantů (89,3 %).

K profilové části maturitní zkoušky se na jaře 2019 přihlásilo 73,8 tis. maturantů, ke zkoušce se pak dostavilo 66,6 tis. Celkem 60,7 tis. (82,3 %) žáků bylo úspěšných, 5,9 tis. (8 %) u zkoušky neuspělo a 7,2 tis. (9,7 %) zkoušku nekonalo. V případě prvomaturantů se jich přihlásilo k profilové zkoušce 69,8 tis., z nichž zkoušku konalo 63,9 tis. U zkoušky uspělo 59 tis. (84,5 %) žáků, neúspěchem skončila pro 4,9 tis. (7 %) a nedostavilo se 5,9 tis. (8,4 %) ze všech prvomaturantů přihlášených k profilové zkoušce.

V profilové zkoušce čistá neúspěšnost prvomaturantů opět navázala po poklesu v roce 2018 na růstový trend a za celé sledované období se tak dostala na nejvyšší hodnotu – 7,7 %.

Po podzimním zkušebním období v případě profilové části klesla neúspěšnost prvomaturantů na 2,8 %, z 66,4 tis. konajících zkoušku tak uspělo 64,6 tis. prvomaturantů (97,2 %).

Po dvou zkušebních obdobích (jaro/podzim 2019) je čistá neúspěšnost ve společné části v průměru 3,9krát vyšší než v části profilové, v roce 2018 činila 4,2násobek. Zmírnění odstupů výsledků obou částí maturitní zkoušky tak odpovídá poklesu neúspěšnosti ve společné části a mírnému nárůstu neúspěšnosti v části profilové.

4.3 SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Mírný růst čisté neúspěšnosti u společné části maturitní zkoušky pozorovaný od roku 2013 se v roce 2019 nepotvrdil. U **prvomaturantů** se čistá neúspěšnost dostala na úroveň 20,3 % (neuspělo tak 12,7 tis. z 62,3 tis. konajících zkoušky). Pokles míry čisté neúspěšnosti se týká prvomaturantů na všech typech škol a zároveň to znamená také zmírnění rozpětí výsledků mezi studijně nejsilnějšími (gymnázia) a studijně nejslabšími skupinami (nástavbové obory).

Z celkem 60,7tis. prvomaturantů, kteří konali na jaře 2019 obě povinné zkoušky společné části, neuspělo 12,7 tis. žáků (20,4 %), z toho 6,8 tis. (11 %) neuspělo pouze v 1. povinné zkoušce – českém jazyce a literatuře, 2,7 tis. (4,3 %) neuspělo pouze ve 2. povinné zkoušce a 3,1 tis. (5,1 %) žáků zaznamenalo neúspěch v obou z nich. Poměr těchto 3 skupin je 54 : 21 : 25 (v roce předchozím to bylo 41 : 33 : 27). Neúspěšnost tak postupně od roku 2014 jde více na vrub zkoušky z českého jazyka a literatury než 2. povinné zkoušky.

Rozdíl v čisté neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky mezi žáky, kteří si vybrali matematiku a kteří si zvolili cizí jazyk, činil v roce 2019 po dvou zkušebních obdobích 6,9 p. b., více úspěšní jsou žáci volící si cizí jazyk.

Z celkového počtu prvomaturantů neúspěšných ve společné části maturitní zkoušky bylo po podzimním zkušebním období neúspěšných z češtiny celkem 69,5 %, z předmětu druhé povinné zkoušky celkem 58,2 %. Kombinovanou neúspěšnost vykázalo 27,6 % prvomaturantů neúspěšných ve společné části po podzimním zkušebním období 2019.

4.3.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

V jarním zkušebním období 2019 konalo komplexní zkoušku z českého jazyka a literatury celkem 67,1 tis. maturantů, z toho 62,4 tis. byli prvomaturanti, 0,9 tis. žáků zkoušku konalo v odloženém řádném termínu, 3,3 tis. v opravném a 0,5 tis. v termínu náhradním.

Celková míra čisté neúspěšnosti na jaře 2019 byla 18,5 %, tedy o 1,1 p. b. vyšší než v roce předchozím.

Mezi prvomaturanty dosáhl podíl neúspěšných z těch, kteří zkoušku z českého jazyka a literatury konali, úrovně 16,2 %, meziročně tedy stoupl o 1,5 p. b.

V roce 2019 na gymnáziích propadlo 3,1 % prvomaturantů (kteří komplexní zkoušku z českého jazyka a literatury konali), na lyceích pak 9,0 %. Prvomaturanti na SOŠ byli neúspěšní z více než jedné pětiny, na SOU neuspěla bezmála třetina konajících zkoušku a v nástavbovém studiu bezmála dvě pětiny.

Čistá neúspěšnost prvomaturantů u komplexní zkoušky z českého jazyka a literatury klesla z jarní hodnoty 16,2 % po podzimním zkušebním období na 7,5 %. Z celkem 64,7 tis. prvomaturantů konajících zkoušku ji nevykonalo úspěšně 4,9 tis. Oproti jarní hodnotě čisté neúspěšnosti se jedná o pokles o 8,6 procentního bodu, resp. o 53 %.

4.3.2 DRUHÁ ZKOUŠKA SPOLEČNÉ ČÁSTI

Ke druhé povinné zkoušce společné části maturitní zkoušky se v jarním zkušebním období roku 2019 přihlásilo celkem 67,7 tis. prvomaturantů, z toho 14,5 tis. (21,4 %) si vybralo matematiku, 53,3 tis. (78,6 %) pak zvolilo cizí jazyk. Trendy ve volbě předmětového portfolia, které začaly v roce 2013, se potvrdily i po šesti letech. Druhou povinnou zkoušku pak konalo 62,1 tis. z nich. Z toho 48,5 tis. (78,1 %) byli žáci konající zkoušku z cizího jazyka, 13,6 tis. (21,9 %) pak z matematiky.

Z proměny oborové struktury přihlášených prvomaturantů k 2. povinné zkoušce podle toho, zda se hlásí ke zkoušce z cizího jazyka či z matematiky, vyplývá, že v sektoru odborného vzdělávání postupně od roku 2013 dochází k přesunu od matematiky k cizím jazykům (zejména k angličtině). Zatímco v roce 2013 byl poměr prvomaturantů z odborných škol (SOŠ, SOU, nástavby) k žákům z gymnázií a lyceí u matematiky na úrovni 68 : 32, v roce 2019 je tento poměr přesně 1 : 1. V cizím jazyce se poměr odborný sektor / gymnázia a lycea v čase prakticky nemění a činí 67 : 33.

Čistá neúspěšnost u 2. povinné zkoušky v jarním zkušebním období roku 2019 dosáhla 9,4 % (neuspělo 5,9 tis. prvomaturantů). Od roku 2014, kdy byla na svém maximu (14,9 %), postupně dochází k jejímu poklesu. Mezi lety 2018 a 2019 byl tento pokles velmi výrazný (3,6 p. b.), a to zejména díky historicky nejnižší neúspěšnosti v matematice, ale též díky poklesu neúspěšnosti u angličtiny a němčiny.

Z prvomaturantů denní formy vzdělávání v jarním zkušebním období 2019 konalo 2. povinnou zkoušku celkem 59,7 tis. žáků, z toho 5,0 tis., tj. 8,3 %, bylo neúspěšných. V neprezenční formě vzdělávání konalo zkoušku z matematiky či cizího jazyka 2,4 tis. žáků, z nichž 0,9 tis., tj. 36,6 %, u zkoušky neuspělo.

MATEMATIKA

Pokles podílu volby matematiky v rámci druhé povinné zkoušky je patrný ve všech oborových skupinách. S výjimkou gymnázií je tak zastoupení matematiky v rámci druhé povinné zkoušky na všech porovnávaných typech škol ve srovnání s rokem 2012 méně než poloviční.

V jarním zkušebním období 2019 konalo zkoušku z matematiky celkem 15,8 tis. maturantů, z čehož 13,6 tis. bylo prvomaturantů, 0,1 tis. žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 1,9 tis. žáků konalo opravnou zkoušku a 0,2 tis. žáků konalo zkoušku v termínu náhradním.

Od roku 2013 se projevuje spolu s celkovým úbytkem žáků, kteří se pro matematiku rozhodují, několik setrvalých tendencí: roste podíl gymnazistů a klesá podíl maturantů ze SOŠ, SOU i nástaveb.

V matematice v roce 2019 neuspělo 15,5 % (2,1 tis.) prvomaturantů konajících zkoušku, meziročně čistá neúspěšnost v matematice výrazně klesla – o 6,3 p. b. – a dostala se tak na nejnižší hodnotu z celého sledovaného období.

Z celkem 13,9 tis. prvomaturantů konajících zkoušku z matematiky neuspělo v roce 2019 ani po dvou zkušebních obdobích 1,6 tis., jejich čistá neúspěšnost tak byla na úrovni 11,7 %, což je hodnota o 3,8 p. b. (resp. o 24 %) nižší než v jarním zkušebním období.

ANGLICKÝ JAZYK

Angličtina si udržuje dominantní pozici v rámci podílu volby předmětů druhé povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky. V roce 2019 si ji vybralo celkem 74,3 % (50,3 tis.) prvomaturantů. Angličtina má nejvyšší zastoupení na SOŠ, kde si ji vybralo v roce 2019 bezmála 80,5 % prvomaturantů, a ve srovnání s rokem 2012 tento podíl narostl o více než 30 p. b.

Komplexní zkoušku z angličtiny v jarním zkušebním období 2019 konalo v úhrnu 49,4 tis. maturantů, z čehož 45,9 tis. (93 %) byli prvomaturanti, 0,7 tis. žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 2,5 tis. žáků konalo zkoušku v termínu opravném a 0,3 tis. v termínu náhradním.

Prvomaturanti si stejně jako ostatní skupiny konajících zkoušku z angličtiny meziročně polepšili, a to na úroveň neúspěšnosti 6,8 %, což oproti roku 2018 znamená pokles o 2,4 p. b.

Čistá neúspěšnost v jednotlivých typech škol se v jarním zkušebním období 2019 pohybuje od 0,8 % (gymnázia) do 26,3 % (nástavby), rozpětí tedy činí 25,5 p. b., což je výrazně méně než v předchozích letech.

Z počtu 47,9 tis. prvomaturantů konajících zkoušku z angličtiny ji nevykonalo úspěšně ani po dvou pokusech celkem 1,9 tis., čistá neúspěšnost po podzimním zkušebním období je tak na úrovni 4,0 %, což je posun o 2,7 p. b., resp. o 41 % oproti jarnímu výsledku.

NĚMECKÝ JAZYK

Němčina se potýkala s poklesem volby od prvního ročníku reformované maturitní zkoušky, kdy si ji vybrala desetina maturantů. V roce 2019 se však tento trend zastavil a míra volby nepatrně stoupla na 2,7 % prvomaturantů, tedy o 0,1 p. b. více než v roce předchozím. Němčina má největší podíl volby mezi prvomaturanty na nástavbách, kde si ji v roce 2019 zvolilo 6,8 % žáků. Na gymnáziích, lyceích a SOŠ se míra volby němčiny pohybuje mezi 2 a 2,5 %, nejmenší zastoupení má pak na SOU – 1,5 %.

Ke komplexní zkoušce z němčiny se v jarním zkušebním období 2019 přihlásilo 2,4 tis. maturantů, zkoušku pak konaly 2,0 tis. z nich. Z toho 1,6 tis. byli prvomaturanti, 36 žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 0,3 tis. žáků konalo zkoušku v termínu opravném a 72 v termínu náhradním.

Prvomaturanti neuspěli ve 33,6 % případů, což je druhá nejvyšší hodnota z celého sledovaného období, ale meziroční pokles je poměrně výrazný – činí 7,2 p. b.

Komplexní zkoušku z němčiny konalo v roce 2019 celkem 1,7 tis. prvomaturantů, ani po dvou pokusech pak neuspělo 0,4 tis. z nich, čistá neúspěšnost tak byla po podzimním zkušebním období na úrovni 26,7 %. To je hodnota o 6,8 p. b., resp. o 43 % nižší než v jarním období. Od roku 2013 se jedná o nejhorší výsledek po dvou zkušebních obdobích.

OSTATNÍ JAZYKY

Ostatní jazyky (ruština, francouzština, španělština) představují 1,6 % z celkového počtu přihlášek k druhé povinné zkoušce mezi prvomaturanty v roce 2019, což znamená meziročně srovnatelnou hodnotu. Ruštinu si vybralo 850, francouzštinu 80 a španělštinu 144 prvomaturantů.

Ke zkoušce z ruštiny se v roce 2019 přihlásil 1,0 tis. žáků, z toho 0,9 tis. byli prvomaturanti (ke zkoušce se jich dostavilo 0,7 tis.). Populace žáků, kteří si volí ruštinu, je specifická především poměrně vysokým podílem žáků neprezenčních forem vzdělávání. Již dva roky po sobě dochází v ruštině k znatelnému

poklesu čisté neúspěšnosti, která se v roce 2019 zastavila na hodnotě 11,6 %, což znamená meziroční pokles o 4,6 p. b. Ani po dvou pokusech neuspělo 54 ze všech konajících prvomaturantů, tj. 6,9 %

Francouzštinu si v jarním zkušebním období 2019 přihlásilo jako svou 2. povinnou zkoušku 83 žáků, z toho 80 bylo prvomaturantů. Více než 90 % z nich byli gymnazisté, zbytek pak žáci z lyceí a SOŠ; více než 80 % přihlášených byly dívky. Zkoušku skutečně konalo 75 prvomaturantů a neúspěchem skončila pro 6,7 % z nich (5 žáků), v roce 2018 neuspěli 3 ze 122 konajících prvomaturantů, tj. 2,5 %.

Španělštinu si přihlásilo celkem 149 žáků, z toho 144 byli prvomaturanti. Téměř 95 % přihlášek podali žáci z gymnázií, zbytek pak žáci převážně ze SOŠ; dívky tvořily 68 % všech prvomaturantů. Zkoušku skutečně konalo 137 prvomaturantů, z nichž neuspělo 2,2 % (3 žáci), v roce 2018 neuspěli 2 žáci ze 142 konajících, tj. 1,4 %.

5 PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1: ZÁKLADNÍ STATISTIKY – MATURITNÍ ZKOUŠKA 2011–2019

Tabulka 1: Maturitní zkouška celkem – počet přihlášených

Tabulka 2: Maturitní zkouška celkem – počet konajících zkoušku

Tabulka 3: Maturitní zkouška celkem – hrubá a čistá neúspěšnost

Tabulka 4: Společná část maturitní zkoušky – počet přihlášených

Tabulka 5: Společná část maturitní zkoušky – počet konajících zkoušku

Tabulka 6: Společná část maturitní zkoušky – hrubá a čistá neúspěšnost

Tabulka 7: Profilová část maturitní zkoušky – počet přihlášených

Tabulka 8: Profilová část maturitní zkoušky – počet konajících zkoušku

Tabulka 9: Profilová část maturitní zkoušky – hrubá a čistá neúspěšnost

Tabulka 1: Maturitní zkouška celkem – počet přihlášených

MATURITNÍ ZKOUŠKA CELKEM		POČET PŘIHLÁŠENÝCH								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
JARNÍ ZO	CELKEM	98 761	104 485	99 860	89 787	84 722	81 403	81 178	80 341	80 646
	PRVOMATURANTI	98 761	93 119	88 924	78 650	73 661	70 111	69 677	69 047	69 926
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 742	2 404	2 718	2 674	2 518	2 214	2 026	1 696
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	8 624	8 532	8 419	8 387	8 774	9 287	9 268	9 024
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	23 630	26 380	24 128	23 212	23 620	22 059	22 632	22 044	21 284
	PRVOMATURANTI	6 047	5 604	5 473	4 898	4 479	3 946	3 842	3 439	3 238
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	629	528	617	568	530	483	348	308
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	17 583	17 988	15 768	15 175	15 598	14 785	15 575	15 655	15 354
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	2 159	2 359	2 522	2 975	2 798	2 732	2 602	2 384
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	98 819	104 740	100 194	90 186	85 369	82 043	81 814	80 992	81 313
	PRVOMATURANTI - celkem	98 819	93 179	88 975	78 690	73 685	70 174	69 722	69 091	69 971
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvomaturanti)	81 234	75 189	73 207	63 515	58 087	55 389	54 147	53 436	54 617
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 118	1 791	2 038	1 949	1 863	1 605	1 434	1 210
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	17 585	17 990	15 768	15 175	15 598	14 785	15 575	15 655	15 354
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	9 443	9 428	9 458	9 735	10 006	10 487	10 467	10 132

Tabulka 2: Maturitní zkouška celkem – počet konajících zkoušku

MATURITNÍ ZKOUŠKA CELKEM		POČET KONAJÍCÍCH ZKOUŠKU								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
JARNÍ ZO	CELKEM	98 761	104 485	99 860	89 787	84 722	81 403	81 178	80 341	80 646
	PRVOMATURANTI	98 761	93 119	88 924	78 650	73 661	70 111	69 677	69 047	69 926
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 742	2 404	2 718	2 674	2 518	2 214	2 026	1 696
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	8 624	8 532	8 419	8 387	8 774	9 287	9 268	9 024
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	23 630	26 380	24 128	23 212	23 620	22 059	22 632	22 044	21 284
	PRVOMATURANTI	6 047	5 604	5 473	4 898	4 479	3 946	3 842	3 439	3 238
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	629	528	617	568	530	483	348	308
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	17 583	17 988	15 768	15 175	15 598	14 785	15 575	15 655	15 354
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	2 159	2 359	2 522	2 975	2 798	2 732	2 602	2 384
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	98 819	104 740	100 194	90 186	85 369	82 043	81 814	80 992	81 313
	PRVOMATURANTI - celkem	98 819	93 179	88 975	78 690	73 685	70 174	69 722	69 091	69 971
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvomaturanti)	81 234	75 189	73 207	63 515	58 087	55 389	54 147	53 436	54 617
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 118	1 791	2 038	1 949	1 863	1 605	1 434	1 210
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvomaturanti)	17 585	17 990	15 768	15 175	15 598	14 785	15 575	15 655	15 354
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	9 443	9 428	9 458	9 735	10 006	10 487	10 467	10 132

Výsledky maturitní zkoušky v roce 2019 a její vývoj od roku 2011

Tabulka 3: Maturitní zkouška celkem – hrubá a čistá neúspěšnost

MATURITNÍ ZKOUŠKA CELKEM		HRUBÁ NEÚSPĚŠNOST (%)									ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST (%)								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
JARNÍ ZO	CELKEM	27,8	31,4	31,1	34,6	36,7	36,9	37,2	36,7	34,2	19,3	23,5	22,5	25,4	27,3	27,8	28,6	28,8	26,9
	PRVOMATURANTI	27,8	28,5	27,7	30,2	32,2	31,8	32,5	32,0	30,3	19,3	21,1	19,4	21,5	23,5	23,4	24,6	24,8	23,7
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	72,3	74,8	78,4	80,3	80,8	82,4	81,1	80,0	-	45,7	50,0	54,7	58,1	58,3	61,4	60,5	59,5
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	49,2	55,1	61,9	61,9	65,1	61,6	62,1	55,4	-	44,8	50,6	56,8	55,9	59,5	55,6	56,4	49,6
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	47,1	42,1	45,8	48,1	49,7	54,5	51,4	50,2	49,5	40,6	35,6	39,0	41,1	42,7	48,4	45,4	44,6	44,2
	PRVOMATURANTI	72,7	72,3	71,4	76,5	78,1	79,9	77,9	75,9	77,7	57,9	59,9	58,5	65,1	66,3	70,1	67,4	65,0	68,3
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	78,4	80,5	79,6	83,3	88,9	83,6	82,8	86,0	-	63,9	67,2	65,7	70,3	80,3	71,0	69,7	76,5
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	38,2	29,6	33,7	35,5	37,4	43,8	41,2	40,9	40,2	36,6	28,2	32,2	33,7	35,4	41,7	39,3	39,1	38,5
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	57,1	59,3	60,8	65,3	68,7	66,3	67,5	66,3	-	49,5	51,0	51,9	56,4	60,6	58,0	59,2	56,9
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	15,3	16,9	18,3	21,6	23,2	25,2	24,3	23,7	21,5	9,5	11,4	12,3	14,4	15,5	17,7	17,3	17,1	15,8
	PRVOMATURANTI - celkem	15,3	13,3	14,2	16,3	17,6	18,9	18,2	17,5	16,2	9,5	8,4	8,8	10,0	11,0	12,5	12,3	12,0	11,4
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvoturnanti)	10,3	9,4	10,0	11,8	12,3	12,3	11,6	10,6	9,5	3,3	3,5	3,5	4,1	4,0	4,2	4,1	3,7	3,5
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	57,7	60,4	65,0	68,0	70,9	70,8	69,2	68,4	-	22,7	24,5	27,4	28,5	34,0	31,9	27,3	30,7
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	38,3	29,6	33,7	35,5	37,4	43,8	41,2	40,9	40,3	36,6	28,2	32,2	33,7	35,4	41,7	39,3	39,1	38,6
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	43,9	49,2	55,7	56,6	60,7	57,3	58,5	52,4	-	39,6	44,8	50,5	50,6	55,2	51,6	52,8	46,8

Tabulka 4: Společná část maturitní zkoušky – počet přihlášených

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		POČET PŘIHLÁŠENÝCH								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
JARNÍ ZO	CELKEM	98 215	103 044	98 078	87 620	82 121	78 617	78 189	77 699	77 920
	PRVOMATURANTI	98 215	92 470	88 114	77 450	72 038	68 238	67 635	67 318	68 107
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 729	2 392	2 706	2 659	2 481	2 181	1 984	1 672
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	7 845	7 572	7 464	7 424	7 898	8 373	8 397	8 141
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	20 514	23 142	20 674	20 146	20 726	19 106	19 574	19 221	18 287
	PRVOMATURANTI	6 030	5 555	5 406	4 849	4 423	3 866	3 760	3 376	3 200
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	628	525	616	563	521	472	341	301
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	14 484	15 091	12 749	12 533	13 131	12 285	13 016	13 278	12 732
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	1 868	1 994	2 148	2 609	2 434	2 326	2 226	2 054
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	98 264	103 270	98 377	87 986	82 710	79 194	78 763	78 275	78 545
	PRVOMATURANTI - celkem	98 264	92 513	88 161	77 483	72 059	68 279	67 672	67 349	68 149
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvoturnanti)	83 780	77 422	75 412	64 950	58 928	55 994	54 656	54 071	55 417
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 211	1 885	2 148	2 034	1 932	1 674	1 491	1 264
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	14 484	15 091	12 749	12 533	13 131	12 285	13 016	13 278	12 732
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	8 546	8 331	8 355	8 617	8 983	9 417	9 435	9 132

Tabulka 5: Společná část maturitní zkoušky – počet konajících zkoušku

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		POČET KONAJÍCÍCH ZKOUŠKU								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
JARNÍ ZO	CELKEM	98 215	103 044	98 078	87 620	82 121	78 617	78 189	77 699	77 920
	PRVOMATURANTI	98 215	92 470	88 114	77 450	72 038	68 238	67 635	67 318	68 107
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 729	2 392	2 706	2 659	2 481	2 181	1 984	1 672
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	7 845	7 572	7 464	7 424	7 898	8 373	8 397	8 141
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	20 514	23 142	20 674	20 146	20 726	19 106	19 574	19 221	18 287
	PRVOMATURANTI	6 030	5 555	5 406	4 849	4 423	3 866	3 760	3 376	3 200
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	628	525	616	563	521	472	341	301
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	14 484	15 091	12 749	12 533	13 131	12 285	13 016	13 278	12 732
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	1 868	1 994	2 148	2 609	2 434	2 326	2 226	2 054
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	98 264	103 270	98 377	87 986	82 710	79 194	78 763	78 275	78 545
	PRVOMATURANTI - celkem	98 264	92 513	88 161	77 483	72 059	68 279	67 672	67 349	68 149
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvoturnanti)	83 780	77 422	75 412	64 950	58 928	55 994	54 656	54 071	55 417
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 211	1 885	2 148	2 034	1 932	1 674	1 491	1 264
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	14 484	15 091	12 749	12 533	13 131	12 285	13 016	13 278	12 732
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	8 546	8 331	8 355	8 617	8 983	9 417	9 435	9 132

Výsledky maturitní zkoušky v roce 2019 a její vývoj od roku 2011

Tabulka 6: Společná část maturitní zkoušky – hrubá a čistá neúspěšnost

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		HRUBÁ NEÚSPĚŠNOST (%)									ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST (%)								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
JARNÍ ZO	CELKEM	24,7	28,5	28,0	31,8	34,1	34,2	34,5	34,1	31,2	16,0	20,4	19,2	22,2	24,4	24,9	25,7	26,1	23,9
	PRVOMATURANTI	24,7	25,5	24,4	27,1	29,3	28,8	29,5	29,1	27,1	16,0	17,9	15,8	18,1	20,3	20,1	21,4	21,7	20,3
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	68,6	70,6	74,1	76,6	77,0	77,7	76,7	75,4	-	38,7	42,3	46,1	50,8	50,8	52,0	52,3	51,2
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	50,6	57,5	64,5	65,0	67,5	63,5	63,8	56,4	-	46,3	53,4	60,0	59,7	62,5	58,2	58,7	51,4
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	50,3	43,4	48,4	50,2	51,9	57,6	54,4	52,5	52,1	43,4	36,5	41,3	43,0	44,9	51,8	48,7	47,1	47,0
	PRVOMATURANTI	67,0	65,8	65,4	70,0	72,2	74,1	72,1	69,5	70,9	49,5	51,0	50,3	56,0	57,8	62,6	59,7	56,5	59,6
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	70,5	75,2	72,2	77,4	82,3	79,9	78,6	80,4	-	51,7	59,0	53,9	60,8	69,9	65,2	62,9	68,3
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	43,4	32,1	37,8	39,0	40,8	48,4	45,5	44,3	44,0	41,8	30,7	36,3	37,3	39,0	46,6	43,8	42,7	42,5
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	58,8	62,9	64,5	68,2	72,4	70,7	71,6	69,3	-	51,5	55,2	56,5	60,2	65,5	63,6	64,7	61,1
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	14,5	16,0	17,4	20,6	22,5	24,4	23,6	22,9	20,6	8,7	10,5	11,4	13,6	14,9	17,2	16,8	16,6	15,1
	PRVOMATURANTI - celkem	14,5	12,4	13,3	15,4	16,8	18,1	17,5	16,7	15,4	8,7	7,6	7,9	9,2	10,3	11,8	11,6	11,3	10,7
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvoturnanti)	9,5	8,5	9,1	10,9	11,5	11,4	10,8	9,9	8,8	2,8	2,9	2,9	3,5	3,5	3,8	3,6	3,2	3,1
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	52,9	55,8	59,4	63,2	65,7	65,3	64,1	62,7	-	17,4	20,3	20,9	22,8	27,9	26,3	22,4	25,1
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	43,4	32,1	37,8	39,0	40,8	48,4	45,5	44,3	44,1	41,8	30,7	36,3	37,3	39,0	46,6	43,8	42,7	42,6
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	45,7	52,5	59,2	60,3	64,0	60,3	61,1	54,3	-	41,5	48,4	54,6	54,9	59,2	55,3	56,2	49,4

Tabulka 7: Profilová část maturitní zkoušky – počet přihlášených

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		POČET PŘIHLÁŠENÝCH								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
JARNÍ ZO	CELKEM	98 761	97 621	93 478	83 646	78 650	74 936	74 213	73 337	73 804
	PRVOMATURANTI	98 761	93 117	88 923	78 643	73 597	70 007	69 592	68 961	69 822
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 739	2 405	2 723	2 675	2 518	2 215	2 026	1 702
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	1 765	2 150	2 280	2 378	2 411	2 406	2 350	2 280
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	11 661	12 141	12 028	11 156	10 975	10 329	10 309	9 624	9 602
	PRVOMATURANTI	6 019	5 604	5 476	4 895	4 479	3 946	3 841	3 438	3 238
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	629	528	617	568	530	483	349	308
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	5 642	5 226	5 228	4 782	4 952	4 882	5 006	4 933	5 177
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	682	796	862	976	971	979	904	879
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	98 819	97 747	93 618	83 810	78 847	75 171	74 446	73 542	74 003
	PRVOMATURANTI - celkem	98 819	93 177	88 974	78 683	73 621	70 070	69 638	69 005	69 867
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvoturnanti)	93 175	87 950	83 746	73 901	68 669	65 188	64 632	64 072	64 690
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 494	2 148	2 458	2 383	2 263	1 960	1 772	1 466
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	5 644	5 227	5 228	4 782	4 952	4 882	5 006	4 933	5 177
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	2 076	2 496	2 669	2 843	2 838	2 848	2 765	2 670

Tabulka 8: Profilová část maturitní zkoušky – počet konajících zkoušku

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		POČET KONAJÍCÍCH ZKOUŠKU								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
JARNÍ ZO	CELKEM	98 761	97 621	93 478	83 646	78 650	74 936	74 213	73 337	73 804
	PRVOMATURANTI	98 761	93 117	88 923	78 643	73 597	70 007	69 592	68 961	69 822
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 739	2 405	2 723	2 675	2 518	2 215	2 026	1 702
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	-	1 765	2 150	2 280	2 378	2 411	2 406	2 350	2 280
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	11 661	12 141	12 028	11 156	10 975	10 329	10 309	9 624	9 602
	PRVOMATURANTI	6 019	5 604	5 476	4 895	4 479	3 946	3 841	3 438	3 238
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	629	528	617	568	530	483	349	308
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	5 642	5 226	5 228	4 782	4 952	4 882	5 006	4 933	5 177
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	682	796	862	976	971	979	904	879
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	98 819	97 747	93 618	83 810	78 847	75 171	74 446	73 542	74 003
	PRVOMATURANTI - celkem	98 819	93 177	88 974	78 683	73 621	70 070	69 638	69 005	69 867
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvoturnanti)	93 175	87 950	83 746	73 901	68 669	65 188	64 632	64 072	64 690
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	2 494	2 148	2 458	2 383	2 263	1 960	1 772	1 466
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (prvoturnanti)	5 644	5 227	5 228	4 782	4 952	4 882	5 006	4 933	5 177
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ (ostatní)	-	2 076	2 496	2 669	2 843	2 838	2 848	2 765	2 670

Výsledky maturitní zkoušky v roce 2019 a její vývoj od roku 2011

Tabulka 9: Profilová část maturitní zkoušky – hrubá a čistá neúspěšnost

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY		HRUBÁ NEÚSPĚŠNOST (%)										ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST (%)									
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
JARNÍ ZO	CELKEM	15,6	16,4	17,5	19,1	20,1	20,1	19,6	18,7	17,7		5,9	6,7	7,1	7,7	8,4	8,8	9,0	8,9	8,9	
	PRVOMATURANTI	15,6	14,7	15,7	16,8	17,6	17,4	17,0	16,2	15,5		5,9	6,0	6,2	6,6	7,2	7,5	7,6	7,5	7,7	
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	58,1	59,7	62,8	63,8	64,3	66,0	63,8	64,3		-	18,2	21,0	22,6	23,6	22,7	26,2	25,2	28,0	
	OPRAVNÝ/NAHRADNÍ	-	40,5	43,4	46,6	49,2	53,5	53,3	54,1	52,9		-	33,6	35,2	36,5	38,5	43,2	42,6	44,2	42,0	
PODZIMNÍ ZO	CELKEM	32,4	34,4	35,3	38,8	40,1	40,1	38,3	37,8	37,1		17,0	20,2	21,7	24,4	25,1	26,1	25,1	25,3	25,8	
	PRVOMATURANTI	49,2	48,0	48,6	53,3	55,7	54,8	54,5	53,1	53,6		23,4	25,8	26,9	31,7	32,8	33,7	34,1	32,7	35,0	
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	59,5	61,2	61,9	63,7	65,3	63,8	64,2	62,7		-	33,6	36,9	37,3	37,2	40,1	37,9	37,5	38,8	
	OPRAVNÝ/NAHRADNÍ (prvomaturanti)	14,5	15,5	16,8	19,3	20,6	22,2	20,7	21,9	22,2		12,4	13,3	14,7	16,4	17,1	18,0	17,3	18,6	19,1	
	OPRAVNÝ/NAHRADNÍ (ostatní)	-	44,0	47,6	48,1	53,9	55,8	52,1	56,4	55,3		-	34,1	37,1	35,7	39,8	42,7	38,5	42,2	40,0	
STAV PO PODZIMNÍM ZO	CELKEM	7,7	8,3	9,3	11,1	12,0	12,1	11,4	10,8	9,8		1,8	2,5	2,9	3,5	3,8	4,1	4,0	3,9	3,9	
	PRVOMATURANTI - celkem	7,7	6,9	7,7	9,0	9,6	9,5	8,9	8,3	7,6		1,8	2,0	2,2	2,6	2,7	2,8	2,8	2,7	2,8	
	ŘÁDNÝ TERMÍN (prvomaturanti)	7,3	6,3	7,1	8,3	8,8	8,5	7,9	7,2	6,4		1,1	1,3	1,4	1,7	1,6	1,7	1,6	1,4	1,4	
	ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN	-	43,7	45,3	49,3	50,7	52,1	52,6	51,5	50,8		-	9,2	10,4	11,7	10,6	11,9	11,9	9,4	11,0	
	OPRAVNÝ/NAHRADNÍ (prvomaturanti)	14,5	15,5	16,8	19,3	20,6	22,2	20,7	21,9	22,2		12,4	13,3	14,7	16,4	17,1	18,0	17,3	18,6	19,1	
	OPRAVNÝ/NAHRADNÍ (ostatní)	-	31,0	34,5	37,7	41,7	45,4	44,1	46,8	45,1		-	24,0	27,2	28,5	30,8	34,8	33,8	36,3	34,4	

PŘÍLOHA Č. 2: ZMĚNY OBSAHU A FORMY DÍLČÍCH ZKOUŠEK SPOLEČNÉ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

DIDAKTICKÝ TEST

V roce 2015 došlo v rámci komplexní zkoušky z českého jazyka a literatury k úpravě didaktického testu. Změny se týkaly jak formy, tedy formátu úloh, tak testovaného obsahu. Do didaktického testu byly nově zařazeny:

- **úlohy otevřené**, kde má žák bez možnosti výběru z předem připravených řešení doplnit slovo, několik slov či slovních spojení;
- **úlohy přiřazovací**, které jsou tvořeny dvěma seznamy pojmů, definic, ukázek textů aj., a úkolem žáků je najít adekvátní dvojice;
- **úlohy na literární historii**, kde žák prokazuje, že se orientuje ve vývoji české i světové literatury.
- Změny se týkaly také **bodování úloh** – test byl nově postaven na maximální počet bodů 50, zatímco v letech 2011–2014 bylo bodové maximum 69. Snížil se počet bodů za úlohy typu multiple-choice z 2 bodů na 1 a za svazky dichotomických úloh z 3 bodů na 2.

V roce 2019 došlo k prodloužení času na řešení didaktického testu z českého jazyka a literatury o 15 minut (z původních 60 na 75 min.).

PÍSEMNÁ PRÁCE

Hodnocení písemných prací z českého jazyka bylo:

- **v kompetenci škol** v letech 2011, 2013–2016;
- **řešeno centrálně** hodnotiteli školenými CZVV v letech 2012, 2017–2019.

Do roku 2018 měli žáci 20 min. na volbu zadání a 90 min. na zpracování vlastní písemné práce. V roce 2019 nebyl čas na volbu zadání a zpracování práce rozdělen, žáci měli celkově na písemnou práci (včetně volby zadání) 110 min.

ÚSTNÍ ZKOUŠKA

U ústní zkoušky došlo v roce 2015 k úpravě bodování. Maximální dosažitelný počet bodů se posunul z 9 na 28 a změnila se struktura kritérií.

CIZÍ JAZYKY

DIDAKTICKÝ TEST

V roce 2015 a 2016 došlo v rámci komplexní zkoušky z cizího jazyka k úpravě didaktického testu, a to v následujících ohledech:

- v roce 2015 došlo k navýšení alternativ odpovědi v 1. části testu ze 3 na 4;
- v roce 2016 došlo k navýšení alternativ odpovědi ve 4. části testu ze 3 na 4; počet úloh ve 3. části se navýšil ze 7 na 8;
- v roce 2016 došlo k přebodování testu z původního maxima 1 bod za úlohu na diferencované bodování s maximem 1 nebo 2 body za úlohu tak, aby:
 - váha poslechového subtestu a části čtení byla shodná;
 - se snížilo náhodné skóre testu – posíleny byly úlohy s nízkým náhodným skóre.

PÍSEMNÁ PRÁCE

Hodnocení písemných prací bylo:

Výsledky maturitní zkoušky v roce 2019 a její vývoj od roku 2011

- v kompetenci škol v roce 2011;
- řešeno centrálně hodnotiteli školenými CZVV od roku 2012 do současnosti.

MATEMATIKA

V roce 2019 došlo k prodloužení času na řešení didaktického testu z matematiky o 15 minut (z původních 105 na 120 min.).

PŘÍLOHA Č. 3: VYSVĚTLIVKY

PRVOMATURANTI – žáci, kteří se v daném roce hlásí k maturitní zkoušce poprvé, jejich první možný termín zkoušky může být pouze termínem řádným.

ODLOŽENÝ ŘÁDNÝ TERMÍN – žáci, kteří se hlásí k řádnému termínu zkoušky, ale poslední ročník svého středoškolského studia navštěvovali a poprvé se tak k maturitní zkoušce hlásili o rok či více let dříve. Důvodem, že se k řádnému termínu hlásí až rok či více let po ukončení studia, je fakt, že v předchozích řádných termínech zkoušku nekonali, neboť neukončili ročník a škola je ke konání maturitní zkoušky nepřipustila.

NÁHRADNÍ TERMÍN – přihlášení k náhradnímu termínu zkoušky jsou ti, kteří se již jednou či vícekrát k řádnému termínu maturitní zkoušky přihlásili, řádně ukončili vzdělávání a jejich neúčast u zkoušky ředitel omluvil.

OPRAVNÝ TERMÍN – přihlášení k opravnému termínu zkoušky jsou ti, kteří v některém z předchozích zkušebních období přihlášenou zkoušku konali, avšak neúspěšně. Za takové se považují i ti, kteří se k přihlášené zkoušce nedostavili a kterým ředitel školy absenci u zkoušky řádně neomluvil.

ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST – podíl maturantů, kteří u zkoušky neuspěli, k počtu konajících zkoušku (%).

HRUBÁ NEÚSPĚŠNOST – podíl maturantů, kteří u zkoušky neuspěli nebo ji nekonali, k počtu přihlášených ke zkoušce (%).

% SKÓR – průměrný dosažený počet bodů vyjádřený v % z maximálního počtu bodů.

PŘÍLOHA Č. 4: SEZNAM ZKRATEK

AJ	anglický jazyk
ČJ	český jazyk a literatura
DT	didaktický test
FJ	francouzský jazyk
GY4	gymnázium čtyřleté
GY6	gymnázium šestileté
GY8	gymnázium osmileté
LYC	lyceum
MA	matematika
MZ	maturitní zkouška
NJ	německý jazyk
NOS	nástavby ostatní
NTE	nástavby technické
P. B.	procentní bod
PČ	profilová část
PP	písemná práce
RJ	ruský jazyk
SČ	společná část maturitní zkoušky
SEK	SOŠ ekonomické
SHP	SOŠ hotelové a podnikatelské
SHU	SOŠ pedagogické a humanitní
SOŠ	střední odborná škola (obory M bez lyceí)
SOU	střední odborné učiliště (obory L0)
ST1	SOŠ technické 1
ST2	SOŠ technické 2
SUM	SOŠ umělecké
SZD	SOŠ zdravotnické
SZE	SOŠ zemědělské
ŠJ	španělský jazyk
UOS	SOU ostatní
UTE	SOU technické
UZ	ústní zkouška
ZK	zkouška (komplexní)
ZO	zkušební období